

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

79'uncu Birleşim 18 Mart 2015 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	135
II.- GELEN KÂĞITLAR	139
III.- YOKLAMALAR	211, 212, 227, 238, 264
IV.- ÖLÜM, SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER	142
1.- 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü nedeniyle bir dakikalık saygı duruşu	142
V.- ÖNERİLER	142
A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ	142:143
1.- Danışma Kurulunun, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü vesilesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 18 Mart 2015 Çarşamba günü 79'uncu Birleşiminde birleşimin başında saygı duruşunda bulunulmasına ve İstiklal Marşı'nın okunmasından sonra özel bir oturum gerçekleştirilerek bu	

oturumda siyasi parti grupları ile Hükümet adına birer üyenin yirmişer dakika süreyle söz almasının ve özel oturumun tamamlanmasından sonra Genel Kurulun gündeminde yer alan işlerin görüşülmesine devam edilmesine ilişkin önerisi

142:143

VI.- ÖZEL GÜNDEM

143, 162

A) 1915 ÇANAKKALE KARA VE DENİZ SAVAŞLARI ZAFERİ GÖRÜŞMELERİ

143:159, 162:164

1.- 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle günün anlam ve önemini belirtmesi görüşmeleri

143:159, 162:164

VII.- AÇIKLAMALAR

159, 170, 205, 245

1.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

159:160

2.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

170

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

170:171

4.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

171

5.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması

171:174

6.- Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin, Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

205

7.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

245:246

8.- İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

246:248

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ eski Grup Başkanına ve AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 161
- 2.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun yaptığı açıklaması ve Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 161:162
- 3.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Bitlis Milletvekili Vedat Demiröz'ün (11/47) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 204:205
- 4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Rize Milletvekili Nusret Bayraktar'ın 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 229:230
- 5.- Rize Milletvekili Nusret Bayraktar'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 230:231

IX.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**165****A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI****165:169**

- 1.- Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 165:166
- 2.- Ankara Milletvekili Mustafa Erdem'in, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 166:167
- 3.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 167:169

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**169**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin konuşması 169:170

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR**174**

- 1.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, 17/3/2015 tarihli 78'inci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması 174

XII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

175

A) TEZKERELER

175

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avusturya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu üyelerinden oluşan parlamenter heyetin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının konuğu olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10/3/2015 tarihli 96 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1720)

175

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

175:180

1.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz ve 19 milletvekilinin, Yozgat ilindeki işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1263)

175:176

2.- Adana Milletvekili Ali Halaman ve 19 milletvekilinin, sigara kaçakçılığı ve sigara kaçakçılığıyla ilgili kayıt dışı ticaretin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1264)

177:178

3.- İstanbul Milletvekili Sedef Küçük ve 21 milletvekilinin, kız çocuklarının erken yaşta ve zorla evlendirilmeleriyle ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1265)

178:180

XIII.- GENSORU

180, 205

A) ÖN GÖRÜŞMELER

180:204, 205

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin son dönemde ekonomik ve istihdama yönelik göstergelerinin kötüye gittiği iddiasıyla Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/47)

180:204, 205

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYON-LARDAN GELEN DİĞER İŞLER

206, 212, 227, 231, 239, 248, 265

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

206:211, 212:227, 227:229, 231:238, 239:245, 248:264, 265:286

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

206

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

206

- 3.- Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616) 206
- 4.- Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685) 206
- 5.- Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (S. Sayısı: 684) 207
- 6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) 208:211, 212:227, 227:229, 231:238, 239:245, 248:264, 265:286
- 7.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'in; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir

Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687)

286

XV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

287

1.- İstanbul Milletvekili D. Ali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere,

Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline,

- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ardahan'ın Hanak ilçesindeki bir köy ve çevresindeki arı ölümlerine,

- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, pancar üreticilerinin yaşadığı sorunlara,

- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanmış hizmet binalarına,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele,

İlişkin soruları ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı (7/60477), (7/60478), (7/60479), (7/60480), (7/60481), (7/60482), (7/60483), (7/60484)

287:299

2.- İstanbul Milletvekili Celal Dinçer'in, uzman erbaşların yaşadığı sıkıntılara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın cevabı (7/61211)

300:301

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak on oturum yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili Kemalettin Yılmaz, şehit, dul ve yetimleri ile gazilerin sorunlarına ve çözümlerine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, KEFEK Komisyonunun, Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonunun 59'uncu Oturumuna katılımlarına,

Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt, Ardahan ilinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Sinop Milletvekili Engin Altay, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ve Diyanet İşleri Başkanlığının, Çanakkale şehitleriyle ilgili cuma hutbesinde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün adının geçmemesiyle ilgili kamuoyuna açıklama yapmasını talep ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 23 milletvekilinin, Türkiye'de çocuk emeği kullanımının ve sokakta çalışmak zorunda kalan çocuklar sorununun gerçek boyutlarının (10/1261),

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 23 milletvekilinin, emeklilerin sosyal ve ekonomik durumlarının ve sorunlarının (10/1262),

İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel ve 21 milletvekilinin, zorunlu göçe maruz kalmış Kürt ailelerin sorunlarının (10/1260),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Başkanlıkça, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen 1 üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuruda bulunuldu.

HDP Grubunun, 23/1/2013 tarihinde Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından, grip hastalıklarına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi ve grip aşılardan kaynaklı sorunların önüne geçilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2405 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak,

MHP Grubunun, 20/1/2015 tarih ve 3897 sayılı Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

CHP Grubunun, 16/1/2013 tarihinde İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 24 milletvekili tarafından, TBMM'de gerçekleri araştırma komisyonu Türkiye modeli oluşturma çalışmalarını yürütmek üzere Meclis araştırması açılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (653 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak,

Genel Kurulun 17 Mart 2015 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Bingöl Milletvekili İdris Baluken, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve HDP Grubuna,

Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in satışa nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sinop Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Sinop Milletvekili Engin Altay ve Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın satışa nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı,

Mersin Milletvekili Ali Öz,

Mersin'in Anamur ilçesinde grip nedeniyle ölüm vakalarına ve bu konuda acilen tedbir alınması gerektiğine;

Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu, MHP Grubu olarak 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümünde Meclisin özel gündemle toplanmasını teklif ettiklerine,

Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, (2/1750) esas numaralı Üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan ve Yeniden Yapılandırılan Borçlarının Faizsiz Ödenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan ve bağımsız milletvekillerine düşen 1 üyeliğe İzmir Milletvekili Birgül Ayman Güler seçildi.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç’in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156),

2’nci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının (1/484) (S. Sayısı: 287),

3’üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/742) (S. Sayısı: 616),

4’üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/1008) (S. Sayısı: 685),

5’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan’ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir’in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan’ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu’nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürcü’nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku’nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporlarının (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (S. Sayısı: 684),

7’nci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel’in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan’ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel’in; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku’nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın; Balıkesir

Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

6'ncı sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin (2/2616) (S. Sayısı: 688), görüşmelerine devam edilerek 11'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, 16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesinde 7 öğrencinin ölümüyle sonuçlanan olayların yıl dönümüne ilişkin bir konuşma yaptı.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 18 Mart 2015 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.08'de birleşime son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Fehmi KÜPÇÜ

İstanbul

Kâtip Üye

Muhammet Bilal MACİT

Bolu

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 107

18 Mart 2015 Çarşamba

Teklifler

1.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Öğüt'ün; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2748) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2015)

2.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Dernekler Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2749) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2015)

3.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz'ın; Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2750) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2015)

4.- Bursa Milletvekili Aykan Erdemir ve 9 Milletvekilinin; İş Kanunu ve Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2751) (Adalet; İnsan Haklarını İnceleme; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Millî Savunma; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2015)

5.- İstanbul Milletvekili Celal Dinçer'in; Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2752) (Millî Savunma; Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2015)

6.- Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/2753) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

7.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2754) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

8.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2755) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 10 Milletvekilinin; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2756) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

10.- İstanbul Milletvekili Melda Onur'un; 28 Şubat Gününün Yaşar Kemal'i Anma ve Edebiyat Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/2757) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

11.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 14/07/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2758) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2015)

12.- Antalya Milletvekili Yıldırım Sapan'ın; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2759) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.03.2015)

13.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2760) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2015)

14.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2761) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2015)

15.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in; Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2762) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2015)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 1 Milletvekilinin; 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2763) (Adalet ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2015)

17.- Ankara Milletvekili Seyit Sertçelik ve Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun ile 40 Milletvekilinin; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2764) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2015)

18.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2765) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.03.2015)

19.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 2809 Sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu"nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2766) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2015)

Raporlar

1.- Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; İnsan Zararları Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevlerine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2203) (S. Sayısı: 702) (Dağıtım tarihi: 18.03.2015) (GÜNDEME)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır ve Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ile 224 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2737) (S. Sayısı: 703) (Dağıtım tarihi: 18.03.2015) (GÜNDEME)

3.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 8 Milletvekilinin; Yargıtay Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2746) (S. Sayısı: 704) (Dağıtım tarihi: 18.03.2015) (GÜNDEME)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz ve 19 Milletvekilinin, Yozgat ilinin işsizlik sorunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1263) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2012)

2.- Adana Milletvekili Ali Halaman ve 19 Milletvekilinin, sigara kaçakçılığının önlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1264) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2012)

3.- İstanbul Milletvekili Sedef Küçük ve 21 Milletvekilinin, erken yaştaki evliliklerin önlenmesi araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1265) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2012)

18 Mart 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Cemil ÇİÇEK

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşimini açıyorum.
Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- ÖLÜM, SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER

1.- 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü nedeniyle bir dakikalık saygı duruşu

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İç Tüzük’ün 53’üncü maddesine göre Başkanlık Divanınca alınan karar gereğince 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü münasebetiyle şehitlerimizin aziz hatırası önünde Genel Kurulu bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum. Arkasından İstiklal Marşı’mız icra edilecektir.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

BAŞKAN – İstiklal Marşı’mız.

(İstiklal Marşı)

BAŞKAN – Ruhları şad olsun.

Değerli milletvekilleri, Danışma Kurulunun, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü münasebetiyle bugün özel oturum yapılmasına ilişkin bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü vesilesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 18 Mart 2015 Çarşamba günkü 79’uncu Birleşiminde birleşimin başında saygı duruşunda bulunulmasına ve İstiklal Marşı’nın okunmasından sonra özel bir oturum gerçekleştirilerek bu oturumda siyasi parti grupları ile Hükümet adına birer üyenin yirmişer dakika süreyle söz almasına ve özel oturumun tamamlanmasından sonra Genel Kurulun gündeminde yer alan işlerin görüşmelerine devam edilmesine ilişkin önerisi

18/3/2015

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 18 Mart 2015 Çarşamba günü yaptığı toplantıda, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü vesilesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 18 Mart 2015 Çarşamba günkü 79’uncu Birleşiminde birleşimin

başında saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasından sonra özel bir oturum gerçekleştirilerek bu oturumda siyasi parti grupları ile Hükümet adına birer üyenin yirmişer dakika süreyle söz almasının ve özel oturumun tamamlanmasından sonra Genel Kurulun gündeminde yer alan işlerin görüşmelerine devam edilmesinin Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Engin Altay

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

İdris Baluken

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Mihrimah Belma Satır

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

Yusuf Halaçoğlu

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, alınan karar gereğince, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü münasebetiyle özel oturuma başlıyoruz.

VI.- ÖZEL GÜNDEM

A) 1915 ÇANAKKALE KARA VE DENİZ SAVAŞLARI ZAFERİ GÖRÜŞMELERİ

1.- 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bugün Türk milletinin tarihe altın harflerle yazdığı muhteşem zaferin 100'üncü yılı. Milletçe tarihî bir gün yaşıyoruz. Bu zaferle sadece Çanakkale'de, Gelibolu'da, Anafartalar'da düşman gemileri boğazın derin sularına gömülmemiş, merhum Akif'in "Hani tauna da züldür o rezil istila." diye tarif ettiği rezil istilaya, müstevlilerin dehşet saçan saldırılarına karşı kahramanlık destanı yazılmıştır. Bu zafer gerçekten de asrın destanıdır. Aziz milletimizin yediden yetmişe, Müslim-gayrimüslim tüm fertlerinin kahraman Mehmetçik'in, şehit ve gazilerimizin mübarek kanlarıyla yazdığı emsalsiz bir destandır. Bu zafer, bize istiklalimizin ve istikbalimizin yolunu açmıştır. Bu yoldan giderek çok şükür cumhuriyete ve demokrasiye ulaştık. Bu zafer, Anadolu'yu ebediyete dek bize vatan yapmıştır. Bu zafer, sadece bizim için değil, tüm insanlık için derin izler bırakmış, tarihin seyrini değiştiren bir zafer olmuştur. Bu zafer, aziz Atatürk'ün en veciz ifadesiyle, Anzaklara verdiği mesajda da ifade ettiği şekliyle, savaştan dostluk çıkaran bir anlam taşımaktadır. 1915'te Çanakkale'de, Gelibolu'da sadece bir zafer kazanmadık, milletçe yeniden dirildik, yeniden güç ve öz güven kazandık. Bu öz güven bize millî mücadeleyi ve bağımsızlığımızı kazandırdı; tarihten silinmek istenen milletimize yeniden can verdi, yeniden hayat verdi, yeniden bir olduk, birlik olduk. Bu zafer, müstevlilerin bütün planlarını bozdu, tarih yön değiştirdi. Bu zafer, hiç şüphesiz bizlerin sorumluluklarını da artırdı. Bize düşen, aziz şehitlerimizin ve kahraman gazilerimizin bize kanları pahasına miras bıraktığı bu mübarek vatan topraklarını korumak, mamur hâle getirmek, devletimizi güçlü kılmak, onların ebedî miraslarına sahip çıkmak, birliğimizi ve dirliğimizi, kardeşliğimizi koruyarak onların ruhlarını şad etmektir.

Bu vesileyle, başta bu savaşın büyük komutanı ve kahramanı Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bütün şehitlerimizi ve gazilerimizi, devletimize ve milletimize büyük hizmetler vermiş değerli büyüklerimizi minnet ve şükranla anıyorum; Allah'tan hepsine rahmet diliyorum, aziz ruhları şad olsun. Allah, milletimizi bir daha darda, zorda ve darlıkta bırakmasın. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, siyasi parti grupları ve Hükûmet adına birer üyeye yirmişer dakika süreyle söz vereceğim.

Söz sırasını bilginize sunuyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Amasya Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İhsan Özkes, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kayseri Milletvekili Sayın Yusuf Halaçoğlu, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Levent Tüzel, Hükûmet adına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Ayşenur İslam.

İlk söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Amasya Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı'ya aittir.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yılındayız. Yüz yıl, aslında milletlerin tarihinde çok uzun bir süre sayılmaz. buradaki arkadaşların büyük bir çoğunluğu Çanakkale Savaşı'nı görmüş olan insanlarla muhakkak bir yerde yolu kesişmiş arkadaşlardır, bunların hatıralarını birinci elden dinlemiş arkadaşlardır. Tabii, zaman geçtikçe bir tarafıyla hatıralar tarihin derinliklerine gömülür ama diğer taraftan da milletlerin ortak hafızası bu hatıraları geleceğe taşır. Önemli olan bu hatıraları geleceğe taşıırken nasıl bir anlam ve yaklaşım içerisinde taşıdığımızdır. Yüz yıl önce Çanakkale'de yedi düvele karşı meydan okuyan, onlara karşı mücadele eden, bir yıllık süre içerisinde kanlarını döken o sayısız vatan evladını, oradaki şehitlerimizi, gazi olanları, hepsini öncelikle rahmet ve minnetle anıyorum.

Toplam her iki taraftan yaklaşık 500 bin kişinin hayatını kaybettiği bir savaş. 257 bin civarında bizim askerimiz, Osmanlı Devleti'nin askeri, bu Osmanlı coğrafyasının farklı yerlerinden kopup gelerek Çanakkale'de düşmana karşı saf tutan bizim askerlerimiz orada şehit düştüler, 257 bin kişi. Aslında, bakarsanız, bugün orta büyüklükte bir şehrin nüfusuna tekabül edecek kadar büyük bir sayıdır. Düşman kuvvetlerinin kaybı da 250 bin civarındadır.

Değerli arkadaşlar, böylesine büyük kayıpların yaşandığı, büyük tarihsel sonuçlar çıkartan olaylar milletlerin kolektif hafızasında da çok önemli bir yer edinirler. Aradan yıllar geçse bile o yerin nasıl bir yer olduğunu bize anlatan görüntülerle, hâllerle gündelik hayatımızın içinde de karşılaşırsınız. Bundan birkaç yıl önce bir Türk halk müziği korosunun performansına, programına katılmışım Resim ve Heykel Müzesi'nde Ankara'da. Bu tür konserleri bilirsiniz, ön tarafta laci elbiseliler otururlar, daha çok toplumun seçkin kesiminden gelen insanlar, geriye doğru da bir protokol sırası içerisinde ama o toplumsal hiyerarşiyi hatırlatır tarzda insanlar yerleşirler ve konseri dinlerler. Çeşitli türküler söylendi. Her sınıf âdeta kendi içine gömülü bir biçimde bu türkülerini dinledi ama ne zaman ki konserde “Çanakkale içinde vurdular beni, ölmeden mezara koydular beni” türküsü söylenmeye başladı, bir anda salonda bütün o sosyal sınıf farklılıklarını, o görünmez hatlarla insanları birbirinden ayıran ve onları kendi içine gömen atmosferi dağıtan ve hepsini aynı kalbi yakınlık ve sıcaklıkta toplayan bir atmosfer teşekkül etti. Bu kahramanlık türküsü ama aynı zamanda bütün kahramanlık türkülerini gibi bu acıklı türkü oradaki insanlar tarafından derin bir biçimde, derin bir duyarlılıkla, sadece dudaklarıyla değil aynı zamanda kalpleriyle söylendi. Böylesine muhteşem bir orkestra teşekkül etti. Çanakkale Savaşı'ndan belki doksan yıl sonraydı ama Çanakkale Savaşı'nın hatırasının bu milletin kolektif hafızasına nasıl yerleşmiş olduğunu gösteren muhteşem bir örnekti, kesinlikle tanık olmak gerekirdi. Onun peşinden de Yemen türküsü söylendi. Yine aynı orkestra Yemen türküsünü söylerken programdakiler, seyirciler

de aynı ses tonuyla, aynı kalbi hissedişle o türküye katıldılar. Bizim kolektif hafızamızı Yemen’de, Çanakkale’de, Kafkas cephesinde, Kut’ül Amare’de, Sina cephesinde toplayan, oradaki acıları türküler üzerinden bugün terennüm etmemizi sağlayan, işte bizi bir yapan duygunun temelidir. O bakımdan Çanakkale orada yaşanmış hatıralarıyla bizim kardeşliğimizin, millet oluşumuzun tarihsel mührüdür, acıklı bir mührüdür ama kesinlikle o tarihî mührüdür.

Hepiniz bilirsiniz, çocukken kan kardeşi olur insanlar; parmakları kesilir, kanlarını birbirine sürterler ve kan kardeşi olurlar. Kan kardeşi olduktan sonra da aralarında çok derin bir hukuk teşekkül eder. Çanakkale Savaşı, bu milletin kan kardeşi olduğu, oradaki 250 bin kişinin kanı üzerinden geçmişten geleceğe o ortak iradenin bir ok gibi ileriye fırlatıldığı çok önemli bir tarihsel bölümdür. O bakımdan, bu kan kardeşliği, bu Anadolu’nun her tarafından gelmiş insanların hep birlikte kanı üzerine oluşturdukları -ama hamasi değil, gerçekten öyle, kalbî şekilde öyle, gönül dili üzerinden öyle- bir kardeşliktir. O yüzden, Çanakkale’ye bakarken biz sadece geçmişe bakmayız; Çanakkale’ye bakarken Anadolu’dan Rumeli’ye, Kafkas cephesinden Orta Doğu’ya kadar uzanan o sosyokültürel devamlılık içerisinde kan kardeşi olduğumuz insanlarla birlikte bir geleceğe, insanlığın ufkuna bakarız. Çanakkale işte böyle bir yerde duruyor arkadaşlar.

Tabii ki zaferler çok önemli. Zaferler bize yapabilme, edebilme gücü verir. Ama aynı şekilde yenilgileri bilmek gerekir. Yenilgilerdeki dramı, oradaki insanlık adına, kendi milletimiz adına, geleceğimiz adına çıkartmamız gereken dersleri de iyi bilmek gerekir. Hayatın bir tarafı zafer, bir tarafı yenilgidir; bir tarafı hayat, bir tarafı ölümdür. “Kahramanlık” dediğimiz o anlatıların bir tarafında da kanın ve dehşetin olduğunu unutmayalım. Çanakkale’ye ilişkin o hatıraları dinlerken insanların gündelik hayatı içerisinde olağan bir şekilde yaşam parçalarının bize anlatıldığı hatıralar olmadığını biliriz; şarapneller uçar, toplar atılır, insanlar parçalanır, bir mahşer yeridir. Bir tarafıyla insani dramlar vardır, bir tarafıyla insani soyluluk, asalet vardır, kahramanlık vardır. Ama kahramanlığın bir tarafı acıdır, dramdır. 250 bin kişinin hayatını yitirdiği bir savaştan bahsediyoruz. O savaşa gelinceye kadar yaşanmış kimi kayıplardan, yenilgilerden, mağlubiyetlerden bahsediyoruz.

Balkan Savaşı, hemen Çanakkale’nin önünde yine bizim kolektif hafızamıza mıh gibi çakılmış bir savaştır (1912-1913). Altı tane Balkan ülkesi birleşti, kendilerinden katbekat üstün Osmanlı kuvvetlerine karşı bir savaş kazandılar ve biz, şanlı şerefle gittiğimiz Balkanlardan yenik, mahzun, perişan bir şekilde geri döndük 1912-1913’te. Mağlubiyetlerden de çıkartmamız gereken dersler var. Ama herhâlde millet o dersi çıkarttığı için olsa gerek, ondan iki sene sonra, gerçekten, o yedi düvelin oraya yığılmış olduğu kuvvete karşı, o altı tane kendisinden kopmuş Balkan devletinin kendisinin altında 1’i kadar olan kuvvetine yenilen Osmanlı İmparatorluğu yedi düvele kafa tuttu, yedi cepheye kafa tuttu ve birçok yerde zaferler kazandı. Demek ki ders çıkartmak da mühim.

Değerli arkadaşlar, Çanakkale Savaşı’nı Mehmet Akif Ersoy çok güzel anlatır. Eminim buradaki değerli milletvekilleri arasında parti farklılıkları, siyaset farklılıkları, telaffuz farklılıkları vardır ama ortaklıklardan birisi de Mehmet Akif Ersoy’un şiirleridir ve birçoğunun hafızasında o şiirin olduğundan eminim.

“Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?

En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.

Tepeden yol bularak geçmek için Marmara’ya,

Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.” diye başlayan o şiiri ben daha 15 yaşındayken, bir yatılı okul talebesiyken öğrendim. Eminim buradaki arkadaşlar da -bu milletin birçok diğer ferdi gibi- çok daha küçük yaşlarında bu şiiri öğrenmiştir çünkü şiirler ne yaşandığını bize kendi dilleriyle daha iyi

anlatır. Şairler o yüzden milletlerin haykıran sesleri, bir başka şairin dediği gibi. Ve Mehmet Akif Ersoy o şiirinde hepimizin yine tamamını ezbere bir şekilde hatırladığımız ama en çok terennüm ettiğimiz o mısraları üzerinden bize şöyle seslenir:

“Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilal uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor!”

“Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi,
Bedr’in aslanları ancak bu kadar şanlı idi.”

Bu mısrası eleştirilmiştir de, bilirsiniz.

“Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker,
Gökten ecdad inerek öpse o pak alnı, değer.”

Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber,
Sana aguşunu açmış duruyor Peygamber.”

Ben sussam bile bu Meclis onu tamamlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tarih böyle klişe anlatımlar üzerine yürümez. Tarih o kadar derin ayrıntılarla oluşur ki... İngiliz tarihçi Carr vardır, “What is History?”, tarihin ne olduğunu orada çok detaylı bir şekilde ifade eder. Ayrıntılar... Biz Çanakkale Savaşı’ndan bahsediyorsak orada hayatını kaybetmiş olan 250 bin insanın hayatından bahsetmemiz gerekir. Nasıl şehit düştükleri kadar, o ilk şehit Hasan Mevsuf gibi geride hangi gözyaşını, hangi acıyı bıraktıklarını da Çanakkale savaşlarının yanına koymamız gerekir çünkü işin bir tarafında Çanakkale’deki kahramanlık vardır, diğer tarafında da Anadolu’da o kahramanların geride bıraktıkları vardır. Hepsini görürsek, hepsini tek bir ayrıntısına kadar bilebilirsek ancak o zaman Çanakkale savaşlarının ne olduğuna ilişkin daha kapsayıcı bir perspektifimiz olur.

O ayrıntılar... Tabii ki ben burada hepsini anlatamam ama o ayrıntıların ne olduğuna ilişkin bazı hatıralar vardır, insan hikâyeleri vardır. O insan hikâyeleri ki “bestseller” değildir, arka planlarda kalmıştır ama yine bizim o kolektif hafızamız arkada ve derinlerde kalan bu hikâyeleri kendi hikâyesi olarak bildiği için onlara dokunur, onları gün ışığına çıkartır, onları terennüm eder.

Bakın, size Çanakkale Savaşı’nın geride bıraktıklarından bir anekdot okumak istiyorum: “Bir anda dışarıda koşuşma başladı. Eski askerler ‘Saya geldi, saya geldi.’ diye birbirlerine bağıyorlardı. Binbaşı Abdülkadir meraklı bakışlarını Binbaşı Lütfi’ye çevirince o da bilgi vermek mecburiyetini hissetti: ‘Sâî gelmiş. İzmir’in köylerinde dolaşır. Askerlere gönderilecek mektupları, küçük emanetleri toplar, getirir, sahiplerine verir. Sırdış olduğu için de sevgililer selamlarını ona emanet ederler. Bu da onun gelişini çok değerli yapar.’ Askerler etrafına toplanınca sâî sağ elini heybenin bir gözüne soktu, bir mektup çıkardı ve bağırdı: ‘Mehmet Oğlu Kara Ali...’ Değişik yerlerden sesler yükseldi: ‘Cennetîâlâda, mertebesine erdi.’ Mektubu heybenin diğer gözüne attı, tekrar bir mektup çıkardı: ‘Alsancak’tan Hayati Oğlu Salim...’ Kalabalığın arasından birisi elini uzatarak bağırdı: ‘Ver, buradayım.’ Yanındaki asker Salim’in sırtına hafif bir yumruk vurdu ‘Kimden geliyor?’, ‘Dur hele, zarfın arkasını okuyayım.’ Eline yeni bir mektup alan sâî yüksek sesle bağırdı: ‘Kadir oğlu Hüseyin...’ Değişik yerlerden cevap geldi. ‘Şehit, şehit...’ Onu da diğer göze attı. Bu kere işlenmiş bir mendil çıkardı: ‘Hasan oğlu Rafet...’ Hiç ses çıkmayınca sâî tekrarladı: ‘Hasan oğlu Rafet...’ Tanıyanı kalmamıştı. Sâînin yüz hatları değişti. Gözleri dolan Binbaşı Abdülkadir karargâha girdi, onu takip eden Binbaşı Lütfi kapıyı örttü ama az da olsa Sâînin sesini hâlâ duyuyorlardı: ‘Musa oğlu Muharrem...’” Öyle ki kimsesi kalmayan, tanıyanı kalmayan şehitler olmuş. Düşünün ki orada insanlar birbirlerine canlarını emanet ediyorlar, her şeylerini emanet ediyorlar; nasıl bir hercümerç, nasıl bir mahşer yeri ki bazen bunlar da yaşıyor.

Bir başka anekdot okuyacağım izninizle. Bu, Balıkesir’de Ali Sururi İlkokulu karşısındaki boşlukta eski bir ayakkabı tamircisi Cevdet Alkalp’e ilişkin. Bir gün Çanakkale’den bahsederken ağlamaya başlıyor ve şöyle anlatıyor derleyene: “Rahmetli babam Hafız Ali Çanakkale’de kaldığında, anamın karnında yedi aylıkmışım. Onu hiç tanımadım. Bir fotoğrafı bile yoktu. O günler çok zor günlerdi. Seferberliğin sıkıntıları, Kuvayimillîye zamanı, işgal yılları vesaire... Çocukluğumuz hep ekmek peşinde, sıkıntıyla geçti. Ama anam, benim çocukluğumdan itibaren her sokağa çıkışta, her nereye giderse yanıma gelir ve ‘Oğlum, ben pazara gidiyorum. Baban gelirse beni hemen çağır ha! Ben teyzenlere gidiyorum. Baban gelirse beni hemen çağır ha! Ben komşulara gidiyorum. Baban gelirse beni hemen çağır ha!’ derdi. Anam babamı bekledi durdu. Büyüdüm, dükkân açtım. Annem yine her bir yere gidişte dükkâna gelir, gideceği yeri söyler ve ‘Baban gelirse beni çağır ha!’ diye eklerdi. Aradan yıllar geçti, anacığım ihtiyarladı. Gene hep değneğini kaparak bana gelir ve ‘Baban gelirse beni çağır ha!’ diye tembihlerdi. Günü geldi ağırlaştı, ölüm döşeğinde bizimle helalleşti. ‘Bana iyi baktınız. Hakkınızı helal edin.’ dedi. Bana döndü yavaşıca: ‘Baban gelirse ona annem hep seni bekledi de.’ dedi. Birden irkilerek doğruldu ve kapıya doğru gülümseyerek ‘Hoş geldin Bey, hoş geldin.’ diyerek ruhunu teslim etti.”

Bir tarafta insanların hikâyesi, o küçük hikâyeler ama içinde bu milletin ruhu ve kalbi olan hikâyeler, bir tarafta o büyük kahramanlıklar ama ne o küçük ne büyüklükte onunla yarışamayacak bir hikâye. İkisini bir arada gördüğünüzde, o savaş meydanında çarpışan kahramanlar ile onların, geride kalan o acılı, o yürekleri yaralı insanların hikâyesini bir araya getirdiğimizde işte, Çanakkale hepsi birlikte. “Hepsi birlikte Çanakkale” dediğimiz, o 250 bin kişinin hayatını kaybettiği ve bizim kolektif zihnimize böylesine yerleşmiş olan o büyük zaferin arkasındaki derinlik.

Değerli arkadaşlar, Çanakkale’de büyük kahramanlıklar yapıldı, bir kısmını tarih yazıyor. Ama Çanakkale savaşlarının seyrini değiştiren en önemli kahramanlıklardan birisi -bütün o kahramanlar adına söylüyorum- 25 Nisanda, Conkbayırı’nda, büyük devlet adamı Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün, gelen Anzaklara karşı bizim askerlerimizi, “Size dönmenizi değil, ölmenizi emrediyorum. Süngü takın ve yatın!” diyerek askerleri oraya yatırıp o tarihî anda, bir anda savaşın seyrini değiştiren o kararı vermesidir. Ruşen Eşref Ünaydın’a bu hatırasını anlatırken “O sırada bilmiyorum bilinçli miydi değil miydi ama bir önsezi, bir mevcut hâlin insana kazandırdığı bir durum. O çerçevede, hiç tereddütsüz, o tehlike anında, o varlık yokluk anında bu kararı verdim. Elinde mermisi olmayan askeri süngü takıp yatırarak gelen düşmanı engelledim ve 57’nci Alayın zaman kazanmasını sağladım.” diyor.

Büyük devlet adamları böyledir. Atatürk, bu tarihte çok önemli işler yaptı. Manastır’da okuduğu okula gitmişim, ziyaret ettim. Manastır’daki ufuktan Anadolu’ya baktığımda, evet, bu sarı çocuğun, bu mavi gözlü çocuğun çok önemli işler yaptığı çok açık, çok ortada. Tarihi kendi gerçekliği içerisinde her yönüyle birlikte görmek lazım. Ama unutmayalım, Mustafa Kemal ve arkadaşları, oradaki generaller, oradaki Mehmetçikler, bu kahramanlık hepsinindir arkadaşlar ve hepsinin hatırası olarak bize intikal etmiştir.

Bu çerçevede şimdi aramızda bütün o sınırları kaldıran Çanakkale Zaferlerini, oradaki şehitleri ve aynı zamanda onların geride kalan insanların aziz hatıralarını, o küçük gibi görülen insan hikâyelerini minnetle anıyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İhsan Özkes.

Buyurun Sayın Özkes. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özkes, sizin de süreniz yirmi dakika.

CHP GRUBU ADINA İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümündeyiz. Bu özel gündemde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Dünya tarihinde eşi benzeri olmayan bu zaferi bize yaşattıkları için başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Çanakkale Savaşı'nın tüm kahramanlarını şükranla, rahmetle ve minnetle anıyoruz, ruhları şad olsun.

Sayın milletvekilleri, elhamdülillah hepimiz Müslümanız. İncancımıza göre, İslam dininde en üst merteye, en yüce merteye peygamberliktir ve peygamberlik müessesesi Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa'yla (AS) sona ermiştir. Ancak, İslam'da peygamberlikten sonra en üst merteye, ikinci sırada, şehadet mertebesidir, şehitliktir. Bu nedenle, Çanakkale şehitlerini 100'üncü yılında anma daha da manevi bir anlam kazanmaktadır. Çanakkale şehitlerinin ruhları şad olsun, Allah onların şefaatine bizleri nail eylesin.

Sayın milletvekilleri, Birinci Dünya Savaşı başladığında ekonomik ve teknolojik olarak yoksun olan Osmanlı Devleti, yanlış politikalar sonucunda kendisini bu Çanakkale Savaşı'nın içinde bulmuştur.

Dünyanın her noktasında haklarının olduğunu düşünen 20'nci yüzyılın sömürgecileri, Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakıp kirli emellerine ulaşabilmek için sömürdükleri coğrafyaların insanlarıyla çıkmışlardı Çanakkale'de Mehmetçik'in karşısına. Ekonomik ve teknolojik güçleriyle tüm hedeflerine ulaşabileceklerini düşünenlerin gözden kaçırdıkları ve planlamadıkları bir şey vardı, o da vatanları için canlarını vermeyi kazanılmış en büyük zafer sayan yüz binlerce Mehmetçik'in varlığıydı.

Çanakkale savaşları, çeliğe ve ateşe, etin ve kemiğin kendisini savunmasıdır. O kadar çetin bir savaş yaşanıyor ki Mustafa Kemal Atatürk "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum." diyordu.

Mehmet Akif bir şiirinde "Öteden saikalar parçalıyor afakı/ Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı/ Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin/ Sönüyor göğsünün üstünde o aslan neferin." diyordu.

İstanbul ve Anadolu'nun en seçkin liselerinin öğrencileri gönüllü olarak Mehmetçik'in imdadına koşuyordu ve bunların büyük bir çoğunluğu şehit olmuşlardır. Mustafa Kemal'in "Biz Çanakkale'de bir darülfünün gömdük." sözü bu anlamda önemlidir.

Çanakkale bir ölüm kalım savaşındır. Bütün bir milletin mutlaka ama mutlaka zafere odaklanmış bir şekilde "Ya istiklal ya ölüm!" kararının verilisidir Çanakkale. Vatanın kapısına dayanmış ve tüm kutsalları tehdit eden düşmana "Dur!" denilmesidir Çanakkale Savaşı. "Dur yolcu, bilmeden gelip bastığın/ Bu toprak, bir devrin battığı yerdir/ Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın/ Bir vatan kalbinin attığı yerdir!"

Sayın milletvekilleri, Atatürk'süz Çanakkale Savaşı tarihi yazılamaz. Çanakkale Zaferi önce Yüce Allah'ın sonra Ulu Önder Atatürk ve nice isimsiz kahramanların eseridir.

Çanakkale Zaferi'nde Atatürk'ün oynadığı askerî rolü unutmamamız gerekir. Birinci Dünya Savaşı başladığında Bulgaristan'da, Sofya'da Ataşemiliter olan Atatürk, Avrupa'daki rahatını bırakarak vatan ve millet borcunu ödemek için âdeta gönüllü olarak Çanakkale Savaşı'na katılmıştır. Atatürk, Kasım 1914'te Başkomutanlık Vekâletine müracaat ederek cephede aktif bir göreve getirilmek istemiş, ancak, kendisine "Sizin için orduda her zaman bir görev vardır ancak Sofya Ataşemiliterliğini daha önemli gördüğümüzden sizi orada bırakıyoruz." cevabı verilmiştir. Bunun üzerine Atatürk, Aralık 1914'te Sofya'dan Başkomutan Vekili Enver Paşa'ya bir mektup yazarak cephede aktif görev alma isteğini yinelemiştir: "Vatanın müdafaasına ait faal vazifelerden daha mühim ve yüce bir vazife olamaz. Arkadaşlarım muharebe cephelerinde, ateş hatlarında bulunurken ben Sofya'da Ataşemiliterlik yapamam! Eğer birinci sınıf subay olmak liyakatinden mahrumsam, kanaatiniz bu ise, lütfen açıklayınız." demiştir. Atatürk, o günlerde içinde bulunduğu ruh hâlini ve kafasındaki planları sonradan Falih Rıfkı Atay'a şöyle anlatmıştır: "O günlerde neler çektiğimi anlatamam. Gerekirse bir er gibi

herhangi bir cepheye katılmaya karar vermiştim. Onun için, Sofya'daki evimin eşyalarını Fethi Bey arkadaşımınla anlaşarak elçiliğe taşıdım. Hemen hareket edebilmek üzere küçük bir bavul hazırladım. Artık, evi de bırakmak üzere iken 'İsmail Hakkı' imzalı bir telgraf aldım. İmzanın üstünde 'Harbiye Nazırı Vekili' yazılıydı. '19'uncu Tümen Komutanlığına tayin buyuruldunuz, hemen İstanbul'a hareket ediniz.' Ben bu telgrafi aldığım vakit Başkumandan Vekili Enver Paşa Sarıkamış savaşını yapıyordu." Yani, Atatürk isteseydi pekâlâ kanlı Çanakkale Savaşı sırasında Sofya Ataşemillerliğine devam edebilir ve ileride "Çanakkale Savaşı sırasında neden cephede değildin?" diye soranlara da Enver Paşa'dan gelen telgrafları göstererek "Ben cephede aktif bir görev almak istedim ama Enver Paşa kabul etmedi." diye cevap verebilirdi. Ama, gerçek bir vatansever olarak Atatürk "Gelme, orada kal." telkinlerine karşın âdeta zorla kendisini cephede aktif bir göreve tayin ettirmiştir. Gerçek kahramanlık ve vatanseverlik bu olsa gerekir. Bilerek, isteyerek ölümün kucağına atlamak; Atatürk'ün Çanakkale Savaşı'ndaki kahramanlığı bir yana, sadece ve sadece bu davranışı bile onun nasıl bir kahraman ve nasıl bir vatansever olduğunu anlatmaya yeter de artar bile.

20 Ocak 1915'te İstanbul'a gelen Atatürk, atandığı 19'uncu Tümen hakkında bilgi almak için temaslara başlıyor. Bu sırada, o günlerde Sarıkamış'ta büyük bir bozguna uğrayan Enver Paşa'yla görüşüyor. Atatürk yıllar sonra o görüşmeyi ve sonrasında yaşananları Falih Rıfkı Atay'a şöyle anlatıyor: "Enver Paşa'yla karşı karşıya bulunuyorduk. Enver biraz zayıflamış, rengi solmuş bir hâlde idi. Söze ben başladım: 'Biraz yoruldun.' dedim. 'Yok, o kadar değil.' dedi. 'Ne oldu?', 'Çarpıştık, o kadar!'; 'Şimdiki durum nedir?', 'Çok iyidir!' dedi. Kendisini üzmemek istemedim. Konuşmayı görevim üzerine çevirdim. 'Teşekkür ederim, beni numarası 19'uncu olan tümene kumandan tayin etmişsiniz. Bu tümen nerededir?' 'Ha, evet. Belki bunun için Erkânıharbiye ile görüşürseniz daha iyi bilgi edirsiniz.' Enver'i çok yorgun ve kafası işlerinde görüyordum. Sözü uzatmadım. 'Peki, o hâlde fazla rahatsız etmeyeyim.' dedim. Başkumandanlık Erkânıharbiye'sine gittim. Gerekenlere kendimi şöyle tanıttıyordum: '19'uncu Tümen Komutanı Mustafa Kemal.' Hepsini şaşırtıyordu! Böyle bir tümenin var olduğundan haberi olana rastlamadım. Sonunda bir akıllı dedi ki: 'Belki böyle bir tümen Liman von Sanders'in ordusunda bulunmaktadır. Bir defa onu görerseniz.' Von Sanders'in Kurmay Başkanı Kazım Bey'in bürosuna giderek durumu anlattım. Kazım Bey: 'Bizim dislokasyonumuzda böyle bir tümen yoktur. Fakat olabilir ki, Gelibolu'da 3'üncü Kolordu, yapmakta olduğunu bildiğimiz bazı yeni teşkilat arasında yeni bir tümen kurmayı tasarlamıştır. Bir defa oraya kadar gitseniz.' Kazım Bey 'Bununla beraber hareketimizden önce sizi kumandan paşaya tanıtayım' dedi."

Bunun üzerine Atatürk, Liman von Sanders ile tanışmıştır. Bu Alman Mareşali Atatürk'ü nezaketle karşılamış, Bulgarların durumunu merak eden Mareşal, Atatürk'e kibar bir tavırla "Bulgarlar hâlâ harbe girmeyecekler midir?" diye sormuş. Atatürk "Benim görüşüme göre henüz girmeyeceklerdir." diye cevap vermiştir. Mareşal "Niçin?" diye sorunca Atatürk "Benim anladığıma göre Bulgarlar iki ihtimalden biri anlaşılmadan harbe girmezler. Biri, Almanya'nın başarı kazanabileceğine inandırıcı deliller görmedikçe, ikincisi de harp kendi topraklarına temas etmedikçe." diye cevap vermiştir. Bu cevaba sinirlenen Mareşal, sağ yumruğunu sıkıp havaya kaldırarak "Bulgarların Alman başarısına güvenleri yok mu?" diye sormuştur. Bu öfkeli soruyu Atatürk gayet sakince "Hayır Ekselans." diye cevaplamıştır. Öfkeden yüzü kıpkırmızı olan Liman von Sanders "Niçin?" diye sorunca, Atatürk bir şey anlamamış gibi bakmış, bu sırada Mareşal "Nasıl olur Alman başarısına güvensizlik? Nasıl olur bu?" diye söylenince, Atatürk "Öyle efendim." diye direktmiştir. Bunun üzerine Mareşal Sanders, dikkatlice Atatürk'e bakarak "Sizin fikriniz nedir?" diye sormuş, her ne koşulda olursa olsun muhatabının yüzüne gerçeği, sadece gerçeği söylemeyi ilke edinmiş olan Atatürk, biraz düşündükten sonra kendisinden emin "Bulgarları düşündüklerinde haklı buluyorum." demiştir. Yarbay Atatürk'ün bu cevabı Mareşal Liman von Sanders üzerinde âdeta şok etkisi yapmıştır. Bu sözler üzerine ayağa kalkan Mareşal, Atatürk'e "Çıkabilirsiniz." demiştir.

Sayın milletvekilleri, Çanakkale’de iki büyük savaş kaderi tayin etmiştir. Bunlardan biri, 6-18 Mart 1915 deniz savaşı, Nusret Mayın Gemisi’nin döktüğü mayınların kaderi tayin ettiği bir muhteşem destan; diğeri ise 6-10 Ağustos 1915’te Anafartalar’da Büyük Atatürk’ün komutasında verilen kara savaşıdır.

19’uncu Tümen Komutanı Yarbay Mustafa Kemal Çanakkale’de verdiği kritik kararlarla savaşın kazanılmasında önemli roller üstlenmiştir. Mustafa Kemal’in Çanakkale savaşlarında o kritik kararlarından birisini nasıl verdiğini kendi ağzından dinleyelim:

“Kaçmakta olan askerlere ‘Niçin kaçıyorsunuz?’ dedim. ‘Efendim, düşman...’ dediler ve karşı tepeyi gösterdiler. Gerçekten de düşmanın bir avcı hattı karşı tepeye doğru serbestçe yürüyordu. Ben kuvvetlerimi dinlensinler diye geride bırakmıştım. Düşman bana benim askerimden daha yakın durumdaydı ve bulunduğum yere gelirse kuvvetlerim çok kötü duruma düşecekti. O zaman, artık mantık yürütmeye mi içgüdüyle mi bilmiyorum, kaçan askerlere ‘Düşmandan kaçılmaz.’ dedim. ‘Cephanemiz kalmadı.’ dediler. ‘Cephaneniz yoksa süngünüz var.’ dedim ve bağırarak bunlara ‘Süngü takın!’ dedim ve yere yatırdım. Bunlar süngü takıp yere yatınca düşman askerleri de yere yattı ve arkadaki bölük yetişerek ateş açtı. Kazandığımız an bu andı.” Yarbay Mustafa Kemal’in o an orada olması ve verdiği o kritik karar sonunda düşman püskürtülmüştür. Böylece Mehmetçik Gelibolu topraklarının batı kıyısındaki ilk mevzisini oluşturmuştur.

Mehmet Akif şöyle diyor:

“Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,

Bir hilal uğruna, ya Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker,

Gökten ecdad inerek öpse o pak alnı, değer.

Ne büyüksün ki, kanın kurtarıyor tevhidi,

Bedr’in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi.

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?

“Gömelim gel seni tarihe’ desem, sığmazsın.”

“Bedr’in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi.” sözünü söylüyor Mehmet Akif. Neden Bedir’in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi? Bu bir benzetme ve incelik var burada. Çünkü manevi inanışımızın büyük lideri Hazreti Muhammed “Eğer 313 kişi burada yok olursa sana kulluk yapacak tek bir insan kalmayacaktır.” diyerek Allah’a yalvarıyordu Bedir Savaşı’nda. İşte Çanakkale de böyleydi. Bugün yeryüzünde bir Türk kalmayacak ve dolayısıyla müstevliler emellerini gerçekleştirmiş olacaktı Çanakkale’de. O şanlı zaferin komutanı Çanakkale’deki askerimize “Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum.” diyerek bir tarih yazıyordu. Ve yine o Atatürk, değen şarapnel parçasından dolayı yaralanıyor, saat parçalanıyor ama yaralandığını kimseye haber vermiyordu.

Bu arada, Balıkesir Havranlı Koca Seyit’ten de bahsetmek gerekir. İngilizlere ait Ocean isimli zırhlı gemi, mayınlardan kurtuluyor, Boğaz’ı ateşe vererek İstanbul’a doğru seyrediyordu. Seyit Onbaşı, Rumeli Mecidiye Tabyasındaki ayakta kalan vinci kırılmış tek bir topu namlusuna, 276 kilogram ağırlığındaki mermiyi bütün varlığıyla Allah’a sığınarak insan üstü bir gayretle sürüyor ve ancak üçüncü atışında Ocean gemisini batırmasıyla savaşın seyri değişiyordu. Churchill şöyle diyor: “Tophaneli Hakkı’nın yaptığını dört yüz yıldan beri hiç kimse yapmamıştır. Nusret Mayın Gemisi’nin bu kahraman subayı, bir gecede Çanakkale Boğazı’nı mayınlamış, yenilmez addedilen İngiliz donanmasının üçte 1’ini kullanılmaz hâle getirmiştir.” Churchill, yargılanması esnasında da şöyle diyor: “Ben Çanakkale’de Türklerle savaşmadım, Allah’la savaştım.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkes, süreniz doldu.

Size ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çanakkale’de vatanını namus bilen, öndeki arkadaşının şehit düştüğünü görüp kendisinin de şehit olacağını gören kahramanlarımız, dünyanın mazlum halklarına örnek olacak bir destan yazmıştır. Emperyalistlerse 500 binden fazla cana mal olan acı ve gözyaşını geride bırakarak Çanakkale’nin geçilmezliğini anlamışlardır.

Savaş bittiğinde, Osmanlı, Rus ve Avusturya-Macaristan İmparatorlukları tarih sayfasından silinmiştir. Dünya, adını altın harflerle boğazın iki yakasına kazıyan, yedi düvele meydan okuyan Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal Atatürk ve nice isimsiz kahramanlarımızın Çanakkale’nin geçilmez destanına tanık olmuşlardır. Mehmet Akif’in dediği gibi: “Değil mi cephemizin sinesinde iman bir/ Sevinme bir, acı bir, gaye aynı, vicdan bir/ Değil mi cenge koşan Çerkez’in, Laz’ın, Türk’ün/ Arap’la, Kürt ile bakidir ittihadı bugün/ Değil mi sinede birdir vuran yürek, yılmaz/ Cihan yıkılsa, emin ol, bu cephe sarsılmaz!”

Sayın milletvekilleri, Çanakkale Savaşı’nda, İstiklal Harbi’nde bu millet, Türk’üyle Kürt’üyle, Alevi’siyle Sünni’siyle birlik ve beraberlik içinde olduğu için kazanmışlardır. Çanakkale Savaşı Türkiye Cumhuriyeti’nin bir ön sözüdür. Çanakkale’yi geçilmez kılan, Çanakkale’de yatan şehitlerdir; Çanakkale’yi geçilmez kılan, Çanakkale’nin o deha, o zeki, o askerî bilgesi Ulu Önder Atatürk’tür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Sözlerime Mehmet Akif’in mısralarıyla son veriyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkes, iki dakika ek süre verdim. Lütfen, Genel Kurulu selamlamak için...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Son cümlem efendim, son cümlem.

BAŞKAN – Tamam, mikrofonunuzu açtım. Lütfen...

İHSAN ÖZKES (Devamla) – Çanakkale’de şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyor ve Mehmet Akif’in mısralarıyla son veriyorum: “Sen ki asara gömülse, taşacaksın. Heyhat!/ Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihan/ Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber/ Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber.”

Saygılarımla. (CHP, AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkes.

Şimdi söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kayseri Milletvekili Sayın Yusuf Halaçoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Halaçoğlu. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Muhterem Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 18 Mart Şehitler Günü. Aynı zamanda, Çanakkale Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü. Her mart ayının 18’inde içimizi farklı duygular kaplar; biraz buruk, biraz ıftihar dolu, biraz hüznü ama bir o kadar da gururlu dolu duygular hâkim olur. Zira, insanlığın kıyamete kadar dönüp dönüp bakacağı, bakıp da ders alacağı, tarihe unutulmaz bir not düşülmüştür Çanakkale’de. Biz tarihin şeref levhalarına ecdadının yapıp ettikleriyle ıftihar edebilecek, tarihi okuyup anlatırken yüzü kızarmayacak, yeryüzünde Hazreti Peygamber’in övgüsüne mazhar olmuş nadide milletlerden biri olarak ibretle bakılacak bir geçmişe sahibiz.

Bugün, tarihin tozlu raflarından çıkarılıp insanlığın önüne serilen birçok doküman Çanakkale’de akıllamaz hadiselerden bahsediyor. Bu dokümanlara baktığımızda, binlerce kilometre uzaklardan gelmiş yedi düvelin, Müslüman Türkleri Anadolu tarihinden silmek uğruna, haç adına ölüm kustuklarını ortaya koyuyor. Bizim, işin bundan sonrası adına gerekli hassasiyeti gösterip göstermediğimiz hususunda ise pek de iç açıcı şeyler söylememiz mümkün değildir.

Çanakkale savaşları, kendi kulvarında dünyanın en büyük olaylarından biridir. Yokluk varlığı, iman küfrü, tevazu ve mahviyet kuru gururu perişan etmiştir. Mevzuya böyle yaklaşıldığında Çanakkale’den çıkarılabilecek pek çok ders vardır. Her şeyden evvel, Çanakkale’nin savaş yoluyla geçilemeyeceği bütün dünya tarafından görülmüş ve kabul edilmiştir. O dönemin süper güçleri İngiliz ve Fransız ordularının, onların isimlendirmesiyle “Yenilmez Armada” olarak bilinen orduların dahi yenilebilir olduğu bütün dünyaya ispat edilmiştir. Tarihin hemen her döneminde dünyanın dört bir tarafında problem çıkaran, baş ağrıtan, âdeta cıibanbaşı durumundaki, üzerinde güneş batmayan imparatorluk, tarihindeki en büyük hezimet ve asker kaybıyla büyük bir prestij kaybına uğradı. Çanakkale geçilemeyince Birinci Dünya Harbi uzadı. Sıcak denizlere inme, yıkılan Osmanlı pastasından pay alma ümidiyle ittifak devletlerinin safında savaş katılan Çarlık Rusyası da Çanakkale’den geçip kendine ulaşacak ittifak kuvvetlerinin yardımını elde edemediği için iç karışıklıkların üstesinden gelemeyerek Bolşevik İhtilali’ne boyun eğmiştir. Doğusundaki son karakolunda kardeşlerinin ölüm kalım mücadelesine seyirci kalan Âlemiislam, Türk ordularının muzafferiyetiyle bayram yapmıştır. Tarihin felsefesini yapanlar bundan daha pek çok netice ve ders çıkarabilirler.

Sayın milletvekilleri, Çanakkale Zaferi, dünya tarihinde bir dönüm noktası olmuş, tarihin akışı üzerinde Türk milleti belirleyici bir rol oynamış, millet olma bilincinin tohumları atılarak Kurtuluş Savaşı’nın kazanılmasına zemin hazırlayan bir prestij ve azmin mücadelesinin adı olmuştur. Çanakkale’yi geçilmez yapan, Çanakkale Savaşı’nda şehit olan insanların torunları olan bizler, bu savaşın tarihî, siyasi, askerî ve diplomatik yönlerini iyi bilmeli, günümüze ulaşan etkilerini iyi değerlendirmeliyiz; bayrağın teslimiyetini, her keresinde gerçek varlığın ilanı olan ezanın susmasını, ata kanlarıyla sulanmış kutsal vatan topraklarının düşman çizmesi altında ezilmesini kabul etmeyip inanç ve iman dolu göğüslerin düşmana siper edildiğini unutmamalıyız. Gönülden inanıyorum ki bilimsel bilgi, belge ve tarihî verilerin ışığı altında hazırlanan çalışmalar, gelecek nesillerin, Çanakkale Savaşı’nın tarihî önemini daha iyi anlamalarını sağlayacaktır.

Çanakkale Savaşı’yla ilgili kitaplar detaylı olarak incelendiği zaman, nice ilginç bilgilerle karşılaşılır. Bu ilginç bilgilerden bir demet sunmak istiyorum sizlere. Çanakkale cephesi savaşları sonucu Anadolu’daki her 3 evin 1’inden şehit çıkmıştır, 3 kadından 1’isiye dul kalmıştır. Arıburnu ve Conkbayırı’nda şehit olan üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmı, Darülfünun Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane öğrencisidir. Fakülte, öğrenciler ordu hizmetine alındığı için 1915 yılında mezun verememiştir.

Çanakkale cephesinin deniz harekâtı, kuşkusuz, sıradan bir askerî harekât ya da muharebe olayı değildir. Boğazlar, konumu ve önemi itibarıyla İstanbul Karadeniz kapısı, Çanakkale de Ege Denizi kapısı olarak geçmişte taşıdıkları ve çağımızda taşımakta oldukları stratejik önem ve değer açısından daima birlikte mütalaa edilmiş ve edilmektedir. Her iki boğaz, klasik ve dar çerçevede sadece Akdeniz’i Karadeniz’e, Avrupa’yı Asya’ya bağlayan su geçitleri ya da köprüler değil, Akdeniz’in öteki önemli su geçitlerinden Cebelitarık ve Süveyş Kanalı’yla da bütünleşerek dünyanın büyük denizlerini ve büyük kıta, kara parçalarını birbirine bağlayan, daha geniş anlamdaki jeopolitik konumuyla dünya siyaset ve iktisadiyatı üzerine olan etkilerini bugün de korumaktadır. Bu nedenlerledir ki Türk boğazları uluslararası ilişkilere yön vermede daima odak noktası olmuştur. Gerçekten, tarihin eski dönemlerinden beri ön planda, Avrupa ve Asya ülkeleri arasında başlamış olan ekonomik, ticari ve siyasi ilişkiler ile askerî hareketler sürekli olarak boğazlar bölgesinde cereyan etmiştir. Başka bir deyişle, boğazlar, dünyanın diğer parçalarında pek görülmemiş ardı arkası kesilmeyen mücadelelere sahne olmuştur.

Boğazların tarihin akışı içerisindeki stratejik durumu ve jeopolitik konumuyla ilgili yukarıdaki kısa açıklamaların ışığı altında, Çanakkale muharebelerinin sonuçları üzerindeki değerlendirmeler, kuşkusuz, daha bir önem ve anlam taşıyacaktır. Böylesine bir değerlendirmenin daha gerçekçi ve sağlıklı olabilmesi için ise, büyük devletlerin Türk boğazları üzerindeki ulusal emellerine kısa da olsa bir göz atılması gerekir.

Birinci Dünya Harbi öncesinin başlıca büyük devletlerinden Almanya'nın doğuya doğru politikası, Rusya'nın ılık denizlere ulaşma emelleri, İngiltere'nin "Denizlere egemen olan, dünyaya hâkim olur." teorisine dayanarak özellikle 19'uncu yüzyıldan bu yana güttüğü Rusya'nın Akdeniz'e çıkmasını engelleme siyaseti, hep Türk boğazlarında düğümlenmektedir. İşte boğazlar üzerindeki bu gizli çıkar çatışmalarıdır ki İngiliz ve Fransızları İstanbul'u almaya ve Ruslardan önce Karadeniz Boğazı'na el atmaya yöneltmiş ve Çanakkale cephesinin açılmasında başlıca etken olmuştur. Ruslara silah ve malzeme yardımı sorunuysa savaşın sadece görünürdeki nedenini oluşturmaktadır.

Böylece, büyük devletlerin Türk boğazları üzerindeki tarihî emellerini ortaya koyarken, bu devletlerden İngiltere'nin bu cephenin açılmasında birinci derecede aktif rol aldığını da belirtmek doğru olur. Nitekim, İngiliz Donanma Bakanı Churchill, cephenin açılmasında büyük çaba göstermiş ve etkili olmuştur. Gerçekten o, bu cephenin açılmasının başmimarı olmuş, Türklerin askerî gücünü ciddiye almamış, olayı basit ve sadece sınırlı bir cezalandırma hareketi olarak görmüştü. En güçlü ve modern silahlarla donatılmış zırhlıların boğazda görünürvermesiyle Türklerin direnmekten vazgeçeceğini sanmıştı. Kuşkusuz, bu, büyük bir yanılgıydı. İngilizler, Çanakkale'deki Türk savunmasını ve askerini sadece matematiksel ölçülere vurup onun yüksek manevî gücünü görmezlikten gelerek büyük bir hesap hatasına düştüler ve sonunda önce denizde, sonra da karada hiç beklemedikleri amansız cevabı aldılar. Böylece onlar, zaferi boğazda Türk top ve mayınlarına, karada Türk süngüsüne bırakarak çekilip gittiler.

Çanakkale Zaferi'nin özellikle genç nesillere iyi anlatılması, ecdadımıza ve şehitlerimize bir borcumuz olduğu gibi, geleceğimizin de teminatıdır. Nitekim, kazanılan zafer hakkında devrin önemli liderleri şunları söylediler: Mesela Churchill "Türkler, Çanakkale'yi zorlayan çağının en ileri tekniğine sahip güçler karşısında âdeta bir kale gibi dikilmişlerdir." diyor; Sör Kombet ise "Çanakkale'de her şeyimiz kusursuzdu fakat başarılı olmadık. Zira Türkler yuvalarına girilmiş aslanların hiddet, cesaret ve kahramanlığıyla savaşıyorlardı. Böyle bir millet görmedim." diyor.

Sayın milletvekilleri, çocuklarımıza Çanakkale'yi anlatırken, Çanakkale'nin normal bir savaş olmadığını anlatmalıyız. Gerçekten de Çanakkale, göğüslerin düşmana siper edildiği, havada kurşunların birbiriyle çarpıştığı sıra dışı bir savaştı. Çanakkale, aynı zamanda yaralı düşmanını savaş alanından alıp, düşman siperlerine götürüp teslim edecek kadar insan olduğunu unutmayanların savaşıydı. Dünyanın en büyük deniz gücüne sahip İngiltere'nin görkemli filosunun Boğaz Muharebesi'nde düştüğü aczi, yarınların vatan savunucuları hiçbir zaman hatırlarından çıkarmamalıdır. Burada, Türk askerinin dünyanın en güçlü zırhlıları ve en modern harp silah, araç gereç ve bol cephanesiyle donatılmış deniz ve kara ordularına karşı sergilediği, başka ulusların askerleriyle kıyas götürmez direnç, azim ve ruh, Türk İstiklal Savaşı'mızın Kuvayımillîye ruhuyla eş değer bir anlam taşıması açısından da ayrıca tarihsel bir değere sahiptir.

Öyle ki dev armadalar, ateş edebileceğinden bile kuşkuya düşülen birtakım eski, demode toplarla alay edercesine savaşıyor, karadaki Türk topçusu ona sadece 1.900 mermi atabilirken, onlar tek bataryamıza 4 bin mermi kullanabiliyordu. Ne var ki bu mermi yağmurundan karada hasar gören 4 Türk topuna karşı, sadece batan düşman gemilerinin üstünde 44 topun birden boğaz sularına gömüldüğü görülüyordu.

Aslında gerçek, modern silahların, iman ve inançla savaşımasıydı. Hayalleri, Kostantinopolis'i İstanbul yapanları buradan atmak ve kendilerine göre, düşmanı ezmek, Bizans'ı yeniden diriltmekti. Yoksa topraklarımıza on binlerce kilometre öteden neden gelmişlerdi? Mehmet Akif merhumun dediği gibi:

"Eski Dünya, Yeni Dünya, bütün akvam-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihanın duruyor karşında,
Avustralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk.
Sade bir hadise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindu, kimi yamyam, kimi bilmem ne bela...
Hani, tauna da züldür bu rezil istila..."

Sayın milletvekilleri, Çanakkale'de sadece bir cesaret örneği gösterilmemiş, aynı zamanda insan onur ve haysiyetinin zirve yaptığı bir nitelik de sergilenmiştir.

Sizlere Çanakkale Savaşı'yla ilgili gerçek bir hikâye: Kocadere köyünde büyük bir sargı yeri kuruluyor. Kimi Urfalı, kimi Bosnalı, kimi Adıyamanlı, kimi Gürünlü, kimi Halepli çok sayıda yaralı getiriliyor. Bunlardan biri, Lâpseki'nin Beybaş köyündendir ve yarası oldukça ağırdır. Zor nefes alıp vermektedir. Alçalıp yükselen göğsünü biraz daha tutabilmek için komutanının elbisesine yapışır, nefes alıp vermesi oldukça zorlaşır ama tane tane kelimeler dökülür dudaklarından "Ölme ihtimalim çok fazla. Ben bir pusula yazdım, arkadaşşıma ulaştırın." Tekrar derin nefes alıp defalarca yutkunur "Ben köylüm Lâpsekili İbrahim Onbaşidan 1 mecit borç aldıldım, kendisini göremedim, belki ölürüm, ölürsem söyleyin, hakkını helal etsin." "Sen merak etme evladım." der komutanı, kanıyla kıpkırmızıya boyanmış alnını eliyle okşarken ve az sonra komutanın kollarında şehit olur ve son sözü de "Söyleyin, hakkını helal etsin." olur. Aradan fazla zaman geçmez, oraya sürekli yaralılar getirilmektedir. Bunlardan çoğu da sargı yerine ulaştırılmadan şehit düşüyor, şehitlerin üzerinden çıkan eşyalar, künyeler komutana ulaştırılıyor. İşte, yine bir künye ve yine bir pusula. Komutan gözyaşlarını silmeye daha fırsat bulamamıştır. Pusulayı açar, hiçkırarak okur ve olduğu yere yığılır kalır, ellerini yüzüne kapatır, ne titremesine ne de gözyaşlarına engel olamaz. Pusuladaki not: "Ben, Beybaş köyünden arkadaşım Halil'e 1 mecit borç verdiğim. Kendisi beni göremedi. Biraz sonra taarruza kalkacağız. Belki ben dönemem, arkadaşşıma söyleyin, ben hakkımı helal ettim."

Aslında, bu iman ve güçtür ki, Seyit Onbaşı'ya 215 kiloluk mermiyi sırtına alıp top kundağına koyduran, Conkbayırı'nda Mustafa Kemal'in kalbi yerine şarapneli saate çarptıran, mevcudunun üçte 2'si şehit düşen 57'nci Alaya yenilmezlik gücünü veren. Bile bile ölen arkadaşının hemen arkasından onun bıraktığı cepheyi tutan Çanakkale'nin isimsiz kahramanları vatanın her bir köşesinden cepheye koşarken, bayrak için, vatan toprağı için, ezanın susmaması için asla geri dönmeyi düşünmeyenler, Türklük onur ve haysiyetini en güzel şekilde korumakla, üzerlerine düşen görevi layıkıyla yerine getirdiler, şehadet mertebesine eriştiler.

Onlar, Çanakkale Zaferi'ni elde etmekle, sadece bir zafer değil, Türk milletinin Anadolu'daki varlığının devamını da sağladılar ve haklı olarak Türk milletinin gönlünde ve kalbinde "Mehmetçik" unvanını kazandılar, Hazreti Peygamber'in ordusu oldular.

Hiç kimse unutmasın:

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.

Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.” (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, mukaddes vatan toprakları için canlarını seve seve vererek bir ulusun kaderini değiştiren, vatanımızı, istiklalimizi, sarsılmaz imanları, eşsiz cesaretlerine borçlu olduğumuz aziz şehitlerimiz, dünyada eşi benzeri olmayan bir destan yazmıştır.

Onlar, şairin dediği gibi, toprakları uğruna toprağa düşüp, bir hilal uğruna tertemiz alınlarından vurulup, makber yerine Yüce Peygamber’in kendilerine açılan kollarına yol almışlardır. Vatanın her karış toprağını kanlarıyla sulamış bu destanı yazanları, barış adına ülkemizi işgal etmek isteyenlerle eş değer tutanlar, ehlihalibin günümüzdeki temsilcileridir. Bu gibilerin toplumumuz tarafından iyi bilinmesi gerekmektedir.

Bu vesileyle, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, Çanakkale şehitlerimiz ve bugüne dek vermiş olduğumuz tüm aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına bir kez daha saygı ve şükranla anıyor, Cenab-ı Allah’tan rahmetler diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.(MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Halaçoğlu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Levent Tüzel.

Buyurun Sayın Tüzel. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bütün grupların ortak değerlendirmesiyle birlikte Çanakkale şehitlerimizi ve Çanakkale’deki o büyük zaferi anıyoruz. Emperyalistlere karşı verilen bu mücadelede hayatlarını kaybetmiş atalarımızı, büyüklerimizi bir kez daha saygıyla, hürmetle anıyoruz.

Evet, aslında Meclisimizin ve bütün grupların konu üzerinde konuşması, özellikle de 100’üncü yılında konuşması, buradan günümüze dair sonuçlar çıkartmak açısından hem gerekli hem de önemli.

Benden önce konuşan sayın grup temsilcileri, daha çok Çanakkale’de kahramanlık eserleri sergileyen, destanları sunan ve Anadolu’nun, yurdumuzun dört bir tarafından cepheye sürülüp, orada korkusuzca canlarını verenler üzerine, daha çok onları anan konuşmalar ve değerlendirmeler yaptı.

Tarih, bizim tarihimiz; tarih elbette bütün yönleriyle, gerçeklikleriyle bilinmeli. Ve bugün çokça başvurulduğu gibi, birtakım çarpıtmalar yapmadan, özellikle de dersler çıkartarak ve günümüzdeki ihtiyaçlara işaret ederek anmak, herhâlde, o toprakta yatan binlerce insanımıza bizim borcumuzdur, bizim onlara karşı görevimizdir.

Ne olmuştu yüz yıl önce Çanakkale Boğazı’nda? İngiliz, Fransız emperyalistleri ile Alman emperyalistlerinin Birinci Dünya Savaşı’ndaki paylaşım mücadelesinde, savaşında Osmanlı Devleti’nin kullanılması ve topraklarımızın, boğazların kaybedilmesi pahasına böyle bir savaşa girilmesiydi ve çokça söylendiği gibi, bugün çokça dile getirdiğimiz gibi, Anadolu’nun bağrından kopup gelen Türk, Kürt, Arap, Çerkez, Alevi, Ermeni, bütün milliyetlerden, bütün uluslardan, bütün inançlardan bizim insanımız cepheye amansız bir mücadele verdiler. Bütün yoksunluklara rağmen gerçekten büyük bir kahramanlık, adı gibi büyük bir destan yazdılar ama onlar, emperyalist işgalcilere karşı yurdunu savunmak, geleceğine sahip çıkmak adına gerçekten bir mücadele verdiler.

Şimdi, bugün yine destan yazmaktan söz edenlere hatırlatmada bulunmak istiyorum. İşgalcilere karşı savaşmak, yürekli mücadele etmek başka bir şey; bugün kendi evladına, bu ülkenin gençlerine “Demokrasi, özgürlük, eşitlik, yaşam hakkı istiyoruz.” dediği için kurşun sıkmak, gaz fişeği atmak, şiddet uygulamak, devlet terörü estirmek başka bir şey. Bunun adı destan olmaz, bunu öncelikle bu Çanakkale şehitlerimiz ve Çanakkale Savaşı’ndaki kahramanlıkları anarken bir kez daha hatırlamak, hatırlatmak istedim.

Tabii, özellikle AKP Hükümeti, son yıllarda, Çanakkale Deniz Zaferi ve ardı sıra da kara savaşlarında insanlarımızın fedakârlıkları üzerinden çokça bir siyasi malzeme konusu yapıyor. Bugün de Sayın Başbakan yine Çanakkale’deki anma törenlerinde konuşuyordu, bir kez daha “vatan, namus, onur, şeref, haysiyet” gibi kelimelere çokça başvuruyordu ve bugün, işte, yine IMF örnekleri vererek “IMF’ye tek kuruş borcumuz kalmamıştır.” benzeri ifadelerle ülkemizin gelmiş olduğu noktaya olumlu anlamda atıflarda bulunuyordu.

Değerli milletvekilleri, Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; ekonomi üzerine bugün gensoru önergemiz de zaten görülecek. Ekonomimizin hiç de parlak olmadığını, artık IMF’ye tek kuruş borcumuzun kalmamış olmasının, bugünkü borçlar, cari açık, enflasyon, devalüasyon, işsizlik, yoksulluk rakamları karşısında zerrece kıymetiharbiyesinin bulunmadığını artık kabul etmemiz gerekiyor. Ekonomik gerçekliklerimizi çok daha doğru, halkımızı da doğru bilgilendiren bir şekilde ele almak gerekiyor.

Çanakkale savaşlarını anmak, Çanakkale’deki kayıplar ve orada yaratılan fedakârlık; öbür taraftan Sarıkamış’ta 90 bin askerin donarak ölmesine yol açmak... Burada Osmanlı paşalarının sorumlulukları, emperyalistlere bağlanan emeller... Yani çok övündüğümüz Çanakkale Savaşı’nda bizim askerlerimize, ordumuza komutanlık edenin bir Alman Paşası olduğunu, Liman von Sanders olduğunu unutmadan bunları konuşmak gerekiyor.

Tarihte emperyalistlerin uğursuz rolü, toprakları işgal etmek, halkları boyunduruk altına almak, halkları bölmek, kışkırtmak, devletçikler kurmak, oraları bir pazar alanı gibi görüp yağmalamak, doğal, tarihî zenginliklerine, kaynaklarına el koymak, bunu askerî, siyasi her planda yapmak, soykırıma uğratmak... Emperyalistlerin bu uğursuz rolü o zaman da vardı, şimdi de var, uyanıklığı elden bırakmamamız gerekiyor. O nedenle, tarihimizdeki bu türden değerlere sahip çıkarken bunların arka planındaki nedenleri, niçinleri iyi görmek gerekiyor. Özellikle de ecdadına sahip çıkmasını arzu ettiğimiz genç nesillerin eğitiminde tarihi doğru öğrenmelerini sağlamak gerekiyor.

Bakın, yine bu Çanakkale hatırası üzerine 100’üncü yıl vesilesiyle yapılan bir salon konuşmasında Sayın Cumhurbaşkanı yine AKP gençliği diyebileceğimiz bir gençlik kesimine seslenirken “Bizim gençlerimiz sağda solda yakıp yıkan Vandal olmayacak; kadınlara saldıran, şiddet gösteren, tecavüz eden gençler olmayacak...” devlete baş kaldıran, benzer, bu türden şeylerde bulunarak kendi yaratmak istediği bir gençlik tipini tarif ediyordu. Milliyetçi, dindar, aynı zamanda kendi fikrinin dışındakilerle, kendi ideallerinin dışındakilerle de her an için kavga etmeye hazır bir gençlik modeli çiziyordu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Levent Bey, milliyetçi model çizmiyor.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) - Ama, bu konuşmayı yapan Sayın Cumhurbaşkanının eleştirilerine, Sayın Cumhurbaşkanının bugünkü ülke yönetimindeki uyguladığı tutumlara karşı eleştirileri dile getiren gençler de önleyici gözaltı muamelesi görüyordu, tıpkı bugün -anaların ahını alan- çeşitli vesilelerle, nedenlerle annelerin “Cumhurbaşkanına hakaret ediyor.” gerekçesiyle sorgulanıp tutuklanma istekleri, aynı şekilde, kimi köşe yazarlarının, gazetecilerin Cumhurbaşkanını eleştirilerinin hakaret kapsamında ele alınıp bu şekilde yargılanmaları örneğin.

Şimdi, bir tarafta bir tarih, gerçekten bugünlere varmamızda çok önemli tarih sayfaları içerisinde, Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin belki de ilk muharebesi diyebileceğimiz son derece tarihi, önemli, şanlı bir sayfa; onun arkasında işte bugün neredeyse inkâr etme noktasında olunan bütün bu Osmanlı coğrafyasındaki çok uluslu, çok milliyetli, çok kimlikli bir yurttaş topluluğunun orada bu cephe savaşını vermiş olması gerçekliğini inkâr eden bir anlayış, bunun arkasından milliyetçi, ayrıştırıcı, kelimenin anlamıyla bölücü bir söylem. Bütün bunlar ne için? Sadece benim dediğim olsun, benim söylediğim bir iktidar sürsün diye.

Yani, bir diğer taraftan, eğer gerçekten tarihimizden... Yani bir tarafı kahramanlık destanları, yurt savaşı, vatan savunması, emperyalist işgalcilere, sömürgecilere karşı cansiparane bir mücadele ama öbür tarafında Ulusal Kurtuluş ve cumhuriyetten sonra halkların inkârı, sadece tekçi bir anlayışı ülkede egemen kılmak adına bir tarafıyla dinci, muhafazakâr bir toplum inşası, Sünni mezhebinden başka bir düşüncüyü, inancı tanımamak, öbür tarafında, başta Kürtler, Ermeniler olmak üzere, Türk milleti dışındaki halkların yaşam hakkını, varlığını, geleceğini, kültürünü, ulusal kimliğini devam ettirme hakkını acımasızca yok eden bir anlayış. Şimdi, belki de bütün bu katliamlarla dolu, karanlık sayfa ile dolu tarihimizden ders çıkartmak adına bir arayış var, bir çözüm süreci var ama bunda da Sayın Başbakanın ağzından duyuyoruz ki, çözümü bir şefkat ve merhamet duygusuyla açıklıyor.

Bakın, değerli milletvekilleri, Sayın Meclis Başkanımız; çok önemli süreçlerden geçiyoruz. Yüz yıllık bir tarih, doksan iki yıllık bir cumhuriyet; bütün bunlardan, geleceğe dönük, birlik, beraberlik içerisinde, sağlık, huzur, refah ve barış içerisinde ama hepsinden önemlisi, eşit, özgür, onurlu yurttaşlar olarak yürümek açısından bunlarla gerçekten yüzleşmeli. Bunlarda yanlışa yanlış diyebilmeli, yapılması gerekenlerde de doğru kararlar almak durumundayız, böyle yaklaşmak durumundayız.

Kürt sorunu... O gün cephede Hakkâri'den, Batman'dan, Siirt'ten gelip Çanakkale'nin topraklarında bugün yatan, hepimizin saygıyla andığı insanlar... Yine aynı şekilde, Agop, başka isimlerle Ermeni yurttaşlarımız, o Anadolu insanı, orada savaşırken iyiydi ama öbür tarafta aynı tarihlerde İstanbul'da Babiali'de, Sultanahmet'te Ermeni aydınları sürgüne gönderiliyordu.

Bakın, 24 Nisan, bütün dünyada herkesin üzerine konuştuğu, aynı zamanda üzerinden bir hesaplaşma, bir propagandanın sürdürüldüğü bir tarih ama bunu en çok Fransızlar, Amerikalılar, şurada burada olanlardan öte bizim yapmamız gerekiyor. Niye böyleydi? Bir tarafta Çanakkale'de savaşılırken o hepimizin övündüğü “Çanakkale geçilmez.” şiarını Kilitbahir'e kanlarıyla yazanların mirasına sahip çıkacaksak o zaman cephede savaşan Ermeniler, sürgüne, soykırıma uğratılan Ermeniler(x) gerçekliğini ve bugün hâlâ acısını çektiğimiz ve Hrant gibi değerli aydınlarımızın katledilmesine yol açan Ermeni politikamızı sorgulamalıyız, Kürt politikamızı, Alevilere dönük politikalarımızı.

Burada hepimizi düzlüğe çıkaracak, selamete çıkaracak olan, demokratik kültürdür, demokratik çözüm yoludur. Eğer çözüm diyeceksek öyle demin söylediğim gibi şefkat, merhamet değil, hepimizin doğuştan, insanlık toplumunun bir parçası olmaktan gelen haklarımız vardır. Bir Türk olarak benim haklarım vardır, bir Kürt olarak arkadaşlarımızın hakları vardır, başka milliyetlerden insanlarımızın hakları vardır. “Ne olacak canım, hepimiz de bir aradayız, neyimiz eksik?” diyerek sokakta, mahallede, kahvehane de konuşan vatandaşın yaklaştığı gibi, bir soruna yaklaşarak bir Cumhurbaşkanı, bir devlet politikacılığı tutumu, tavrı geliştirmiş olmayız.

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 172'nci sayfasında “Açıklamalar” bölümündedir.

Neyimizin eksik olduğu, Kürtlerin neyinin eksik olduğu ortada değil midir? Her şeyden önce bu kimlik mücadelesinde, eşit yurttaşlık mücadelesinde kaybedilmiş canlar vardır. Bir savaştan çıkmış gelmişiz. Yani, kastettiğimiz savaş emperyalistlere karşı vermiş olduğumuz bir savaş, değil, bir halkın “Ben de varım, bu topraklarda geçmişten bugüne hep oldum, bundan sonra da olacağım ama olacaksam, beraber yaşayacaksak, bu vatan ortak vatanımızsa, demokratik bir ülke olarak yeniden inşa etmeliyiz. Yeni bir anayasa, yeni bir yurttaşlık tanımı, yeni siyasal özgürlüklerle, yeni idari, demokratik yönetim modelleriyle birlikte ama tabii ki savaşıarak, çatışarak değil, konuşarak, müzakere ederek, tartışarak ve siyaset geliştirerek çözüm üretmeliyiz... İşte, çokça çekştirilen, özellikle milliyetçi kesimden gelen arkadaşlarımızın ha bire, bunu bir pazarlık, arkasında karanlık güçlerin olduğu, bilinmeyenlerle dolu bir süreç olarak eleştirdiği, sorguladığı bir süreci anlamak ve bu süreci geliştirmekle hepimiz aslında görevliyiz. Eğer yani o, tarihteki şehitlerimize boynumuzun bir borcu varsa, bir vefa borcumuz varsa ve bugünlere gelmemizde, onların mücadelelerinde bir görevimiz varsa, işte bugünü konuşmak gerekiyor.

Çok şeyimiz eksik aslında bakıldığında. O ölenlerimizin mezarları dahi yok, o çocukların, o gençlerin. Faili meçhuller aydınlatılmamış. Bunlar ortaya çıksın, bunlar araştırılsın, komisyonlar kurulsun, Meclis bu işi yürütsün, yönetsin diye ha bire söylüyoruz.

Kürtlerin neleri yok? Başta, ana dili yok sayılmış. Ana dilde eğitim bugün hâlâ en temel mesele ve Anayasa değişikliği konusunda belki de en çok konuşulan konuların başında geliyor.

Bakın, bugün Meclis sıralarımızda birçok milletvekili arkadaşımız yok HDP Grubundan. Neden yok? Yani bugüne karşı, onlar için anlamsız olduğu için değil. İçinde bulunduğumuz hafta “Nevroz” haftası, “Nevroz” kutlamaları nedeniyle, onlar “Nevroz” kutlamaları yapılan illerdeler, ilçelerdeler; köylerde, mahallelerde halkın, Orta Doğu halklarının, Kürt halkının, bütün bu coğrafyanın halklarının ortak bayramı olan “Nevroz” kutlamalarındalar. “Nevroz” kutlamaları bir yanıyla tarihten gelen bir süreç, tarihsel bir anlamı var ama en az onun kadar önemli, işte, bugün içinde bulunduğumuz, son iki yıldır adada Sayın Öcalan’la sürdürülen bir barış ve çözüm süreci arayışı içerisinde, bugün herkes kulağını dikmiş, “Nevroz” meydanlarında, Sayın Öcalan’dan gelecek mesajın nasıl bir içerikte olacağını merakla bekliyor. Niçin bu böyle? Çünkü artık gençlerimizin çatışmalar içerisinde ölmeyişi ve bundan sonra da bu yönde, bunu güvenceye alacak çalışmaların, ihtiyaçların işaret edilmesi hepimiz için önemli.

Değerli milletvekilleri, Kürt sorunu hiçbir zaman ülkemizde yaşayan Kürtlerin sorunu olmadı. Kürt sorunu bugün, işte o cephede, Çanakkale Savaşı’nda savaşıyan bütün o ecdadımızın torunları olan hepimizin sorunu oldu, başta Türk halkı olmak üzere hepimizin sorunu oldu çünkü eşitlik, özgürlük, demokrasi olacaksa bütün ülke için olacak. Ama doksan iki yıllık bir cumhuriyetle gelmiş olduğumuz nokta o tarihî mücadeleye yakışır, denk düşer bir vaziyette midir? Öyle değildir. Ne Çanakkale o döktüğü kanları hak eder bir durumdur... Çanakkale ilini kastediyorum. Bir tarafta tersanesiyle, termik santralleriyle, döküm tesisleriyle, çevre tahrifatıyla, kırsalındaki ağaç kesimiyle, maden ocaklarıyla, taş ocaklarıyla başka türden bir yangın, alev içerisinde. Öbür tarafıyla, yurdumuzun yüzde 20 oranındaki işsizliği, genç işsizliği; Çanakkale’de yaşayanlar yani o mücadelenin torunları, milyonlarca genç bugün işsiz durumdur. O gün cepheye silah taşıyan, o gün savaşıyan kocalarını, eşlerini, erkeklerini bekleyen kadınlar, Türkiye’nin kadınları şimdi ne durumdur? Aşağılanmakta, küçümsenmekte, cinsiyetçi ayrımcılıkla her gün her gün yeniden üretilen, ailede, sokakta, kahvede, devlet kurumlarında, eğitim alanında her gün kadını daha kötü bir yere doğru itekleyen ve üzerine şiddeti sevk eden... Ne yazık ki Türkiye’nin kadınları bu noktadadır. İşte en büyük problemimiz, halkların bir arada yaşayacağı, düşmanlaştırmacı, ayrımcı olmayan bir dille bugün bu sorunlara yaklaşmak. O nedenle, tarihimizdeki kahramanlığı anarken, öbür taraftan, yaptığımız yanlışlıkların ve

bugün bizi bekleyen başkaca bela ve tehditleri savuşturmanın -emperyalist güçlerden kaynaklı- tek çıkış yolu, bunları doğru aydınlatmak, Kürtlerden, Ermenilerden, Alevilerden, bütün zulüm görmüş, ayrımcılık görmüş, baskı görmüş, kırımlara uğramış bizim insanlarımızdan özür dilemekten ve onların isteklerine yanıt vermekten geçmektedir. Gerçekten hatalardan ders çıkartarak ilerlemek bugün işte içinde bulunduğumuz her tür yoksunluğu da gidermek açısından tek çıkış yolu olacaktır. Yoksa, hak isteyenlere karşı baskıcı, otoriter bir yönetim, ülkeyi istediği gibi tek başına yönetmek, benim dediğim olsun, beni eleştirenler tutuklansın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüzel, süreniz doldu, lütfen konuşmanızı tamamlayınız, ek süre verdim.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

O nedenle, tarih bizim tarihimiz, gerçeklikler bizim gerçekliklerimiz ve bir arada yaşama irademiz hâlâ son derece güçlü ve kuvvetli ama en büyük ihtiyaç demokratik bir ülkeye olan ihtiyaç, herkesin utanmadan, sıkılmadan, onuruyla, bütün haklarıyla, özgürlükleriyle katılacağı bir toplum yaşamı yani toplumsal barış. Bunun yolunun da nereden geçtiği son derece ortada. O nedenle Kürt halkının ve barış isteyenlerin, demokrasi isteyenlerin “Nevroz” meydanlarındaki çağrıları bu yeniden eski defterlerle ülkeyi yönetmek isteyenler karşısında onlara verilmiş en iyi cevaptır diye düşünüyorum. “Nevroz” ateşleri, o anlamda ülkemizi aydınlatsın, birlik ve beraberlik duygularımızı pekiştirsın ve yeniden bu ülkenin hiçbir gencinin, hiçbir insanının canı yanmasın. Emperyalistlere karşı, sömürgecilere karşı, onların dayatmalarına karşı hep birlikte eşit yurttaşlar olarak göğüs gereyim, geleceğimize birlikte sahip çıkalım, tam demokratik, özgür bir ülkenin, bir Türkiye’nin yurttaşları olarak hep birlikte yaşayalım diyorum.

Bir kez daha şehitlerimizi saygıyla anıyoruz. Onun peşi sıra gelen bütün halklarımıza, bütün yurttaşlarımıza da böyle savaşların görülmeyeceği, kayıpların olmayacağı bir gelecek diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tüzel.

Sayın Halaçoğlu, bir talebiniz mi var?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir talebim var.

Sayın konuşmacı, gerçekle alakası olmayan, özellikle Ermenilerle ilgili birtakım konuşmalar yaptı. Bu konuda, Çanakkale Savaşlarını ve şehitlerini andığımız şu tarihte bir düzeltme yapmamız lazım, yanlış anlaşılması açısından.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu’na söz vereyim, sonra Sayın Başkan Vekili, size de...

Buyurun, iki dakika süre veriyorum Sayın Halaçoğlu.

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel’in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın milletvekilleri, şimdi, tabii, tarihle yüzleşmek çok kolay bir iş değil. Herkesin tarihiyle yüzleşmesinde çok büyük bir fayda vardır.

Gerçekten, Ermeniler tarihleriyle hangi ölçüde yüzleşecekler, önce onu belirlemek isterim. Yani, siz Çanakkale’de ölüm kalım mücadelesi verirken sizin tebaanız olan Ermenilerin Van’da isyan çıkarmaları, Ruslarla iş birliği yapmaları ve 80 bin insanı katletmeleri karşısında ne yapacaksınız? Veya Zeytun’da isyan etmiş Ermenilere karşı 20 bin askeriniz İngilizlerle savaşmak yerine eğer Zeytun’a sevk edilmişse ne yapacaksınız? Savaş içerisindeyiz ve 4 cephede savaşıyorsunuz. Her şeyden önce bunları yerli yerine oturtmak lazım.

İkincisi: Kürtlerden bahsediyorsunuz. Peki, Birinci Dünya Savaşı’nda hangi Kürt aşiretleri Ruslarla iş birliği yapmışlardı? Yani yapmayın, başta Bedirhanlar olmak üzere pek çok aşiretten söz ediyorum. Kimlere madalya takılmıştı Ruslar tarafından?

Tarihle yüzleşmek kolay bir şey değildir. Gelin, tarihle yüzleşecekseniz hep beraber yüzleşelim. Bakın, biz devlet olarak Ermenilere bir çağrıda bulunduk, dedik ki: “Buyurun, tarihçiler komitesi kuralım ve tarihçiler komitesi tarafından da bu iş birlikte çözümlensin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ama neden hiç kimse girmiyor? Çünkü tarihleriyle yüzleşme imkânları yoktur, yüzleri yoktur.

Şimdi, burada rastgele konuşmamak gerekiyor.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çanakkale üzerine özel bir oturum yapıyoruz. Levent Bey’in de konuşmasının sonunda ifade ettiği gibi, birlikte yaşama iradesine katkı yapmamız gereken bir nitelik taşıdığı için özel oturum yapıyoruz fakat gündelik, polemikçi bir siyasal dille Çanakkale arasında bağ kurmuş, bununla yetinmemiş, gündelik dilin içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Başbakanımıza yönelik hak etmedikleri ağır eleştirilerde bulunmuştur. Bu çerçevede söz istiyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun size de söz vereyim. Ancak, sizin de belirttiğiniz gibi özel gündem yapıyoruz, bunun nezaketini hepimiz takdir ederek... Kamuoyu zaten tüm konuşmaları dinliyor, takip eder, onun için, siz de lütfen o çerçevede...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, burada aslında konuşmada hiçbir sataşma yok. Her grup tabii ki, belli olaylarla ilgili farklı düşünecek ve direkt gruplara sataşma olmayan bir konuda, sizin böylesi bir gündemde bu işi bir polemik konusu hâline getirmeniz doğru olmamıştır.

BAŞKAN – Yaptırmak istemiyorum da, sizin, sataşmadan söz verilmediğinde hangi İç Tüzük hükümlerini değerlendirdiğinizi de biliyoruz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, sataşma diye bir şey yok. Halkların Demokratik Partisinin tarihe bakış açısını güncelle birleştiren bir çerçeve konuldu ortaya.

BAŞKAN – Onun için, merak etmeyin, ikazı da yaptık, o çerçevede bir tavzihde bulunacak, yoksa size sataşacak değil. Evet, sataşırsa zaten doğru olmaz.

Buyurun Sayın Bostancı, rica edeceğim...

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ eski Grup Başkanına ve AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; sataşırsam usul belli, Sayın İdris Bey de söz alır, gelir.

Burada özel bir oturumla bir aradayız. Hakikaten birlikte yaşama iradesi mühim. Bu birlikte yaşama iradesi de kendiliğinden oluşmaz, bunu inşa etmek için emek ve çaba sarf etmek gerekir. Tarihe bakarken tarihi farklı biçimlerde okuyabiliriz ama bugün eğer özel bir oturum var ise bu özel oturumun ruhuna da uygun bir şekilde, birlikte yaşama iradesini tahkim eden bir anlayışla yaklaşmak doğru olurdu. Sayın Levent Bey de aynı görüşte olduğu için sözlerinin sonunda, bu yüzden bunun altını çiziyorum. Ama affedersiniz, yirmi dakikalık bir konuşmanın on sekiz dakikasını Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Başbakana yönelik polemikçi bir dille eleştiri üzerine kurmak, bu iradeye bir tür destek sayılmaz.

“Polemikçi” diyorum, kendisi hakikatçi görebilir. İdeoloji zaten tabiatın duplike edilmesidir yani kendisini tabiatla aynı görür, başka türlü bir gerçeklik görmez. Levent Bey de böyle bir gerçeklik üzerinden konuştuğunu varsayabilir ama benim için öyle değildir, polemikçi bir dildir, bugün yeri olmaması gerekirdi.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tüzel.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Müsaade ederseniz, ben de bu konularda arkadaşlarımızın eleştirilerine, sataşmalarına...

BAŞKAN – Bu son konuşma, arkası gelecek mi şimdi, siz de ona...

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Yok, hayır, ben sadece kapatmak üzere...

BAŞKAN – Hadi buyurun, size de verelim.

İyi başladık ama iyi bitirmemiz gerekiyor. Anamlı bir gün, rica edeceğim...

2.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun yaptığı açıklaması ve Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, merak etmeyin, iyi bitiririz, hiç merak etmeyin, yeter ki... Biraz önce söylendiği gibi, bu ülkede ortak yaşama irademiz hepimizde var, bu sorunları çözme kararlılığımız var, iyi olmasından başka bir şans yok ama iyi olması için de bunlara gerçekçi bir şekilde yaklaşmak lazım. Öncelikle de buradaki demokratik teamüller usulü değerlendirmelerimize saygı duymak gerekiyor. Yani şimdi üç grubun Çanakkale Savaşı ve şehitlerimiz üzerine değerlendirmeleri daha çok o tarihle sınırlı kalan, onu yâd eden bir konuşmaydı. Benimkisi farklı olarak bugünün, ülkemiz Türkiye'si'nde bugünkü o yaşananlardan çıkartılan sonuçlar açısından bir değerlendirmeydi. En çok da ihtiyaç duyduğumuz şey demokratik bir gelecek. Bu, ülke yönetimi açısından da, bir arada bulunduğumuz halkların ihtiyaç duyduğu yakıcı barış açısından da, Kürtler, Ermeniler açısından da.

Tabii ki Sayın MHP Grup Başkan Vekilinin söylediği tarzda yani “O tarihte şöyle isyanlar vardı, onun için yani katli vacipti.” anlamına gelecek bir değerlendirmeye katılmak mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – “Katli vacipti.” diye bir şey söylemedim ya, katli vaciple alakası yok yani.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) - Ama bunu iki dakikada da konuşmak mümkün değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Neyse... Hepsi tutanaklara geçti. İnşallah, okuyanlar objektif değerlendirecektir.

VI.- ÖZEL GÜNDEM (Devam)

A) 1915 ÇANAKKALE KARA VE DENİZ SAVAŞLARI ZAFERİ GÖRÜŞMELERİ (Devam)

1.- 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Hükümet adına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Ayşenur İslam.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz yirmi dakika.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizin bildiği gibi, 20'nci yüzyıl dünya savaşlarının yüzyılıdır. 1914'te Avrupa'da başlayan birinci savaş kısa zamanda tüm bölgeye yayılır ve Osmanlı Devleti'ni etkisi altına alır. İlber Ortaylı'ya atfen, 19'uncu yüzyılın imparatorluğun en uzun yüzyılı olduğunu düşünürsek, 1915'in de asrın en uzun yılı olduğunu kabul edebiliriz. Bir suikastla başladığı varsayılan Birinci Dünya Savaşı, iki kurşunla milyonlarca insanın öldürüldüğü muazzam bir yangındır aslında. Osmanlı Devleti savaşın başlamasından yaklaşık beş ay sonra sürece dâhil olur ve yüz yıl önce bu topraklarda dünya tarihinin en önemli bağımsızlık ve istiklal mücadelesi başlar.

Daima jeopolitik bir değere sahip olan Çanakkale ve İstanbul boğazlarının savaş zamanında kıymetinin katlanarak arttığı malumdur. Bu iki boğaza hâkim olmak, bütün güney Rusya'nın iktisadi hayatına egemen olmanın yanında, Karadeniz ve Akdeniz'e kıyısı olan devletlerin siyasi, ticari ve bazı askerî faaliyetlerini, özelde deniz kuvvetlerinin faaliyetlerini, genelde ise bu devletlerin deniz ulaşımını kontrol altına almak demektir. Boğazlar üzerindeki hâkimiyet dolaylı olarak çevre devletlerin ticari faaliyetleri üzerinde etkili bir kontrol unsurudur.

Savaş sırasında bu konu epeyce tartışılır ve İngilizlerin sadece donanmayla boğazın geçilebileceği, ardından da İstanbul'a ulaşılabilceği tezi ağırlık kazanır. Savaş öncesi Osmanlı ordusu tarafından boğazı savunmak için bazı tertibatlar elbette alınmıştır. Boğaz mayınlanır, mayın hatlarının sayısı artırılır, tabyalar düzenlenir, gece gözlemi ve isabetli atış için ışıldaklar yerleştirilir, denizaltıların geçmesine mani olmak üzere 5 Şubat 1915'te boğazın güney kesimindeki son mayın hattının ardına balıkçı ağları gerilir. İngilizler Kraliyet Donanmasının en modern zırhlısı Queen Elizabeth'i, Fransızlar en iyi donanma filolarını bölgeye gönderirler. İtilaf devletlerinin deniz harekâtı 19 Şubat 1915'te başlar. 13 Mart 1915'e kadar düşman gemileri tabyalarımızı top ateşine tutar, mayın tarama gemileri alabildiğine yol alır. Osmanlı donanması savunmadadır. Nusret Mayın Gemisi 7-8 Mart sabaha karşı, düşman gemilerinin projektörlerine aldırmadan, Yüzbaşı Hakkı komutasında, 26 adet mayını 100 metre aralıkla Erenköy Koyu'na, diğerlerinden farklı biçimde kıyıya paralel olarak dökmeyi başarır. Bu harekât bir süre sonra savaşın kaderini değiştirecektir. Nitekim 16 Mart sabahı Fransız Amiral Karden sınırları bozulduğu gerekçesiyle görevinden ayrılır. 18 Mart günü itilaf devletlerinin gemilerinin bir bölümü batırılır, bir bölümü saf dışı edilir ve yüz yıl önce bugün Çanakkale geçilemez.

Mareşal Otto Liman von Sanders itilaf devletlerinin şaşkınlığını şu cümlelerle anlatır: “Çanakkale’yi bir asker olarak anlatmak imkânsızdır. Çelikten, manevi kudretten, vatan aşkından bir insan yapısı ne demektir? Bu sorunun cevabı işte, bu gösterişsiz, mütevekkil ve sessiz Anadolu çocuğunun ta kendisidir.”

Savaşın seyri 18 Marttan sonra değişir. Boğazda elde edilen bu ilk zaferden sonra Gelibolu Yarımadası’na yöneltilen çıkartmalarla dünyanın en güçlü zırhlılarınınca sürdürülen cehennemî bombardımanlarla Çanakkale kara savaşları başlar. Çanakkale’yi karadan geçmek için 25 Nisandan itibaren itilaf devletleri Gelibolu Yarımadası’na çıkartma yaparlar. Bu kez Avustralya, Yeni Zelanda askerlerinden oluşan Anzakların bulunduğu itilaf devletleri karşılarında yüz binlerce Mehmet’ten oluşan Türk kara ordusunu bulurlar. Önce karadaki birliklerle savaşmayı, sonra da denizden ilerleyerek boğazı geçmeyi planlamaktadırlar. Arıburnu’nda, Seddülbahir’de başarısız olurlar. Haziran 1915’te 20 bin Fransız ve 31 bin İngiliz askerinden oluşan iki kolordu zırhlı araç desteğinde genel bir saldırıya geçer. Bu çarpışmalarda her iki taraf da büyük kayıplar verir. Düşman durdurulur ancak iki ayda 100 bin şehit verilmiştir. Ne var ki özellikle İngilizler Marmara Denizi’ne ulaşmak için her şeyi göze almışlardır. Anafartalar’da, Konak Bayırı’nda yeniden püskürtülürler ve nihayet 9 Ocak 1916’da neredeyse gizlice çekilip giderler.

Toplam 250 bin şehit verdiğimiz Çanakkale Savaşı’nda İngilizler 100 bin, Fransızlar 50 bin asker yitirdiler. Bir eşi daha olmayan bu mücadeleyi Darülfünun müderrislerinden İsmail Hakkı Bey şöyle anlatıyor: “Çanakkale müdafaası yapılmış ve kazanılmıştır. Lakin vazife yalnız askerler ve kumandanlar için bitmiştir, bizim için bitmemiş, hatta başlamamıştır bile. Herkes bilsin ki burada kanlarını akıtanlar hep bu tarih, bu namus ve fazilet için öldüler. Onların kan borcunu ödemek lazımdır. Şairler destanlarını yazsınlar, ressamlar levhalarını çizsinler, heykeltıraşlar abidelerini ortaya koysunlar, muharirler hikâyelerini yazsınlar, sağ kalanlar da Fatiha okusunlar.”

Samipaşazade Sezai ise “Çanakkale müdafaası üç mucizeler muharebesidir.” diyor. “Bir, hâlî kurtardığı için; iki, maziye hamaset ve azametini iade ettiği için; üç, vatanımızı bir vataniebedi yaptığı için.” Gerçekten de Çanakkale savaşlarının tartışılmaz en önemli sonucu, bu toprakları hepimiz ama hepimiz için bir ebedi vatan yapmasıdır.

Çanakkale, Osmanlı coğrafyasının bir manzumesidir. Osmanlı topraklarının dört bir tarafından gelen genç-yaşlı, kadın-erkek yüz binlerce insan yaşadıkları coğrafyaya sahip çıktılar. Gerçek manasıyla yedi düvele karşı muazzam bir direnç göstererek Çanakkale ruhunu ortaya çıkardılar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi, bundan seksen beş yıl önce bu kürsüden söylenen birkaç cümleyle tamamlamak istiyorum: “Çanakkale topraklarında bir Mehmet vardır, Dumlupınar’da bir Mehmet vardır, Sakarya’da bir Mehmet vardır, İnönü’de bir Mehmet vardır, tarihin içinde bir Mehmet vardır, bu Meclisin havasında bir Mehmet vardır. İşte bu Mehmet’i, isterseniz şu esnafın şahsında, isterseniz bütün memleketin şahsında, bütün tarihin şahsında görürsünüz fakat ‘Mehmet’ dediğimiz, bugünleri, bu muvaffakiyetleri, bu muahedeleri getiren Mehmet’in ruhudur, o kaynaktır.

Ey göklerde toz olan, ey siperde toprak olan süngülü Mehmet, ey denizlerde kaynayan, su gibi eriyen Mehmet, asker Mehmet, denizci Mehmet, zabıt Mehmet, Türk tarihi Mehmet, senden sonra biz varız, bizden sonra yine sen varsın, Mehmet vardır.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ebediyete intikal eden bütün Mehmetlerimize Allah’tan rahmet diliyorum; gazilerimize, kahramanlarımıza şükranlarımı bir kez daha ifade ediyorum. Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümünü ve Şehitler Günü’nü kutluyor, bu aziz günde bütün milletimi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü münasebetiyle yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Olağan görüşmelere geçeceğiz.

MEHMET SAĞLAM (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili mi?

MEHMET SAĞLAM (Kahramanmaraş) – Evet.

BAŞKAN – Bu konulara yine devam edeceğiz, gündem dışı konuşmalar var Sayın Bakan.

MEHMET SAĞLAM (Kahramanmaraş) – Hayır efendim, şimdi, İstanbul Milletvekili Sayın Levent Tüzel'in konuşmasını diğer arkadaşlarla beraber dikkatle dinledik. Orada “soykırım” lafı geçti, bunun zabıtlardan çıkarılmasını teklif ediyorum.

BAŞKAN – Peki, tutanakları getirtelim, varsa böyle bir husus gereğini yaparız.

Teşekkür ediyorum.

Konuşmalar tamamlandı, olağan görüşmelere geçeceğiz.

Yine aynı konuyla ilgili olarak Sayın İzzet Çetin, Sayın Mustafa Erdem ve Sayın Selçuk Özdağ sırasıyla konuşacak ancak görüşmelere on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.54

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bugünkü olağan görüşmelerimize geçiyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili İzzet Çetin’e aittir.

Buyurun Sayın Çetin.

IX.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Ankara Milletvekili İzzet Çetin’in, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümü ve Şehitleri Anma Günü nedeniyle gündem dışı söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tarihin akışını değiştiren bir nitelik taşıyan Çanakkale savaşları, emperyalist Birinci Dünya Savaşı’nın en kritik aşamalarından birini oluşturmaktadır.

Tarihçilerin cumhuriyetimizin ön sözü olarak nitelendirdiği Çanakkale savaşlarında her türlü yokluğa ve olumsuzluğa rağmen canını dişine takarak savaşan şehitlerimiz ulusumuzun kalbinde ölümsüzleşmişlerdir.

Çanakkale Savaşı, emperyalizme karşı tarihî özgürlük ve bağımsızlık direnişine, mücadelesine sahne olduğu gibi, aynı zamanda tarihin gördüğü en büyük devrimcinin de tarih sahnesine çıkmasına vesile olmuştur. Mazlum milletlerin kurtuluş mücadelesine de öncülük ve örnek teşkil eden Ulusal Kurtuluş Savaşı’mızın eşsiz komutanı, ulusumuzun şansı ve cumhuriyetimizin kurucusu büyük dahi Mustafa Kemal Atatürk, Yarbay Mustafa Kemal olarak bu savaşta çıkmıştır tarih sahnesine.

18 Mart 1915’te Çanakkale’yi denizden geçmeyi planlayan emperyalist güçler yenilgiye uğratılmış, arkasından 25 Nisan 1915’te başlayan kara savaşları da bağımsızlık, özgürlük, kardeşlik ve birlik ruhuyla sonuçlanmıştır.

Çanakkale Boğazı’nı denizden geçemeyenler karadan saldırarak amaçlarına ulaşmayı denemişler ancak başaramamışlardır. Yarbay Mustafa Kemal Atatürk komutasındaki birliklerimiz büyük bir savunma ve kahramanlık örneği ortaya koyarak kara savaşını da zaferle sonuçlandırmışlardır. Bu zafer, hayal kırıklığına uğrayan Winston Churchill’in “Yalnız bir kişiyi hesaba katmamışsınız, Mustafa Kemal’i.” itirafına da yol açmıştır. Çanakkale Zaferi, arkasından verilecek ulusal Kurtuluş Savaşı için de büyük bir moral ve motivasyon kaynağı olmuştur. Bu savaşta halkın güvenini kazanmış olan, efsane bir kahraman olarak halkın gönlüne giren Mustafa Kemal Atatürk’ün öncülüğünde yine bir tarihî mücadele verilmiş ve zaferle sonuçlandırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün tarihî çarpıtan, tarihsel gerçekleri yok sayan, tarihî olayları kendi ideolojileri çerçevesinde dönüştürüp eğip büken bir anlayış var ülkemizde. Bu anlayış, uzunca bir süre Çanakkale Zaferi'nin ve bu zaferde büyük asker Mustafa Kemal'in tarihsel önemini hafifletmek için çok çaba sarf etti. Atatürk ilke ve devrimleri ile cumhuriyetin kazanımları konusunda rahatsız olanlar da, emperyalist çıkarıcıların yelkenine rüzgâr taşıyanlar da aynı anlayışın mensuplarıdır. Bugün için Atatürk adından rahatsız olanlar, aynı zamanda Çanakkale Zaferi'nden ve Kurtuluş Savaşı'ndan da rahatsız olanlardır.

Milyon dolarlık lüks zırlı arabalarla dolaşan, şatafat gösterisinden geri kalmayan birisi tarafından yönetilen Diyanet, Çanakkale Zaferi nedeniyle okuttuğu hutbede savaşın en önemli komutanı Mustafa Kemal Atatürk'ten bahsetmiyor. Oturduğu koltuğu, yaşadığı şatafatı Atatürk'e borçlu olan birisinin Atatürk'ü yok sayması, görmezden gelmesi, rahatsız olması ayrıca üzerinde düşünülmesi gereken vahim bir durumdur. Bunlar laik, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'ni içine sindiremeyen, ucube rejimler arayışı içinde olanlardır. Kuruluşunda aziz şehitlerimizin, atalarımızın kanı bulunan cumhuriyetimizi babalarının çiftliği gibi görenlerdir. Dedeleri, Çanakkale başta olmak üzere, pek çok cephede özgürlük ve bağımsızlık uğruna şehit olan bu halk, Atatürk'ün de laik cumhuriyetin de kıymetini ve değerini çok iyi bilmektedir. Laik demokratik cumhuriyete dönük her türlü girişim ve plan hakşinas halkımız tarafından hep püskürtülmüş, bundan sonra da püskürtülecektir.

Bu duygu ve düşüncelerimle Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümünde cumhuriyetimizin kurucusu, Çanakkale Gazisi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, kahraman şehitlerimizi ve gazilerimizi saygı ve minnetle anıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, aynı konuda söz isteyen Ankara Milletvekili Mustafa Erdem'e aittir.

Buyurun Sayın Erdem.

2.- Ankara Milletvekili Mustafa Erdem'in, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA ERDEM (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekilleri, Çanakkale Savaşı'nın 100'üncü yıl dönümü münasebetiyle bu vatani, bu devleti, bu dini, bu milleti bizlere emanet eden, başta Çanakkale şehitlerimiz olmak üzere, bütün şehitlerimizi ve gazilerimizi sevgi, saygı, rahmet ve minnetle anıyor, Cenabıhakk'ın kendilerine rahmetini, merhametini esirgememesini niyaz ediyor, bu vesileyle hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, şهادet makamı, bir beşerin dünya hayatında ulaşmak istediği en yüce makamdır, kolay kolay ulaşılabilecek, kolay kolay erişilebilecek bir makam değildir. Yüce kitabımız Kur'an'da Cenabıhak şehitlik mertebesine erip cennete ulaşabilecek olanlar için “Onların malları ve canlarıyla satın aldıkları bir değer.” ifadesini kullanmaktadır. Bugün, Çanakkale'de bizlere bir emanet bırakan, Çanakkale'de yedi düvele haddini bildiren, Çanakkale'yi geçilmez kılan insanlar, dünya hayatındayken ahireti tercih edip mallarını ve canlarını ortaya koyarak Allah'ın rızasını kazanmak durumunda olanlardır.

Yine, yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de Cenabıhak, müminleri, inanan insanları “Özellikle kendileri muhtaç olmalarına rağmen başkalarını kendilerine tercih edenler” olarak niteler.

Dün, Çanakkale’de bir insan olarak, bir kul olarak en az bizim kadar yaşama hakkına sahip, en az bizim kadar Allah’ın kendilerine tahsis etmiş olduğu dünya nimetlerini tatma hakkına sahip, en az bizim kadar hayalleri, en az bizim kadar emel ve idealleri, en az bizim kadar dünya tasavvuru olan insanlar, bu milletin zulme uğramaması, bu milletin ayaklar altına alınmaması, vatan denilen kutsal topraklara düşman çizmesi basmaması için, gencecik yaşlarında, bir gül bahçesine girer gibi, toprağın kara bağına girmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, bugün ülkemizde ayakta duranların, onların mirasına değil emanetine sahip çıktığını söyleyenlerin, en azından dünyaya duydukları meyil ve sahip oldukları sırça köşkerin vebali içerisinde, Allah’a karşı hicapla ellerini yüzlerine germeleri ve yaptıklarının Allah rızasına ne kadar uygun olup olmadığını test etmeleri lazım gelir.

Değerli milletvekilleri, dün Çanakkale’de gençliğini toprağa gömenlere karşı vatanın ne olduğunu bilmeyenler, özgürlüğün ne anlama geldiğini bilmeyenler, düşmanlarla ittifak kurup vatanını satanların bugün torunlarının kan ve gözyaşı denizinde Orta Doğu’da nasıl boğulmaya mahkûm olduklarını ibretle, esefle, acıyla görüyor, yüce Türk milletinin böyle bir acı akıbeti yaşamaması için huzurlarınızda yüce Rabb’ime niyazda bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Çanakkale’yi geçilmez yapan hadise, inanmanın ne anlama geldiğini, vatanın ne anlama geldiğini bilme ruhudur. Onlar öylesine inanmış insanlardı ki vatan olmadan devlet olmayacağını, devlet olmadan özgürce yaşamının ve onurlu bir insan olma imkânının bulunmadığını biliyorlardı. Onlar Müslüman’dı. Onlar vatan olmadan iffetin, şeref, namusun, haysiyetin olmayacağını; dahasını söyleyeyim, onlar vatan olmadan, devlet olmadan Müslümanca yaşamının mümkün olmayacağını biliyorlar ve onun için bayrağını, devletini bir şekilde düşman çizmelerine karşı korumak ve bunun için toprağa gencecik girmek için can atıyorlardı.

Değerli milletvekilleri, üzülerken bir şey daha söylemek istiyorum: Dün, onlar Osmanlı Devleti’nin mensubu olmalarına rağmen, gâvurun bile “Türk askeri” dediği, Türk milleti şerefini taşıyan ve Türk milleti adına yedi düveli dize getiren insanlardı ama bugün, ne acı ki onların vatanları, onların toprakları üzerinde saltanat sürenler “Türk’üm” demeye hicap duyuyor. Türk milliyetinin ne temsil ettiğini dikkatlerinize arz etmek istiyorum: Ama, unutmayın ki “Ecdadımızın heybeti marufi cihandır/ Fitrat değişir sanma, bu kan yine o kandır!” diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, yine aynı konuda söz isteyen Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Özdağ.

3.- *Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ’ın, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması*

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüz yıl önce emperyalizme karşı, geri dönmeyeceklerini bile bile koşarak cepheye gidenlerin aziz hatrasına:

“Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,

Bir hilâl uğruna, ya Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!

Gökten ecdad inerek öpse o pak alnı değer.

Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor tevhidi...

Bedr’in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?

‘Gömelim gel seni tarihe’ desem, sığmazsın.”

Akif'in muhteşem dizeleriyle ifade ettiği ve "Bedir'in arslanları"na benzetme yaptığı bir varoluş mücadelesinin adıdır Çanakkale.

Çanakkale Zaferi'miz ile İstiklal Marşı'mızın Mehmet Akif üzerinden derin bir bağlantısı da vardır; "Çanakkale Şehitlerine" şiirinde İstiklal Marşı'nın izlerini görmek mümkündür. Daha doğru bir ifadeyle, İstiklal Marşı'mızın arka planında Çanakkale Zaferi'miz de vardır.

Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yılını kutluyoruz. Bu zafer elbette tarihimizdeki tek zafer değildir ama bugüne tesirleri olan, geleceğimizin savaşı ve zaferidir Çanakkale.

İstanbul'u ve sığındığımız son limanımız olan Anadolu'muzu korumak için bundan tam yüz yıl önce yedi düvele karşı "Çanakkale geçilmez." diyerek yazılan destanın adıdır Çanakkale.

İlayikelimetullah, din-i mübin-i İslam, nizamıâlem, bayrak ve istiklal uğruna, önündeki arkadaşının şehit olduğunu gördüğü hâlde gözünü kırpmadan şehadet şerbetini içmek için mevzilere koşan Mehmetçiklerin destanıdır Çanakkale.

Müslüman Türk milletinin haysiyet ve onuruna hâlel getirmemek, mabetlerimize namahrem eli değdirmemek, ezanlarımızın sedasını dindirmemek için göğüslerini siper edenlerin yazdığı şiirin adıdır Çanakkale.

Değerli milletvekilleri, Çanakkale, Kurtuluş Savaşı direncinin nüvesidir. Çanakkale'deki direnç fidanı, Millî Mücadele'de dal budak salmıştır. Çanakkale bizim için azmin fark edildiği, Sakarya ise azmin zafere dönüştüğü cephedir.

Çanakkale, Azerbaycanlı Meşhed Ali'nin, Afganistanlı Ali Arrat'ın, Batumlu İlyas'ın, Bosnalı Yakup'un, Bitlisli Mehmet'in, Gümüşhaneli Hüseyin Zihni'nin, Diyarbakırlı Memduh'un, Giritli Rauf'un, Muğlalı Hacı İbrahim'in, Manısalı Hasan'ın, Ankaralı Halil'in "Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır." düsturunca koyun koyuna yattıkları dünyanın en büyük şehitliğinin adıdır.

Değerli milletvekilleri, Balkanlarda küçük devletlere mağlup olan, kısa zamanda Avrupa'daki topraklarını kaybeden Osmanlı, Çanakkale'yle âdeta yeniden dirilmiş ve kendine biçilen kefeni parçalayarak ilelebet yaşayacağını ve gücün sadece silahta olmadığını dünyaya göstermiştir.

Churchill daha savaş başlamadan "Bir elimizi arkamıza bağlar, bir elimizle ezer geçeriz." diyordu Çanakkale için. Hiçbir direnmeyle karşılaşmadan İstanbul'a gireceklerini hayal ediyordu. Türk milleti, Churchill ve müttetiklerinin hayallerini ve bu topraklar üzerindeki hesaplarını Çanakkale'nin serin sularına gömmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Eğer Çanakkale'de mağlup olsaydık, Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları bizim için daha acı olacak ve belki de Anadolu topraklarını tamamen kaybetmiş olacaktık. Türkiye Cumhuriyeti, bu topraklar üzerinde hevesi ve hesabı olanlar için hâlâ Osmanlı Devleti'dir. Dün Çanakkale'de bizi boğmaya çalışanlar ile bugün Orta Doğu'yu ve Afrika'yı kan gölüne çevirenler aynı güçlerdir. Bu coğrafya üzerinde hesabı ve hevesi olanların oyunları hâlâ devam etmektedir. Biz, geleceğe dair bütün planlarımızı bu hesapları bozmak üzerine kurmalı, yaşananları Çanakkale'deki inanmışlıkla ve adanmışlıkla değerlendirmeliyiz.

Bu çerçevede, Çanakkale Zaferi'nin bugüne uzanan ve bütün Türk milletine yüz binlerce şehit üzerinden verdiği mesajı iyi anlamalıyız. Çanakkale'de şehit olan ecdat, bize bir ruh armağan etti. Bu ruhun adı Çanakkale ruhudur. Bu ruh, bizi aynı ülküde, aynı iman mihverinde, aynı irfanda birleşmeye çağırıyor; birlik olunca hangi destanların yazılabileceğini bütün bir dünyayı dize getiren bir zaferle bize gösteriyor.

Millet olarak hepimize düşen, Çanakkale’de yatan şehitlerimizin yaşadığı kardeşlik ruhunu, genciyle yaşlısıyla, kadınıyla erkeğiyle, doğusuyla batısıyla yaşamaktır; geleceğimiz olan gençlerimizi Çanakkale ruhuyla yetiştirmektir; şehitlerimizin uğruna can verdikleri değerlere sahip çıkmak ve bu değerlerin yaşaması için çaba sarf etmektir. Çanakkale’de yeşeren birlik ve beraberlik ruhunu diri tuttuğumuz sürece ulaşamayacağımız hiçbir hedef ve üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir mesele yoktur.

Değerli milletvekilleri, bu aziz beldede yatan 250 bin şehit hâlâ orada nöbet tutmaya devam ediyor. Biz, şehitlerin ölmediğine inanan bir medeniyetin çocuklarıyız. Onlar mahiyetini bilmediğimiz bir hayatla diridirler. Onlar şehadet şerbetini içerek bize mukaddes bir vatan hediye etmişlerdir. Bu emaneti korumak, her taşıyı Çanakkale bilmek görevimizdir.

Çanakkale’deki Osmanlı orduları Başkomutan Vekili Enver Paşa’ya, Cevat ve Esat Paşa’ya, Çanakkale Savaşı’nda yarbay olan cumhuriyetimizin kurucusu –banisi- Gazi Mustafa Kemal’e, binlerce komutana ve öğrenci olarak cepheye gidip bir daha geri dönmeyen öğrencilere, aziz şehitlerimize: Şundan emin olun ki bize emanet ettiğiniz vatan her taşıyla korunacaktır. Sizin çiğnetmediğiniz vatan toprağı kıyamete kadar hiçbir güce çiğnetilmeyecektir. Çanakkale’de mayaladığınız millî ruh kılavuzumuzdur. Vatanın her karış toprağı bizim için Çanakkale’dir.

Zaferimizin 100’üncü yılı kutlu olsun. Saygılar sunuyorum. Allah’a emanet olun. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdağ.

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin 100’üncü yıl dönümünü kutluyoruz.

Tarihî bir gün yaşamaktayız. Çanakkale Zaferi, tarihten silinmek istenen bir milletin vatanını ve mevcudiyetini canı pahasına da olsa nasıl savunacağını göstermesi bakımından ibret alınması gereken bir ilham kaynağıdır. Çanakkale Zaferi, bu memlekette yaşayan herkesin kardeş olduğunun ve aynı kaderi paylaşmış olmasının en güzel ve en acı gerçeğidir. Çanakkale Zaferi süreci, aynı kardeşlik duygusunu diğer ülkelerin insanları için hissettiğimizi ispat ettiğimiz, dünya tarihine örnek olan bir destandır.

Kardeşlik duygusu en içten bir şekilde Mustafa Kemal Atatürk tarafından Conkbayırı’nda şöyle dile getirilmiş: “Bu memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar, burada bir dost ülkenin toprağındasınız, huzur ve sükûn içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar, gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız bizim bağrımızdadır, huzur içindedirler ve huzur içinde, rahat uyuyacaklardır. Onlar bu toprakta canlarını verdikten sonra artık evladımız olmuşlardır.”

Sayın milletvekilleri, bizleri izleyen herkese sesleniyorum: Bu vatanın, bu ülkenin, tarihimizin hangi acılarla dolu olduğunu ve acıların hangi zaferlerle örüldüğünü anlamak için, bu vatanın her bir karış toprağı için gençlerimizin nasıl toprağa düştüğünü anlamak için Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı’nı görmek gerekiyor. Oraya gidip her defasında, Mehmet Akif Ersoy’un dediği gibi “Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker/Gökten ecdad inerek öpse o pak alını, değer.” diye haykırmak gerekiyor.

Ben de Çanakkale Zaferi'ne giden yolda kurulan kardeşliğin geleceğimize ışık tutmasını diliyorum. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm şehitlerimizi gururla anıyorum, onlarla onur duyuyorum ve anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Ben bir şehit torunuyum. Seferberlik yıllarında Trabzon Maçka Mağura -bugünkü adıyla Örnekekan- köyünden seferberliğe giden ve bir daha geri dönemeyen Mustafaoğulları 4 kardeşten birisi olan ve Filistin cephesinde şehit olan öz dedem İbrahim Efendi'yi ve diğer kardeşleri olan Çanakkale'de, Sarıkamış'ta şehit olan Kazım Efendi'yi, Mehmet Efendi'yi ve Kamil Efendi'yi sevgiyle anıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım, sözünüz bittiyse bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Bitti.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkanım, demin Çanakkale savaşlarıyla ilgili özel oturumda Halkların Demokratik Partisi adına konuşan milletvekili aynen şu şekilde bir cümle kullandı: "...savaşan Ermeniler, sürgüne, soykırıma uğratılan Ermeniler gerçekliğini ve bugün hâlâ acısını çektiğimiz ve Hrant gibi değerli aydınlarımızın katledilmesine yol açan Ermeni politikamızı sorgulamalıyız." diye bir söz sarf etti, burada, Ermenilerin soykırıma uğratıldığı gibi bir iddia içerisinde yer aldı.

Bunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu şekilde söylenmesini kabul etmemiz mümkün değil çünkü var olmayan bir meseleyi burada dile getirmek, burada ırkçılık yapmak, aslında Ermenilerin... Çanakkale savaşlarını andığımız, 252 bin şehitten bahsettiğimiz bir dönemde, devletine ihanet eden, Van'da, Zeytin'da, Yozgat'ta, İzmit'te isyan edip devletine başkaldıranlara karşı uluslararası hukukun da verdiği bir uygulamayı yapan devlete karşı "soykırım" kelimesini kullanmasını kabul etmemiz mümkün değil.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bunu kabul edeceğini de düşünmüyorum. Gerekliyse Türkiye Büyük Millet Meclisinde bunu tekrardan oylamaya sunmanızı, buradan kaldırılmasını talep ediyorum, tutanaklardan çıkarılması konusunda.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, "soykırım" hukuki bir kavram olarak İkinci Dünya Savaşı'nın ardından gündeme gelmiştir. Diasporadaki Ermeniler 1915'te yaşanan olayları, 1945 sonrası bu hukuki kavramla ilişkilendirerek farklı amaçları hedeflemişlerdir.

1915'te Osmanlı topraklarında, evet, büyük dramlar yaşanmıştır, büyük acılar yaşanmıştır; Ermeniler acı da yaşamıştır, katliam da yapmıştır. Aynı şekilde, Anadolu'nun başka yerlerinde de yaşanan olaylar, felaketler söz konusudur. Bunlara ilişkin, tarihçilerin söyleyeceği çok söz olabilir, çok farklı iddialar olabilir ama Millet Meclisi içinde, milleti temsil eden iradenin parçası olan bu yerde, Ermeni diasporasının farklı amaçlara matuf, tarihi de çarpıtarak dile getirdiği tarzda "soykırım" ifadesinin kullanılmasını talihsizlik olarak görüyor ve metinden çıkarılmasını talep ediyorum.

Ermeniler, bildiğiniz gibi, Osmanlı İmparatorluğu'nda "tebaayısadık" olarak adlandırılan bir kesimdir. Tanzimat Dönemi'nde tercüme odası faaliyetleri, bütünüyle Ermenilere bırakılmıştır. Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğu'nda büyük katkıları vardır. Elbette, Ohannes Paşa vardır. Mesela usta olarak, mimar olarak, sanayici olarak imparatorluğun bir parçası olarak yaptıkları işler vardır. Ama 1915'e doğru giderken doğuda Taşnak ve Hınçak komiteleri marifetiyle yaptıkları, kayıtlarda mevcuttur.

Dolayısıyla, bu yaşanan olaylara ilişkin siyaset yapanların, Ermeni diasporasının milliyetçi amaçlara matuf diskurunu kullanarak burada dile getirmelerini uygun ve kabul edilebilir bulmuyorum. Tutanaklardan çıkarılmasını talep ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tüzel, bir açıklama yapacak mısınız?

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yerinizden lütfen...

Sayın Tüzel, Sayın Altay'ın da bir açıklaması olacak. İsterseniz onu da dinleyelim, toplu bir şey yaparsınız.

Buyurun Sayın Altay.

4.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihi tarihçilere bırakmak Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim de hep öteden beri söyleyegeldiğimiz bir durumdur. Geçmişte Anadolu topraklarında halklar arasında yaşanmasını istemediğimiz olayların olduğu bir vakıadır. Biraz önce Sayın Halaçoğlu'nun da kürsüden söylediği gibi, "Kürtler de Ruslar da şunu yaptı." deyip bunları kaşıyarak Türkiye'nin geleceğine, selametine yönelik bir sonuç elde etmiş olmayız. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak "Ermeni soykırımı" ifadesini kabul ve tasvip etmediğimizi ancak bunu söylerken elbette ki Ermenilerin öldürüldüğünü, karşılıklı öldürmelerin, şunun bunun olduğunu, tehcirin yaşandığını biliyoruz, bunda bir sorun yok ama Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir "Ermeni soykırımı" ifadesinin –kürsü masuniyeti var, bir şey diyemem ama- doğru olmayacağı kanaatindeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Tüzel.

5.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşları Zaferi'nin 100'üncü yıl dönümü ve 18 Mart Şehitler Günü nedeniyle HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Biraz önceki konuşmamdaki ifadelerin gruplar tarafından bir düzeltme isteğiyle karşılandığını öğrenmiş bulunuyorum.

Şimdi "Ermeniler, sürgüne, soykırımı uğratılan Ermeniler gerçekliği" ifadesi...

Öncelikle şu hususa değinmek istiyorum: Yani Parlamentoda demokratik bir işleyiş açısından, hem milletvekillerinin hem grupların, düşünce özgürlüğü ve değerlendirmeye serbestisi çerçevesinde görüşlerini hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın ifade edebilmesi gerekir.

Ancak, tabii, bu konu, Ermeniler konusu, hem Meclisimiz açısından hem ülkemiz halkları açısından son derece hassas bir konu. Kimse Ermenilere düşmanlık gibi bir kötülüğü üstüne almak istemiyor. Biz de tabii, bu konuda bu duyguları paylaşıyoruz ancak şu var: Yani tarihimizde yaşanmış acı olaylar var. Bu, uluslararası yargı kararlarıyla bir soykırım olarak adlandırılmış değil, doğru, bu yönüne katılmak mümkün. Belki de orada bir “gerçeklik” lafı yerine “Bu türden, uluslararası toplumun da tartıştığı iddialar” şeklinde ifade edilebilir.

Ama bizim asıl dikkat çekmemiz gereken nokta şu, hep onu söyledik: Eğer barış içerisinde yaşayacak, geleceğe yürüyeceksek, halkların kardeşliğini sağlayacaksa 24 Nisan gibi bir tarihte, âdeta üstüne tüy dikercesine, gidip Çanakkale’de Anzakları anma, hatırlama adına bu tarihi oraya atfetmek, bu anma törenlerini orada yapmak değildir. Bütün açık yürekliliğimizle, tarih yazıcılarıyla, işte siyasetçileriyle birlikte 24 Nisanı bütün gerçeklikleri, yaşanmışlıkları, eleştirileriyle masaya yatırmak olmalı. O zaman, işte bugün Ermeni kardeşlerimiz huzur ve güven içerisinde, hani güvercin tedirginliği olmadan yaşayabileceklerdir, burada yok olup gitme korkusu yaşamadan. Yoksa 1 milyon Ermeni nüfusun bugün binlerle ifade edilen sayılara düşmüş olması, onların sorunu değil, tıpkı Kürtlerin yaşadığı acılar gibi bizim sorunumuz, bu ülkede çoğunluğu oluşturan kesimlerin sorunudur.

Benim ifade etmek istediğim husus buydu. Eğer “soykırım” kelimesi böyle bir hassasiyet yaratıyorsa -ki bu hassasiyeti anlıyorum- hiçbir şekilde kullandığımız ifadeler bizlerin kardeşliğine, ortak yaşamına, barışına ve bu geçmişi sorguturmadaki ortak sorumluluğumuza halel getirmemeli; buna katılıyorum, bu açıdan da bunu “iddialar”(x) şeklinde düzeltmek benim açımdan da grubumuz açısından da bir sorun teşkil etmeyecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gerekli düzeltme yapılmıştır Sayın Tüzel tarafından.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bir dakika. Tam anlamadık nasıl bir şekilde değiştiriliyor?

BAŞKAN – “İddia’ demem gerekirdi.” şeklinde açıklama yapıyor.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani “Soykırımı uğratılan Ermeniler iddialarını” şeklinde mi değiştireceksiniz?

BAŞKAN – Şimdi, bakın...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu, Sayın Tüzel dedi ki: “Yani bu konunun bu şekilde burada ifade edilmesi bir hassasiyettir. Benim de bunu böyle söylememem gerekirdi.”

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O zaman “soykırım” kelimesini tamamen çıkarın oradan.

BAŞKAN – Kelimeyi tutanaktan çıkarmak benim yetkim içinde değil.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, kendisi o zaman çıkartırsın.

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Öyle şey olur mu canım?

Sayın Başkan, öyle şey olur mu?

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu birleşim Tutanak Dergisi’nin 157’nci sayfasındadır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kusura bakmayın, o zaman...

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu, bir dinler misiniz beni?

Şimdi, Sayın Tüzel açıklamasını yaptı, “Böyle dememeliydim.” dedi. Siz de bundan tatmin olmadığınızı söylüyorsunuz ama benim tutanaklardan bu kelimeyi çıkarma yetkim yok. Bu bir Başkanlık Divanı kararıyla olur. Eğer bu cevaptan tatmin olmazsanız İç Tüzük’ün 155’inci maddesine göre gerekli dilekçenizi yazarsınız, Başkanlık Divanı buna karar verir.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Onu yaparız Sayın Başkan ama burada şunu ifade etmek istiyorum...

BAŞKAN – Buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Her şeyden önce “soykırım” tabiri, tamamen, siyasi bir tabirden öte bir şey değildir. Ermeni çetelerinin -bakın, Ermeniler demiyorum, dikkatli konuşuyorum- o tarihte katlettiği Müslümanların sayısı içinde Kürtler de vardır, tam 518.301 kişidir. Hangi köyde, hangi mahalde hangi çetelerin katlettiklerine dair kayıtlar vardır. Peki, Ermenilerle ilgili böyle bir kayıt yokken hangi sebeple burada soykırım adına bir konuşma yapılabilir?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Her şeyden önce bu...

BAŞKAN – Yani, burada şimdi biz tarihi tartışma durumunda değiliz Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Efendim, bu basit bir iş değil; bakın, bu, fikir özgürlüğüyle alakası olan bir iş değil; bu, bir milletin tamamen en adi suçla suçlanması anlamına gelmektedir.

TÜLAY BAKIR (Samsun) – “Soykırım” diyemezler; hayır, hiçbir şekilde kabul etmiyorum, öyle bir şey yok.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Sayın Halaçoğlu, böyle iddialar var, bu şekilde.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Türkiye Cumhuriyeti’nde, Türkiye Cumhuriyeti’nin Türkiye Büyük Millet Meclisinde, böyle bir Mecliste ve Çanakkale savaşları konuşulurken böyle bir iddianın ortaya atılmasını kabul etmek mümkün değildir. Kendilerinin bizzat bunun hassasiyetini duyup çekmesi gerekir. Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Söyledi, hassas davrandığınızı biliyoruz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkanım, gerekli açıklamayı yaptı Sayın Vekilimiz, tutanaklardan inceleyebilirsiniz.

BAŞKAN – Eğer bununla tatmin olunamazsa, şu anda benim yetkim değil tutanaklardan bu kelimeyi çıkarmak, 155’inci maddedeki usule uygun davranmanızı özellikle rica edeceğim sizden.

Sayın Haydar Akar...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Soykırım iddiası Türkiye ve Türk düşmanlarının bir ithamıdır, asla kabul edilemez ve reddediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar, 58’e göre bir söz talebinde bulunmuşsunuz. Hangi beyanınızı düzeltmek istiyorsunuz öğrenebilir miyim?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada ifade etmiştim efendim.

BAŞKAN – “Yapmış olduğum konuşma esnasında yanlış bir ifade kullandım.” diyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, yanlış bir ifade kullandım. Okuyayım mı ifademi?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Onu orada söyleyecek. Burada niye söyleyin?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada söyleyeceğim efendim, onun için istiyorum.

BAŞKAN – Söyleseydiniz çok daha iyi olurdu yerinizden ama buyurun, peki.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, önemli değil, burada da söyleyebilirim.

BAŞKAN – Yani, artık Sayın Altay’a soracağım nasıl idare etmem gerektiğini bundan sonra.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, İç Tüzük gayet açık.

BAŞKAN – Size soracağım işte.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi söyleyeceğim zaten ben.

BAŞKAN – Gerçek, samimi söylüyorum yani kızmıyorum.

Buyurun, iki dakika.

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, 17/3/2015 tarihli 78'inci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önce, bugün 18 Mart; onurlu bir ulusun dünyaya kendini kanıtladığı, tarihin akışını değiştirdiği Çanakkale Zaferi'nin 100'üncü yılını kutluyoruz. Başta Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bu topraklarda özgürce yaşamamızı sağlayan aziz şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Evet, bu sözü niye istedim? Çünkü konuşmamın bir paragrafında, tarımla ilgili paragrafta “Nasıl gelmişiz? Bakalım buğdaya: 2003'ten 2014'e kadar 19 milyon ton buğday ithalatı yapmışız ve 19 milyar TL para ödemişiz. 2003'ten 2014'e 8 milyon ton arpa ithal etmişiz, bunun karşılığında 6 milyar 300 milyon TL para ödemişiz.” dedim. Bu cümle tamamen yanlış, hatalı söylediğim bir cümle. Bu cümleyi düzeltmek istiyorum.

Evet, gerçekten buraya nasıl gelmişiz? Buğday üretiminde 2003'te 19 milyon ton buğday üretilirken 2014'te de 19 milyon ton buğday üretiliyor. Yani buğday üretiminde hiçbir artış olmamış ama on iki yıllık AKP döneminde de nüfusumuz 10 milyon artmış. Bunu belirtmek istemişim.(x)

Yine, arpayla ilgili de yine 2003'te arpa üretimimiz 8 milyon 100 ton iken 2014'te 6 milyon 300 bin tona düşmüş yani ciddi bir düşüş kaydedilmiş. Nüfusla doğru orantılı değil tahıl ürünlerinde veya gıda ürünlerinde bu tür düşüşler AKP iktidarları döneminde nüfusun artmış olmasına rağmen. Ama bunların sonucu olarak da büyük miktarlarda ithalat yapma zorunluluğu ortaya çıkmış ve Türkiye'de 2 Trakya büyüklüğündeki alan da, üretici ürünlerinin karşılığını alamadığı için, üretip kazanamadığı için, maliyetleri karşılayamadığı için de tarımdan çıkmış, Türkiye Cumhuriyeti tarım ürünleri ithal eden bir ülke hâline dönüşmüş demek istedim.(x)

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Akar.

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade 17/3/2015 tarihli 78'inci Birleşim Tutanağı'nın 69'uncu sayfasında yer almaktadır.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

XII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avusturya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu üyelerinden oluşan parlamenter heyetin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının konuğu olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10/3/2015 tarihli 96 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1720)

17/3/2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avusturya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu üyelerinden oluşan parlamenter heyetin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının konuğu olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunması, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10 Mart 2015 tarihli ve 96 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetin ülkemizi ziyareti, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz ve 19 milletvekilinin, Yozgat ilindeki işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1263)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yozgat ilinin işsizlik sorunlarının araştırılarak yapılacak yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Sadir Durmaz	(Yozgat)
2) Mustafa Kalaycı	(Konya)
3) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
4) Oktay Vural	(İzmir)
5) Emin Çınar	(Kastamonu)
6) Cemalettin Şimşek	(Samsun)

7) Ali Öz	(Mersin)
8) Ali Halaman	(Adana)
9) Hasan Hüseyin Türkoğlu	(Osmaniye)
10) Bülent Belen	(Tekirdağ)
11) Ali Uzunırmak	(Aydın)
12) Münir Kutluata	(Sakarya)
13) Mustafa Erdem	(Ankara)
14) Sümer Oral	(Manisa)
15) Erkan Akçay	(Manisa)
16) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
17) Muharrem Varlı	(Adana)
18) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
19) S. Nevzat Korkmaz	(Isparta)
20) Mehmet Şandır	(Mersin)

Gerekçe:

Yozgat, Anadolu'nun merkezinde tarım sektörünün ağırlıkta olduğu bir kentimizdir.

Anadolu'nun merkezinde bulunan ve coğrafi konum olarak Kayseri ve Ankara gibi büyük şehirlere yakınlığının ilimizi daha avantajlı bir konuma getirmesi gerekirken Yozgat'ta işsizlik had safhada bulunmaktadır.

Yozgat ilimiz sürekli olarak göç vermektedir. Son on yılda Yozgat'tan göç alabildiğince hızlanmıştır. 2007 yılından itibaren TÜİK'in rakamları ortadadır. Son olarak 2010-2011 dönemi baz alındığında, Yozgat, deprem felaketi yaşanan Van ilimizden sonra en çok göç veren 2'nci il durumundadır. Van'daki göçün nedeninin deprem olduğu herkesin malumudur, ancak Yozgat'taki göçün nedeninin yetkililerce araştırılarak açıklanması ihtiyacı bulunmaktadır.

Yaş guruplarına göre bakıldığında göç eden nüfusun büyük bir bölümünün 40 yaş ve altı olduğu görülmektedir. Bu da göstermektedir ki Yozgat her geçen yıl genç, dinamik ve üretken nüfusunu kaybetmektedir.

Kalkınma Bakanlığı verilerine göre, 2003 yılından bu tarafa kamu yatırımlarının illere göre dağılımı sıralamasında Yozgat ilimiz 81 il arasında 60'ıncı sıranın üzerine hiçbir zaman çıkamamıştır. Nüfus yoğunluğu ve coğrafi büyüklük bakımından Yozgat'tan küçük olan iller bile daha fazla yatırım almışlardır.

Özellikle son yıllarda Yozgat'ta üretime dönük bütün kamu yatırımları kapatılmış ya da özelleştirilmiş, istihdama dönük yeni hiçbir yatırım yapılmamıştır. Bazı bölge müdürlükleri de kaldırılmıştır.

Turizmin geliştirilmesine müsait bazı beldelerdeki belediyelerin kapatılması, zaten yetersiz olan turizmin tamamen ortadan kalkmasına neden olacaktır. Bu olumsuzluklardan dolayı işsizlik ve göç hızla artmış ve artmaya devam etmektedir.

Açıklanan bu sebeplerden dolayı, Yozgat ilimizde işsizlik sorununun yerinde tespit edilerek konunun aydınlığa kavuşturulması ve gereken önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

2.- Adana Milletvekili Ali Halaman ve 19 milletvekilinin, sigara kaçakçılığı ve sigara kaçakçılığıyla ilgili kayıt dışı ticaretin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1264)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sigara insan sağlığına zararlı olmasına karşın, ekonomik açıdan önemli bir tüketim maddesidir. Türkiye’de nüfusun üçte 1’i sigara tüketmekte ve büyük paralar harcanmaktadır. Bu harcanan paraların büyük bir bölümü yabancı sigara tekellerinin kasasına gitmektedir. Ülkemizde sigara kaçakçılığının insan sağlığı ve ekonomiye verdiği zararlar bilinmektedir. Kaçak yollarla ülkemize giren kaçak sigaranın yurda girişinin engellenmesi ve kayıt dışı ticaretin önlenmesi için ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

1) Ali Halaman	(Adana)
2) Mehmet Şandır	(Mersin)
3) S. Nevzat Korkmaz	(Isparta)
4) Erkan Akçay	(Manisa)
5) Mesut Dedeoğlu	(Kahramanmaraş)
6) Necati Özensoy	(Bursa)
7) Oktay Öztürk	(Erzurum)
8) Enver Erdem	(Elâzığ)
9) Bülent Belen	(Tekirdağ)
10) Mustafa Kalaycı	(Konya)
11) Murat Başesgioğlu	(İstanbul)
12) Meral Akşener	(İstanbul)
13) Kemalettin Yılmaz	(Afyonkarahisar)
14) Koray Aydın	(Trabzon)
15) Sümer Oral	(Manisa)
16) Münir Kutluata	(Sakarya)
17) Ali Öz	(Mersin)
18) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
19) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
20) Emin Çınar	(Kastamonu)

Gerekçe:

Tütün mamulleri ve alkollü içki kaçakçılığıyla mücadele, vergi kaybının önlenmesi, insan sağlığının korunması, terör ve organize suç örgütlerinin finansmanının engellenmesi, haksız rekabetin önüne geçilmesi ve kayıtlı istihdamın temin edilebilmesi açılarından önem arz etmektedir.

Ülkelerin ekonomik yapısı ve toplum sağlığına karşı önemli bir tehdit hâline gelen tütün mamulleri kaçakçılığı suçu konusunda, ülkemize yönelik risk her geçen gün artmaktadır. Tütün ve tütün mamulleri kaçakçılığı çoğunlukla kara ve deniz sınırlarımızın ihlali şeklinde gerçekleşmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2011 yılında ülke genelinde yakalanan gümrük kaçağı sigaraların yüzde 32,3'ünün Doğu Anadolu Bölgesi'nde, yüzde 27,8'inin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, yüzde 7'sinin Karadeniz Bölgesi'nde, yüzde 12,8'inin Akdeniz Bölgesi'nde, KKTC üzerinden Akdeniz'e kıyısı bulunan Adana, Antalya ve Mersin illerimiz üzerinden iç piyasaya sürüldüğü tespit edilmiştir.

Karadeniz ve Doğu Akdeniz Bölgesi'ndeki sigara kaçakçılığı suç faaliyetlerini arttıran uluslararası suç kartellerinin Romanya, Gürcistan, Abhazya özerk bölgesi, Mısır, Lübnan, Suriye ve KKTC limanlarından ülkemize ve Avrupa'ya yönelik suç faaliyetlerini 2011 yılında yoğunlaştırdıkları tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, 2011 yılında ülke genelinde kargo yöntemiyle sevkiyatı gerçekleştirilen 354 olayda 1 milyon 324 bin 125 paket gümrük kaçağı sigara ele geçirilmiştir. Kaçak sigaranın doğu illerinden batı illerine nakledilmesi ve batı bölgesinde farklı illerde piyasaya sürülmesinde bahse konu yöntemin artan bir ivmeyle kullanıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye'ye her yıl 30 bin ton kaçak sigara girmektedir. Yani, her 6 sigaradan 1'i kaçaktır. Resmî kurumlara göre ekonomi yılda 1,1 milyar dolar, tütün eksperlerine göre ise 2,1 milyar zarara uğramaktadır. Bu rakamların çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Sigara kaçakçılığının, silah ve uyuşturucu kaçakçılığına göre daha risksiz ve daha kolay olması, mevcut kanunlara göre cezasının yok denecek kadar az olması kaçak ve sahte sigaraya olan ilgiyi arttırmaktadır. Bir yandan devlet her yıl 2,5 milyar dolar dolayında vergi kaybına uğramakta, bir yandan da terör örgütü PKK bu yöntemle ciddi lojistik destek sağlamaktadır. İstihbarat raporlarına göre, Türkiye pazarına sokulan sahte sigaranın Kuzey Irak'taki sigara fabrikalarında üretildiği, ülkeye sokulması ve dağıtılmasında ise PKK'nın aktif rol oynadığı belirtilmektedir.

Türk ekonomisindeki kaybın önlenmesi ve devlete vergisini ödeyen esnafın zarar görmemesi için, ülkemize yasal olmayan yollarla giren sigaranın kaçakçılığının engellenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

3.- İstanbul Milletvekili Sedef Küçük ve 21 milletvekilinin, kız çocuklarının erken yaşta ve zorla evlendirilmeleriyle ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1265)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uluslararası sözleşmelere göre, 18 yaşının altında olan her birey çocuk sayılmakta ve 18 yaş altı yapılan evlilikler erken evlilik olarak değerlendirilmektedir. Yeni Medeni Kanun'la evlilik yaş sınırının istisnai hâller hariç 17 yaşını doldurma şartına bağlanmış olması sonrasında, gerek söz konusu istisnai hâlin kullanımına ilişkin başvuruların sayısının yükselmesi gerek çocuk yaşta yaptırılan gayriresmî evliliklerin artması ülkemizde öteden beri bir sorun olan çocuk gelinler konusunda önlem alınması gereğini ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi, erken yaşta evlilik her şeyden önce özellikle kız çocuklarının okuldan alıkonulmasıyla sonuçlanmaktadır. Öte yandan, küçük yaşta kadın, eş ve anne olmak kız çocuklarına altından kalkamayacakları kadar ağır sorumluluklar yüklemektedir. Toplumsal geleneklerin arkasına sığınarak yapılan ve pek çok yaşamın karmasına yol açan erken yaşta evlilikler bir sorun odağı olmaya devam etmektedir.

Bu nedenlerle, kız çocuklarının erken yaşta ve zorla evlendirilmeleriyle ilgili sorunların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 26/11/2012

- 1) Sedef Küçük (İstanbul)
- 2) Tolga Çandar (Muğla)
- 3) Hülya Güven (İzmir)
- 4) Emre Köprülü (Tekirdağ)
- 5) Mustafa Sezgin Tanrıkulu (İstanbul)
- 6) Candan Yüceer (Tekirdağ)
- 7) Celal Dinçer (İstanbul)
- 8) Selahattin Karaahmetoğlu (Giresun)
- 9) Ali İhsan Köktürk (Zonguldak)
- 10) Mustafa Serdar Soydan (Çanakkale)
- 11) Mahmut Tanal (İstanbul)
- 12) Dilek Akagün Yılmaz (Uşak)
- 13) İhsan Özkes (İstanbul)
- 14) Gürkut Acar (Antalya)
- 15) Hasan Akgöl (Hatay)
- 16) Kadir Gökmen Ögüt (İstanbul)
- 17) Mehmet Ali Ediboğlu (Hatay)
- 18) Recep Gürkan (Edirne)
- 19) Metin Lütfi Baydar (Aydın)
- 20) Haluk Eyidoğan (İstanbul)
- 21) Mehmet Hilal Kaplan (Kocaeli)
- 22) Sakine Öz (Manisa)

Gerekçe:

Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'nin 16/2 maddesi, evliliğin ancak evlenmeye niyetlenen eşlerin özgür ve tam oluruyla yapılabileceğini hüküm altına almaktadır. Yani, bildirgeye göre, taraflardan birinin bilinçli bir karar vermek için yeterince olgun olmaması hâlinde evlilik iradesinin özgür ve tam olamayacağı kabul edilmiştir.

Birleşmiş Milletlerin insan haklarına dair yedi temel sözleşmesinden biri olan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi'nde "Çocuğun erken yaşta nişanlanması veya evlenmesi hiçbir şekilde yasal sayılmayacak ve evlenme asgari yaşının belirlenmesi ve evlenmelerin resmî sicile kaydının mecburi olması için yasama dâhil gerekli tüm önlemler alınacaktır." denilmektedir.

Bunlara uygun olarak, Medeni Kanun'unuzun 124'üncü maddesi "Erkek veya kadın onyediyi yaşını doldurmadıkça evlenemez." diyerek bu durumu hüküm altına almıştır. Ancak kanun, hâkime, olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple 16 yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilme yetkisi de tanımıştır. Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte çocuklarını 18 yaş altında evlendirmek isteyen aileler bu yolu kullanmaya başlamışlardır.

Son yıllarda bu başvurularda bir artış eğilimi gözlenmektedir. Örneğin TÜİK verilerine göre, 2012 yılında 18 yaşından küçük kızını evlendirmek için mahkemeye dava açan ailelerin sayısında 2011 yılına göre yüzde 94,2 artış olduğu saptaması yapılmaktadır. Ayrıca bazı sivil toplum örgütlerince, kız çocuklarının çocuk yaşta, ruhsal ve fiziksel gelişimini tamamlamadan gayriresmî olarak yapılan evliliklerin sayısında da artış olduğu belirtilmektedir. Bu evliliklerin hemen hepsi kız çocuğunun bilinçli rızası dışında, zorla yaptırılmaktadır.

Çocuk gelin görülme sıklığı ile ailenin yoksulluğu arasında doğru orantı bulunmasından başlayarak ülkelerin toplumsal ve geleneksel profiline kadar pek çok faktörün bu sorunda rol oynadığı ifade edilse de Türkiye genelinde erken evlilik oranının yüzde 40'lar civarında olduğu ve kız çocuklarının kendilerini koruyamayacak yaşta evlendirilmelerinin en temel insan hakkı olan eğitim haklarının önündeki en büyük engel olduğu gerçeği gözlerden ırak tutulmamalıdır.

Bu konuda toplumsal duyarlılığın artırılması başta olmak üzere, yasal düzenlemeleri de kapsayan geniş kapsamlı ve sürdürülebilir önlemlerin alınması gerekliliği bulunmaktadır. Aksi takdirde, bu sorunun etkilerinin ve yarattığı olumsuzlukların artması kaçınılmazdır.

Yukarıda anılan nedenlerle, kız çocuklarının erken yaşta ve zorla evlendirilmelerinin önlenmesiyle ilgili sorunların ve alınacak önlemlerin yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasının yerinde olacağı düşüncesindeyiz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısımda yer alan, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin son dönemde ekonomik ve istihdama yönelik göstergelerinin kötüye gittiği iddiasıyla Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin (11/47) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelere başlıyoruz.

XIII.- GENSORU

A) ÖN GÖRÜŞMELER

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin son dönemde ekonomik ve istihdama yönelik göstergelerinin kötüye gittiği iddiasıyla Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/47)

BAŞKAN - Hükûmet? Burada.

Önerge daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve Genel Kurulun 9/3/2015 tarihli 72'nci Birleşiminde okunduğu için tekrar okutmuyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 99'uncu maddesine göre bu görüşmede önerge sahiplerinden bir üyeye, siyasi parti grupları adına birer milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakana söz verilecektir.

Konuşma süreleri, önerge sahibi için on dakika, gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Önerge sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat Tuncel; gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Levent Tüzel, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan Tanrıkulu, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Müslim Sarı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Vedat Demiröz; Hükûmet adına Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci konuşacaktır.

Şimdi, ilk söz, önerge sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat Tuncel'de.

Buyurun Sayın Tuncel. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi adına hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bugün, burada, aslında Türkiye ekonomisine ilişkin çok önemli tartışmalar yürüteceğiz. Aslında yaşamın kendisini çok ilgilendiren bir konu. Ekonomi, sadece rakamlarla ilgili bir durum değil, toplumun refahını, toplumun geleceğini ilgilendiren bir konu ama baktığımda Genel Kurula bu konuyla çok ilgilenen kesim yok. İktidar ve muhalefet açısından bu bir sorun hâli diye düşünüyorum.

Sevgili arkadaşlar, bizim Sayın Bakan hakkında verdiğimiz gensoru, aynı zamanda AKP hükümetlerinin aslında ekonomi politikalarına ilişkin yaklaşımlarımızı, genel eleştirilerimizi ifade etmek açısından önemli; yoksa bu politikalardan sadece bir kişinin sorumlu olmadığının, aslında o kişi şahsında AKP Hükümetinin ekonomi politikalarının Türkiye'yi ne hâle getirdiğinin görülmesi açısından önemli.

Türkiye ekonomisinin en temel sorunlarından biri, aslında bu ülkede gerçekten ekonominin ne olduğu meselesinin çok doğru değerlendirilmemesi. Aslında AKP Hükümeti, Başbakanından Cumhurbaşkanına, bakanlarına, on iki yıllık iktidarlari boyunca her zaman için “Türkiye ekonomide çok iyi, dünya ekonomisinin bilmem kaçınıc sırasında; dolayısıyla istikrar gerekiyorsa bize oy vereceksiniz, dolayısıyla biz çok mutlu bir ülkeyiz çünkü ekonomimiz çok iyi.” diye ifade ettiler ve bunun üzerinden siyaset yaptılar. Oysa gerçeğe baktığımızda gerçekten Türkiye'nin ekonomide durumu çok mu iyi? Evet, bir kesimin durumu çok iyiydi, yüzde 10'luk diyebileceğimiz bir kesim Türkiye'de çok mutlu çünkü AKP Hükümetinin tam da patronlara, tam da aslında iktidar sahibine yakın olanlara yönelik politikaları nedeniyle Türkiye'de bir grup bu ekonomik politikadan memnun. Ama çok geniş bir kesim, yüzde 80'le, yüzde 90'la ifade edeceğimiz kesim bu ekonomi politikalarının altında ezilmekte.

Türkiye'de işçi sınıfının geldiği düzeye; işçilerin, emekçilerin, kadınların, yoksulların düzeyine baktığımızda bunu çok daha net olarak görebilirsiniz. AKP Hükümetinin özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesine baktığınızda, bununla ne demek istediğimizi çok net ifade edebiliriz. Bu ülkede yoksulluğu kronik bir hâle getiren, bunu bir kader olarak sunan ve bunu da özellikle yoksulluk üzerinden yardımlaşma fonlarıyla bir kadere dönüştüren bir zihniyetle karşı karşıyayız.

Aslında kapitalist modernist ülkelerin genel olarak politikası bu. AKP, sonuçta, kapitalist modernist güçlerin Türkiye temsilcisidir, neoliberal politikaların Türkiye temsilcisidir. O yüzden, özelleştirme politikalarına, işçi politikalarına, kadın istihdamına, tarıma, bütün bu politikalardan bakıyor ve bu ülkede ekonomiye de bakarken buradan, sadece sıcak para üzerinden, sadece işlerin dönüp dönmediğinden bakarak siyaset yapıyor. Cumhurbaşkanının son günlerdeki bu ülkeyi bir şirket gibi yönetme yaklaşımı, aslında AKP iktidarının bu ülkeyi nasıl yönettiğinin bir göstergesi ve çok çarpıcı. Aslında, bu ülkeyi şirket gibi yönetme yaklaşımıyla, Türkiye'nin ekolojik alanını talana çeviren, her türlü süreci ranta çeviren, “kentsel dönüşüm projeleri” adı altında yaşamımızı zindan eden, yoksulları daha yoksul yapan, zenginleri daha zengin yapan, bu ülkede yoksullar ile zenginler arasındaki farkı uçuruma sürükleyen bir yaklaşım içerisindeyiz. Hesap verilebilirliği de yok bunun.

En temel eleştirilerimizden birisi bu yani bu ülkede AKP Hükümetinin yaptığı bütün ekonomik yatırımlara ya da bütün işlemlere baktığınızda, gelip bu Meclise hesap vermemiştir, halka hesap vermemiştir; bunun hesap sorulabilir yönü de yoktur. Yerel yönetimlerinden tutun, aslında, merkezî Hükümet politikalarına baktığınızda bu çok ciddi bir sorun. Bu ülkede eğer yolsuzluk

tartışılıyorsa, hırsızlık tartışılıyorsa, kara para aklama tartışılıyorsa, AKP Hükûmeti ve onun şahsında Cumhurbaşkanının ismi dahi bu işlere karışmışsa burada bir sorun var demektir. Yani, ekonomi dediğiniz şey sadece paranın gelip gitmesi meselesi değildir ki; bu, aslında şeffaf olmamasının, denetimden yoksun olmasının temel şeyidir. Ekonomi Bakanı bundan sorumludur. Hâlâ hesap verilmemiştir bu ülkede, halklara hesap verilmemiştir. Örneğin, ayakkabı kutularından çıkan paranın hesabı verilmemiştir. Örneğin, bu ülkede hâlâ hırsızlığın hesabı verilmemiştir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Seçimler olmuyor mu bu ülkede Sebahat Hanım?

SEBAHAT TUNCEL (Devamla) – Verilmediği için de insanlar kaygıyla bakıyor. Tabii, bu geleneksel, “Küçük kalkar, büyüğe bakar.” diye bir söz var, bu baştan aşağı, Cumhurbaşkanından Başbakanına, bakanlarına, hatta yerelde en küçük bir esnafa, bireye kadar yaygınlaşan bir yaklaşımdır. Daha önce birkaç yerde söyledim, “dayısı olmak” sözü Türkiye’ye özgü bir sözdür çünkü dayısı olan işlerini yapar. Bu “dayısı olmak” denetimden uzaklaşmanın, şeffaf olmamanın beraberinde getirdiği bir şey.

Şimdi, bakıyoruz, ekonomik olarak gerçekten bu kadar iyi durumdaysak niye insanlar ciddi anlamda sorun yaşıyor? Diyelim ki, bu ülkedeki ekonomik istihdam alanına baktığınızda, istihdam alanında ciddi sorunlar var, özellikle kadın istihdamı. 2013 yılı verilerine bile baktığımızda, bu ülkede 7 milyon 820 bin kadın istihdam ediliyor, bunun 2,1 milyonu tarım alanında yani aslında güvencesiz, aslında kayıt dışı alanlarda çalışan.

Yine, bakıyorsunuz, Dünya Ekonomik Forumu’nun Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu’nda Türkiye 142 ülke arasında 125’inci sıraya gerilemiş ve bu, Avrupa ve Orta Asya bölgelerinde en son anlamına geliyor. Bu eşitsizlikler de ifade edilirken aslında kadınların istihdam yaşamına katılımı, ekonomik yaşama katılımı, bütün bu anlamda değerlendirilen konulardır.

Değerli milletvekilleri, o yüzden Ekonomi Bakanının bugün burada hesap vermesi, Hükûmet adına hesap vermesi Türkiye açısından önemlidir. Çünkü, ekonominin demokrasiyle de direkt, doğrudan alakası vardır. Demokratik ülkelerde yoksul ile zengin arasında bu kadar çok uçurum yoktur. Demokratik ülkelerde insanların eğitim, barınma, sağlık haklarında bu kadar uçurum yoktur. Yine, demokratik ülkelerde, denetlenebilir bir ekonomiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bütün bunların hesabını vermek gerekiyor.

Bakin, önümüzde 1 Mayıs var. Yeniden tartışacağız biz bunu. İşçi sınıfının getirildiği durum, sendikaların getirildiği durum; bu ülkede işçinin, emekçinin hakkını alamaması, grev bile yapamaması bunun sorunu değil midir? Bakın, bu ülkede grev yapamıyor işçiler. Grev kararı alıyor. Hükûmet, hemen bakanlar olmadığı hâlde, bakanların imzasıyla grevi erteliyor güvenlik gerekçesiyle. Bu nasıl ekonomidir ki bu ekonomiye karşı itiraz eden, bu ekonomiye karşı “Biz bunun karşısında eziliyoruz, emeğimizin karşılığını alamıyoruz, örgütlenemiyoruz.” diyenlerin sesini bile kısan bir sistemle karşı karşıyayız. O yüzden, bu denetlenebilirlik durumu da yok. Kim denetleyecek? İşçi sınıfı denetleyecek. Şimdi, siz patronların sözüne göre bütün kararları alırsanız burada işçi sınıfı tabii ki itiraz edecek, tabii ki isyan edecek, bu mücadeleyi büyütecek.

Yine, sevgili arkadaşlar, son dönemlerde bakıyorsunuz, AKP iktidarı döneminde, hani, ekonomi bu kadar iyiiken doların ateşinin yükselmesi, doların geldiği düzey, bunun karşısında aslında işte bütün siyasi müdahalelere rağmen sorunun hâlâ çözülmemiş olması, Türkiye’deki ekonomik krizin ne kadar derin olduğunu gösteriyor. Şimdi gidin küçük esnafa, durumu göreceksiniz. Aslında AKP iktidarı döneminde çok övündüğünüz o ekonominin ciddi anlamda esnafa bir karşılığının olmadığı, esnafın ciddi anlamda darboğazda olduğunu, bu ülkede herkesi, 76 milyonun neredeyse tamamını siz özel şirketlere ya da kamuya borçlu hâle getirdiğinizin farkında mısınız? Bu ülkede yurttaşlar yaşayabilmek

için kredi almak zorundalar. Bu ülkede insanlar çocuklarını okula gönderebilmek için, daha iyi koşullarda yaşayabilmek için ya da en azından yaşayabilmek için -bırakalım daha iyi koşulları, ev alabilmek için- hepsini borçlandırmış durumdasınız. Aslında bu, kapitalizmin temel şeylerinden birisi, kendisine bağımlı hâle getiriyor. Buna karşı bu politikaları yürütmek yani AKP'nin ortaya çıkarttığı bu politikalara karşı gerçekten itirazlarımızı ortaya koymak ve bunun hesabını sormak bizim muhalefet olarak görevlerimizden birisi.

Yine, sevgili arkadaşlar, rakamlara siz bizden daha iyi bakıyorsunuz. Bakın, Sayın Bakanın da önünde rakamlar vardır, Türkiye'nin gelişmişlik düzeyi, enflasyonun artışı, yine işte dolarda ortaya çıkan durum ve bunun aslında Türkiye ekonomisine ne kadar büyük zarar verdiğini, AKP'nin şimdiye kadar sıcak para üzerinden kurduğu ilişkinin Türkiye'yi ne hâle getirdiğini hep buradan bir kez daha hatırlatırız. Ben kendim bu kürsüde konuşma yapmıştım, o zaman hatırlarsanız Yunanistan'ı da örnek göstermiştik, demiştik ki: AKP'nin uyguladığı politikalarla biz hep ekonomik olarak iyi kalacağız, istikrarlı olacağız, dolayısıyla kimse korkmasın, politikalarının yanlış olduğunu, toplumu yanlış yönlendirdiğini, tam da aslında bu sıcak paraya yönelik yaklaşımın ciddi sorun olduğunu, istihdama dayalı değil, üretime dayalı değil sadece tüketim üzerinden, sıcak para üzerinden geliş gidişin ne hâle getirdiğini uyarımiştık, şimdi bir kez daha bunun uyarısını gösteriyoruz. AKP'nin hem dış politikası hem de ekonomiye yönelik uyguladığı politikalar bugün Türkiye'yi ciddi bir ekonomik krizin ortasına sürüklemiştir, bu kriz çok daha derindir, görünenden çok daha derindir, bunu önümüzdeki dönemlerde göreceksiniz. AKP Hükümeti, seçim nedeniyle bu krizi gölgelemek, bu kriz yokmuş gibi davranmak, kendi şeylerinden, Başbakanından, Cumhurbaşkanına tedbir almaya çalışıyor ama halk artık gerçeği biliyor. Yani Türkiye ekonomisi o kadar iyi bir düzeyde değil, üstelik Orta Doğu'da yürüttüğü siyaset nedeniyle çok daha kırılgan. İnsanlar artık buraya yatırım yapmıyor, sadece inşaat alanında yatırım yapıyor, ne istihdama yönelik ne de üretime dayalı bir yatırım yapıyor. Bunu bir sorgulayın bakayım, daha çok dış ülkelerden buraya gayrimenkul üzerinden değerlendirmeler yapılıyor yani bütün bunların nedenini bile sorguladığınızda Türkiye ekonomisinin çok kırılgan olduğunu, çok derin kriz yaşayabileceğini, bunun tedbirinin alınması gerektiğini, bu tedbirin de ancak demokratik, şeffaf bir noktada olması gerektiğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gensorunun konusu neydi anlamadık ki, bundan dolayı gensoru verilebilir mi ya?

SEBAHAT TUNCEL (Devamla) – O yüzden, Bakanlığın bu konuda hesap vermesi gerekiyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tuncel, teşekkür ederim

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gensorunun konusu ne?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Anlamadım mı, on dakikadır konuşuyor işte.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vallahi, bunlardan dolayı gensoru verdiyseniz yazık ya, vallahi yazık!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ekonomik kriz, dolar; onlar Ekonomi Bakanıyla alakalı değil mi?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Levent Tüzel konuşacak.

Süreniz yirmi dakika. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Grubumuzun, Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci hakkında vermiş olduğu gensoru üzerinde görüşlerimizi paylaşmak istiyorum.

Recep Bey arkadaşımız, tabii, ekonomiye değindi, onları anlayamadı herhâlde. Yani, işsizlik rakamları, yoksulluk göstergeleri, dolar-kur-faiz ilişkileri ve bütün bunlar Türkiye’nin ekonomisiyle son derece yakından ilgili, bire bir bağlantılı. Dolayısıyla, ekonominin iyiye gittiğini kim iddia edebilir bugün yani son, yılbaşından bu yana yaşananlardan sonra? Bunun üzerine gitmemiz gerekiyor yani bütün 77 milyon Türkiye vatandaşı adına. Birileri bir eli yağda, bir eli balda, birileri borç batağında; birileri demeyelim, milyonlarcası borç batağında. Bu dengesizlik elbette masaya yatırılmalı, sorgulanmalı ve Sayın Bakan tarafından da, Hükûmet tarafından da bir izahı olmalı. Bizim de sorularımız var.

Değerli milletvekilleri, kabul etmek gerekiyor ki Türkiye ekonomi bakımından hayli sıkıntılı, zor günlerden geçiyor; kelimenin anlamıyla bir darboğaz hâli var, bir bunalım hâli var. Aslında, ekonomiyi yönetenler tarafından da bir çarşafa dolanma hâli var.

Şimdi, kamuoyu en son neyi konuşur oldu? Dolardaki ani yükseliş, işte, “Doların ateşini kim körüklüyor?” tartışmaları. Ardı sıra, Cumhurbaşkanının adının burada sık sık geçer oluşu, yaptığı her açıklamadan sonra böyle kuruş kuruş doların yükselmesi. Herkes bilir ki, sokakta kime sorsanız, dolar ne kadar artıyorsa, dolar kuru ne kadar artıyorsa vatandaşın cebindeki para da o kadar eriyor; bu, çok açık bir şey. Ve yılbaşından bu yana saptanan kayıp yüzde 16 civarında bir örtülü devalüasyon olduğu şeklinde. Tabii, çokça tartışıldı bu dolardaki yükselişin ve devam etme eğilimi gösteren bu yükselişin nedenleri; kaynağında dış spekülâtörler mi var, yoksa ülkeyi yöneten iç gücün kendi içinde yaşadığı çatışmalar, tartışmalar, çelişkiler mi var? Bütün bunlar sorgulanıyor. Ama herkesin üzerinde birleştiği bir şey var değerli milletvekilleri, yani bütün bu dış kaynaklı olabilecek müdahalelerin doları getirebileceği seviyenin 2,40 olabileceği ama bugün 2,63’lere gelip dayandıysa aradaki farkın tek müsebbibi, tek sorumlusunun, doğrudan bu alana müdahale eden, Merkez Bankasını sorgulayan, Merkez Bankasının bağımsız ya da özerk yapısını âdetâta ta vatan hainliğine kadar uzatan Cumhurbaşkanının açıklamaları, Cumhurbaşkanının müdahaleleri olduğu hemen herkes tarafından saptanıyor. Dolayısıyla, bunu, bir defa, anlamak ve sorgulamak gerekiyor. Gerçekten bu ülkede yani dolar zenginlerini daha da zengin yapmak, milyarder sayısını kırklara çıkartmak, bu şekilde dengesiz, adaletsiz bir durum, kısa yoldan köşe dönenler, haksız kazanç sağlayanlar, vurgun yapanlar yani kimler zenginleşiyor, bunu saptamak çok da zor olmasa gerek yani bugün yaşadığımız koşullarda bilançolar açıklanıyor, cirolar açıklanıyor, SPK var, İMKB var, bir sistem, bir çark dönüyor, bunları bulmak zor olmasa gerek. Yani biz biliyoruz tabii, mart ayı başında Türkiye’nin zenginler listesi bir kez daha açıklandı, bir kez daha büyük tekeller, bankalar. Ama sanki başkaca da böyle elinde dolar biriktirip bu spekülasyondan kazananlar olduğu da sorgulanıyor, tartışılıyor.

Şimdi, bir zaman, hiç kimsenin de bir yere koyamadığı, Merkez Bankasıyla -yani devletin en tepesi ile ekonomideki yeri ortada olan Merkez Bankasının- olan tartışmaları biliyorsunuz. Finans dünyasında bunlara bir ölçüde anlam verilemedi. Sonra Sayın Başbakan New York’a gitti, orada birtakım tavsiyeler aldı belli ki. Sonra Ekonomi Kurulu toplandı, izahatlar verildi, Merkez Bankası bu konuya açıklamalar getirdi. Bir anlamıyla, iş sanki tatliya bağlandı gibi ama tatliya bağlandı da ne oldu? Bizim millî birikimlerimiz, millî kaynaklarımız, bize olan bu kayıp maliyet 80 milyar lirayı aştı. Şeyler böyle söylüyor, yani bu aradaki çeşitli oyunlar... Dolayısıyla, bunun gerçekten bir hesabının verilmesi lazım. Yani sadece her yıl bir bütçe yapmak, bu bütçe fazlalıkları, bütçeyi aşan şeyler, bunların da açıklamalarının yapılması gerekiyor ama bunların doğrudan, öncelikle vurduğu kesim, bütün bu oyunların, spekülasyonların, vurgunların doğrudan vurduğu kesim işçiler, emekliler, kamu emekçileri yani sabit ücretlileri, sabit geliri olanlar. Neden? Çünkü sabit gelirlielerin beslenme, ulaşım, konut, bütün bu yaşamsal giderleri doğrudan katlanmıştır.

Bir diğ er şey, yani kredi kartı borç luları milyonlarla ifade ediliyor. Bugün her kesim, dar gelirli, düşük ücretli, zorlukla ayakta duran her kesim bütün aile bütçesini kartlarla, borç larla döndürüyor ve bu borç lu küçük üreticinin, küçük esnafın iflası her yerde gelip kapıya dayanmıştır ve tabii ki kaybeden emekçi, şimdi, önceki zamanlarda yapmış oldu ğ u toplu sözleşme haklarını bile kaybetme durumuyla karşı karşıya kalmıştır. Döviz artışının, döviz kurundaki artışın sonuçları acımasızca milyonlarca emekçiyi vurmaktadır.

Şimdi, o zaman, hakikaten kim zenginleşti, kim haksız zenginleşti? Bu soruyu sorarak, ardından da “Gerçekte kim vatan haini?” sorusunu sormamız gerekiyor. Bu türden dış ve iç güçlerin oyunları, müdahaleleriyle birileri olağanüstü bir şekilde zenginleşiyorsa, belki de ülkeye, vatana, halklarımıza yapılacak en büyük kötülük buradadır. Bunun açıklanması, bunun bir izahı olması gerekiyor.

Yine hep böyle ekonomiden söz alınınca, işte “IMF’ye borç ları ödedik.” ş u bu falan hep söyleniyor ya ama on dört ayda yüzde 33 artan bir dış borç gerçekli ğ i var. Yine aynı şekilde, işsizlik rakamları hep açıklanıyor, “çift haneli” deniliyor, işte “10,6” deniliyor ama biz biliyoruz ki, genç işsizlik yani umudu tüketenler, benzeri, ş u bu açı sından bakıldığında bunun yüzde 20’lere vardığını, 3 milyonu aş an insanımızın işsizlik çemberinde böyle bir yaşam sürdürdüğünü biliyoruz.

Evet, şimdi, peki gidişat ne yönde? “Bu kırılganlığın, bu bunalım hâllerinin düzelme, iyileşme belirtileri var mı?” denildiğinde böyle olmayacağı da ortada. Bütün sanayisiyle, üretimiyle, finans dünyasıyla dışa bağımlı olan şey bu sürecin durmayacağını gösteriyor, Amerikan Merkez Bankasının bu açıdan müdahaleleri, niyetleri durmayacak. İşte, bir para toplama ve ülkemizdeki birikmiş dövizin de buralara akması ve dolayısıyla bizdeki açıkların daha da büyümesi söz konusu. Ama sermaye dünyası bir şekilde kendisine bir yol bulacaktır, bundan hiç şüphemiz yok. Bir şekilde yine, siyasi güç eliyle, iktidar eliyle kendisine tanınan aflar, muafiyetler, imtiyazlar, teşvikler ve işte ha bire önümüze gelen bu yasal düzenlemelerle, bu Bakanlar Kurulu kararlarıyla, planlamalarla yolunu bulacak ama işçi sınıfımızın, ezilen, işinden atılan, yoksullaştırılan, her geçen gün daha çok sefalet e sürüklenen işçi sınıfımızın, emekçilerin manzarası açısından bakıldığında, elbette bu durum içten içe büyük bir öfke doğurmakta. Her yerde, bakın, Türkiye’nin her yerinde aslında büyük bir direniş var; irili ufaklı, küçük lü büyüklü, memleketin her sahında aslında kime dokunsanız yarası olan ve sızlanan bir emekçi kesimi var.

Bunun nedenleri çok; işte, hiç vazgeçilmeyen özelleştirme politikaları. Yine, bu görüşülmekte olan yasada bakıyoruz, İGDAŞ özelleştirmesi gündemde. İşte, bu santrallerin özelleştirilmesi. Büyük kızılca kıyametten sonra Yatağan, Kemerköy santrallerinde bir anlaşma sağlandı ama biliyoruz ki -nerede özelleştirme var- elektrik iş kolunda, BEDAŞ’ta, İstanbul’da, Taksim’de aylardır direnen işçiler, iş sağlığı, güvenliği talep ettikleri için, taşeron çalışmayla bu özelleştirme sonucunda mağdur edildiler ve onlar aylardır direniyorlar. Özelleştirme başlığı, işçi sağlığı ve güvenliği önemli bir direniş başlığı.

Bakın, bu Hükümet, Soma’dakilere, Ermenek’tekilere, Zonguldak madencilerine, hiçbirisine verdiği sözü tutmadı. Soma’da 2.830 işçi işinden oldu. Bunun bir kısmı işe geri döndü, kendisine yeniden iş bulabildi, iyi kötü çalışıyor. Ama 1.400 işçi Soma’da, Kınık’ta, Manisa’nın ilçelerinde, İzmir’in ilçelerinde, bu madenciler şimdi TKİ’nin önünde direnmeye devam ediyorlar. Tazminatları verilmedi, kıdem, ihbar tazminatları verilmedi, Hükümet sözünde durmadı. Ermenek işçileri daha geçende yine ayaklandılar “Hükümet bize verdiği sözleri tutmadı.” diye. Zonguldak’ta HEMA işçileri yerin 500 metre altına indiler. Peşi sıra, aynı şekilde, işçiler, yine o şekilde, Zonguldak’ta ancak direnerek ve madenleri işgal ederek, bu şekilde hak alabiliyorlar.

Sadece madenciler değil, bakın, gıda işçileri. Hem de bu gıda işçileri kimler biliyor musunuz arkadaşlar? Türkiye'nin en zenginlerinin, fabrikatörlerin işletmelerinde çalışan işçiler. Ülker işçileriydi, en son dün anlaşma sağlayabildiler. Koç Holdingin Divan işletmelerinde çalışan işçiler, sendikalaşma istedikleri için 60'ı birden kapıya konuldu, fabrika önünde direniyorlar. Dünya zengini, Türkiye'nin zengini, en zengin ailesi sendikalı çalışmaya kendi fabrikasında, işletmesinde bir türlü razı gelmiyor.

Kayseri'de Boydak işçileri, mobilya iş kolunda, ağaç iş kolunda örgütlü işçiler geçenlerde yürüdüler, binlercesi, 4 bin işçi ama oradan, en tepeden müdahalelerle yine direnişleri bastırıldı ve şimdi karın tokluğuna acımasız bir sözleşmeyle çalıştırılıyor. Belediye işçileri keza aynı şekilde. Dün çokça adı geçiyordu üniversite kurulsun diye. Kastamonu'da SFC işçileri, yine ağaç iş kolunda işçiler. Bakın, bunlar sıralandığında, sayısız. Bursa'da Sütas işçileri,, Nestle işçileri, hepsi, işten atılma nedeniyle, ücret alacaklarını almadıkları nedeniyle, sendikalaştıkları için, haksız ağır çalışma koşulları için direniyorlar. Neden? Çünkü ülkenin hâli bu, çalışma hayatına yansımaları bu. Ekonomide sermaye sınıfı, yöneten sınıf, egemen sınıf hep fedakârlığı işçiler versin istiyor, işçiler gösterecek istiyor. Bundan dolayı bütün bunlar gerçekleşiyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Sayın Bakan Nihat Zeybekci burada. Biz özellikle bu ekonomide iyiyi gidiş olarak dönüp dönüp söylenen şeyleri... Şunları sormak istiyoruz: Bakın, şimdi, cumhuriyet tarihinin en düşük büyüme oranları gerçekleşti yani özellikle AKP iktidarı döneminde, 2002-2015 yılları arasında en düşük büyüme oranları. Bunlar nasıl izah ediliyor? Özellikle Orta Vadeli Program'da revize edilen yüzde 3 büyüme, hâlâ bu iddianın arkasındalar mı? Ekonominin kurmayları, ekonominin bakanları, Hükûmet hâlâ bunun gerçekleşeceğini ileri sürebiliyorlar mı? Yani, büyüyen büyüyor tabii, zenginler ortada, dolar milyarderleri ortada, bunların sayıları artıyor ama öbür taraftan da gelir adaletsizliği de vahim boyutlarda. Nüfusun yüzde 1'i, değerli milletvekilleri, Türkiye'de üretilen gelirlerin yüzde 54'üne sahip. Bu size bir şeyi çağırıştırıyor mu? Nüfusun yüzde 1'i, gelirlerin yüzde 54'ü... Bu, gelir adaletsizliğinin, gelir uçurumunun gelmiş olabileceği son noktadır. Peki, bu nasıl giderilecek? Adaletli bir vergi toplamayı, vergi sistemini bu Hükûmet başarabilecek mi? Bakın, enflasyon hedeflemesi tutmayan Merkez Bankası -şimdi, bu sıra sık sık görüşmeler, toplantılar yaptılar ya- Hükûmete bu konuyu acaba nasıl açıklıyor?

Şimdi, yine, izahı gereken bir konu: Şimdi, dolar kuru, demin de değindik, bir yılda 1,82'den 2,63'e yükseldi, bir yılda bu trendi gösterdi. Hükûmet buna burada nasıl bir izahat getiriyor? Yok mu, hiçbir sorumluluğu yok mu?

Yine, bu Merkez Bankası ile Cumhurbaşkanının atışmalarında bir şekilde hal yolu bulundu, demin söylediğim gibi iş tatlıya bağlandı da acaba bu tatlıya bağlanmasında Başbakan'a önerilen tavsiyelerin rolü nedir? Bunları açıklayın, öğrenmek istiyoruz. Dış ticaret hacminde bir azalma var. Bu azalma neye yorumlanıyor? Bu işsizlik oranları düzenli olarak artıyor; azalmıyor, eksilmiyor, artıyor. Aynı şekilde, Hükûmet bunu neye bağlıyor acaba?

Yine, dün gazetelerde vardı, Başbakanlık kendisine ayrılan ödeneğin çok çok üstünde bir harcama yapmış. Bu ne kadardır? Nedir bu harcama? Bu harcamayı gerektiren nedenleri bizler öğrenmek istiyoruz.

Şimdi, bakın, üretici sanayi giderek küçülüyor, ufalıyor ve özel sermayenin döviz borcu, geliri konusunda, hem borcu hem de döviz geliri konusunda biz sayısal veriler ve kanıtlar duymak istiyoruz Sayın Ekonomi Bakanından. Yani, bu açıdan gidişat ileriye doğru mu, kötüye doğru mu? Hani, sermaye dünyası, tamam, onların hesapları ama bizim işçilerimiz de buradan payımıza ne düşecek diye bilmek ister.

Değerli milletvekilleri, yine, gıda politikaları açısından, bakın, tüm dünyada gıda fiyatları düşüyor ama nedense, ne hikmetse bizde ha bire artıyor. Dışa bağımlılık mı? Evet, dışa bağımlılık yönü var. Peki, burada bu dolar artışının bu tarafa yansımaları açısından durum nedir? Bunların da birer birer izahatının yapılması gerekiyor. Ama bu izahatın şöyle, yani televizyonlarda halka “Biraz daha dışınızı sıkın, biraz daha sabredin, her şey iyi olacak, güzel olacak.” tarzında Meclisi bilgilendirmek değil, hakikaten hepimizi tedirgin eden, düşündüren, önlem alınması gerektiğini ortaya koyan bu gidişata gerçekçi, anlaşılabilir, mantıklı izahatların getirilmesini istiyoruz.

Son olarak, değerli milletvekilleri, şunları söylemek istiyorum: Gerçekten, ekonomik gidişat açısından dış müdahaleler, bağımlılık, benzeri şeyler ve Türk lirasının bu açıdan getirilmiş olduğu nokta, göstergeler hiç de parlak değil. Ama öbür taraftan Hükûmetin, yönetimin eli hep emekçinin cebinde, hep onun boğazını sıkarak durumda. Hep fedakârlık işçiden, gençlerden, kadınlardan isteniyor. İstihdam politikası da böyle, üretim politikası da böyle, sermaye piyasası politikası da böyle. O nedenle, biz bu ülkenin birikimleri varsa, milyonlarca... Bakın, Türkiye’nin 26 milyon çalışan, üreten emekçi nüfusu var. Bu insanların birikimleri, bu insanların yarattığı değerler, bu insanların ödedikleri vergiler, sizin millî sermaye, millî servet diye ilan ettiğiniz birikim, bunlar bir kez daha sermaye gruplarına peşkeş çekilmesin ve bütün bunlar halkın aşına, ekmeğine, çalışma koşullarının iyileştirilmesine, refahına yönltilsin; tedbir alınacaksa, düzenleme yapılacaksa, yasa getirilecekse bunun için getirilsin. Peki, Hükûmette, Ekonomi Bakanlığında bu yönde bir çalışma var mı? Biz bugüne kadar bunu görmedik, göremedik. Bundan daha kötüsü olabileceğini düşünüyoruz. Tabii, önümüzdeki seçimler bu açıdan aynı zamanda bir hesaplaşma da olacak. Yani, sadece hep konuştuğumuz yolsuzluk, yoksulluk, işsizlik değil, bu açıdan da halk doğru yönde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) – ...tercihini yapacağı bir sürece girmiştir. Ekonomi Bakanlığı da bu açıdan hedefte olan bir bakanlıktır.

Gensorumuzun dikkate alınmasını ve desteklenmesini talep ediyorum.

Grubumuz adına teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan Tanrikulu konuşacak.

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci adına verdiği gensoru önergesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum ve önergeyle ilgili görüşlerimizi aktarmak üzere huzurunuzdayım. Öncelikle, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün 18 Mart. Ben de Çanakkale’de atalarımızın bu toprakları kanla, canla vatanlaştırmaları ve şehitlerimizi minnetle ve rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, milletimiz, içinde bulunulan ve bir türlü düzelemeyen bu ağır ekonomik şartlardan ve ülkemizde daha önce hiç şahit olunmamış ölçüde yolsuzluk ve hırsızlıklardan, keyfekeder, hukuk sisteminin alaşağı edilmesinden artık yorulmuştur. Bugün Türkiye’nin faiz tartışmasından daha çok, daha derinlerde ve daha önemli problemleri bulunmaktadır ve Türkiye ekonomisi bıçak sırtındadır.

Tartışmaların yoğunlaştığı alanlar aslında şu başlıkların altında olsaydı burada belki de daha farklı konuları konuşma fırsatı bulup bazı önerilerde de bulunabilirdik Hükûmete. Bunlar ne olabilirdi?

Giderek yükselen ve tehlike gösteren enflasyon hâlen düşüşte de olsa yeteri kadar karşılanma imkânı olmayan cari açık ve daha önemlisi bu açığın finansmanının kalitesi meselesi. Bir yıl içinde çevrilmesi gereken 170 milyar dolarlık dış yükümlülük ve reel kesimin 183 milyar doları bulan açık pozisyonu ve nihayet son tartışmalarla birlikte Türkiye'nin yükselen kredi riskleri, CDS risk primlerinin yükselmesi bugün burada asıl tartışılması gereken meseleler olmalıydı. İşte bu risklerin varlığı yabancıların Türkiye'ye paralarının yani "sıcak para" dediğimiz, o elimize aldığımızda avcumuzu yakan paranın rahatça gelmesinin önünde de engel teşkil etmektedir.

Değerli arkadaşlar, aslında sıcak para açısından Türkiye çok uzun yıllar, 2003-2007 arasında bir cennet hâline gelmiştir ve Türkiye büyümesi sıcak parayla finanse edilmiştir çok uzun yıllar. Böyle bir ortamda Hükûmete ve ekonomi yönetimine ve tabii ki iktidara düşen ne olmalıydı? Ek bir risk yaratmamak, riskleri büyütmek ve mümkün mertebe alınmış olan -bu biraz önce saydığım başlıklardaki- riskleri de minimize ederek, azaltarak ortadan kaldırmaya çalışmak olmalıydı ama gelin görün ki AKP yönetimi bunun tam tersini yaparak bugün gördüğümüz gensoru önergesindeki alt başlıklardaki konulardaki meseleleri gündeme taşımıştır.

Değerli milletvekilleri, durup dururken kurlar artmadı, fırlamadı. Yani baktığımız zaman aşağı yukarı 16 Ocakta 2,30 civarında olan kur 2,62'ye geldi, iniyor çıkıyor belki 1 kuruş. Merkez Bankasının o kadar ciddi anlamda rezervlerinden para aktarmasına rağmen kurlarla ilgili ciddi bir tedbir de geliştirilemiyor değerli arkadaşlar. Sepet kur 2,70'i bulmuş, "gösterge tahvil faizi" dediğimiz on yıllık veyahut beş yıllık faizlerdeki oran da 8,76 yani bir ara yüzde 9'ları buldu bu faizlerin artışı.

Değerli arkadaşlar, bu ortamda geçenlerde Beştepe'de "İşi tatlıya bağlama ekonomi brifingi" verildi. Bu brifingin enteresan bir tarafı da burada sunulan ve döviz kuru oynaklığını gösteren grafik, şu gördüğünüz grafik, değerli arkadaşlar, aslında durumu en güzel şekilde bizzat Merkez Bankası Başkanının hazırladığı sunuda bize anlatıyor. Bu grafikte koyu renkte gördüğünüz şey Türk lirasının 2013'ten sonra yabancı paralara, özellikle dövize, dolara karşı aldığı değeri gösteriyor, diğerleri de, daha az renkli olanlar da gelişmekte olan ülkelerin aldığı kur. Şimdi buradaki esas, bu grafikte gösterilmesine rağmen, özellikle son bir buçuk ayda kur dalgalanmasına neden olan sebebin, Merkez Bankasına faiz baskısını bir tarafa bırakarak, işte birtakım bakanlar veya ekonomi yönetiminin ileri gelenleri "Pariteden oldu." gibi hikâyelerle kamuoyunu da yanıltmaktadırlar. Aslında Beştepe sunumu bunun böyle olmadığını da çok açık delili olarak karşımıza çıkarmaktadır. Bunun anlamı şudur: 2013'ten sonra Türk lirasındaki dalgalanmanın en önemli sebebi, kırılganlıkların en önemli sebebi tamamıyla iç unsurlardan ivme almasıdır ve iç meselelerden, daha doğrusu Türkiye'deki ekonomik ve siyasi istikrarın yok olmaya başlamasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de istikrar kaybolmuştur değerli arkadaşlar. Bunun ilanı da işte bu sunumda ortaya konulan grafiklerdir. Faiz baskısıyla yüzde 14 artış gösteren dolar kuru eğer sadece bir parite hareketi olsaydı, farklı kurlarla hareket etmiş olsaydı en fazla yüzde 5'lik bir artış gösterecekti ama bu bile meselenin tek başına içeriden kaynaklandığının bir diğer göstergesi.

Bize benzer 27 ülkede dolar fiyatı ortalama olarak yüzde 6 oranında artmış. Bugünlere getirirsek bunu, bizdeki yüzde 14, şu andan bugün itibarıyla bakarsak, neredeyse yüzde 20'lere yaklaştı. Aslında bu bir gizli devalüasyon böyle baktığımız zaman. Ocak ayında malum çevrelerin konuşması, malum şahısların konuşması ve neredeyse vatan hainliğine kadar işin götürülmesiyle başlayan o tartışma ve polemikler, Türk lirasının yüzde 20 devalüe edilmesine yol açmıştır değerli arkadaşlar.

İşte, maalesef, nasıl birtakım manevi değerlerimiz Süleyman Şah Türbesi'nde olduğu gibi korunamıyorsa, bugün Türk lirasının da değeri korunamamaktadır.

Önümüzdeki günlerde ne olacaktır? Dolara bağlı olarak ithalatın faturasında artışlar olacaktır. İçeride de buna bağlı olarak fiyat artışları yani enflasyonda artışlar göreceğiz. Tabii, bu dolardaki yükselişin maliyeti ve fiyatları artırması kaçınılmaz olarak önümüzdeki günlerde karşımıza çıkacak. Buna karşılık euronun değer kaybı ihracat gelirlerimizde de azalmaya yol açmaktadır. Bu da bir başka gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani çok kısa bir süre içerisinde maliyet ve fiyat yapısından kaynaklanan ve tüm ekonomiyi olumsuz olarak etkileyen bir durumla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, biz, Merkez Bankasının politika faiziyle birtakım uğraşmalar yaparken veya birileri Merkez Bankasına tabir caizse ayar vermeye çalışırken, aslında Merkez Bankasının belirlediği bir diğer faiz oranı var ki toplumda herkesi ilgilendiren ve toplumun her kesiminin canını yakan bir faiz oranı. O da nedir biliyor musunuz? Kredi kartı faiz oranları. Siz hiç bu Merkez Bankasına ayar verenlerden “Kredi kartı faiz oranlarını, ey Merkez Bankası, indir.” dediğini duydunuz mu? Maalesef böyle bir şey duymadınız. Böyle bir durum da yok.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Hiç duymadık.

AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla) - Kredi kartı faizi aylık olarak, alışveriş faizi ve nakit avansı olarak baktığımız zaman yüzde 2,02’dir. Bunu yıllığa getirdiğimiz zaman, hani basit olarak baktığımızda, yüzde 24 gibi algılırsınız ama öyle değil, o basit.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bileşik...

AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla) - Bileşik faize baktığınız zaman yüzde 30’ları buluyor. Bir de bunun üstüne Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu koyun, banka sigorta muamele vergisini koyun, tüketicinin sırtına yükleri yükleyin ve kredi kartının içinden çıkılmaz hâle geldiğini görün.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Birileri de köşeyi dönüyor Sayın Bakan bu arada!

AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Merkez Bankası faiz oranı -dedim ya- yüzde 7,5; bu kısa vadeli faiz oranı yani “politika faiz oranı” denilen faiz. Fiilî enflasyon yüzde 7,55. E, enflasyon hedefini de -tutmayan bir hedefleri var- yüzde 6,3 almışsınız ama siz bu arada kredi kartının politika faizinin en az 3 katı ve diğer fiilî enflasyon oranının da 4 katı kadar bir faiz oranıyla tüketicinin sırtına bindiriyorsunuz. Şimdi, bunun adına, tabiri caizse, kelimenin en hafif tabiriyle “soygun” denir, “talan” denir, “vurgun” denir ve geliri az olan toplumun her kesiminde yaşayan insanların canının yanması demektir.

Değerli arkadaşlar, bu durumda gerçekten bir faiz oranı indireceksek veyahut Merkez Bankasına belirli bir ölçüde bir çıkış, bir yol gösterme yapacaksak, ben -tabirimi hoş görün- bu “ayar” kelimesini kullanmak istemiyorum, bu çok yanlış bir şey çünkü Merkez Bankası bizim hükümetimiz döneminde bağımsızlığına kavuştu değerli milletvekilleri. Biz Merkez Bankasının bu hâllere gelmesi için bağımsızlığını getirmedi. 2000 yılında Merkez Bankası bağımsızlanırken bu olaylarla işte karşılaşmasın, birtakım gözünü hırs bürümüş siyasetçiler veya sorumsuz kişiler Merkez Bankasına ayar vermesin diye işte o zaman bağımsızlığını getirdik.

Peki, bu durumda Türkiye’nin diğer makroekonomik göstergeleri bundan nasıl etkilenecek? Gelelim, buna bakalım.

Birkaç tane mesele. Bu işten büyüme etkilenir mi veya azalır mı veyahut da enflasyon hedefe yaklaşır mı? Bu sorulara baktığımız zaman ilk soruya “Evet.” diye cevap verebiliyoruz ama ikinci soruya maalesef “Hayır.” demek zorundayız. Yani büyüme bu işten olumsuz etkilenir, enflasyon da düşmez. Bunun nedeni, tabii ki döviz kurlarındaki oynaklık olarak karşımıza çıkıyor. Enflasyona neden olan meselenin yeteri kadar artış sebebi ortada. İthal girdi fiyatları içerideki diğer fiyatları etkiliyor ve dolayısıyla maliyetler artıyor. Bu maliyet artışları da beklenen enflasyonu da etkilediği için üçlü fiyat davranışları enflasyonun daha yukarı çıkmasına yol açıyor.

Bu tartışmalar Türkiye'nin kırılganlaşmasına yol açıyor değerli milletvekilleri. Bu, kırılgan meselesi nedir? Şimdi, Türkiye'nin o ilk 20'lerde, ilk 15'lerde diye gösterildiği mesele çok gerilerde kaldı; Türkiye artık kırılgan 5'li içerisinde sayılıyor. Nedir bu ülkeler? Brezilya, Endonezya, Güney Afrika, Hindistan ve nihayet Türkiye. Bu ülkelerin hepsinin temel özelliği şu: Hepsinin ekonomisinde sıkıntılar var, problemler var, ciddi enflasyon artışlarıyla karşı karşıyalar, cari açıkları var ve bunlar onu, o ülkeleri kırılgan yapmakla mükellef.

Değerli arkadaşlar, bu kırılganlığın ağırlıklı kesimi şirketler. Şirketler kesimi yani özel sektör bu kırılganlıktan daha fazla etkileniyor, sebebi de bu kur artışları meselesidir. Yani borçlarını geri ödeme zamanı geldiğinde kur artışları tartışmaları başladığındaki kurla... Ki biraz önce söyledim, yani 2,29-2,30 civarından 2,62'lere, hatta bir ara 2,65'lere kadar geçti bu kur. Bu kadar yüksek bir maliyeti bunların kaldırması mümkün değil. İşte, onlar da ne yapıyorlar? Üretimi kısıyorlar, işçi çıkarıyorlar; bu da büyümeyi olumsuz anlamda etkiliyor.

Değerli arkadaşlar, Türk ekonomisine yön veren, TL faizi değildir -bakın, bunun altını çiziyorum- döviz faizidir çünkü Türk ekonomisi çift paralı bir ekonomidir. Böyle bir ekonomide sizin, Merkez Bankasına talimat vererek, kısa vadeli faizleri indirerek bir yere varmanız asla mümkün değildir; diğer yöne dikkatinizi çekmeniz lazım ama maalesef, onun için de basiretli, dirayetli bir ekonomi yönetimi olması gerekiyor. Kısa vadeli TL faizlerinin hızlı düşmesi demek aynı zamanda yatırımların finansman maliyetinin de artması demek, buna da çok ciddi manada dikkat çekilmesi lazım. İşte, bu ilişki doğru anlaşılıysa vatana ihanet meselesinin muhatabı da bir başkalı olurdu diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de reel faiz bir ara dünyanın en yüksek reel faizi idi. Bakın, 2002-2006 arasında reel faiz yüzde 14'leri buldu, yüzde 17 bile olduğu oldu ve daha sonra yani 2006-2010 arasında yüzde 5,5 ve daha sonra da, 2010'dan sonra geçen dört yıllık süre içerisinde sıfıra yaklaştı, zaman zaman eksi oldu. Bu, faizin yüzde 14 olduğu dönemde, değerli arkadaşlar, bizim büyümemiz ortalama yüzde 7,5-8'lere yaklaşmış, faizin 5,5 olduğu dönemde yüzde 4,7'leri bulmuş ve reel faizin neredeyse sıfır, negatif olduğu dönemde de 4,4 olmuş. Şimdi bunları niye söyledim, biliyor musunuz? TL faizinin inmesi aynı zamanda büyümeyi de düşürmüş, çünkü dövizin faizi yükseldiği için TL faizinin inmesi büyümeyi olumlu bir anlamda etkilemiyor. Bu, ortada bir gerçek. İşte, başlattığınız tartışma ülkeyi maalesef böyle bir noktaya getirdi.

O zaman şu soruyu soralım: Faiz lobisi kim, kimlerdir bu faiz lobisi? Hani herkesin dilinde, söylüyorlar. Normalde, kendi aralarında anlaşıp, vatandaşın mevduatı düşük faizle toplayıp sonra topladıkları bu paraları çok yüksek faizlerle vatandaşa tekrar kredi veren gruplara bizim normalde faiz lobisi dememiz lazım, yani düzen normal işleseydi böyle dememiz lazımdı. Zaten bunun örneği de şu: Bankalar Ocak 2015'te tam 12,4 milyar lira faiz geliri elde etmişler ve bu dönemde de, yine ocak ayında, mevduat sahiplerine 4,7 milyar lira faiz ödemişler. Yani neredeyse aldıkları paranın üçte 1'i kadar veriyorlar geriye, yani bu kadar da pintilikte bulunuyorlar.

Aslında -şimdi söyleyeceğim önemli- on iki yıldır bu ülkede hem Hükümet hem de işte, şimdi hedef tahtası hâline getirilen Merkez Bankası kriz söylemiyle yüksek faiz düşük kur politikası uygulayarak gerçek faiz lobisini yarattı. Bu politikaların sonucunda gerçek faiz lobisi ortaya çıktı.

Değerli arkadaşlar, bütün bu uygulamalar, aynı zamanda ihracatı da kârlı olmaktan çıkartmıştır. Şu anda ihracatla ilgili de ciddi sıkıntılarımız var. Niye? Kaynaklarımızı dış ticarete konu olan konulara ve sektörlerle aktaracağımız yerde, lüks gayrimenkullere, birtakım kamu arazilerine ve yatırımlarına yöneldi. Yani kaynak planlamasında bir yanlışlık yaptı Hükümet. Buna da çok dikkat etmek gerekiyor. Faiz lobisini orada burada arayacağınız yerde, dönün bu yanlış politikalarda arayın diyoruz.

Enflasyon çok ciddi manada yükseldi ve enflasyonun önlenebilmesi adına, aslında yapılması gereken birtakım da reformlar var hem büyümeyi artıracak hem enflasyonu önleyecek. Biz diyoruz ki Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Hükûmetin odaklanması gereken yapısal reformlar var. Nedir onlar? Beşerî sermayeye önem verin, iş gücü piyasasına dikkat edin, teknolojik yeniliklerle uğraşın ve nihayet fiziki altyapıyı da ona göre düzgün hâle getirin. Yani bu kadar reform yapılması dururken sadece faiz politikasına odaklanmanız gerçekten çok enteresan ve yanlış bir hedef.

Değerli arkadaşlar, şimdi, şunu söylemem gerekiyor: Merkez Bankası son dokuz yılda 6 kere bu Hükûmete veya önceki hükûmetlere özür mektubu yazdı, “Ya, kusura bakmayın, ben enflasyon hedeflemesi yaptım ama bir türlü tutturamıyorum.” dedi. Şimdi, siz Merkez Bankasının faiz politikasını bir kenara bırakın da asıl bu konu üzerinde odaklanın. Niye para ve maliye politikalarını birlikte entegre edip bu konu üzerinde bir şey yapmıyorsunuz da mektup yazılmasına vesile oluyorsunuz? Yoksa mektuptan mı acaba çok fazla hoşlanıyorsunuz?

Şimdi, döviz girişi ve çıkışı 2015 yılında ciddi manada sıkıntıya girecek ve azalacak. 180 milyar dolarlık bir kısa vadeli dış borç meselemiz önümüzde heyula gibi duruyor, çok ciddi bir problem. Borç rakamlarına baktığımız zaman bu rakamlar çok büyük rakamlar. 2014’ün sonunda hazinenin borcu 612 milyar lirayı bulmuş ama daha önemlisi, özel sektör ve hanehalkı borcu 1,5 trilyon.

Şimdi, ben size bir şey söyleyeyim, işte değişim burada. On iki yılda ne yapmışlar arkadaşlar? Eskiden kamu borçluymuş, toplam borçların yüzde 80’i kamudaymış, şimdi denge değişmiş, yüzde 70’ini özel sektöre yüklemişler. Diğer bir deyimle, Türkiye’nin borçları azalmamış, yer değiştirmiş, birbirleriyle yer değiştirmişler.

Şimdi, bunu deyince aklıma, şirketlere gidince, bir şirket meselesi geldi, bugünlerde de tartışılan bir konu. Acaba bir ülke anonim şirket olarak yönetilebilir mi?

Değerli arkadaşlar, hepinizin merakla bunun üzerinde durduğunu biliyorum. Devlet niçin bir şirket gibi yönetilemez, önce onu söyleyeyim. Aslında cevabı çok basit, ikisinin arasında dağlar kadar fark var, devlet ile şirket arasında. Devlet bir toprak parçasında yaşayan insan topluluklarının egemenlik anlayışı ve hukuk içinde teşkilatlanması demek, dolayısıyla millettan ayrı bir devlet kavramının da düşünülememesi lazım. Bu yüzden de devlet zaten toplumsal refahı artırmak için vergi gelirleri, diğer gelirlerle birtakım çalışmalar yapıyor ama şirkette patron belli. Şirketin amacı ne? Kârını artır, kârı dağıt. Devlette böyle bir olay var mı yani “Kâr artırayım, kârı dağıtayım.” diye? Böyle bir şey de yok.

Değerli arkadaşlar, şunu söylüyorum: Bugün siyasi iktidar devleti kendi babasının malı gibi görüyor. Türk devleti, işletme veya şirket veya holding değil, bunun altını çizelim, böyle bir fark yok. Türkiye’de Osmanlılardan beri gelen bir devlet geleneği var, bu devlet geleneğini ciddiye alıp devamını getirmemiz lazım. İşte, bu nedenlerle şirketler şirket gibi, devlet de devlet gibi yönetilmeli. Esas olan, devleti devlet gibi, şirketi de şirket gibi yönetmektir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Müslim Sarı konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu gensoru üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gensoru Sayın Zeybekci'yle ilgili bir gensoru, Ekonomi Bakanlığıyla ilgili bir gensoru ve genel olarak da Hükümetin iktisat politikası ve ekonomi politikasıyla ilgili bir gensoru.

Özellikle son zamanlarda piyasalardaki gelişmeler üzerinden Sayın Cumhurbaşkanının da dâhil olduğu, daha doğrusu Cumhurbaşkanının yönlendirdiği, Merkez Bankasının olayın bir tarafı olduğu bir kur ve faiz tartışması yapılıyor. Şimdi, öncelikle bu tartışmaların ne kadar anlamlı olduğunu; Cumhurbaşkanının, Başbakanın, sayın bakanların ya da Merkez Bankası Başkanının söylediği sözlerin ne kadar yerinde olduğunu anlayabilmek, anlatabilmek için bütün bu tartışmaların üzerine oturduğu ekonomi politikaları ve ekonomik gelişmelerle ilgili birkaç söz söylemek gerekiyor.

Öncelikle, en sonda söyleyeceğimizi başta söyleyelim: Türkiye'de ekonomide işler yolunda gitmiyor, ekonomi iyi gitmiyor. Şimdi, bazı verilere bakarak, TÜİK'in resmî verilerini kullanarak bu konuda söylediklerimin altını doldurayım.

Büyümeye bakalım. Şimdi, bakınız deniyor ki: "AKP Hükümetleri dönemleri boyunca Türkiye ekonomisi büyüme rekorları kırdı. Çin'i geçtik. Bir Türkiye mucizesi var uluslararası alanda." Bu gerçekten böyle mi? Bakınız, devletin resmî rakamları: 2003'ten 2014'e kadar -yani bu senenin de büyümesinin 3 civarında olacağını varsayarsak- Türkiye ekonomisinin büyüme ortalaması yüzde 4,8. Cumhuriyet kurulduğundan 2002 yılına kadar Türkiye ekonomisi ortalama yüzde 5 büyümüş. İşin içinde savaşlar var, krizler var, koalisyon hükümetleri var, sol hükümetler var, sağ hükümetler var, istikrarsız dönemler var, darbeler var; bunların hepsini topluyorsunuz, bölüyorsunuz, ekonomi ortalama yüzde 5 büyümüş. Sizin Hükümetiniz döneminde, 2003'ten bugüne kadar ekonominin büyüme ortalaması yüzde 4,8. Dolayısıyla, tarihsel ortalaması kadar bile büyütememişsiniz ekonomiyi. Cumhuriyet tarihinin büyüme ortalamasının altında bir büyüme var Sayın Bakanım, devletin resmî rakamları. Şimdi diyeceksiniz ki "Türkiye'nin tarihsel ortalamaları bu olabilir, tarihsel ortalamaların altında büyünülebilir ama dünyanın diğer ülkeleri ne olmuş?" Bakınız, Türkiye'yi dünyanın diğer ülkeleriyle, karşılaştırılabilir ülkeleriyle karşılaştırdığınız zaman da Türkiye ekonomisine özgü bir problem olduğunu anlıyorsunuz.

Yine resmî rakamlardan bahsedelim: 2003'ten 2007'ye kadar yani dünyada bol paranın olduğu bir dönemde Türkiye ekonomisi 6,9 büyümüş; bu iyi bir büyüme, tarihsel ortalamaların üzerinde bir büyüme. Aynı dönemde, gelişmekte olan ülkeler yüzde 7,6 büyümüş yani Türkiye yine gelişmekte olan ülkelerin altında bir büyümeyle kapatmış bu dönemi ama tarihsel ortalamaların üzerinde bir büyümeyle. Sonra paranın yönü değişmiş, bir küresel kriz olmuş. Gelişmekte olan ülkeler ne kadar büyümüş ve gelişmiş, Türkiye ne kadar büyümüş diye baktığımız zaman 2008 sonrasına, gelişmekte olan ülkelerin büyümesi 5,3'e inmiş, düşmüş, Türkiye'nin büyümesi ise 3,2'ye düşmüş. Yani, Sayın Bakanım, Türkiye gelişmekte olan ülkelerden ayrılmış. Bu, Türkiye'ye ilişkin, Türkiye'de uygulanan politikalara ilişkin, ekonomik politikalarına ilişkin Türkiye'ye özgü yapısal bir sorun olduğu anlamına geliyor. Türkiye hem tarihsel ortalamaları kadar büyüyememiş hem de diğer gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırdığımız zaman bunlardan daha az büyümüş.

Üçüncü bir sorun, büyümemiz son üç yılda çok çok fazla düşmüş. Yani, bakın, 2012 yılında 2,2; 2013 yılında 4,1; bu sene de 3'ün altında 2,7 bekliyoruz, ortalamayı aldığımız zaman yüzde 2,9. Bu üç yıl ortalamasının 2,9 olduğu Türkiye ekonomisinde kriz yılları dışında çok az dönem var. Dolayısıyla, bizim gerçekten ekonomiye ilişkin yapısal bir problemimiz var, bunu bir oturup konuşalım. Yani, her türlü siyasi polemğin ötesinde, her türlü ideolojik duruşumuzun ötesinde devletin resmî rakamlarını önümüze koyarak bunu bir tartışmaya ihtiyaç var; yani, Türkiye ekonomisinde bu büyüme kaybı, bu ivme kaybı nereden kaynaklandı, bunları bir tartışmaya ihtiyaç var Sayın Bakanım. Bakınız, bunun doğal sonucu işsizlik.

Şimdi, size bir rakam vereyim, yine devletin resmî rakamları. AKP dönemi boyunca Türkiye’de işsizlik oranları artmış Sayın Bakanım. Bakın, 1980’li yıllar, Özallı yıllar, yine istikrarlı hükûmetlerin olduğu yıllar Türkiye’de işsizlik ortalaması yüzde 8,3. 1990’lı yıllar, istikrarsızlık yılları, sürekli hükûmetlerin kurulduğu, bozulduğu yıllar Türkiye’de işsizlik ortalaması 8,2; TÜİK’in resmî rakamları. Peki, sizin döneminizde kaç? Çift haneli rakamlar. 2014 yılı sonu itibarıyla, işsizlik ortalama 9,9; aralık ayında 10,9. Dolayısıyla, sizin döneminizde, hani “Büyüme mucizeleri yaptık, mucizeler yarattık.” diyorsunuz ya, bu dönemde işsizlik artmış, işsizlik oranı 1980’li ve 1970’li yılların üzerinde. Ve işsizlik 2012 yılının sonbaharından itibaren de artış sürecinde. Bakınız, 2012 8,4; 2013 9; 2014 9,9; yani işsizlik artıyor. Normal, Türkiye’de işsizliğin artması normal. Niye? Çünkü büyüme oranları düşüyor.

Türkiye yüzde 3 büyümeyi taşıyamaz. Bir Batı ülkesi, Amerika ya da olgun bir ekonomi, örneğin Fransa, İngiltere’de yüzde 2’lik, 3’lük büyümeler çok iyi büyümeler olabilir ama Türkiye genç bir ülke. Her yıl 500 bin insan, 600 bin insan istihdam havuzuna giriyor. Dolayısıyla, mevcut 3 milyon işsize ek olarak istihdam havuzuna giren bu insanlara iş verebilmek için bile ekonomiyi en az yüzde 5 büyütme zorundasınız. Ekonomi en az yüzde 5 büyüdüğünde işsizlik sabit kalıyor. Ama büyüme oranları aşağıya doğru indikçe işsizlik oranları da büyüyor. Ve önümüzdeki dönem, orta vadede, Türkiye’nin önünde 0 ile 3 arası bir büyüme pakası var.

Ben bir kriz beklemiyorum, ben yüzde 5, yüzde 6 gibi bir küçülme beklemiyorum ama inatçı bir düşük büyüme dönemi var Türkiye’nin önünde; 0 ile 3 arasında. Bu, işsizlik demek. Bu, aslında hükûmetler için daha yıpratıcı demek çünkü bir yıl küçüldüğünüzde, ertesi yıl büyüdüğünüzde bunu anlatabiliyorsunuz ama sürekli işsizlik yaratan, yeterli istihdam üretmeyen, işsizliği artıran düşük büyümeler Türkiye için kabul edilemez, Türkiye için, iktidarlar için daha yıpratıcıdır. Dolayısıyla, böyle de bir problemimiz var, bunu da dikkatlerinize sunmak isterim.

Şimdi, “Türkiye ekonomisinin en yapısal problemi nedir?” diye sorduğunuzda, karşımıza çıkan ilk konu hiç kuşkusuz ki dış açıklar; cari işlemler açığı ve ekonominin dışa olan bağımlılığı. Bakınız, aslında konuştuğumuz bütün problemler, konuştuğumuz bütün sorunlar Türkiye’nin büyüme modelinden kaynaklanan sorunlardır. Bu sorunu AKP de icat etmiş değildir, AKP’nin yarattığı bir sorun da değildir ancak bu, 24 Ocak Kararları’ndan beri, 1980’lerin başından beri kurgulanan büyüme modelinin yarattığı ama AKP iktidarı döneminde de derinleşen, giderek derinleşen bir sorundur.

Bakınız, her ülke cari işlemler açığı verebilir ama büyümek için cari işlemler açığı vermek zorunda olan ender ülkelerden biridir Türkiye. Mekanizma son derece basit: Büyümek için ara girdiye ihtiyacınız var ve bu ara girdiniz ithal. Dolayısıyla, sizin büyüme modelinizde büyümeniz ihracata değil ithalata bağlı. Mal ve hizmet ithal edebildiğiniz sürece büyüyebiliyorsunuz. İhracatınız da ithalatınıza yetişmediği için cari işlemler açığı veriyorsunuz. O zaman, cari işlemler açığı verebildiğiniz ölçüde ve bunu finanse edebildiğiniz ölçüde büyüyebiliyorsunuz. Sizin bu modelinizde, bu büyüme modelinizde büyüyebilmeniz, cari işlemler açığı vermenize ve bunu finanse edebilmenize bağlı ve giderek bu ilişki derinleşerek devam ediyor, ekonomi büyürken de küçülürken de devam ediyor. Sizin Hükûmetiniz döneminde 1 birim büyümek için vermek zorunda olduğunuz cari işlemler açığı sürekli artıyor. 1990’larda da Türkiye büyümek için cari işlemler açığı vermek zorundaydı ama şimdi de vermek zorunda. Fakat şimdi 1 birim büyümek için daha fazla cari işlemler açığı vermek zorunda olan bir ülke. Dolayısıyla, Türkiye bunu taşıyamaz. Türkiye ekonomisinin yapısal problemidir bu ve bu yapısal problem bir an önce ele alınmalıdır.

Cari işlemler açığının finansmanı bir başka problem ve sizin iktidarınız döneminde bu değişmedi, hatta daha da derinleşti. Bakınız, siz büyümek için cari işlemler açığı veriyorsunuz, cari işlemler açığımı da ya sıcak parayla ya da borç yaratıcı kalemlerle finanse ediyorsunuz. Bakınız, en son rakam, 2015 Ocak itibarıyla cari işlemler açığı yıllık bileşik kümülatif 42,8 milyar dolar. Yani Türkiye ekonomisi, bu ocaktan geçen ocağa kadar 42 milyar dolar açık vermiş.

Peki, bu açığını nasıl finanse etmiş diye baktığımız zaman, sadece 6,1 milyar dolarını borç yaratmayan kalemlerden finanse etmiş ve sıcak para olmayan kalemlerden. Yani, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarıyla yapılan finansman, bunun 4 milyarı da zaten gayrimenkul alımları. Yani, düşünün ki 42 milyar dolar cari işlemler açığı veriyorsunuz ve bunun sadece yüzde 14'ünü borç yaratmayan ya da sıcak para olmayan kaynaklardan finanse ediyorsunuz. Bu model sürdürülemez, bu modelin bir an önce değişmesi gerekir, bu modele bir an önce radikal müdahalelerde bulunmak gerekir, bunları tartışmak ve konuşmak gerekir.

Şimdi, bakınız, bu modelin, bu iktisadi yapının doğal sonucu borçlardır. Şimdi, bu kürsüye gelecek Sayın Bakan ya da AKP sözcüsü arkadaşım gelecek, diyecek ki “Biz IMF’ye olan borçlarımızı ödedik. 22 milyar dolar borcumuz vardı, şimdi borçları sıfırladık. Biz IMF’ye borç veren ülke hâline geldik.” Şimdi, bakınız arkadaşlar, eğer siz cari işlemler açığı veriyorsanız bu cari işlemler açığını birilerinin finanse etmesi gerekir. Bu açığı kamu finanse etmiyor 2001’den beri. Kamunun borç stoklarının millî gelire oranı düşüyor. Bu açıdan baktığımız zaman Maastricht kriterini tutturmuş görünüyorsunuz ancak ekonominin toplam borçluluğu büyüyor çünkü cari işlemler açığı veriyorsunuz. Kim yükleniyor peki bunu? Özel sektör yükleniyor. Bakınız, 2002 yılında özel sektörün sadece 43 milyar dolar borcu vardı yani cumhuriyet kurulduğundan 2002 yılına kadar gelen bütün hükümetlerde özel sektörde 43 milyar dolar stok borç birikmişti; şimdi, sizin döneminizde bu 278 milyar dolara çıktı, en az 5 kat, en az 6 kat. (CHP sıralarından alkışlar) Bu gayet normal. Bir balon gibi düşünün, ekonominin bir tarafını sıkıyorsunuz, kamu sektörünü sıkıyorsunuz, kamu borçlanmıyor ama ekonominin borç yaratma dinamiği devam ediyor, o zaman balonun öbür tarafı şişiyor. Balonun öbür tarafı kim? Özel sektör. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi diyeceksiniz ki “Özel sektör borcundan bize ne? Biz kamuya bakarız.”

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Maalesef, maalesef, “Özel sektör borcundan bize ne?” diyorlar.

MÜSLİM SARI (Devamla) - Böyle bir şey yok, 2001’de olduğu gibi bir sabah kalkıverirsiniz ki özel sektör borçları bir anda kamu borçları hâline dönüşmüş. Dolayısıyla, bunu yok sayamazsınız. Türkiye ekonomisinin toplam borçluluğu bu model elinde büyükmektedir, bu, ekonominin kırılganlığını artırıyor.

Bakınız Sayın Bakan, bunları konuşmaya ihtiyacımız var. Türkiye’de önümüzdeki bir yılda ödemek zorunda olduğumuz borç miktarı 166,1 milyar dolar. Yani, bugünden önümüzdeki bir yıla kadar geçmiş dönemde yaptığımız borçlanmanın 166 milyar dolarının vadesi gelecek; 42 milyar, 43 milyar da cari işlemler açığı vereceksiniz, 210 milyar dolar. Bunu bulmak zorundasınız uluslararası piyasalardan ve ödünç verilebilir fonların daraldığı bir çerçevede. Bundan üç yıl önce bu konuşmayı yapıyor olsaydık size diyebilirdim ki: “Dünyada ödünç verilebilir fonlar 3 trilyon dolardır. Buradan 200 milyar doları Türkiye çok rahat çekebilir.” Ama paranın yönü değişiyor, para yeniden güvenli limanlara doğru gidiyor. Dolayısıyla, ödünç verilebilir fonlar 1 trilyon doların bile altına düştü. Yani, giderek küçülen bir pastadan giderek büyüyen bir finansmanı sağlamak zorunda olan bir ekonomik model bu. Faiz tartışmalarına buradan bakacağız, bu tartışmaların ne kadar anlamlı olup olmadığına buradan bakacağız.

Bakınız, bir başka veri döviz pozisyon açıkları. 2001 yılında finansal sektörün döviz pozisyon açıkları 20 milyar dolardı ve bütün bankacılık sistemi bu 20 milyar dolarlık döviz pozisyon açığıyla battı, kura karşı daha kırılgandı çünkü. Sonra BDDK kuruldu ve BDDK kurulduğu için finansal sektörün döviz pozisyon açıkları izlenebildi, sıfırlandı ya da risksiz bir yerde tutuldu ama reel sektörle ilgilenmedik. Doğrudan doğruya istihdam yapan, üretim yapan, en büyüğünden en küçüğüne kadar, Türkiye’deki bütün reel sektör firmalarının döviz pozisyon açığı 183 milyar dolar. Biz finansal krizde

20 milyar dolar bankacılık sektörü döviz pozisyon açığıyla yakalandık. Bugün 183 milyar dolar. Siz iktidara geldiğinizde 6,5 milyar dolardı, şimdi 183 milyar dolar ve bu sektör kuru, bu kur da reel sektörü kırılğan bir hâle getiriyor. Bakınız, son üç ayda tartışmalar ya da küresel gelişmelerle ulusal para yüzde 10 değer kaybetti diyelim; yüzde 12 ama yüzde 10 diyelim. Yüzde 10 değer kaybının reel sektörde yarattığı zarar 18 milyar dolar, sırf döviz pozisyon açığından dolayı. Yani, bunu Türk reel sektörüne yaşatmaya hiç kimse haklı yok.

Dolayısıyla, faizle ilgili bütün bu tartışmalara bu ekonomik çerçeveden bakacağız. İdeolojik pozisyonlarımızı, siyasal duruşlarımızı bir tarafa bırakalım. Bu ülke hepimizin. Eğer bu ülkenin daha fazla üretmesini istiyorsak -bu modelle de hesaplaşmayı düşünerek- bütün bu palyatif tartışmalardan öte bu kürsülerde bir şeyler söylemek gerekir, bu kürsülerde yol göstermek gerekir, hatalar yapılıyorsa bu hataları açık yüreklilikle kabul etmek gerekir, öz eleştiri yapmak gerekir. Biz de muhalefet partisi milletvekilleri olarak, bütün bu öz eleştiri ortamında katkılarımızı sunmaya hazırız, yapıcı muhalefet olarak bunu yapmaya hazırız.

Bakınız, faiz, piyasadaki bütün riski süpüren yegâne araçtır. Bir ülkede faize baktığınız zaman o ülkenin bütün risklerini götürsünüz; siyasi risklerini götürsünüz, sosyal risklerini götürsünüz, ekonomik risklerini götürsünüz. Hiç kimse, piyasadaki faizin arz ve talep koşulları çerçevesinde oluşmasını engellemeye çalışan hiç kimse palyatif olarak faizi orada tutamaz. “Faiz oranları yüksektir Türkiye’de. Türkiye yüksek reel faiz vermektedir. Türkiye’de yüksek faizi savunanlar ya da faiz oranlarının aşağı inmesini istemeyenler vatan hainidir.” demek bizi hiçbir yere götürmez. Merkez Bankası faiz oranlarını piyasadaki arz ve talep koşullarına göre, para politikasına göre ayarlamaya çalışmaktadır. Şu anda Merkez Bankası son derece zor durumdadır. Bir yandan siyasal iktidarın baskısı, bir yandan piyasanın gerekleri. Dolayısıyla, piyasanın arz ve talep koşullarına göre oluşmuş faizin üzerinde baskı oluşturmak bizzat faiz oranlarının yükselmesine neden olmaktadır.

Şimdi, bakın, Merkez Bankasının faiz oranlarını aşağıya doğru indirelim diye Merkez Bankasının bağımsızlığına hâle getirecek şekilde bir baskı yaratmaya çalışmak, bir müddet sonra ikincil piyasada faiz oranlarının yükselmesine neden olmaktadır.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bir de “vatan haini” demek.

MÜSLİM SARI (Devamla) – Şimdi, şunu sormak lazım: Merkez Bankası faizi indirmiyor diye “vatan haini” diyenler, yapmış oldukları baskıyla piyasa faizinin yukarıya çıktığında acaba vatan haini kim olacak diye soracaklardı? Vatan haini kim? Eğer faiz oranlarının yükselmesiyle vatan hainliği ya da faiz oranlarını yüksek tutmakla vatan hainliği, yaptıkları baskılarla ikincil piyasada faiz oranlarını yükseltmesinden dolayı dönüp kendilerine bir bakmayacaklar mıdır Sayın Bakanım? Bunu nasıl açıklayacaklar? (CHP sıralarından alkışlar) Ekonominin dengelerine palyatif müdahaleler ekonominin başka yerlerinde arızalar çıkmasına neden oluyor?

Bakınız, kur... Yine balon örneğinden verelim: Bir tarafı sıkıştığınızda diğer taraf patlıyor. Ulusal para 22 Ocaktan bu yana yüzde 13 değer kaybetti.

Şimdi, diyeceksiniz ki döviz kuru...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Dünya ekonomisinden de bahset biraz ya, ne oluyor, dolar ne yapıyor? Amerika nasıl büyüyor?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Diğer paralar?

MÜSLİM SARI (Devamla) – Bu doların sorunudur, diğer paraların değildir.

Bakın, Türk lirası euroya karşı yüzde 5,2 değer kaybetti. Sepet yüzde 8. Bu sadece şeyle ilgili değil, parite etkisi değil.

Bakınız bir örnek vereyim: Türkiye’de yılbaşından bu yana dolar yüzde 12,3 değer kaybetti. Gelişmekte olan ülkelerin parası yüzde 9 değer kaybetti.

Şimdi, gelişmekte olan ülkelerin -ki bunun içinde çok kırılgan ülkeler var- parası dolara karşı yüzde 9 değer kaybederken Türkiye’nin parası niye yüzde 12,3 değer kaybediyor? Bu, Türkiye’ye ilişkin yapısal bir problemin olduğu anlamına gelir. Bu, Türkiye’nin diğer gelişmekte olan ülkelerin içinde bulunduğundan farklı bir biçimde, Türkiye’ye özgü bir sorunun olduğu anlamına gelir. Bu, tamamıyla buradaki tartışmalarla ilgilidir.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Norveç kronunu söyle, dünyadaki en yüksek şey. Dünya ekonomisine bak bir de.

MÜSLİM SARI (Devamla) - Dolayısıyla Sayın Bakan, siz ekonominin dümeninde bulunan bir bakansınız, bütün bu tartışmalardan azade Türkiye’deki reel sektörün, Türkiye’deki bütün vatandaşların ekonomik haklarını savunmakla yükümlüsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (Devamla) - Dolayısıyla ekonominin bu tür müdahalelerden azade kınması birincil görevinizdir. Bu tartışmaları bir tarafa bırakarak bu konuyla ilgili daha aklıselim davranmanızı öneririm.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarı.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkındaki (11/47) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelere devam ediyoruz.

Hükûmet burada.

Şimdi söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Vedat Demiröz’de. Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bağımsızlık uğruna canını vermekten çekinmeyen milletimizin kahramanlık destanı olan, diriliş ve tarih sahnesine yeniden çıkışın öncüsü olan Çanakkale Zaferi’mizin 100’üncü yıl dönümünü kutluyor, vatanını canından aziz bilen tüm şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum. Bizlere emanet ettikleri bu güzel yurdu daha müreffeh bir seviyeye getirmek için iktidarı ve muhalefetiyle tüm gayretlerimizle çalışmaya devam edeceğimizi beyan ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekci hakkında verilen gensorunun gündeme alınıp alınmamasına ilişkin karar vermek üzere toplanmış bulunuyoruz. Öncelikle, hepinizi saygıyla selamlıyorum ve Türkiye ekonomisine ilişkin güncel gelişmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Tabii, bu gensoru müessesesi, doğrusu, geçmiş yıllarda çok önem arz eden ve gensoru verildikten sonra günlerce konuşulan, hükûmetler düşüren bir müesseseydi ama maalesef, bugün 5 bakanımız ve üstelik Bakanlar Kurulu hakkında peş peşe gensoru önergesi veriliyor ve maalesef, önergeyi veren arkadaşlarımızdan da ancak Grup Başkan Vekili şu anda aramızda...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kendi sıralarına bak, Hükûmet sıralarına bak!

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Buna verilen önem...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hükûmet nerede?

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Onun için, lütfen, bu müessese gerçekten önemli bir müessese ve buna dikkat etmemiz gerekiyor.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sizin ne kadar ciddi olduğunuz ortada! Hükûmet nerede?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hükûmet nerede? Bir tane bakan yok orada!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – AK PARTİ Grubunda kaç kişi oturuyor? 20 kişi yok. Ayıp, ayıp!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Evet, değerli milletvekilleri, hepinizin malumu, Türkiye’de 2002 yılından bu yana ekonomik olarak hızlı bir dönüşüm süreci yaşanıyor.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bizim arkadaşların nerede olduğunu en iyi sen biliyorsun! “Nevroz” alanlarındalar.

BAŞKAN – Sayın Baluken, lütfen laf atmayalım. Lütfen...

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Ekonomideki bu dönüşüm ve iyileşmenin bir neticesi olarak, 2002'den bu yana ortalama yüzde 5 büyüme oranı yakaladık.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bilinçli olarak bugüne denk getirip ondan sonra böyle konuşuyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – 2008 yılında yaşanan küresel krizin ardından altı yılı geride bıraktık. Altı yıl boyunca tüm ekonomi oyuncuları istikrar ortamının yeniden sağlanması ve ekonomik olarak tekrar düzlüğe çıkmak için büyük çaba harcadılar, ancak küresel ekonomide istenen istikrar ortamına hâlâ ulaşamadığını görüyoruz. Özellikle en büyük ticari ortağımız olan Avrupa Birliğinde hâlâ bir arayış mevcut. Türkiye, 2010 yılında yüzde 9,2; 2011 yılında yüzde 8,8 büyüyerek Avrupa'da en yüksek büyüme kaydeden ülke pozisyonuna geldi.

Bunun yanında, son 20 çeyrekte ortalama 5,6 gibi son derece yüksek bir büyüme oranına ulaştık ve söz konusu oran, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında, Türkiye'nin küresel krizin etkilerinden ne denli kısa süre içerisinde çıkmayı başardığının bir göstergesidir. Öyle ki 2013 yılında 4,1 büyüme oranıyla, Avrupa Birliği üyeleri içinde Letonya'nın ardından en hızlı büyüyen 2'nci ekonomi olduk. Dünyada birçok ekonominin deflasyon riskiyle karşı karşıya kaldığı ve büyümenin son derece düşük olduğu 2014 yılında, Türkiye ekonomisi 3,3 büyüme kaydetmiştir. Net ihracatın büyümeye katkısının pozitif tutulması için Ekonomi Bakanlığımızın büyük gayretleri mevcuttur.

Gelişmekte olan ekonomilerin yer aldığı BRICS; Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika bloğuna baktığımızda, son dönemde Hindistan dışında kalan ülkelerin zayıf bir büyüme seyrettiğini görüyoruz. Özellikle Çin'de büyümenin ivme kaybettiği, Brezilya'da yüksek enflasyona karşı büyümede sorunlar yaşandığı bir konjonktürden geçiyoruz. Diğer taraftan, Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinde enflasyon dışında takip edilen kritik göstergelerde kayda değer bir iyileşmeden söz etmek mümkün. Bu kapsamda, FED'in faiz artırma sürecine ilişkin kritik bir dönemdeyiz ve söz konusu durum gelişmekte olan ekonomilerin tamamını etkiliyor.

Diğer taraftan, Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan siyasi gerilimler, sınır ülkelerimizde meydana gelen siyasi istikrarsızlıklar Türkiye ekonomisini olumsuz etkileyen faktörler olarak önümüze çıkıyor. Amacımız, Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarını çözerek geleceğimiz olan gençlerimize daha yaşanabilir bir Türkiye bırakmaktır. Bu doğrultuda “en büyük sermayemiz” dediğimiz genç nüfusumuzun nitelik olarak daha iyi hâle gelmesi için her ilimize üniversite açtık. 2003 yılında 70 olan üniversite sayısı 2014 yılında 181'e çıktı. Üniversitelerin sayısını artırmanın yanında daha nitelikli hâle gelmeleri ve özel sektörümüze katkıda bulunmaları için AR-GE'ye önem verdik. 2002'de 1,84 milyar lira olan AR-GE harcamaları 2013'te 14,8 milyar liraya yükseldi. Böylelikle 2002 yılında yüzde 0,54 olan AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla payı, 2013 yılında 0,95'e yükseldi. Hedefimiz, 2023 yılında AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla payının yüzde 3 seviyesine ulaştırılması. Ekonomi Bakanlığımız bu hedefe ulaşmamız adına gereken desteği veriyor. Örneğin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımları Ekonomi Bakanlığımız öncelikli yatırımlar kapsamına alarak bu tür projelere büyük destekler sağlıyor. Bu vesileyle, Hükümetimizin tüm kurumlarının ortak hedefler doğrultusunda iş birliği ve uyum içerisinde çalıştıklarının altını çizmek istiyorum.

Ekonomi Bakanlığımızın önemli çalışmalarının bir kısmını da yatırımlara verilen teşvikler oluşturuyor. 2003 yılından bugüne ülkemizde 480 milyar liralık sabit yatırım ve yaklaşık 1,6 milyon kişilik istihdam öngören 41.200 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Bu teşviklerin de olumlu katkısıyla ülkemizde istihdam seviyesi rekor düzeylere ulaşmıştır. 2014 yılı itibarıyla toplam istihdamımız 26 milyon kişiye dayanmıştır.

Kıymetli milletvekilleri, böylesine zorlu koşulların yaşandığı dünya ekonomisinde Türkiye'nin tek başarısı elbette ki büyüme değildir. Dış ticaret rakamlarına bakıldığında artık eski Türkiye'nin olmadığını bir kez daha görüyoruz. 2014 yılında ihracatımız yüzde 4'lük artışla 157,7 milyar dolara ulaşarak tüm zamanların rekorunu kırdı. Bu rakamlara serbest bölgelerden yaptığımız ihracat ve yolcu beraberindeki satışlar dâhil değildir. Onları da dâhil ettiğimizde yaklaşık 172 milyar dolarlık bir ihracat rakamına ulaşmış oluyoruz. İşte, Sayın Bakanımıza verilen gensorunun sebebi bu, niye ihracat rakamları bu kadar milyar dolara ulaşıyor?

Ayrıca, ihracatımızda önem arz eden belirli sektör ve ürünlerin yurt dışında tanıtımı amacıyla ihracatçı birliklerimiz bünyesinde oluşturulan sektörel tanıtım grupları marifetiyle yurt dışında tanıtım faaliyetlerimiz sürdürülmektedir. Hizmet ihracatında önemli sektörlerimizden biri de yurt dışı müteahhitlik ve müşavirlik hizmetleridir. Müteahhitlerimiz bugüne kadar yurt dışında 104 ülkede 295 milyar dolar değerinde 7.615 proje üstlendi. Üstlenilen proje bedeli 2002 yılındaki 2,6 milyar dolar seviyesinden 2013 yılında 32,5 milyar dolara yükseldi. 2014 yılında üstlenilen yurt dışı projeleri ise 17,4 milyar dolar olarak gerçekleştirmiştir.

Lojistik sektöründe ise ihracatçılarımızın elverişli maliyetlerle ve süratli bir şekilde hedef pazarlara ulaşmalarını sağlayacak yeni ulaşım güzergâhları tespit edilmeye ve sektörün sorunları süratle çözülmeye çalışılmaktadır. Lojistik çalışmalar sayesinde hedef pazarlara ulaşım Kızıldeniz'den Körfez ülkelerine, Gürcistan'dan Rusya'ya, Hazar Denizi'nden Orta Asya'ya yeni ihrac güzergâhlarının tesis edilmesi yönünde çaba sarf edilmektedir. Çok önemli bir ihrac pazarımız olan Irak'a taşımalarımızın kesintisiz bir şekilde devam etmesi için Irak ve İran'ın ilgili makamları nezdinde girişimlerde bulunulmuş ve Irak'a ihracatımızın aksamadan devamı için gayret sarf edilmektedir.

2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da ikili ilişkiler açısından temel hedef -talep açısından pazarın büyük ölçüde doygunluk yaşadığı geleneksel Avrupa Birliği pazarının dışında- Türkiye'nin tarihi bağları ve coğrafi konumu itibarıyla kültür coğrafyamız olarak tanımlanan Orta Asya, Orta Doğu, Balkanlar, Kafkasya, Kuzey ve Orta Afrika'yı da içine alan geniş bölgede ekonomik ve ticari anlamda etki alanımızın genişletilmesi olacaktır.

2023 hedeflerimiz için önemli uygulamalarımızdan bir tanesi de 2012 yılı Haziran ayında yeni bir anlayışla uygulamaya koymuş olduğumuz yatırım teşvik sistemimizdir. Bugüne kadar geçen iki yılı aşkın bir sürede teşvik sistemimiz sayesinde yatırımlar anlamında önemli kazanımlar elde ettiğimizi rahatlıkla söyleyebilirim. Artık ülkemizi katma değer yaratmayan, düşük teknoloji ve sadece montaja dayalı yatırımların gerçekleştirildiği fasoncu, edilgen bir ülke olmaktan çıkarıyoruz. Bu anlayış çerçevesinde hazırlanan teşvik sistemimiz, sanayimizin ihtiyaç duyduğu yapısal dönüşümün sağlanması ve sanayimizin dışa bağımlı üretim çıkmazından kurtulması açısından kullandığımız önemli bir enstrümanımız olma özelliğini taşıyor. Ülkemize 2002'ye kadar toplam 14,6 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım gelmişken 2003 başından bugüne kadar 150 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım girişi olmuştur ve 2014 yılındaki doğrudan yabancı yatırım girişlerinin yüzde 70'e yakını Avrupa Birliği kaynaklıdır.

Burada hatırlatmakta yarar görüyorum. Bakanlığımızın tüm amacı, yatırımcılarımız için daha uygun yatırım ortamının oluşturulmasıdır. Bugüne kadar olduğu gibi özel sektörümüzle birlikte bu amaç doğrultusunda yürütülen çalışmalar büyük bir kararlılık ve titizlik içinde önümüzdeki dönemde de sürdürülmeye devam edilecektir.

2014 yılında ithalat cephesine baktığımızda sevindirici sonuçlar elde ettiğimizi görüyoruz. İthalatımızı yüzde 3,7 azaltarak 242 milyar dolar seviyesinde tuttuk ve dış ticaret açığımızı yüzde 15 oranında azaltmayı başardık. Ayrıca, Sayın Başbakanımızın açıkladığı öncelikli dönüşüm programlarının hızlı bir şekilde hayata geçirilmesiyle beraber, dış ticarete yaşamakta olduğumuz dengelenmenin daha güvenli ve sağlam bir şekilde gerçekleşeceğini düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımız Nihat Zeybekci'nin yönetiminde Ekonomi Bakanlığı ülkemiz ekonomisini hem küresel hem de bölgesel sorunlara rağmen sağlam bir şekilde yönetmeye devam ediyor. Ülkemizi daha müreffeh seviyelere ulaştırmak için yaptığı kıymetli çalışmaların önümüzdeki dönemde de devam ederek başarıya ulaşmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, kürsüde konuşmasını yapan sayın hatip, gensoru hazırlama usulüyle ilgili grubumuzu ciddiye sizlikle suçladı, dolayısıyla açıktan satışa oldu.

BAŞKAN – Size söz vereceğim, yalnız bir de Bakan da konuşsun, sonra itirazları alacağım. Tamam?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Olur.

BAŞKAN – Hükümet adına Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci konuşacak.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin Ekonomi Bakanlığıyla ilgili, Bakanlığımı ilgilendiren konularla ilgili vermiş olduğu gensoru sebebiyle sizlerin huzurundayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, sözlerimin başında, bugün, bu toprakların insanların çok büyük bir şemsiye altında -bütün özellikleriyle- öncelikle en büyük şemsiyemiz olan aynı inancın insanları, aynı vatanın insanları, aynı bayrağın insanları olarak, bütün kardeşlerim bir araya gelerek, Çanakkale'de yazılan o destanı burada anmadan geçemeyeceğim. Gerek Çanakkale'de gerekse dünyanın her yerindeki tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve şükranla anıyorum.

Yalnız, şehitlerimizi anarken de tarihimizin de çok iyi şekilde bilinmesi gerekliliğinin altını da bir kere daha çizmek istiyorum. Başta Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve Hükümetimizin bütün mensupları ve bundan önce de Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin başbakanları ve cumhurbaşkanları, iddia edilen Ermeni iddiasıyla ilgili her daim şunu söylemişlerdir: “Tarihi tarihçilere bırakmak lazım.” Bu işi bilenlere ve uzmanlara bırakmak lazım. Onların dışında da bu işi siyasi amaçlarıyla bu millete asla ve asla yakıştırmıyacak bir hafta takmaya çalışanlara da bugüne kadar bu milletin bir duruşu vardır.

Ben öncelikle, bu gensoru için çok teşekkür etmek istiyorum. Demokrasimizin gereği olan, demokrasimizin en önemli unsurlarından birisi olan bilgi alma, bilgilendirme, tartışma, karşılıklı istişare edebilme ve müzakere edebilme adına bunu çok önemli bir fırsat olarak görüyorum. Son dönemlerde speküle edilen, manipüle edilen, bir şekilde suistimal edilen bir alanın, bir konunun sağlıklı bir şekilde tartışılması gereken en önemli mekân Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Burada hakkıyla, hiçbir şeye, siyasi mülahazalara meydan vermeden veyahut da minimum seviyede, siyasi konulara bu konuyu alet ederek bu tartışılabilir veyahut da Hükümetin bir bakanı veya Hükümet mensupları muhalefetin veyahut da Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarının aklına takılan her konuyla ilgili buraya gelip bilgi vermeli, bilgi sunmalı. Onun için, ben bunu son derece önemli buluyorum. Sadece gensoruyu da beklememeli, bu gelenek bence geliştirilerek devam etmeli. Hükümetimizin bakanı veya bakanları muhalefet partilerimizin her birini veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grupların tamamını konularla ilgili zamanında, sağlıklı olarak bilgilendirmeli. Bilgi önemli. Eğer sağlıklı bilgilendirsek, sağlıklı bilgi verilirse doğru kanaate sahip oluruz. Doğru kanaate sahip olduğumuz zaman da doğru kararlar veririz, sağlıklı kararlar veririz ve bundan da en çok faydalanan ülkemiz olur ve milletimiz olur.

Ben sözlerime başlamadan önce 2014 yılıyla ilgili bir değerlendirmede bulunmak istiyorum. Burada benden önce söz alan değerli grup temsilcilerinin görüşlerine tek tek cevap vermeye kalkarsam buradaki bu süre kesinlikle yetmez, saatlere varan cevaplar vermek gerekir veyahut da konuyu tartışmak gerekir.

2014 yılında Türkiye, etrafındaki tüm olumsuzluklara rağmen, ticari anlamda bir destan yazmıştır. Kuzeyimize baktığımız zaman, Rusya ve Ukrayna krizi... Ukrayna'nın dış alımlarının yüzde 40'ın üzerinde düştüğü, Rusya'nın dış alımlarının -2014'ten bahsediyorum, daha 2015 değil- yıl ortalamasıyla yüzde 20 civarında düştüğü, Kafkaslarda Gürcistan civarındaki olumsuzluklara, İran'daki yaptırımların kaldırılıp kaldırılmamasıyla ilgili belirsizliklere, Irak topraklarının yüzde 40'ının bir terör örgütü tarafından işgal edilmesine, Suriye'nin bir zulüm coğrafyası hâline gelmesine, Mısır'ın sadece dış ticaretinde, ithalatı yüzde 10'un üzerinde daralmaya gitmesine -bizimle değil, kendi dış ticaretinde- en önemli pazarlarımızdan bir tanesi Libya'nın üç dört parçaya bölünmüş olmasına, Avrupa Birliği'nin toplam dış ticaretinde, ithalatında yüzde 1'in altında bir artış, büyümesinin de sıfır olmasına rağmen, Türkiye ihracatını yüzde 5 artırmayı başardı. Neden yüzde 5? Bakın, biz bunu... Ki, sizlere de bu bilgiyi arz ettiğim zaman bundan sonra Türkiye'nin ihracatıyla ilgili sağlıklı rakamlar kullanmamız gerekiyor. Bizim ihracatımız 157,7 milyar olarak Hükümetimiz tarafından veyahut da ilgili otoriteler tarafından açıklanmıştır, doğrudur ama bunun içinde dikkate almadığımız bizim serbest bölgelerden yapmış olduğumuz 5,2 milyar dolarlık ihracatımız vardır. Bu, ihracat rakamlarımızın içine dâhil edilmemiştir yani bugüne kadar hiç yapılmamıştır. Ayrıca, resmî kayıtlarda olan, faturası olan ve para girdisi olan, kayıtlı bir şekilde devletimizin eline 8,8 milyar dolarlık bavul ticareti... Bunları üst üste eklediğimiz zaman da Türkiye'nin ihracatı 171,6 milyar dolardır. İthalatımıza gelince, 242 milyar doların üzerinde açıklanan ithalatımız da, yine serbest bölgelere yapılan ithalatı artı olarak koyduğumuz zaman, bir de minimum fiyat uygulamasıyla ithalatımızı yaklaşık olarak 4 milyar dolar civarında fiktif şekilde artırmamızı da üzerine eklediğimiz zaman da ithalatımız 241 milyar dolardır. Dolayısıyla, Türkiye'nin dış ticaret açığı veyahut da ihracatın ithalatı karşılama oranı tarihî bir zirveye gelmiştir, yüzde 71-72 seviyesine gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, dış ticaret açığımızdan sonra Türkiye'nin hakikaten en önemli -biraz önce değerli konuşmacıların da belirttiği gibi- açıklarından bir tanesi, zaaflarından bir tanesi de cari açıktır. Yani bu cari açığın, Türkiye'nin cari açığıyla ilgili Türkiye ihracatını artırırken... Evet, kabul etmemiz mümkün değil yani Türkiye'nin yüzde 5'in altında bir büyümeye asla ve asla razı olmaması gerekir ama dünyaya baktığımız zaman ve özellikle çevremize baktığımız zaman, yüzde 2,8 civarında -söylediğinizi teyit etmek için söylüyorum- bu senenin sonu itibarıyla gelecek olan büyüme rakamı yüzde 2,8 civarında. Gelecek olan büyüme rakamını asla ve asla küçümsemeden Türkiye, ekonomi kitaplarında, ekonomi teorilerinde yazılan, olması gereken bir başarının altını çizdi bu sene. O da şudur: İhracatını artırırken, büyürken, yatırım ve ara malı ithalatında azalmaya gitmeden cari açığını daraltmayı başardı. Geçtiğimiz 2013'e göre yüzde 30 seviyesinde cari açığını daralttı ve cari açığında 19,3 milyar dolarlık bir iyileşmeyi yakaladı. 19,3 milyar dolarlık cari açıktaki daralma sağlıklı yani millî bir büyümenin en önemli göstergelerinden bir tanesidir. Neden? Bunun 12 milyar doları doğrudan net ihracat artışımızdan, yaklaşık olarak da 7 milyar doları gereksiz ithalatımızdaki daraldan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye bu anlamda da çok önemli bir başarıyı sağlamış ve başarıya imza atmıştır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin en önemli başarılarından bir tanesi de hizmet ihracatıdır. Türkiye 2014 yılında 50,5 milyar dolarlık hizmet ihracatı başarmıştır. Hizmet ihracatı bizim genelde kalemlerimizde görünmez ama hizmet ihracatımız yarısını fazla verdiğimiz bir gelirimizdir. Hizmet ihracatımız 50,5 milyar dolardır, hizmet ithalatımız da yaklaşık olarak tam yarısıdır, 25 milyar dolar net fazla verdiğimiz alandır burası.

Diğer taraftan, etrafımızdaki bütün olumsuzluklara rağmen yani coğrafyanın bu kadar olumsuzluğuna rağmen Türkiye 2013 yılında tarihi bir zirve yakalamıştır müteahhitlik hizmetlerinde. Türkiye yıllık 34 milyar dolarlık müteahhitlik hizmetlerinin altına imza atmıştır. 2014 yılında, bütün bu olanlara rağmen Türkiye 23 milyar doların üzerinde müteahhitlik hizmetinin altına imza atmıştır. Türkiye olarak 2023'te yılda 100 milyar dolarlık müteahhitlik hizmetinin, kontratının altına imza atmaya hedefliyoruz.

Türkiye 2014 yılında turizmde de istediği sonucu almıştır. 41 milyon turist Türkiye'ye gelmiştir. Dünyanın 6'ncı büyük turizm destinasyonu olmuştur, Avrupa'nın 1'inci turizm destinasyonu olmuştur.

Değerli arkadaşlar, 2014 yılındaki cari açıkla ilgili bu olumlu gelişme 2015 yılında rekor seviyede devam etmektedir. Ocak ayında cari açığımız 2 milyar dolar seviyesindedir. Aynı ocağın yani 2014 yılının Ocakına göre 2015 yılındaki cari açığımız yüzde 60 seviyesinde iyileşmiştir. Yani, 2014 yılında yüzde 5,7 seviyesinde gerçekleşecek olan cari açık 2015 yılında yüzde 4 seviyelerine gelecektir. Bunun sebebi, petrol fiyatlarının düşmesi, ham maddenin de paralel bir şekilde, buna uygun bir şekilde düşmesi, adı ne olursa olsun, ortada bir sonuç vardır. Yani, şu anda biz cari açıkla ilgili çok önemli bir sonuç elde ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 2002 yılından itibaren- ki bunu işte 2002 yılında biz iktidara geldik diye, o anlamda da söylemiyorum ama- kilogram ihracat fiyatlarında da artık Türkiye edilgen bir ekonomi olmaktan çıkmakla ilgili önemli adımlar atıyor. O da ne? Türkiye, bugüne kadar... Yani bugüne kadar bu ülkeye ve millete hizmet eden herkesten Allah razı olsun diyorum. Her kim ki bu ülkede taş üstüne taş koydu, Allah razı olsun. Ama, bu döneme kadar gelmiş olduğumuz resmi şöyle bir çekelim beraber: Ham madde ve enerji geleceğini ve ham madde ve enerji dünyasını başkalarının kontrol ettiği bir dünyada, tüketim alışkanlıklarını başkalarının kontrol ettiği bir dünyada, belirlediği bir dünyada, dağıtım kanallarını ve tüketim kanallarını da başkalarının belirlediği ve kontrol ettiği bir dünyada, bugüne kadar bütün bu başkalarının kontrol ettiği dünyada Türkiye bu başarıyı gerçekleştirmiştir. Ama, artık "Hedef 2023" diyorsak, "Hedef 500 milyar dolarlık ihracat, 150 milyar dolarlık hizmet geliri, 100 milyar dolarlık müteahhitlik kontratı" diyorsak, artık Türkiye gelecekle ilgili ham madde ve enerji geleceğini kendisinin belirlediği, tüketim alışkanlıklarını belirlediğini ve tüketim kanallarını kontrol ettiği bir dünyada yoluna devam etmek zorunda. Bu şekilde Türkiye 2023 hedeflerine varır ve bu şekilde de çalışmalarımız devam ediyor. Türkiye'nin 2009 yılında 1 kilogram ihracatı -2009'dan bahsediyorum- 1,16 sent/kilogram iken bugün itibarıyla Türkiye'nin 1 kilogramlık ihracatı 1,66 dolara gelmiştir. İthalatı da var. İthalatımız da 1,77 dolardır, ithal ettiğimiz ürünlerin. Hedef: Türkiye'nin bunu behemahâl, en kısa sürede 2,25-2,50 dolarlar seviyesine getirmesi gerekir.

Diğer önemli bir gelişmeyi ben sizlerle paylaşmak istiyorum: TL'nin dış ticaretteki yeri binde yarım, yani yüzde yarımlar seviyesindeydi, 2002'de binde 6'ydı, şu anda Türkiye'nin dış ticaretinde TL'nin payı yüzde 5 seviyesine geldi yani 19,1 milyar dolarlık dış ticaretimizi artık TL'yle yapabilir hâle geldik.

Gelelim son günlerde bu, hakikaten Türkiye'nin hiç hak etmediği hâlde gündem yaratılmaya çalışılan konularına.

Değerli arkadaşlar, malumunuz kurlarla ilgili birileri, Türkiye'ye yakışmayan, Türk ekonomisinin gücüne yakışmayan maalesef bir dalgalanmadan fırsat çıkarmaya çalışıyorlar. Dünyada bir dalgalanma vardır. Dünyada dolar karşısında 2013 sonundan... 2013 başından itibaren Amerikan Merkez Bankasının 750 milyar dolardan 4 trilyon dolara çıkarttığı likiditesini durduracağını ve daraltacağını açıklamasından ve dolayısıyla faiz artışına gideceği, faiz artışı beklentisi yaratmasıyla dünya ekonomilerinin bundan etkilenmesi kaçınılmazdı. Ama o gün şunu söyledik, dedik ki: "Evet, dünya bundan etkilenecektir, Türkiye de etkilenecektir ama Türkiye dış ticaretinin yüzde 40'ını Avrupa Birliğiyle yapan bir ülkedir. Dünyada Avrupa Birliğiyle Gümrük Birliği Anlaşması olan tek ülkedir." Avrupa Birliği Merkez Bankası

Başkanı aynı zaman diliminde ne söyledi? “Euronun değerlendirilmesine müsaade etmeyeceğiz.” Biz çıktık dedik ki: “Evet, Türkiye, ABD’nin bu kararından etkilenecektir ama Avrupa Birliği’nin kararlarından daha çok etkilenecektir ve dolayısıyla, Türkiye’nin gelecekle ilgili doların bu şeyinden dolayı kaygı duymasına ve yüksek faiz maliyetine gitmesine gerek yoktur.” Bunu söyledik. Peki, sonra ne oldu? Tarih bizi haklı çıkardı. En son geldiğimiz noktada, Avrupa Birliği Merkez Bankası her ay 60 milyar avroluk piyasaya para sürmeye başladı. 2016 baharına kadar 1,6 trilyon avro piyasaya para süreceğini söyledi ve bunu yaparken şunu da yaptı: Faizi de sıfıra çekti, hatta eksiye çekti. Bu arada başkaları ne yaptı? Başka ülkeler de bunu takip etti. Tam tersini yapan bir ülke oldu, Brezilya. Brezilya bu dönemde faizini artırdı kurla ilgili bu sıkıntıyı gidermek için ama bunu engelleyemedi ve hazirandan bugüne kadar yüzde 40 Brezilya parası değer kaybetti. Peki, ne oldu?

Değerli arkadaşlar, ben, bunu da sizlerle çok hızlı bir şekilde paylaşmak istiyorum. Sözlerimin başında söylediğim gibi, bu çok kısa bir şekilde konuşulacak şey değildir. Bakın, dolar ve doların karşısında diğer paralar: Doların karşısında -bu an itibarıyla- geçen sene 2014 Haziranından bugüne kadar euro yüzde 27,2 değer kaybetti, doların karşısında, TL yüzde 23,7 değer kaybetti.

Diğer bir konu: “Dolar endeksi” dediğimiz 6 para biriminden oluşan bir grup var. Dünyanın en bağımsız para birimleri diyelim bunlara. Euro, yen, İsviçre frangı, sterlin, Kanada doları ve İsveç kronu. Bu 6 para birimi dolar karşısında 2014 Haziranından bugüne kadar ne yapmış biliyor musunuz? Onlar da yüzde 24 değer kaybetmiş. Türk lirası aynı dönemde yüzde 23 seviyesinde değer kaybederken dünyanın en bağımsız, en güçlü paraları da yüzde 24 seviyesinde değer kaybetmiş.

Biraz önce konuşmacıların burada değindikleri Sayın Cumhurbaşkanımızın konuştuğu, Sayın Cumhurbaşkanımızın konuşmadığı günlerle ilgili enteresan bir grafik var. Orada şunu söylüyor: Özellikle şubat başından itibaren alınıyor bu. “Cumhurbaşkanı konuştu falanca yerde, grafik yukarıya gitti; falanca yerde sustu, durdu; falanca yerde konuştu, yukarıya gitti.” diye. Aynı dönemlerde, aynı günlerde, aynı dakikalarda bir çalışma yaptık, dedik ki... Tam şurada, ikisi arka arkaya. “Peki, aynı günlerde euro ne yapmış?” diye ona da baktık. Bire bir, yüzde 95 oranında aynı günler, aynı saatlerde euro da aynı hareketi yapmış. Dönsek baksak dolar endeksine, aynı şeyi yapmış olur.

Ben o gün şunu söylemiştim: Tamam, TL’yle ilgili böyle bir iddianız olabilir ama euroyla ilgili bu dalgalanmayı ne yapacağız? Euroyu da mı Cumhurbaşkanımız indirip kaldırmaya başladı veya euro da mı artık Cumhurbaşkanımızı takip etmeye başladı? Öyle bir şey varsa seviniriz.

Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye’nin şu andaki bütün değerlerine baktığımız zaman, ekonominin bütün değerlerine baktığımız zaman, bankaların sermaye yeterliliğine baktığımız zaman Avrupa Birliğinde 28 ülkenin bankalarının 25’inden daha iyiyiz. Bütçe açığına baktığımız zaman Avrupa Birliği üyesi ülkelerin 28’inin 22’sinden daha iyiyiz.

Birilerinin şöyle bir öğretisi vardır, derler ki tabi olduklarına veya onlara tabi olanlara; “Siz üretime yatırım yaparak üretimin sonunda helal kazanç elde edip onun gelirini alacak kadar veyahut da faize para yatırıp da vadesini bekleyecek kadar şaşkın ve saf değilsiniz. Siz bu dalgalanmalar arasındaki o dalga boylarının rantına bakacaksınız.” diye birileri tembihlidir.

Şimdi onlar Türkiye’de bir oyun oynamaya çalışıyorlar. Türkiye’nin geleceğiyle ilgili, siyasi istikrarla ilgili zerre miktar şüphe yoktur; Türkiye’nin geleceğiyle ilgili, ekonomik istikrarla ilgili zerre miktar şüphe yoktur. Ne yapmaları gerekiyor? “Risk varsa rızık var.” diye onların bir sloganı vardır. Rızık da burada tabii ki Allah’ın helal rızıkiyla karıştırmamak lazım, onların spekülasyonlarıyla ilgili söyledikleri bir sözdür. Türkiye’de risk yoktur, onlara da rızık yoktur. Bunu herkes böyle bilsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gönül isterdi ki, bu önemli konuda çok daha sağlıklı bir şekilde uzun uzun sizlere bilgi arz etmek isterdim.

Tekrar yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Allah’a emanet olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Baluken, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, Sayın Bakandan önce söz talebim vardı sataşma nedeniyle.

BAŞKAN – Biliyorum. Hangi nedenden dolayı?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın hatip konuşması sırasında grubumuzu gensoru müessesesini ciddiye almayan bir şekilde işletmekle suçladı.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

3.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in, Bitlis Milletvekili Vedat Demiröz’ün (11/47) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüde konuşmak ciddi bir iştir; 10 kere düşünüp 1 kere cümleyi kullanmak gerekir çünkü söz ağızdan çıktıktan sonra bağlayıcıdır. Özellikle Sayın Bitlis Milletvekilinin kendi halkından, kendi gerçeğinden bu kadar kopuk olmasını da biz halkımızın takdirine bırakıyoruz. HDP Grubundaki milletvekillerinin nerede olduğunu en iyi siz biliyorsunuz. Bu hafta “Nevroz” haftasıdır ve milletvekillerimizin tümü kendi halkıyla birlikte ağır bedellerle kutlamaya başladıkları “Nevroz”un coşkusunu kutluyorlar.

Tabii, konuşurken önce, aynayı da kendinize tutmanız lazım; eğer kendinize tutsaydınız, bu gensoru görüşmeleri sırasında AK PARTİ Grubunda maksimum 25 milletvekilinin oturduğunu, sizin konuştuğunuz sırada da 25 milletvekilinin burada olduğunu, Hükûmet sırasında da tek bir bakanın olmadığını; ayrıca, yasama faaliyeti sırasında AK PARTİ Grubunun sadece yoklamalar sırasında burada bulunduğunu görmüş olurdunuz. Dolayısıyla bu gensoruyla ilgili yaptığınız eleştiri son derece yersiz bir eleştiridir. Çünkü biz gensoruyu verdiğimiz tarihten itibaren aslında siyasi nezakete de uyan, grubumuzla bunu istişare ederek buraya getirmektir. Grubumuz geçen hafta “full” kadro buradaydı, haftanın ilk günü yine aynı şekilde milletvekillerimizin çoğunluğu buradaydı ama özellikle, bilinçli olarak “Nevroz” haftasının seçilmesini de biz sizin ciddiyetinizle bağdaştırıyoruz. Bu hafta hem Halkların Demokratik Partisi açısından “Nevroz” programı var hem de bir başka siyasi partinin sanırım kurultayı var, genel kurulu var. Yani böylesi bir ortamda bile siz Meclis gündemini işletmeyle ilgili siyasi partilerle bir ortaklaşma ihtiyacı hissetmiyorsunuz. Bu yaklaşımınız her şeyden önce siyasi nezakete uymaz diyorum.

Ayrıca, bir sözüm Sayın Bakana...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Sayın Bakanın bir cümlesini düzeltmesi gerekir. Burada, bu ülkedeki ortak şemsiyeyi inanç üzerinden tanımladı. Bu, sanırım farkında olmadan yapılmış büyük bir hata. Bu ülkedeki gayrimüslimler, farklı inanç grubuna sahip olan insanlar da bu vatan altında, aynı şemsiyenin altında vatandaşlarıdır. Bu açıklamanızı mutlaka düzeltmeniz lazım.

Teşekkür ederim.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkan, sadece bununla ilgili yanlış anlaşılmayı...

BAŞKAN – Buyurun.

Süreniz bir dakika.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin, Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bizi birleştiren şemsiyelerden birisidir inanç, birisidir; vatandır -yani söylediysem onu düzeltmek için söylüyorum- bayraktır, tek devlettir ve inançtır. Bütün bunlar bizim zenginliklerimizdir. Yoksa, Çanakkale'de Rumların olduğunu da bilen birisiyim; Çanakkale'deki yatanların, bu vatani savunmaların içinde Rumların olduğunu da bilen birisiyim, öyle bir hata yapmam.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

XIII.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin son dönemde ekonomik ve istihdama yönelik göstergelerinin kötüye gittiği iddiasıyla Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/47) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusu hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Gensoru önergesinin gündeme alınmasını oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, gensoru önergesinin gündeme alınması kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, saat 20.00'ye kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.01

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

5.- Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (S. Sayısı: 684)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen teklifin geçen birleşimde birinci bölümde yer alan 10’uncu maddesi kabul edilmişti, şimdi 11’inci maddeyi görüşeceğiz.

11’inci madde üzerinde üç adet önerge vardır ve ikisi aynı mahiyettir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 11. maddesinin aşağıdaki değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Haydar Akar

Bülent Kuşoğlu

İzmir

Kocaeli

Ankara

Ensar Öğüt

Bihlun Tamaylıgil

Ardahan

İstanbul

MADDE 11- 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak olan vergi kesintilerine” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN - Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin 11. Maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken

Selma Irmak

Halil Aksoy

Bingöl

Şırnak

Ağrı

Mülkiye Birtane

Adil Zozani

Erol Dora

Kars

Hakkâri

Mardin

Demir Çelik

Abdullah Levent Tüzel

Sebahat Tuncel

Muş

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Akçay

Özcan Yeniçeri

Mehmet Günal

Manisa

Ankara

Antalya

Alim Işık

Ali Öz

Kütahya

Mersin

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) –Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

(x) 688 S. Sayılı Basmayazı 16/03/2015 tarihli 77’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

BAŞKAN – Sayın Erkan Akçay, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11’inci maddede verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Bu kanun teklifinin 4, 11, 12, 14, 15 ve 16’ncı maddeleri Kızılay ve Yeşilayla ilgili düzenlemeler.

Değerli milletvekilleri, bu Kızılay, Yeşilaydan sonra AKP’ye bir de “moray” kurmayı öneriyorum çünkü bu düzenlemeler AKP’yi ileride morartacak düzenlemeler. (CHP sıralarından alkışlar) Yani gerçekten, bütün samimiyetimle ifade ediyorum.

Sayın Erdoğan dedi ya: “Ülkeyi biz şirket gibi yöneteceğiz.” Yalnız, haber vereyim: Şirketiniz kayıt dışı çalışıyor, merdiven altı çalışıyor. Bu, kayıt dışı ve merdiven altı şirket yönetme zihniyetinin, Kızılayı da Yeşilay’ı da merdiven altı yönetme anlayışının bir tezahürüdür. Ne hukuk var ne de saydamlık var. Yani Yeşilay Vakfına 2015 yılı için 15 milyon lira ödenek aktarmayı kendinize hak görüyorsunuz, bir de “denetlenmeyecek” diyorsunuz. Yani benim burada yolsuzluk yapacağımın bir itirafıdır. “Yok, yolsuzluk yapmayacağız.” diyorsanız, bu düzenlemeleri yapmamanız gerekir. O kadar çok vergi istisna, muafiyetleri getiriliyor ki haksız rekabete de yol açıyor. Ne üzerine haksız rekabet ve eşit olmayan bir tutum sergileniyor? Sivil toplum kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler arasında da bir haksızlık ve adaletsizlik yaratılıyor.

Yeşilay Vakfı kurulmuş, sanki Yeşilay Vakfı tapınak şövalyeleri; isim yok, yöneticiler belli değil, açıklanmıyor. Niye açıklamıyorsunuz? Yeşilaya vakıf kurmaya ne gerek var? Mahdumları var herhâlde veya mason locası gibi mahrem çalışacağı anlaşılıyor ve sizin bu kadar mahrem tuttuğunuz bir yönetime, bir yapıya her yıl 15 milyon lira aktarmayı öngörüyorsunuz. İşte, Kızılayda KDV istisnası, kurumlar vergisinin birtakım istisnaları, tahakkuk eden vergi cezalarını affetme şeklinde, devam eden davaları kaldırma şeklinde birtakım düzenlemeler.

Şimdi, değerli milletvekilleri, eğer bir yerde denetim yoksa, hesap kitap yoksa orada yolsuzluk olması kaçınılmazdır. Neticede, bunlar, bir anlamda da kamunun, milletin bağışlarıyla, milletin parasıyla, milletin kaynaklarıyla oluşan ve yine millete hizmet etmesi gereken kurumlar ve kuruluşlardır. Bir taraftan siz buna kamu kaynağını aktarırsanız, öncelikle sivil toplum kuruluşu olma hüviyetini zedellersiniz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu 5624 sayılı Kanun’a göre yürüttüğü faaliyetleri hariç olmak üzere Kızılay Derneğinin, Gelir Vergisi Kanunu veya Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerinden muaf tutulmasını öngörüyorsunuz. Neden öngörüyorsunuz? Vergi ödevlerini yerine getirme konusunda kamunun öncelikli olarak örnek olması gerekmiyor mu? Önce kamu, kamu yararına çalışan dernek, vakıf ve sivil toplum kuruluşları örnek olacaklar vatandaşa ki vatandaş da bu olumlu örnekleri görecektir, kendi ödevlerini yerine getirecek.

Ve her torba kanunda artık bu klasik hâline geldi. Bir: Kamu İhale Kanunu’ndan istisna ve muafiyetler banko getiriliyor. Kızılayla ilgili birtakım düzenlemeler ve son yıllarda bilhassa Yeşilayla ilgili... Bir de Yeşilay merakı başladı ama Yeşilayın yaptığı faaliyetleri de somut olarak milletin önüne de koymıyor bu Hükümet bunca desteğe, birtakım ayrıcalıklara, imtiyazlara rağmen.

Bundan sonraki görüşlerimizi diğer maddelerde ifade etmek üzere hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Diğer önerge üzerinde Sayın Sebahat Tuncel konuşacak.

SEBAHAT TUNCCEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 11'inci madde üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi selamlıyorum.

Aslında bu kürsüde çok defa ifade ettik, bu kanun yapma biçiminin, torba kanun yapma biçiminin çok sorunlara neden olduğunu ve bu kanun uygulamaya geçtikten sonra çok ciddi sorunlar teşkil ettiğini, bu defa yeni torba kanunlarla yeni düzenlemeler yaptığımızda hep ifade ettik. Tabii ki burası, insanların, Türkiye’de yaşayan 77 milyon insanın geleceğini ifade edecek, onların yaşamlarını kolaylaştıracak, daha iyi koşullarda yaşamalarını sağlayacak kanunlar çıkarmakla görevli. Ama burada çıkarılan kanunlar ne yazık ki toplumun sorunlarını çözmek yerine sorunlara yeni sorunlar katmak üzerinden gerçekleşiyor.

Şimdi, aslında, bu maddelerde de ifade edilen, özellikle yeni bir vakıf kuruyoruz, bunun üzerinde yeni şeyler yapıyoruz. Bu, AKP Hükûmetinin aslında ihtiyaçları belirlemek üzerinden değil... “Mevcut ihtiyaçları belirleyelim, bunun üzerinden yasa çıkartalım. Bunun çerçevesi nedir, kuralları nedir, ne talep ediyor?” diyerek bunu yapmak yerine, tersine, önce kurumu kuralım, sonra bütçesini hazırlayalım, sonra da -ne olursa- bunu ihtiyaç olarak topluma dayatalım. Asıl kanun yapma pratiği açısından bu çok ciddi bir sorun. Gerçekten, Kızılay varken, Yeşilay varken yeni bir şeye ihtiyaç var mı, hangi ihtiyaçtan? Mesela, Hükûmet bizi ikna etmeli: “Bu, bu ihtiyaçlar var. Yardımlaşma konusunda toplumun çok yoğun talebi var, her gün bu talepler dile getiriliyor, dolayısıyla biz bu talepler karşısında yeni bir kanun getiriyoruz.” Bunun yerine, aksine, aslında kendi iktidar ilişkileri çerçevesinde, işte Cumhurbaşkanının kızının başkanlığını yaptığı bir kurumu buradan nasıl şey yapabiliriz? Bunun kanununu çıkartıp bunun üzerinden bir değerlendirme... O zaman da başka bir tartışmaya neden oluyor. Toplumun mu ihtiyacı, birilerinin ihtiyacı mı? Yani topluma göre mi kanun yapıyoruz, bireylere göre mi kanun yapıyoruz? “Hukukun mu üstünlüğü, üstünlerin hukuku mu?” tartışmasını AKP’liler çok yaptığı için, bunu çok sevdikleri için bir kez daha görüyoruz ki aslında hukuk falan yok, Anayasa yok.

Diğer bir boyutu, bu yasayı yaparken vergilendirme meselesi. “Kamu yararına” diye ifade ettiniz. Bütün kamu yararına olan kurumlar için aynı değerlendirmelerde mi bulunuyoruz? Hayır, bazıları çok daha özel. Çünkü bu şeylere özel yetkiler veriyorsunuz. Vergiden muaf tutuyorsunuz, kamu kaynaklarını aslında bir şekilde bunun hizmetine sunuyorsunuz. Olabilir, olmaz demiyoruz. İhtiyaç olur, siz bunun üzerinden... Gerçekten bu bir ihtiyaçtır, çok geniş kesimler tarafından talep edilmiştir, acil yapılması gerekir ama burada böylesi bir durumla da karşı karşıya değiliz. Biraz önce sayın hatip de söyledi. Yani hangi ihtiyaçlar çerçevesinde bu yeni kurum kuruluyor? Bunu neye istinaden yapacağız? Denetimi nasıl olacak? Mesela, denetim yok. “Peki, bunlar gerçekten amaca uygun çalışıyor mu, çalışmıyor mu? Bu amaca uygunluğunu nasıl denetleyeceğiz?” meselesinde hiçbir şey yok. Oysa bu kanunla haksız kazanç elde edilmesiyle ve bu kapsamda topluma yönelik yani zaten mevcut olan hukuksuz, mevcut olan adaletsiz sistemi yeniden biraz daha derinleştirmekle karşı karşıyayız. O açıdan -çünkü bundan sonra birkaç maddede daha var aynı düzenleme- bunun düzenlemesini, bu kürsüde, bunları, eleştirilerimizi ifade etmeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, bu konuda gerçekten toplumun yararına olan her şeyden yanayız biz, her şeye muhalefet etmiyoruz. Ama, bunu yaparken bu yararın nasıl olacağına birlikte karar verelim, birlikte tartışalım, gerçekten sivil toplum örgütü de gelip buraya dâhil olsun, birlikte ihtiyaçları belirleyelim, birlikte kanun yapalım. Şimdi, siz bir kanun getiriyorsunuz, bunu hem sivil topluma dayatıyorsunuz hem topluma dayatıyorsunuz hem siyasi partilere dayatıyorsunuz, sonra da “Bunlar kamu yararındır.”

diye ifade ediyorsunuz. Biz anlıyoruz, seçim öncesi böyle torba kanunla hem bir sonraki şeyde tek başına iktidar olamazsanız mevcut ne çıkaracaksak bunları çıkaralım diye bir kaygı içerisindesiniz. Bu haklı bir kaygı çünkü seçimlerden sonra tek başınıza iktidar olmayacağınızı göreceksiniz. İkinci şey olarak da ne çıkartabilirsek, yangından ne kurtarabilirsek, böylesi bir yaklaşım içerisinde... Ama, bu bir sonraki dönemde yeniden buraya gelecek ve yeniden tartışma hâline gelecek. Çünkü çıkardığınız her kanunda, her yasada ciddi sorunların ortaya çıkacağı ortada.

Biz, buradan bir kez daha muhalefet olarak bunun ciddi sorunlara neden olduğunun, hele hele denetimden uzak bir yapılanmanın, denetimden uzak, şeffaflıktan uzak bir yapılanmanın kendisinin ciddi sorunlara neden olacağının, adaletsizliği derinleştireceğinin altını çizmek istiyoruz. “Var olan kurumlar niye yetmiyor? Bunları nasıl güçlendirebiliriz?” yerine, var olan kurumlara yeni kurumlar eklemek ihtiyacı aslında yeni rant alanı açmaktan, yeni istihdam alanı açmaktan, kendine göre aslında politikalarında kendi yandaşlarına rant sağlamaktan başka bir anlam ifade etmiyor. O açıdan, biz bu maddenin yasa metninden çıkartılmasını öneriyoruz.

Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı mı, yoklama mı?

III.- YOKLAMA

(CHP ve MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama için lütfen 20 kişi rica edeyim.

Sayın milletvekilleri, yoklama taleplerinde -Sayın Halaçoğlu, Sayın Hamzaçebi ki bu kuralı iyi uygular- lütfen 20 kişi birden ayağa kalkarsa bize de yardımcı olmuş olursunuz.

Sayın Halaçoğlu, Sayın Akçay, Sayın Hamzaçebi, Sayın Düzgün, Sayın Seçer, Sayın Şeker, Sayın Çetin, Sayın Erdem, Sayın Korkmaz, Sayın Türel, Sayın Öztürk, Sayın Türmen, Sayın Bulut, Sayın Çirkin, Sayın Haberal, Sayın Işık, Sayın Başesgioğlu, Sayın Tayan, Sayın Özgündüz, Sayın Özkes.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Sayın milletvekilleri, ilk ve son defa on beş dakika ara veriyorum. Bundan sonraki bütün aralar beş dakikadır.

Kapanma Saati: 20.20

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde aynı mahiyetteki Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve arkadaşları ile İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel ve arkadaşlarının önergelerinin birlikte yapılan oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Teklifin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 11. maddesinin aşağıdaki değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ensar Ögüt (Ardahan) ve arkadaşları

MADDE 11- 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak olan vergi kesintilerine” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Bülent Kuşoğlu konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu, 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi vergiyle ilgili, aslında herhangi bir sorun olmayan bir konunun daha da netleştirilmesiyle ilgili bir madde düzenlemesi. Maliye Bakanlığı ve Kızılayla normalde çözüle-bilecek bir konunun çok rahat bir şekilde kanun çıkarabilme durumu söz ko-nusu olmasından dolayı getirilmiş bir düzenleme.

Değerli arkadaşlar, bu dönemde, maalesef, bazı şeyler moda oldu. Her konuda, yönetmelikle düzenlememiz gereken bir konuda ya da bakan onayıyla halletmemiz gereken bir konuda maalesef kanun çıkarıyoruz. Bunlar bürokrasi tarafından, bakanlar tarafından düzenlenmesi, detaylandırılması gereken konulardır, bütün bunlarla ilgili kanun çıkarılmaz ama bürokrasi bu dönemde hiç üzerine sorumluluk almıyor, bakanlar sorumluluk almıyor. “Ha, bununla ilgili bir kanun çıkaralım.” Her konuyla ilgili kanun çıkarılıyor. Dolayısıyla, biz bu dönemde, maalesef, Plan ve Bütçe Komisyonunda ya da burada sürekli olarak torba kanunlarla uğraştık durduk. Bunların çoğu kanun olarak gelmemesi, düzenlenmemesi gereken konulardı, işlerdi, maalesef hep bunları yaptık ve bunlar yapılırken de mesela, Plan ve Bütçe Komisyonunda arkadaşlarımız bunlar çok hızlı geçsin düşüncesiyle -diplomatik bir üslupla söylüyorum- söz almıyor, bu konuları genellikle tartışmıyorlar, bize bırakıyorlar. Biz de konuyla ilgili olarak -tartışıyoruz ama tartışma karşılıklı olur, iki tarafın diyalogudur- sadece bürokrasiden aldığımız bilgilerle bir şeyi aydınlatmaya, düzeltmeye çalışıyoruz. Bu dönemde yaptığımız işlerin çoğu, maalesef, çıkardığımız kanunların bir bölümünü düzeltmekle geçti, hatta uygulamaya geçmeden ya da bir ay sonra, iki ay sonra, beş ay sonra düzelttiğimiz kanunlar oldu maalesef; böyle bir dönem yaşadık. Hâlbuki daha düzgün kanunlar üretebiliriz. Kanun yapmak... Burası bir fabrika değil, çok hızlı kanun çıkarmak, çok kanun çıkarmak Meclisin, yasama organının iyi çalıştığı anlamına gelmez. Böyle bir anlayış var, bu anlayışla maalesef, sürekli olarak kanun yapıyoruz.

Anayasa'ya aykırılık iddialarımız oluyor, bunlar da dikkate alınmıyor. Maalesef, bu torbada da benzer bir durum söz konusu. Bunlar da çok fazla tartışılmadan, dikkate alınmadan yine buralara kadar getiriliyor. Yine, Anayasa Mahkemesinden dönen bir düzenleme, cümlelerin ters yüz edilmesiyle bir daha kanun olarak çıkarılacak; yine Anayasa Mahkemesinden büyük ihtimalle dönecektir yani normal olarak dönmesi gerekir. Anayasa Mahkemesiyle ilgili olarak da soru işaretlerimiz oldu maalesef.

Değerli arkadaşlarım, şu anda görüştüğümüz torba kanunla ilgili olarak veya yine Plan ve Bütçe Komisyonunda iki günde bitirdiğimiz bir torba kanunla ilgili olarak bir yığın -biraz önce söylediğime benzer- aksaklık söz konusu. Biraz önce Sayın Akçay söyledi, mesela, bu Yeşilayla ilgili, Yeşilay Vakfı, cemiyetin bir vakıf kurması, ondan sonra ocak ayı içerisinde bunun mahkeme kararının yayımlanması söz konusu ama biz tutuyoruz alelacele Sağlık Bakanlığı bütçesine 15 milyon lira koyuyoruz. Peki, bu vakfın yöneticileri kimler? Belli değil, belli değil. Bakın, daha kurulmamış, teşekkül etmemiş, hayatiyete geçmemiş bir vakfa, kuruma, biz 5018 sayılı Kanun'da muafiyet yaratarak yani “Denetlenmesi de olmasın.” diyerek para aktarıyoruz. Aslında oradaki ibare de yanıltır, dün de bunları söyledim. Oluşmamış bir kuruma, vakfa para aktarıyoruz, bunun da denetimi olmasın diyoruz kanunda.

Bunun haricinde, yine bu kanunda var, bu torbada var, Sağlık Bakanlığı personeli için üniversite kuruyoruz; böyle bir şey olamaz. O zaman Maliye Bakanlığında da değerli elemanlar var, onlar için de bir üniversite kurulsun, bir maliye üniversitesi, Kültür Bakanlığı için de kurulsun. Spor Bakanlığı için de kurulsun, Ekonomi Bakanlığı için de kurulsun, her yer üniversite olsun. Yani, kanun yapıyoruz diye sistemi altüst ediyoruz, devlet düzenini altüst ediyoruz, kanun silsilesini altüst ediyoruz.

Yine, bu görüştüğümüz, Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün biten torba kanunda bir düzenleme var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Peki.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 12. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Ensar Öğüt

Haydar Akar

İzmir

Ardahan

Kocaeli

Bülent Kuşoğlu

Bihlun Tamaylıgil

Ankara

İstanbul

MADDE 12- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hallerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dahil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamında bulunan teslim ve hizmetleri,”

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 12 nci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken	Selma Irmak	Erol Dora
Bingöl	Şırnak	Mardin
Abdullah Levent Tüzel	Adil Zozani	Demir Çelik
İstanbul	Hakkâri	Muş
Mülkiye Birtane	Halil Aksoy	Sebahat Tuncel
Kars	Ağrı	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Erkan Akçay	Özcan Yeniçeri	Mehmet Günal
Manisa	Ankara	Antalya
Alim Işık	Mustafa Erdem	Ali Öz
Kütahya	Ankara	Mersin

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergelerden biri üzerinde Sayın Sebahat Tuncel konuşacak.

Buyurun.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12'nci madde üzerine grubumuzun görüşlerini iletmek için söz aldım. Genel Kurulu tekrar selamlıyorum.

Gerçekten, burada bazı tartışmaları yeniden yapmak gerekir. Kamu yararına olan kurumların, sivil toplum örgütlerinin kapsamlarını ele almak sanırım daha doğru çünkü bu sivil toplumun kamu yararına hizmet yapıp yapmadığını neye göre belirliyoruz meselesi önemli. Çünkü bütün kamu yararına hizmet yapan kurumlara aktarım yapmak gerekir. Burada Yeşilay Vakfına yıllık 15 milyon TL ve her yıl da aslında ihtiyaç oranında artırılarak bu yapılacak ama kamu yararına olan bu vakfa başkaları giriyor mu? Örneğin kadın örgütleri kamu yararına iş yapıyor mu yapmıyor mu, bunu nasıl belirliyoruz? Bu ülkede gerçekten kadınların mevcut durumda daha ileri düzeye ilerlemesi, yaşadığı şiddet, yaşadığı toplumsal sorunlar, yaşadıkları sorunlara çözüm bulabilmek için oluşturdukları derneklere, sivil toplum örgütlerine aynı destek yapılacak mı, yapılmayacak mı?

Bu ülkede birçok kadın, kadına yönelik şiddet nedeniyle mağdur oluyor yani her türlü şiddet... Bu kürsüde de konuştuk, Özgecan'ın katliamından sonra "Kadına uzanan eller kırılsın." dedik. Ondan sonra, neredeyse, 10'a yakın kadın katledildi ve hâlâ katledilmeye devam ediyor. Bu konuda özellikle eşleri tarafından, sevgilileri tarafından, akrabaları tarafından şiddet gören kadınlar, diyelim ki kadın örgütlerine başvuru yapıyorlar ve birçoğu, olanaksızlık nedeniyle bu şeyi yapmıyor yani kadınlar çoğu zaman üç ay, altı ay sığınma evlerinde kalıp sonra yaşama yeniden gitmek zorunda kalıyorlar.

Mesela biz bu “kamu yararına” şeyine kadın örgütlerini katacak mıyız? Bence katmamız gerekir. Madem “kamu yararına” diyoruz o zaman onları da burada değerlendirelim, o zaman adaletli olsun. Şimdi biz, bazılarını ayırıp bazılarını ayırmadan, Hükûmetin kendi yararına, kamu yararına dediği aslında iktidarın yararına kurduğu vakıflara ya da kurumlara burada bütçe ayıracağımıza, aksine, gerçekten toplumun ihtiyacı olan gençlerin, kadınların, çocukların... Örneğin, bugün sokakta çalışmak zorunda olan çocuklar var, sokakta yaşayan çocuklar var. Bunların geleceği için bir sivil toplum örgütü, kamu yararına yapılan kurumlara yönelik yaklaşımları burada değerlendirebiliriz. O yüzden, bir adalet sağlamak lazım hem vergi toplarken hem dağıtırken.

Diğer bir konu değerli milletvekilleri: Denetim meselesi, çok ciddi bir mesele. Örneğin, bu vakıflar yani hem Kızılay hem Yeşilay hem de diğer sivil toplum örgütleri aldıkları bütçeyi nasıl değerlendiriyorlar? Mesela, toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeleme yapıyorlar mı; yaptıkları konusunda eşitlik perspektifini ele alıyorlar mı? Kızılay, yardımları yaparken bunu hangi perspektiften yapıyor; yapmıyorsa bunun denetimi nedir, yaptırımını nedir? Mesela, diyelim ki alınan bu paraları amacına uygun kullanıp kullanmadığını kim denetliyor, nasıl denetliyor, bunun hesabı nasıl verilecek meselesinde hiçbir tartışma, hiçbir şey yok; daha çok işte, burada bir kurum var, yardım -ki duygusal bir noktada da kamu yararına- evet, uluslararası alanda da, işte Türkiye’de de...

Yanı başımızda, hele hele Orta Doğu’da savaş, çatışma yaşanırken Türkiye’de işte insani yardım konusunda bu kadar ciddi ihtiyaç duyulduğu bir dönemde de biz, özellikle Kızılayın ya da AFAD’ın ya da bu alanda çalışma yapanların nasıl çalışma yaptığını, buradaki denetimi bile görmüyoruz. Özellikle, savaş nedeniyle kapımızı açtık, insanlar buraya geldi. Buradaki yardımlar ne kadar denetleniyor, bu yardımlar amacına uygun yapılıyor mu yapılmıyor mu, bu yardımlar karşısında nasıl bir şey izleniyor bunlar yok.

Dolayısıyla yani çıkarttığımız yasalara bakarken sadece bir maddi ihtiyaç üzerinden bir yasa çıkarmak değil ya da işte orada kurum temsilcilerinin ihtiyacı ya da iktidarın kendi şeyine göre temsilini değil, gerçekten toplumun ihtiyacını belirleyelim, buradaki denetim meselesini ciddi yapalım çünkü denetim, demokrasinin temel şeylerinden birisidir.

Sonuçta muhalefet, bugün burada söylediği, kürsüde söylediği sözleri boşuna söylemiyor ya da sadece muhalefet etmek için söylemiyoruz, aynı zamanda bu konuda bizim kaygılarımız var, bu kaygıların giderilmesi gerekiyor. Sonuçta biz de kendi durduğumuz noktada “Bu ülkeyi yönetmeye adayız.” diyoruz. Mesela biz bu ülkeyi yönettiğimizde böyle yönetmeyeceğiz; bütün sivil toplum örgütleriyle, halkla, yurttaşlarla bir araya gelip ihtiyaçlarımızı birlikte belirleyeceğiz. Belki halkın bu konuda denetiminin yolunu açacağız. Mesela, halk bilmiyor, bütün bu yasalar çıkartılıyor, nereye başvuracağını dahi bilmiyor. Gerçekten haksız hukuksuz bir durum var mı, bunu bile denetleyemiyor ama bu çok doğal çünkü Türkiye’de hukuksuzluk hukuk hâline getirildi.

Sağlık alanında, eğitim alanında, işte kadın alanında, her yerde, kentsel dönüşüm –bir sonraki madde kentsel dönüşüm üzerine, o konuda da görüşlerimizi ifade edeceğiz- bütün bu alanlarda hukuksuzluk, hukuk hâline getirildi. Bize de bu dayatılıyor; biz en azından, muhalefet olarak buna yönelik şerhimizi ifade ediyoruz.

Bu maddenin metinden çıkartılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Diğer önerge üzerinde Sayın Mustafa Erdem konuşacak, Ankara Milletvekili.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

688 sıra sayılı yasanın 12'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, inanç değerlerimizin gereği olarak, insanlar, kendi kazanımlarını, kendi imkânlarını başkalarıyla paylaşmak durumunda kalırlar. Bu, bizim örfümüzde vardır, kültürümüzde vardır, dinî değerlerimizde vardır, İslam medeniyetinin tamamında vardır. Bir sadakayicâriyye kültürü olarak bu, asırlar boyu devam edegelmiş ama en mükemmel şeklini Türk milletinin insanlığa yön verdiği döneme isabet ettirmiştir.

Şimdi, biz, birey olarak birtakım hayri hizmetleri yaparken bunun kurumsal kimlik kazanması ve böylece daha fazla kimselere, daha fazla kitlelere, daha fazla yerlere ulaşmasını da temin etmek durumunda kalırız. Nitekim bizim tarihimizde, başta Kızılay olmak üzere çok çeşitli hayır kurumları icra edilegelmiş ve bunlar, insanlığın karşı karşıya kaldıkları tehdit ve tehlikelere her zaman çözüm üretmeye gayret etmişlerdir. Bu, sadece Türk milletinin kendi tarihiyle alakalı değil, aynı zamanda insanlığın karşı karşıya kaldığı ciddi tehlikelerde de bir çözüm arayışı içerisinde olmuştur. Son zamanlarda Kızılayımız, sadece Türkiye’de yangın, deprem, sel vesaire değil, İslam dünyasının çok çeşitli yerlerinde de birtakım hayri hizmetlere vesile olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bir hususu burada özellikle dikkatlerinize sunmak istiyorum: İnsan, bir hayır kurumuna katkıda bulunacak ise önce hayır kurumuna katkıda bulunacak olanların, bunu meşru yollardan, helal yollardan temin etmesi lazım gelir ama inancımız gereği bunun bir başka hususu daha vardır ki bu da en az birinci madde kadar önemlidir; o da temiz yollardan, meşru yollardan, helal yollardan biriken değerlerin aynı şekilde ahlaki, insani, hayri, temiz, helal ve meşru alanlara sarf edilmesi lazım gelir.

Ecdat, dünden bugüne alın teri, göz nuru olarak nitelediğimiz, insanlığın yararına olması hâlinde ebedî hayatın kazanımlarını elde edeceğine inandığından dolayı bu konularda çok hassas davranmış, çok titiz davranmış ve onların kurduğu medeniyetle asırlarca insanlığa ışık tutmuş, huzur ve refah sebebi olmuştur ama gelin görün ki yakın geçmişimizden bugüne yani AKP’nin iktidarda olduğu dönemlerde hayır hizmetleriyle alakalı olarak yapılan işlerde amacı dışında kullanılmalar, maksadı dışına hizmet, insanların alın terleri ve göz nurlarını siyasi veya farklı hesaplar uğruna peşkeş çekmeler, maalesef, Türk milletinin hayır duygularının zedelenmesine, umutlarının yok edilmesine, inançlarının istismar edilmesine sebebiyet vermektedir.

Şu anda karşı karşıya kaldığımız manzaralara bakılır ise, adı her ne olursa olsun, dünden bugüne insanlığın hayır duygularının şu veya bu şekilde kötü amaçlarla kullanılmış olması, onların dinî değerlerinin de bir şekilde zaafa uğratılma sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hayır kurumları, hayır yapmak için kurulur. Hayır kurumları, hayır yapma amacına matuf olarak kurulur. Ama bunun hedefi, ebedî alanı kazanmak, ebedî âlemde huzur içerisinde bulunmak, bireysel olarak yapmak istediklerini yapamayanların, kurumsal olarak, amaçlarına hizmet etme gayesine matuf olarak vardır. Ama gelin görün ki son dönemlerde, özellikle de sizin dönemlerinizde kurageldiğiniz birtakım sivil toplum örgütleri veya birtakım hayır kuruluşları, sizlerin nasıl siyasi çıkarlarınıza alet edildiklerini, insanımızın hayır tutkularının nasıl amacı dışına kullanıldıklarını gösterme bakımından fevkalade ibret vericidir. Şunu buradan özellikle hatırlatmak ve uyarmak istiyorum: Hayır sahipleri, verdikleri hayır, yaptıkları hayır hizmetleriyle ahireti kazanmak, ebedî âlemde huzurlu ve mutlu olmak isterlerken, onların amaçlarını kötüye kullananların, dünya saltanatı inşa etmeleri, kendilerini sırça köşklere yaşatmaları ve yaptıkları yanlışları suretihtan görünerek Türk milletine dayatmaları, ahlakımız, inancımız, örfümüz, kültürümüz ve dinimiz açısından fevkalade sakıncalıdır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 12. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli (İzmir) ve arkadaşları

MADDE 12- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hallerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dahil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamında bulunan teslim ve hizmetleri,”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Bihlun Tamaylıgil konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 688 sıra sayılı Teklif’in 12’nci maddesinde verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkanım, arkadaşlarımızın belki çok acil görüşmek istedikleri konular var ama ben o konuların dışında kendi anlatmak istediğimi dile getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil’i dinleyelim lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – İsterlerse dışarda da herhâlde beraberce paylaşabilirler.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil’i lütfen dinleyelim. Lütfen sessiz olalım.

Sürenizi baştan alıyorum.

Buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bugün 18 Mart. 18 Martı ve 18 Mart ruhunu paylaşmayı, bu kürsüden bir milletvekili olarak, özellikle de bir kadın milletvekili olarak, kurtuluş mücadelesinin bayrağıyla Türk kadınının açmış olduğu bağımsızlık ve özgürlük ruhunu paylaşmayı kendime görev biliyorum.

18 Mart, tabii, dünya tarihine baktığımız zaman, hem bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi hem de birlik ve beraberlik içerisinde yapılmış büyük bir karşı duruşun yazmış olduğu bir destan olarak karşımızda ve bu destan yazılırken Çanakkale, şehit ve gazilerin kanlarıyla sulanarak, bir ulusun dirilişini ortaya koyduğu toprak olarak -varlığı- tarihte yer tutuyor.

Şimdi, bu zaferin 100'üncü yıl dönümünde, tarihten de ders alarak bundan sonraki barış dolu günleri dilerken, ben "Çanakkale geçilmez." dedirten Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve kahraman şehitlerimizi saygı ve şükranla anmak istiyorum. Bu sözleri söylerken, ne yazık ki, son dönemde, 18 Mart ruhunu paylaşırken Mustafa Kemal Atatürk'ü dikkate almayan söylemlerle karşı karşıya olmaktan da büyük üzüntü duyduğumu bildirmek istiyorum.

Bakın, Harp Mecmuası diye bir mecmua var Osmanlı Devleti'nin 1915 yılında basmış olduğu ve orada Seyit Onbaşı'yla beraber Mustafa Kemal Atatürk'ten övgüyle bahsediyor. Biz bugün hâlâ bu övgüyü dile getirmekten imtina edenlerle karşı karşıyayız. Unutulmamalı ki bu imtina edenler tarihin tozlu raflarında kalırken, Mustafa Kemal her zaman altın harflerle Türk tarihinde yerini tutacaktır.

Şimdi, bugünkü KDV istisnasıyla ilgili söylemek istediklerim de şunlar: Bakınız, bizim bir kanunumuz var ve bu kanun 1606 sayılı Kanun, bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun. Bu kanun 3685 sayılı Kanun'la da değişikliği uğramış ve orada da "Kızılay Derneği, Türk Hava Kurumu, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Yardım Sevenler Derneği, Darüşşafaka, resmî darülaceze kurumları, sağlanan bütün gelirlerinden, vergi, resim ve harç olarak muafır." diyor ve "Kendilerine terettüp eden vergi, harç ve resim mükellefiyetinin kurumlara ait olduğu hâllerde bütün vergilerden muafır." diyor.

Şimdi, biz bakıyoruz, Yeşilay, Yeşilayın şimdi üretilen vakfı ve Kazılıya vergi istisnaları getiriliyor. Çok güzel, tabii ki Kızılay çok önemli işler yerine getiriyor, kan bağışlarını, kan bağışlarıyla ilgili çalışmaları hızlandırıyor, tüm Türkiye'ye ve dünyaya afet zamanı, olumsuz şartların yaşandığı her süreçte el uzatıyor ama biz, peki, burada tanımlanmış bir sürü kurum varken niye diğerlerini dışarıda bırakıyoruz?

Bakın, bir Darüşşafaka var, Anadolu'nun toprağının her kısmında babasız çocuklara okul imkânı veriyor, onlara KDV istisnası tanımıyoruz. Geçen sene 3 milyon lira KDV ödemiş. Neye ödemiş? Aldığı defter, kitaba. "E, biz battaniyeye, çadıra KDV ödemeyelim ama bunlar ödesin." Artı, bir de Kızılay ve Yeşilaya bağış topladıkları zaman kurumlar vergisi matrahından tamamını düşürten bir uygulama ama bunlarda da matrahın yüzde 5'ini aşmayacak bir sınırlama. Böyle kurumlar veya yardım faaliyetleri arasında güçlendirecek çalışmaları niye birbirinden ayırıyoruz? Bunu ayırma ihtiyacı neden duyuluyor?

Bakınız, değerli arkadaşlar, bugün Darüşşafakayla ilgili talepler defalarca Komisyonda da dile getirildi, kabul edilmedi; Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği kabul edilmedi. LÖSEV... Lösemili çocuklarla ilgili hastane yapıyor, niye bunlara istisna tanımıyoruz? Hepsinin eğer bir sosyal devlet sorumluluğunda düşünüyorsak bunların bütünüyle dikkate alınmasında fayda var diye düşünmek gerekiyor. Ama Kızılaya son dönemde bakıyoruz... Ha, şu: Kızılay Sağlık Bakanlığından Yeşilay gibi yardım da almamış. Kızılay da buraya dâhil edilmiş ki Yeşilay Vakfının yolu açılırken o da bir anahtar olsun, anahtar kelime olsun diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tamaylıgil.

BİHLUN TAMAYLIĞİL (Devamla) – Kızılay son dönemde -hani şu, biraz önce hocamız dile getirdi, bağışçıların hukukuyla ilgili, bazı bağışları aldı ama adı özellikle 17-25 Aralık sürecinde geçenlerin bağışlarını alırken onlarla ilgili bir “tweet”i sosyal medyada paylaştı diye, en başarılı, Türkiye 3’üncüsü, bölge 1’incisi kan merkezi müdürünü de görevden aldı.

Biraz da siyasi düşünmemek gerekir diyorum, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İstem üzerine on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.06

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

688 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

13'üncü maddede dört adet önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 13 üncü maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici 34 üncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Osman Boyraz

Mihrimah Belma Satır

Kayseri

İstanbul

İstanbul

Erol Kaya

Mehmet Doğan Kubat

Recep Özel

İstanbul

İstanbul

Isparta

Ramazan Can

Nusret Bayraktar

Kırıkkale

Rize

“GEÇİCİ MADDE 34- 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi işlemleri 31/12/2018 tarihine kadar katma değer vergisi, damga vergisi ve tapu harcından müstesnadır. Bu taşınmazların 31/12/2018 tarihine kadar Hazineye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazanç oluşmuş sayılmaz.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri'nin Çerçeve 13'üncü maddesiyle 3065 Sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen Geçici 34'üncü Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

“GEÇİCİ MADDE 34- 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan ve 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

Sultanbeyli’deki vatandaşların tapu sorununu çözmek amacıyla yukarıdaki fıkra uyarınca katma değer vergisinden müstesna olarak, trampa yoluyla kamulaştırılarak hazineye devir ve teslim edilen taşınmazlar karşılığında hazinece devredilen taşınmazların imar durumları ve değerleri uygun araçlarla kamuoyuna duyurulur. Anılan imar durumlarında Sultanbeyli’deki mülkiyet sorunu yaşayan vatandaşların sahip olacağı taşınmazlar hariç, 10 yıl süreyle değişiklik yapılmaz.

BAŞKAN – Şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13. Maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken	Selma Irmak	Halil Aksoy
Bingöl	Şırnak	Ağrı
Mülkiye Birtane	Adil Zozani	Erol Dora
Kars	Hakkâri	Mardin
Demir Çelik	Abdullah Levent Tüzel	Sebahat Tuncel
Muş	İstanbul	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Akçay	Özcan Yeniçeri	Mehmet Günal
Manisa	Ankara	Antalya
Mesut Dedeoğlu	Ali Öz	Alim Işık
Kahramanmaraş	Mersin	Kütahya

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sebahat Tuncel konuşacak önergelerin bir tanesinde.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tekrar merhaba.

Bugün milletvekili arkadaşlarımızın çoğu “Nevroz” haftası nedeniyle alanlarında olduğu için, “Nevroz” kutlamalarında, nöbet bize kalmış durumda. O yüzden sık sık karşınıza çıkıyorum ama grubumuzun görüşlerini ifade edeceğim.

Değerli arkadaşlar, bu 13'üncü madde kentsel dönüşüme ilişkin bir madde. Aslında bu kürsüde kentsel dönüşüme ilişkin muhalefetimizi çok net olarak hep ifade ettik. Özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kuruluşu döneminde, kanun hükmünde kararnameyle kurulurken de Şehircilik Bakanlığı ile çevrenin yan yana gelmesinin ciddi anlamda bir sorun olduğunu, dolayısıyla aslında çevreyi, şehirlerimizi rant açmanın temel bir noktası olduğunu düşünüyoruz. Bugün burada yapılan düzenleme de aslında daha önce yapılan bir düzenlemeden dolayı ortaya çıkan sorunların çözümüne ilişkin İstanbul Sultanbeyli' de yapılan bir projeye ilişkin.

İstanbul, bu kentsel dönüşüm konusunda ciddi sorun yaşayan alanlardan birisi çünkü kentsel dönüşüm meselesi, sadece binaların yapılması meselesi değil, aynı zamanda sınıfsal perspektifi olan bir yaklaşım çünkü yoksulların, en yoksulların olduğu yerlerde, Romanların, Kürtlerin, bu toplumda “en alttakiler” diye ifade edeceğimiz insanların olduğu yerlerde ama aynı zamanda güzel, kentin en güzel merkezlerindeki yerleri boşaltıp bunu daha zenginlere rant alanı olarak veren sistemin kendisi. “Kentsel dönüşüm” adı altında ciddi sorunlar yaşanıyor. Yerinden dönüşüm yerine, aslında mevcut olanları yerinden ederek başkalarını oraya getirip, zenginleri getirip daha zengin eden, asıl oranın sahibi olanları oraya yaklaştırmayan bir zihniyetle karşı karşıyayız.

Kent demek, kent yönetimi demek aynı zamanda bir demokrasidir. Her kentin bir ruhu vardır. Siz, şimdi, bu ruhu görmeden, sadece her yere bina olarak baktığınızda, her binaya da dolar işaretiyle baktığınızda, aslında ne hâle getirdiğinizi görürsünüz. AKP Hükümetinin yaptığı şey tam da bu çünkü inşaat partisine dönmüş durumda; Türkiye'nin her yerinde inşaat yapıyor, inşaat üzerinden rant elde ediyor ve bütün yaşam alanlarımızı buna açıyor. Bir yandan HES projeleriyle doğamızı talan ediyor, bütün toplumsal muhalefete rağmen, halka rağmen oradaki insanları zorunlu göçe tabi tutuyor, Kürdistan'dan Türkiye'ye, her yerde, Ege'ye kadar, yaşamın her alanında HES projeleriyle insanları başka bir zorunlu alana dönüştürüyor, sonra da aslında oraları ranta açıyor. Yine, başka bir noktada, kentin en iyi yerlerinde, en verimli yerlerinde insanları buradan çıkarıyor.

Bir başka mesele, bunu yaparken de oradaki insanlara sormuyor, oradaki insanların görüşünü almıyor. Bunun olanakları ne, riskleri ne, neyle karşılaşacaklar? “Daha iyi bir yaşam sunuyoruz.” adı altında, aslında kentlerimizi tarumar ediyorlar. O yüzden, dediğimiz gibi, kentin bir ruhu var ve bu ruhu AKP iktidarı bozmuş durumda. Büyük büyük binalar dikiliyor, orada kendisine göre rant elde ediyor; yaşam alanı, ekolojik sistem, hepsi darmadağın.

Bakın, İstanbul'da bir ara “Kanal İstanbul” denildi. Bu Kanal İstanbul Projesi ne zaman hayata geçecek belli değil. Bir yandan üçüncü köprü projesi, bir yandan aslında kentsel dönüşüm projeleriyle İstanbul'u İstanbul olmaktan çıkardınız, tarihî, doğal yapısını ortadan kaldırdınız, kültürel yapısını ortadan kaldırdınız. Binlerce yıllık, insanların yaşadığı, geleneklerini, kültürlerini taşıdığı bir şehir buradan yok ettiniz.

Bakın, şimdi, aynı zihniyeti biz başka biçimde Orta Doğu'da görüyoruz. IŞİD denilen bu çete örgütleri halklara saldırmıyor sadece, doğaya saldırıyor. Bakın, Irak'ta Ninova'da ne yaptı? İnsanlık tarihini yok etti. Taşlara saldırmasının, oradaki tarihî eserlere saldırmasının özü ne? Oradaki yaşam kültürünü, oradaki ruhu tamamen ortadan kaldırmak.

Aslında bugün iktidarın uyguladığı da modernize edilmiş başka bir yöntem. Yani girdiği her yeri talan ediyor, her yeri aslında yaşam alanı olmaktan çıkartıyor. Her yere sadece binalar dikeyyor, her yeri sosyal, kültürel, ekonomik alanından uzaklaştırıyor. Yeni sınıflar yaratıyor, yoksullarla zenginler arasındaki uçurumu derinleştiriyor, onlara duvar örüyor, barajlar örüyor birbirine karşı. Dolayısıyla biz buna karşı değerlendirmemizi hep ifade ettik. O yüzden daha çok sorun çıkacak. Yani çıkarttığınız yasalar o kadar ciddi sorunlara neden oluyor ki, biz buradan tekrar bunları düzeltelim diye yeni yasalar çıkartılması konusunda çaba harcayacağız.

Ama şunu ifade edeyim: Artık insanlar eskisi gibi değil, artık insanlar uyanmış durumda, doğaya sahip çıkıyor, kendine sahip çıkıyor, kültürüne sahip çıkıyor, geçmişine sahip çıkıyor ve bu konuda da mücadele ediyor, itiraz ediyor, isyan ediyor. Gezi direnişi bu açıdan çok önemli bir ivmedir. AKP Hükûmetinin bundan ders alması gerektiğini düşünürüz. Çünkü eğer bundan ders almazsanız yarın başka toplumsal sorunlarla karşı karşıya geleceksiniz. Siz zannediyor musunuz ki yaptığınız her türlü kötülük, her türlü hukuksuzluk yanınıza kalacak? Hiç öyle değil. Çünkü adaletsizliğin olmadığı yerde barış yoktur.

Adalet yoksa barış da yoktur, bunu en yakın sürede de göreceksiniz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Adaletsizliğin” dediniz, yanlış söylediniz, cümleyi yanlış söylediniz ama, cümle yanlış oldu.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Adaletin olmadığı yerde...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Adaletin olmadığı yerde... İktidara düzelttiği için teşekkür ediyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Olsun, anladık biz, biz sizi anlıyoruz Sebahat Hanım, biz sizi anladığımız için sorun yok.

BAŞKAN – Diğer önerge üzerinde Sayın Mesut Dedeoğlu konuşacak.

Buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine vermiş olduğumuz değişiklik önergesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hükûmet, ülkemizin her geçen gün biriken ve artan sorunlarına köklü çözümler bulmak yerine, zaman zaman hazırlamış olduğu torba yasalarla çözüm bulmaya çalışmaktadır. Hükûmet, torba yasalarda milletimizin sorunlarına çözüm bulmak yerine, rantîye gruplarına çıkar sağlamaktadır.

Trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazlarda gelir ve kurumlar vergisine ilişkin kazanç oluşmasını düzenleyen hüküm, kanun teklifinin 13’üncü maddesinde yer almaktadır. Teklifin 13’üncü maddesiyle, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 34’üncü maddesinde, kentsel dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların hazineye devrinden doğan kazançlara ilişkin düzenleme yapılmaktadır. 31/12/2015 tarihine kadar madde kapsamında öngörülen devir işlemlerinden dolayı kazanç oluşmaması düzenlenmekte ve aynı işlemlerle ilgili teslimler katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

Söz konusu düzenleme, AKP Hükûmetinin rant temelli kentsel dönüşüm politikalarının bir parçasıdır. Hükûmet, rant temelli ve yolsuzluk merkezli politikalarının ana eksenini inşaat sektörü üzerinden yürütmüştür. Bunun bir nedeni inşaat sektörünün büyüklüğü ise, diğer bir nedeni de bu sektörün bol kazançlı alanlardan birisi olmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inşaat sektöründeki rant dağılımı imar planları üzerinden yapılmaktadır. Söz konusu madde hükmüyle de özelde İstanbul Sultanbeyli ilçesindeki imar sorunu saklanmakta ve yolsuzluklara zemin hazırlanmaktadır.

AKP, kentsel dönüşüm rantını “afet yasası” adı altında gizlemek istemiştir. Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren vatandaşlarımızın aleyhine birçok uygulamaya zemin hazırlanmıştır. Kentsel dönüşüm, Hükümet ve AKP için bir yandaş zenginleştirme kanunu olarak uygulanmaya başlanmıştır. Kentsel dönüşüm projelerinin bugüne kadarki uygulamaları projelerin bir dönüşümden daha çok, yağma ve talan projeleri olduğunu ortaya koymaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere, TOKİ ve belediyelere verilen kamulaştırma yetkisi yandaş sermayelerin yatırım alanı hâline gelmiştir. Buralarda yaşayan yoksul insanların hakları maalesef ki hiç gözetilmemiştir. Bu alanlarda rantiyecilerin hakları tamamen ortaya çıkarılmıştır.

Kentsel dönüşümün yasal dayanağı Mayıs 2012’de yürürlüğe giren 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’dur. Bu kanunun iki buçuk yıllık uygulamaları

bile mülkiyet hakkına uyan, toplumsal katılımı esas alan ve toplumsal yararı merkezine alan uygulamalardan uzak bir görüntü vermektedir. Bu kanunla, dünyada tarihe gömülmüş yap-sat uygulamaları ortaya çıkmıştır. Çünkü rantı en hızlı ve en yoğun şekilde sağlamanın yöntemi yap-sat uygulamasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa, Anayasa’nın 2’nci maddesinde yer alan olan sosyal hukuk devleti ilkesine, 10’uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine, 21’inci maddesinde yer alan konut dokunulmazlığı ilkesine ve 35’inci maddesinde yer alan mülkiyet hakkı ilkesine aykırıdır. Bu düzenleme Anayasa’nın 36’ncı maddesinde yer alan hak arama hürriyeti ilkesini, 56 ve 57’nci maddelerinde yer alan sağlık, çevre ve konut ilkesini, 125’inci maddesinde yer alan idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolunun açık olması ilkesini ihlal etmektedir.

Devlet arazilerinin yandaşlara peşkeş çekilmesini sağlayan bu düzenleme, TMSF’ye devredilen televizyon ve banka gibi işletmelerin yandaş firmalara rahatlıkla satışını sağlayacak bir düzenlemedir.

Bütün bu duygu ve düşüncelerle, değişiklik önergemizin kabulünü dileyerek yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dedeoğlu.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri’nin Çerçeve 13’üncü maddesiyle 3065 Sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen Geçici 34’üncü Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akif Hamzaçebi (İstanbul)

“GEÇİCİ MADDE 34- 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan ve 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak

iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi 31/12/2015 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

Sultanbeyli'deki vatandaşların tapu sorununu çözmek amacıyla yukarıdaki fıkra uyarınca katma değer vergisinden müstesna olarak, trampa yoluyla kamulaştırılarak hazineye devir ve teslim edilen taşınmazlar karşılığında hazinece devredilen taşınmazların imar durumları ve değerleri uygun araçlarla kamuoyuna duyurulur. Anılan imar durumlarında Sultanbeyli'deki mülkiyet sorunu yaşayan vatandaşların sahip olacağı taşınmazlar hariç, 10 yıl süreyle değişiklik yapılmaz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Akif Hamzaçebi konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz teklifin en önemli iki üç maddesinden bir tanesi budur.

Konu şu: İstanbul'da Sultanbeyli ilçesi, vatandaşlarımızın mülkiyet sorunu yani tapu sorunu yaşadığı ilçelerin en başlarında gelen birkaç ilçeden biridir. Sultanbeyli'deki vatandaşlarımızın 2/B'den kaynaklanan sorunları vardır, orman arazisi üzerinde yapılan yerleşimlerden kaynaklanan sorunları vardır, üçüncü olarak da diğer ilçelerde olmayan, Sultanbeyli'de olan, özel mülkiyete konu taşınmazlar üzerinde vatandaşların yapmış olduğu yapılardan kaynaklanan sorunlar vardır. Yani, özel mülkiyete konu taşınmaz üzerinde bir başka kişi, gerçek kişi bina yapmış, gecekondyu yapmış, dükkân yapmış, her neyse ama bu binanın tapusu, 2/B veya orman arazisinde olduğu gibi hazineye, ormana veya kamu kurumlarına değil gerçek kişilere ait.

Şimdi, görünüşte bu madde, bu vatandaşlarımızın bu mülkiyetten, özel mülkiyete konu taşınmaz üzerindeki yerleşimden kaynaklanan tapu sorununu çözmek amacıyla getirilmektedir. Biz de Sultanbeyli'deki vatandaşlarımızın tapu sahibi olmasını istiyoruz. Bu konuda hiçbir tartışma yok. Sultanbeyli'nin 15 mahallesi var: Fatih Mahallesi, Mecidiye Mahallesi, Orhan Gazi Mahallesi, Akşemsettin Mahallesi, Necip Fazıl, Yavuz Selim, Turgut Reis, Adil Mahallesi, Hasanpaşa – Hasanpaşa'nın ormandan kaynaklanan yerleşim sorunu hâlâ duruyor, önergelerimize rağmen çözülmedi- Ahmet Yesevi, Mehmet Akif, Abdurrahmangazi, Battalgazi, Mimar Sinan, Hamidiye. Yani, bu 15 mahallenin neredeyse hepsinde bu özel mülkiyete konu taşınmaz üzerindeki vatandaşın binasından kaynaklanan sorun var.

Şimdi, bizim önergemiz şunu getiriyor... Teklif diyor ki: “Biz bu mülkiyet sorununu trampa yani takas yoluyla çözelim. Bu 15 mahalledeki arazinin önemli ölçüde mülkiyeti birkaç şirkete ait, birkaç kişiye ait. Bunlar toplamışlar arazileri. Bu arazileri hazineye alalım, bunun karşılığında da, hazineye alınan bu araziler karşılığında da bu birkaç şirkete, birkaç kişiye hazineden arazi verelim.” Aslında, buna gerek yok normalde. Hazine bu araziye vereceğine, kendisi de değerlendirip bu araziye, o arazileri, Sultanbeyli'deki arazileri kamulaştırıp vatandaşa tapusunu verebilir. Diyelim ki bu yolu Hükûmet tercih etmedi; olabilir, işe sürat kazandırılabilir, pratiklik kazandırılabilir diye, “Trampa yapalım, hazinenin

bir arazisini devredelim, birkaç arazisini devredelim.” O zaman diyoruz ki: Bu devrettiğin arazinin değeri nedir, bunu açıkla Sayın Bakan, Hükûmet bunu açıklasın. İki: Bu arazinin imar durumu nedir, devrettiğin tarihteki, takas yaptığın tarihteki imar durumu nedir, bunu da açıkla. Bir de on yıl süreyle bu imar durumu da yani Sultanbeyli’deki taşınmazları vatandaşa tapusunu vermek üzere trampa yoluyla kamalaştırdın, onun karşılığında İstanbul’un diğer yerlerinde değerli arazilerin, o verdiği arazilerin imar durumu da on yıl süreyle değiştirilmesin. Bu kadar basit. Madem Sultanbeyli’deki vatandaşımıza tapu vereceğiz, Sultanbeyli’deki vatandaşın sırtından birileri vurgun vurmasın. Konu bu kadar basit.

Daha evvel ben bir basın toplantısı yaptım, bu konu çok eski bir konu. Maslak’taki MİT arazisinin -800 dönüm civarında bir arazidir, miktarda yanılabilirim ama yüzlerce dönüm büyüklüğünde bir arazidir- bu kişilere devredileceğini ben duydum, bana böyle bir bilgi geldi. Basın toplantısı yaptım, bunu reddettim, buna kimse teşebbüs edemez, cesaret edemez. Sonra iktidar partisi mensuplarıyla yaptığım konuşmada “O eski bir mevzu.” dediler bana. Şimdi, MİT arazisi yerine başka araziler verilecek.

Değerli arkadaşlar, ne verecekseniz, imar durumu nedir, değeri nedir, bunu açıklayalım, kanun hükmüne bunu koyalım. Siz bunu yapmadığınız gibi, şimdi bir önerge getirmişsiniz, gelir ve kurumlar vergisi istisnası veriyorsunuz; Komisyondan geçen metinde yok, birazdan onu buraya getirip, oylayıp kabul edeceksiniz. Sultanbeyli’nin sırtından kimse vurgun vurmasın. Amaç, Sultanbeyli’deki vatandaşla tapu vermek olmalı, biz bunu destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Önergeyi oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Hamzaçebi, Sayın Düzgün, Sayın Seçer, Sayın Şeker, Sayın Haberal, Sayın Akçay, Sayın Dedeoğlu, Sayın Altay, Sayın Sarı, Sayın Özkes, Sayın Türel, Sayın Özgündüz, Sayın Küçük, Sayın Aldan, Sayın Köktürk, Sayın Türmen, Sayın Kuşoğlu, Sayın Tamaylıgil, Sayın Çetin, Sayın Akar, Sayın Bulut.

İki dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekili-linin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 13 üncü maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici 34 üncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Boyraz (İstanbul) ve arkadaşları

“GEÇİCİ MADDE 34- 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi işlemleri 31/12/2018 tarihine kadar katma değer vergisi, damga vergisi ve tapu harcından müstesnadır. Bu taşınmazların 31/12/2018 tarihine kadar Hazineye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazanç oluşmuş sayılmaz.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Nusret Bayraktar konuşacak.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NUSRET BAYRAKTAR (Rize) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce anlatıldığı üzere, konu aslında tamamen, AK PARTİ iktidarının bugüne kadar sürdüre geldiği çözüm önerilerinden en önemlisi olan mülkiyet sorununu çözmektir.

1950 yılından bu yana, özellikle Sultanbeyli’deki tapuların bir bölümü iptal edilmiş, yüzde 27’si 2/B idi, 2/B’yi geçmiş dönemde muhalefetle birlikte yaptığımız çalışmalar sonucunda halletmiştik. Ancak, 9 bin dönüm arazinin asıl tapusu var, tapu iptal edilmiş. 1950’li yıllardan sonra, tapusuz gözüken bu alanı 200 bin kişi el senetleriyle satın almışlar ama mahkeme sürecinin bittiği 1987 yılında kök tapu sahipleri tapularını yeniden ellerine alıyorlar ve birbirlerine de satıyorlar. 6.146 hissedar 9 bin dönüm araziye alıyorlar. Oysa, parsel sayısı 22. Sadece 1561 sayılı parsel 601.129 metrekare, hisse sahibi 2.122. Bu kadar yoğun hisse sahiplerinin bulunduğu bir ortamda, şu anda 9 bin dönümünün yüzde 30’u yani 3 bin dönümlük kısım hem hak sahibi hem tapu sahibi, hisseli olarak. 1.600 dönümlük kısım belediyenin mülkiyetinde. Geriye kalan yüzde 35’lik kısım ise 7 kişi ve şirketlerin satın alarak topladığı alanlar. Buradaki mülkiyeti çözmenin bir yolu var: Hazine buraları ya kamulaştırmalı yahut da takas yapmalı ve belediyeye devrederek belediye de 4706 sayılı Yasa ile... “İşgalci” demiyorum çünkü bunlar hak sahipleri, parayla almışlar, kimisinin tapusu vardır. Peki, ne yapılması gerekir? Yeniden, belediye bunlara satarak mülkiyet hakkını elde etmek suretiyle hak sahiplerine tapu vermeli ve iyileştirme ve yenileşme yapmak suretiyle çarpık yapılaşmayı muhtemel depreme karşı, o güzelim Sultanbeyli’deki çarpık oluşumu belediyenin uygulama yapmak suretiyle dönüştürmesi gerekir. O hâlde, bu mülkiyetin trampa yoluyla takas edilmesinde Maliyecilerin büyük bir bölümünün “Vergi çıkar mı, çıkmaz mı?” tartışmaları iki yılımızı aldı. İki yıl sonunda, bu madde çıksın, bu kanun çıksın ki yani vergilendirme husu-sundan... Peki, ne veriyorsunuz? Sayın Hamzaçebi’nin söylediği gibi, MİT arazisini talep ettiler bu hak sahiplerinin bir bölümü. 800 dönüm değil, 120 dönüm, DOP’u kesildikten sonra 75 dönümlük Maslak’taki bir araziye talep ettiler; ne Maliye Bakanlığı ne Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ne de Başbakanlık müsaade etmedi. Burası kritik, hassas bir yerdir. Daha gelişmeye müsait olan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Demek ki o vardı yani.

NUSRET BAYRAKTAR (Devamla) - Vardı, talep ediyorlar, hâlâ, şimdi bile talep ediyorlar. Sizin tanıdığınız o şahsiyet, bir tanesi şimdi bile...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben tanımıyorum Sayın Bayraktar.

NUSRET BAYRAKTAR (Devamla) - Belki tanıyorsunuz, muhtemelen, “Ben tanıyorum.” dedi. ... talep ediyor, biz müsaade edilmediğini söyledik. Bizim elimizde değil, Başbakanlık, Maliye Bakanlığı müsaade etmiyor.

Peki, neresi olacak? Yenibosna gibi, Esenyurt gibi, gelişmeye müsait İstanbul’un dış alanlarındaki arazilerin rakamsal değeri değil, orada uygulanacak proje değeri üzerinden bir değerlendirme yapılsın. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kılı kırk yarararak, kendilerine verilen yetkiyi kullanmak suretiyle SPK lisanslı firmalara yaptırdıkları ölçüm ve değerlendirme sonucu, Sultanbeyli’de 0,53 emsalle 2.350 TL bedelle... Oranın proje bedeli nedir? 100 lira. Aynı bedelle... Neresidir? Diyelim Esenyurt. Esenyurt’taki emsal nedir? 2 emsal. Değer nedir? 4 bin lira. $2 \times 4.000 = 8.000$ ₺, onun karşılığı. Örnek veriyorum, sadece bir tane: İşte, Yenibosna’da 74.074 metrekaresine, 2,50’ye göre, Mevcut, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yaptığı emsale göre değer şu kadar. Sultanbeyli’deki arazinin kaç metrekaresini satın alabiliyor? Hesap ettiler, 1.273 dönüm hazine Sultanbeyli’den alacak, karşılığında Yenibosna’dan 74 dönüm verecek. Peki, hazine bunları aldığı zaman ne yapacak? Belediyeye devredecek, belediye de 4706 sayılı Yasa’yla vatandaşa bunları satarak mülkiyet hakkı halledilmiş olacak. Hissedar sayısı çok olduğu için toplayan firmalarla birlikte, “Az sayıdaki alanlarla takas işlemleri daha kolay olur.” diyerek böyle bir metot uygulanmış, vergiye esas olan bir usul çıktığı takdirde takas ve devir işlemleri ve belediyenin uygulama ve belediyenin oradaki hak sahiplerine satış rakamlarında haksızlık olabileceği kanaatiyle aynen Beykoz’da uygulanan 2/B’deki usulün bir benzeriyle -burada asıl tapulu mülk sahibi para vermiş- yeniden satın alarak uygulama yapacaktır. Yani, burada hem mülkiyet çözülüyor hem kamu menfaati gözetiliyor hem de Sultanbeyli’nin yeniden iyileştirilmesi ve dönüşümünün altyapıları sağlanarak konu çözülmüş oluyor.

Takdirlerinize arz ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bayraktar ismimi anarak, verdiğim bilgilerin de doğru olmadığını söyleyerek sataşmada bulunmuştur, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Rize Milletvekili Nusret Bayraktar’ın 688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Bayraktar’ın konuşmasını üzüntüyle izledim. Bu, benim konuşmamın ne kadar doğru olduğunu gösteriyor.

Sayın Bayraktar diyor ki: “O Maslak’taki arazi eski bir mevzu. O şimdi yok. Şimdi, Yenibosna’dan 74 dönüm büyüklüğünde bir arazi verilecek.” Yani, her şey planlanmış, ayarlanmış, hangi arazi alınacak, karşılığında hangi arazi verilecek ve bu planlanmış, ayarlanmış duruma uygun olarak kanun değişikliği yapılıyor şimdi. Bu, ihaleye fesat karıştırmaktır. Her şeyi ayarlamışsınız, Meclisi buna alet ediyorsunuz.

NUSRET BAYRAKTAR (Rize) – Örnek verdim ben.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Örnek verdi, örnek.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ne örneği ya?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Efendim, örnek ne? Yenibosna’dan 74 dönüm yer verecek.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – “Mesela” dedi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Niye Yenibosna’dan 74 dönüm...

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Örnek” dedi, “örnek.”

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Evet, onu da biliyorum, nasıl Maslak bilgisi bana geldiyse o bilgi de bana geldi, o bilgi de bana geldi. Kimseyi de tanımam, bilmem; olayı biliyorum. Mesele, Sultanbeyli’deki o mağdur, garip vatandaşın tapu sahibi olması değil, görünüşte onu tapu sahibi yaparken birilerinin vurgun vurmasıdır; mesele budur. Ben, işin bu tarafına karşı çıkıyorum. Biz parti olarak işin bu tarafına karşı çıkıyoruz. Gelin o zaman saydamlığı sağlayalım. Hangi imar durumudur, nedir, değer nedir? Aslında bu dahi olmaz artık bu saatten sonra çünkü Sayın Bayraktar bu işin pişirildiğini söylüyor. Her şey bitmiş, buna Parlamento alet ediliyor. Kınıyorum. Bu önergeyi eğer kabul edeceksiniz doğrusu üzüntülerimi bildiriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

NUSRET BAYRAKTAR (İstanbul) – Sayın Başkan, bir düzeltme istiyorum. İsmim kullanılarak yeni bir çarpıtma oldu, onu düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Açıklama mı yapacaksınız?

NUSRET BAYRAKTAR (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Açıklama yerinizden.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sataşma yaptı.

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı söz istiyorsunuz.

Buyurun, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

5.- Rize Milletvekili Nusret Bayraktar’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

NUSRET BAYRAKTAR (İstanbul) – Sayın milletvekilleri, aslında “Bir örnek verilsin.” diyerek talep edildi daha önce muhalefet partileri tarafından. “Mesela hangi esaslar üzerinde değerlendirme yapılacak?” Ben bir örnek verdim. Bu sadece, eğer 1.300 dönüm yer ise toplamda 9 bin dönüm yerle ilgili çalışmanın bir anahtarıdır ama Maslak gibi önemli kritik bölgelerin olmadığını, talep edilse dahi Başbakanlığın buna müsaade etmediğini... Hem Maliye Bakanlığının hem Başbakanlığın izni olmadan böyle bir değişim olmaz. Usul ve esasları Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilen ölçüler çerçevesinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygulama alanına koyduğu yerlerdeki trampa işlemlerinde uygulanacak esaslardır. Benden örnek istendiği gibi, hangi örneklerle neresi olur? Genellikle, dedim ki İstanbul’un daha henüz gelişmemiş, işte Esenyurt gibi, Tuzla’nın uzak bölgeleri gibi, Yenibosna’nın bir yeri gibi bir yer olabilir; yoksa, anlaşma yoktur, herhangi bir devir yoktur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yenibosna gelişmemiş mi?

NUSRET BAYRAKTAR (Devamla) – Eğer bu devirler olsaydı o zaman kanunun buraya getirilmesine gerek kalmayacaktı, o zaman çözüm bitmiş, sorun bitmiş olacaktı. Demek ki eksiklikler var. Hangi esaslarla ilgili çalışma yapılır talebinde bulundular benden daha önce, ben de onun bir örneğini usul olarak, anahtar olarak vereceğim dedim. Hemen gelip de böyle “Bu böyledir, verilmiştir...” Verilmiş olsaydı buraya bu kanun gelmezdi.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, anlaşılmış anlaşılın.

NUSRET BAYRAKTAR (Devamla) – Hayır, prensipte bir çalışma yapılacak. Teknik elemanlar elbette bir çalışma yapıyorlar. Neyle çalışma yapıyorlar? Bu araziler... Talep edilen arazilerin büyük bir bölümü Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tahsis edilmiştir. İstedikleri, uygun olanların -değerlenme esaslarına göre- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı SPK lisanslı firmalara değerlendirmeleri yaptıracak, imar şartlarını eşitleyecek ve kesinlikle...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – O zaman madde konulsun.

NUSRET BAYRAKTAR (Devamla) - Ben hele İdris Güllüce Bey Bakanımızın hassasiyetine son derece güveniyorum. Çok olağanüstü bir hassasiyetle “Sakın ha, milimetre şaşırılmayacak, devletin ve tüyü bitmemiş yetimin hakkı asla yenmeyecek.” diyerek bir hassasiyet gösterdiğine ben şahidim, tanığım ve bu çerçevede, bu işlemleri hızlandırmak için böyle bir maddeye ihtiyaç duyulmuştur.

Saygıyla arz ediyorum. Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14’üncü maddede üç adet önerge vardır, üç önerge de aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin 14. Maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken	Selma Irmak	Halil Aksoy
Bingöl	Şırnak	Ağrı
Mülkiye Birtane	Demir Çelik	Adil Zozani
Kars	Muş	Hakkâri
Abdullah Levent Tüzel	Erol Dora	
İstanbul	Mardin	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Akçay	Özcan Yeniçeri	Mehmet Günal
Manisa	Ankara	Antalya
Alim Işık	Ali Öz	
Kütahya	Mersin	

Aynı mahiyetteki son önerenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türelî

İzzet Çetin

Müslim Sarı

İzmir

Ankara

İstanbul

Vahap Seçer

Haydar Akar

Bihlun Tamaylıgil

Mersin

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ KENAN İPEK – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Sebahat Tuncel...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye’deki vergi sistemi, dünyanın modern hukuk ve şeffaflık ilkelerine dayalı anayasaya sahip olan ülkelerindeki en adaletsiz olan, en şeffaf olmayan vergi sistemidir. Bu vergi sistemi, zenginden az vergi, yoksul ve orta gelirliiden çok vergi düsturuna dayanan bu sistem, toplumsal gerilimleri arttırması, haksız kazançlar elde edilmesi ve bu kapsamda toplumsal fay hatlarına saldırı sistemidir. Bir bütün olarak ele alınması gereken vergi sistemi AKP iktidarında yandaş sermaye birikimi nedeniyle ele alınmamış, geçici maddeler torba yasalara eklenerek yandaşlar zengin edilmiştir. Bu birikim oluşturma teknikleri ise birkaç şekilde vücut bulmuştur. Bu tekniklerden birisi kamu kaynaklarının aracı kurumlara aktarılması yoluyla sermaye birikiminin yolunun açılmasıdır. İçeriği, ödemeleri, şekli iktidar tarafından belirlenen, Sayıştayın denetimlerine kapalı olarak gerçekleşen bu teknikle birlikte kamu kaynaklarının sermaye birikimine dâhil edilmesi hem hukuk açısından hem de etik açısından kabul edilemez bir durumdur. 14. maddenin kanun metninden çıkarılması Türkiye’de hukuk ve şeffaflığın tesis edilmesi için elzemdir.

BAŞKAN – Sayın Akçay, siz mi konuşacaksınız?..

Sayın Erkan Akçay konuşacak diğer önerge üzerine.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14’üncü madde üzerine verdiğimiz önergede söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu maddede yapılan bir ek madde düzenlemesiyle, Kızılaya, Yeşilaya ve Yeşilay Vakfına, mülkiyeti hazineye, kamu kurum, kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde işte bu Kızılay ve Yeşilay ve Yeşilay Vakfı lehine kırk dokuz yıl süreyle bedelsiz irtifak hakkı kurulabilmesinin önü açılmaktadır. Yani kediye ciğer emanet ediyor, âdeta yağma Hasan’ın böreği gibi bu kamu kaynakları üzerine bir çöreklenme yapılmaktadır. Yani hani devleti, ülkeyi şirket gibi yönetmek var ya, ifade ettiğimiz gibi, kayıt dışı ve merdiven altı bir yönetimdir bu. Bu maddeyi kabul etmek mümkün değil. Daha henüz Yeşilay Vakfı kimlerden oluşuyor, bu açıklanabilmiş değil. Bu Yeşilay Vakfı yönetimi tapınak şövalyeleri mi, mason locası mı, paralel mi, Haşhaşi mi, bir bilelim. Bu kadar niye meçhul tutulur, açıklanmaz, neden çekinirsiniz? Siz millettten aldığınız oylarla iktidar değil misiniz? Millettten neyi saklıyorsunuz? İşte bu, kayıt dışı faaliyetlerinizi millettten saklamaktan başka bir durum değil. Onun için tekrar ediyorum: Kızılay, Yeşilay yerine “moray” kurun, “moray!” Eninde sonunda AKP’yi morartacak faaliyetlerdir bunlar, şimdiden kurun! (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şimdi, 17-25 Aralık sürecinde Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının yolsuzluk ve rüşvet olayları âdeta cürmümeşhut şeklinde, bir suçüstü hâlinde gözler önüne serilmişti. Artık bütün örtbas etme, saklama ve gizleme faaliyetlerini herkes biliyor ve bu yolsuzluk kapsamında TÜRGEV merkezli imar usulsüzlükleri ve rüşvet faaliyetleri de kamuoyuna feci bir şekilde yansımıştı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de makul olan bir durum vardır; bir insanın bir suçu, ayıbı ortaya çıktıktan sonra veya bir suçüstü olmuşsa şöyle kendini biraz frenler, biraz bekler fakat yani 17-25 Aralık sürecine rağmen Hükûmet durmuyor, yolsuzluk, rüşvet ve usulsüzlüklere zemin hazırlayan uygulamalar pervasız, pupa yelken devam ediyor.

İşte, en son çıkan 6552 sayılı Kanun'un 124'üncü maddesinde de belediyelerin, İçişleri Bakanlığının onayıyla böyle TÜRGEV gibi birtakım dernek, vakıflara taşınmaz tahsis edilebilmesinin de önü açılmıştı. Şimdi, eskiden bu ibare "arsa" şeklindeydi, "arsa" ibaresi "taşınmaz" ibaresi olarak değiştirildi. Yani arsa yerine artık bu adı geçen vakıflar, dernekler kendi belediye başkanlarına diyecekler ki: "Ya, ben şu arsayı beğendim. O arsa belediyeninse bunun üzerine veya değilse satın al, kamulaştır, ne yaparsan yap. Bana 20 katlı bir gökdelen yap, AVM yap, birtakım iş yerleri yap ve bana bu inşaatı da tamamladıktan sonra yirmi beş otuz yıllığına en az devret, bedelsiz olarak veya çok sembolik bir bedelle devret." Bu imkânlar verilmiş ve bu artık önüne geçilemez bir hâle gelmiş. Bu nasıl bir pervasızlıktır? Bu kamu kaynaklarının, millet malının, vatan malının bu kadar pervasızca üzerine nasıl gidilebiliyor, doğrusu anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, Hükûmetin bu faaliyetleri Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunun 17 Şubat 2010 tarihli raporuna da yansımıştır. "Kamu yararına çalışan derneklere sağlanan ayrıcalıklar yanında bazı dernekler, diğerlerinden farklı olarak özel istisna ve ayrıcalıklardan yararlanarak..."

İnşallah bundan sonraki maddede devam edeceğiz çünkü Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme raporu bu konu bakımından önemlidir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Diğer önerge üzerinde Sayın Vahap Seçer konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

688 sıra sayılı bu torba Teklif'in aslında en fazla Komisyon çalışmalarında zamanımızı alan ve en fazla da, madde olarak, sayısal olarak fazla olan konuları Kızılay ve Yeşilayla ilgili düzenlemeler. Aslında, Kızılay, Yeşilaya sağlanan imtiyazlara ilişkin bir mostra görevi yapıyor. Yani Kızılayı gösteriyoruz ama bu arada Yeşilaya ilişkin de çok önemli düzenlemeler yapıyoruz. Bakın, bu teklifin 4'üncü maddesinde bir düzenleme oldu. Orada Yeşilaya Sağlık Bakanlığı bütçesinden her yıl 15 milyon TL aktarılması yönünde bir düzenleme oldu. Daha önce, 2013 yılında da olmuş, o zaman vakıf yok, Yeşilay Derneği var; 12,8 milyon TL o dönemde bir para aktarılmış.

Yine, 11'inci maddede Kızılaya ilişkin gelir ve kurumlar vergisine dair bir muafiyet var. 12'nci maddede, yine, Kızılay Derneğine ilişkin KDV istisnası var. 14'üncü maddede, şu anda verdiğimiz önerge üzerine görüştüğümüz 14'üncü maddede -biraz sonra geleceğim- çok çok önemli tasarruflar var, değişiklikler var. 15'inci maddede yine birtakım imtiyazlar getiriliyor hem Kızılaya hem Yeşilaya. 16'ncı maddede, yine, bu sefer, Kızılayın iktisadi işletmeleri adına birtakım vergi muafiyetleri ve istisnalar getiriyor.

Şimdi, Yeşilayın alametifarikası nedir yani niçin Yeşilaya ilişkin bu kadar önemli düzenlemeler yapılıyor? Biliyorsunuz, Yeşilay, Sayın Cumhurbaşkanının çocuklarının yönetiminde bulunduğu ve 02/12/2014’te -sanıyorum- tescil edilen vakıfta yöneticilik yaptığı bir kuruluş, bir yapı.

Şimdi, bunlar, mutlaka önemli hizmetler yapıyor, toplum yararına, kamu yararına çalışıyor. Türk Kızılayını zaten tartışmak mümkün değil. Az önce de söyledim yani Türk Kızılayı gösteriliyor ama arka planda Yeşilaya önemli imtiyazlar sağlanıyor.

Şimdi, 14’üncü maddeye bir bakalım. Arkadaşlar, burada biz Türk Kızılay Derneğine, Türk Yeşilay Cemiyetine ve Türkiye Yeşilay Vakfına, hazineye ait, mülkiyetleri kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde bedelsiz olarak irtifak hakkı tesis ediyoruz. Ayrıca, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bunlar adına bedelsiz kullanma izni veriyoruz, ayrıca bunlardan hasılat payı almıyoruz. İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazların tapu kütüğüne, taşınmazların amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh koyuyoruz; buna bir lafım yok. Ancak, şimdi, bakın, burada bu kuruluşlara çok önemli birtakım imtiyazlar tanınıyor.

Nedir yani Yeşilayı bir LÖSEV’den, bir Türk Eğitim Vakfından, Darüşşafakadan ayıran özelliği nedir? Şimdi, düşünün, LÖSEV bir hastane kurmak istesin, bir kamu kuruluşuna ait, hazineye ait bir bina olsun, gidip müracaatta bulunsun: “Ben, önemli bir hayır işi yapıyorum, kanserli çocuklarla ilgili birtakım hizmetlerim var, faaliyetlerim var. Bir hastane kurmak istiyorum, onkoloji hastanesi. Falanca kurumunuzun bir binası var, bunu bana, kırk dokuz yıllığına bedelsiz olarak irtifak hakkını verin, tesis edin, tahsis edin.” dese, burada ret cevabı çıkar. Aynı talebi Yeşilay yapar ise bu kanuna göre, tabii ki kurumun da onayıyla vermek durumunda. Ya da aynı talebi Kızılay yapsa, “Benim kan merkezi için binaya ihtiyacım var.” dese -diyelim ki Sosyal Güvenlik Kurumunun bir binası var- böyle bir talepte bulunsa bu kanuna göre o talep yerine getirilecek.

Ama az önce söylediğim gibi, bu ülkede gerçekten toplum yararına, kamu yararına çalışan onlarca dernek var, vakıf var, bu ülkenin insanlarına, evlatlarına hizmet ediyor, onlara bu ayrıcalığı tanımıyoruz. Bu büyük bir haksızlıktır, dolayısıyla bu maddenin bu tekliften çıkartılmasını teklif ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15’inci maddede üç adet önerge vardır, önergeler aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin 15. Maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken	Selma Irmak	Halil Aksoy
Bingöl	Şırmak	Ağrı
Mülkiye Birtane	Adil Zozani	Erol Dora
Kars	Hakkâri	Mardin
Abdullah Levent Tüzel	Sebahat Tuncel	Demir Çelik
İstanbul	İstanbul	Muş

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Erkan Akçay
Manisa

Özcan Yeniçeri
Ankara

Mehmet Günal
Antalya

Alim Işık
Kütahya

Ali Öz
Mersin

Aynı mahiyetteki son önerenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

İzzet Çetin
Ankara

Müslim Sarı
İstanbul

Vahap Seçer
Mersin

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul

Haydar Akar
Kocaeli

BAŞKAN – Okunan önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ KENAN İPEK – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Sebahat Tuncel konuşacak.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum.

Aslında birkaç maddedir aynı konu üzerinde tartışıyoruz; Kızılay, Yeşilay ve Yeşilay Vakfı üzerinde. Kamu yararına nasıl hizmet edecekleri, bunlara aktarılan kaynakların nasıl denetleneceği üzerinde soru işaretlerimizi hep ifade ediyoruz, bir kez daha bunun altını çizmek istiyoruz. Tabii, kamu yararına olan vakıfları, dernekleri, sivil toplum örgütlerini desteklemek, bu konuda ortak bir fikir edinmek olabilir ama bu konuda gerçekten hangi ihtiyaca istinaden bunu gerçekleştiriyoruz? Bu konuda açıklığın olmaması, şeffaflığın olmaması... Ne kadar personel buraya gidecek ya da hangi alanda çalışma yapacak, buraya aktarılan maddi kaynakların ne kadarını nereye kullanacak, bu konudaki planlaması nedir, hiçbir tartışma yok. Sadece önümüze sunulan bir yasa var ve burada bu yasa ısrarla onaylatılmaya çalışılıyor. Belli ki iktidar bu konuda daha önceden bazı tartışmalar yürütmüş, bazı kararlar almış; işte, kırk dokuz yıllığına burayı kiralayacak, bunun üzerinden çeşitli işler yapacak ve kamu yararına olan şeyleri, kamunun olanaklarını bu vakıflara harcayacak. Bunun üzerinden de bize de onaylaması kalıyor ya da muhalefetimizi yapmamız. Bu konuda, ciddi anlamda bunun yeniden tartışılması gerektiğinin, bunun ciddi sorunlara neden olduğunun altını çizelim.

Diğer bir konu: Dikkat ederseniz, bu yasa metninde birkaç şeyi birden konuşuyoruz. Bir yandan Gençlik ve Spor Bakanlığına ilişkin düzenlemeler Millî Eğitim Bakanlığının kapsamına giriyor, bir yandan sağlıkta özelleştirmeye dair konuları konuşuyoruz; bir yandan bazı vakıflara kamu kaynaklarının nasıl aktarılacağı, aslında kamu kaynaklarının nasıl kendi yandaşlarına peşkeş çekilmesi meselesi; bir yandan kentsel dönüşüm, bir yandan elektrik kaçakları ve kayıp payı, özel mülkiyet ihlali, İnternet erişimi üzerinden... Bakar mısınız, kaç tane bakanlığı ilgilendiren bir meseleyi biz aynı torba yasada konuşmaya çalışıyoruz ve bunların birçoğu aslında aynı maddede düzenlenen şeyler. Bizim bu konudaki muhalefetimizin nedenini de ifade ediyor. Yani, bir konuda bir bakanlık bir çalışma yapıyorsa gelir, burada kapsamlı tartışılır, kapsamlı öneriler sunulur, bunun üzerinden bir tartışma yürütülebilir.

Şimdi, biraz önce iktidar partisinden arkadaşımız sunum yaparken, özellikle kentsel dönüşümle ilişkin örneklendirme yaparken de karşısındakiyle dalga geçer gibi, hani “Örnekleme veriyorum.” adı altında aslında gerçek niyetlerini ifade ediyor. Dolayısıyla, bu yasa tartışmalarını ifade ederken biz de burada... Gerçek ile burada ifade edilenin yani kamu yararına hizmet edenlere hizmet etmek, bu konuda olanak sağlamak, Sağlık Bakanlığından buraya bütçe ayırmak, burada yaşanan sorunları çözmek gibi genel söylemin altında, aslında orada başka bir şey yapılmak istendiğinin, bunun bir perde olduğunun net göstergesi olarak karşımıza çıkıyor. İki durum var. Bir gerçeklik var; gerçeklik, ihtiyaç olmayan, aslında mevcut, var olan kurumlarla yapabileceğimiz işleri başka bir kuruma yükleyerek, üstelik Sağlık Bakanlığından buna şimdi 15 bin TL, daha sonra yılda değişecek miktarlarda bir şey yaparak, ön kabulde bu yasayı geçirmeye çalışıyoruz. Ama, diğer yandan, asıl gerçek nedir? Bunu kim denetleyecek, nasıl denetleyecek, nereye hizmet edecek, hizmet ettiği kişilere gerçek anlamıyla hizmet edip etmediği meselesi muğlak. Çünkü, gerçek anlamı nedir, gerçek anlamda hedef kitle nedir meselesinde de burada ciddi anlamda bir sorunla karşı karşıya olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Yani, burada Kızılay, Yeşilay gibi bazı vakıflara kamusal kaynakların aktarılmasıyla aslında, bir şekilde, AKP iktidarı buradan başka bir yarar elde etmek istediğini bize ifade ediyor.

O yüzden, bu tip uygulamalardan vazgeçmek, burada daha sağlıklı çalışmak açısından önemli. Kaç saatte burası çalışıyor, gerçekten bu Parlamento artık çok sağlıklı bir şekilde yasa çıkaramaz hâle geldi. Sadece iktidarla muhalefetin... İktidarın yasayı dayattığı, muhalefetin söz geldikçe buna eleştirilerini sunduğu ama en nihayetinde iktidarın dediğinin olduğu, zor yöntemleriyle çalışan bir Meclis hâline geldik. Yani, böyle bir şey olabilir mi? Buradaki, iktidardaki parti vekilleri bile, şimdi bir kısmı burada dinliyor, bir kısmı dışarıda. Grup başkan vekilleri “evet” diyorsa “evet”, “hayır” diyorsa “hayır” meselesi üzerinden bir tartışma...

RECEP ÖZEL (Isparta) – 1 kişi varsınız, siz de 1 kişisiniz.

SEBAHAT TUNCEL (Devamla) – Sizi bugün galiba görevli addettiler. Bilmiyorum, milletvekilliğiniz tehlikede mi? Böyleyse bence bu bir sorundur. Yani, burada şeye gerek yok, her şeye laf atıyorsunuz. Sabahtan beri konuşuyoruz. Anlaşılan odur ki yeriniz garanti değil. Yani eğer öyle bir şeyle sürekli laf atmaya çalışıp bozmaya çalışıyorsanız bu bir sorundur.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne yapayım? Arkadaşlar burada, siz 1 kişi kaldınız.

SEBAHAT TUNCEL (Devamla) – Neyse, söz hakkımı gasbettiniz.

İyi akşamlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Diğer önerge üzerinde kim konuşacak?

Sayın Akçay, siz mi konuşacaksınız? 15’inci madde...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15’inci maddedeki önergemiz üzerine söz aldım.

Biraz evvel 14’üncü maddedeki konuşmamda, Hükûmetin, affedersiniz, AKP anonim şirketinin bu faaliyetleriyle ilgili Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunun 17 Şubat 2010 tarihli raporunda, kamuya yararlı dernek statüleriyle ilgili ve bunların faaliyetleriyle ilgili yaptığı araştırma ve incelemeler dile getirilmişti. Raporun “Sonuç” kısmından bir cümleyi önemine binaen sizlerle paylaşmak istiyorum, 2010 tarihli Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Raporundaki inceleme, araştırma ve tespitler:

“Kamu yararına çalışan derneklere sağlanan ayrıcalıklar yanında bazı dernekler, diğerlerinden farklı olarak özel istisna veya ayrıcalıklardan yararlanarak genel yapı içerisinde imtiyazlı hâle gelmektedirler.” Yani, Kızılay, Yeşilay Vakfı, TÜRGEV ve benzerleri imtiyazlı hâle gelmektedirler. diyor rapor. “Bu durum sivil toplum yapısının bozulmasına...” Demokratinin, demokrasinin en önemli göstergelerinden biri sivil topluma gereken önemi vermek, onu güçlendirmek, onun faaliyet alanını genişletmek değil mi? Hayır, “...sivil toplum yapısının bozulmasına, kamu yararı faaliyetlerinin belli alanlarda sınırlandırılmasına yol açıyor.” diyor. Yani arsa, arazi, inşaat işlerinde. “...ve bunun neticesinde mali kaynakların birkaç dernekte yoğunlaşmasına sebebiyet vermektedir.” Daha ne desin arkadaşlar? Yani bir Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu raporunda daha ne söylenilsin? Yani biraz da siyaseten, lafın açığı kime söylenir, burada tekrarlamak istemiyorum.

Teklifte öngörülen bu düzenlemeler, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu raporunda dikkat çekilen ayrıcalıkları daha da derinleştirmektedir. Yani raporun dikkat çektiği hususlar maalesef daha da olumsuz yönde ilerlemektedir ve bir bütün olarak Kızılay ve Yeşilaya ilişkin düzenlemelerle bu iki sivil toplum kuruluşu yeni usulsüzlük, yolsuzluk ve rüşvet uygulamalarına imkân verecek bir ortama doğru gittikçe sürüklenmektedir. O nedenle, bu teklif metninden bu maddelerin çıkarılmasının daha yerinde olacağını düşünüyoruz ve bu tür kayıt dışılığa sevk eden düzenlemelerden de vazgeçilmesi gerekir. Ve 15’inci madde de 14’le beraber bir devamı niteliğinde. Mevcut tahsislerde bu 14’üncü madde doğrultusunda “Hasılat payı alınmaksızın...” E hasılat payı var, alınsın. Yani, bu kadar bir açgözlülük söz konusu.

Değerli arkadaşlar, bu Kızılay, Yeşilay artık tamamen siyasi propagandaya da alet edilmeye başlandı. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma’da meydana gelen maden faciasından sonra tabii vatandaşlarımızın yardımları, Kızılayın bazı dağıtımları da... Kızılay Şube Başkanı Soma Belediyesi AKP Belediye Meclisi Üyesi ve Kızılayın yöneticilerinden birisi de AKP Kadın Kolları Başkanı. Kızılayın o kıyafetleri giyilmeden ve Kızılay tarafından bu yardımların yapıldığı ifade edilmeden, sanki bir siyasi parti veya iktidar tarafından yapılmışçasına bunların dağıtımları yapılmıştır -çok fazla kişileri deşifre de etmek istemiyorum ama birisi AKP Belediye Meclisi Üyesi, birisi de AKP Kadın Kolları Başkanı- ve propaganda amaçlı kullanılmıştır Kızılayın yardımları. Yani, bu Kızılay, Yeşilay üzerinde neden bu kadar durulduğu da Soma’da ayan beyan ispatlı, belgeli olarak da ortaya çıkmıştır.

Bu düşüncelerle bu maddenin de teklifimiz doğrultusunda çıkarılmasını diliyorum, saygıları sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Diğer önerge üzerinde Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 15’inci maddeyle ilgili vermiş olduğumuz önerge üzerine söz aldım. Tabii, ben maddeye biraz bağlı kalmak istiyorum işin doğrusu. Yani, Türkiye’de Kızılay gibi, Yeşilay gibi kurumlara sahip çıkmak hepimizin görevi ama onları istismar ederek, onlara yaslanarak Yeşilayın görevlerini yapmak üzere vakıf kurup o vakfa kamuya ait varlıkları, kamu kurum ve kuruluşlarına, hazineye ait taşınmazları devretmek ve bu devir işleminden sonra, o vakfa bu işler devrediliyor diye daha evvel Yeşilay ve Kızılay cemiyet ya da derneğine irtifak hakkı olarak verilen varlıkların, o irtifak

hakkı bedellerinin kaldırılarak vakfa verilış biçimine döndürölmesi kabul edilebilir bir yaklaşım değildir. Çünkü, biz, hazineden kamu yararına dernek, birlik, kurum, kuruluşlara, vakıflara yardım yapıyoruz. Bunu defaatle Hükümetlerin bakanlarına sormuş olmamıza rağmen, “Bu kamu yararına kurumlardan kimlere hazineden yardım yapılıyor?” dediğimizde ne başbakanlar ne bakanlar bize “Şu, şu kurumlar.” diye cevap veremedi, cevap alma hakkını bile kullanamadık.

Tabii, burada, bu miktar, örtölü ödeneğın dışında neredeyse yeni bir örtölü ödenek boyutuna ulaştı. Yani, kaynakların nereye kullanıldığı; hangi dernek, cemiyet, vakfa verildiğı; bunun içerisinde Deniz Feneri’nin, İHH’nın olup olmadığı... Ya da bunlardan daha tehlikeli dernek, vakıf, kurum var mıdır, yok mudur; bu bir muamma. Kızılay ve Yeşilaya irtifak hakkıyla devredilen varlıkların şimdi bedelsiz olarak kırk dokuz yıllığına verilmesini düzenlemek AKP’yi bu konuda aklamaya yetmeyecektir. Çünkü, bakınız, bu 2015 bütçesi öncesinde 2013 yılı kesin hesapları görüşüldüğü için oradaki bu kuruluşlara, adı belli olmayan ama dernek, birlik, kurum, vakıflara yapılan yardımlar 2013 yılında 449 milyon 473 bin liraya kadar çıkmışken 2014 yılının sadece ilk dokuz ayında 902 milyon 529 bin liraya çıkıyor bu para. Yani neredeyse, eski parayla, dokuz ayda 1 katrilyon Kızılay ve Yeşilay dâhil, hangi kuruluşlara, sandıklara, vakıflara verildiğı belli olmayan yetimlerin parası. Bunun hesabı elbette bir gün sorulacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada “irtifak hakkı” dediğiniz zaman... Tabii, “vakıf” deyince akla... Girin, bakın Vakıflar Genel Müdürlüğünün sitesine, vakfın tanımında diyor ki: “Kişisel çalışma ve gayretle elde edilen imkânların ve mal varlığının gönül rızasıyla paylaşılmasını öngören sistemdir.” Yani vakfı böyle tanımlıyor ama siz, vakıf kurup hazineye ait, kamu kurum ve kuruluşlarına ait varlıkları, malları bir bütün olarak bir ailenin fertlerinin yönetimine girdiğı TÜRGEV gibi, Yeşilay Vakfı gibi vakıflara devretmeyi vakfetme olarak algılıyorsanız bu, büyük bir yanılgıdır. Bu, doğrudan doğruya 77 milyonun hakkı olan malın, eşyanın, varlığın kırk dokuz yıllığına bir aileye, bir zümreye devrinden başka bir şey değildir. Bu, düpedüz kamu malını kanunla gasbetmektir, bir ailenin emrine vakfetmektir.

Bakınız, Yeşilay Derneğinin yöneticilerine bir bakın. Yöneticilerinin kimler olduğunu göreceksiniz, derneğe girdiler. Şimdi, vakıf ortada yok, vakfın başkanı belli değil, yönetimi belli değil. Oraya verdiğiniz, bedava, kırk dokuz yıllığına bedelsiz verilen malları, bu sefer de eşitlik olsun diye, göz boyama, kendi milletvekillerinizi kandırma amaçlı olarak Yeşilay Cemiyeti ve Kızılay Derneğine de vermeye kalkışıyorsunuz. Bu, kamunun malıdır, yetimin malıdır; bunu vermeye hakkınız yok. Haram olacaktır, haram olsun.

Saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP ve MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Akar, Sayın Şeker, Sayın Çetin, Sayın Haberal, Sayın Öztürk, Sayın Özkes, Sayın Aksünger, Sayın Kuşoğlu, Sayın Köktürk, Sayın Küçük, Sayın Kaplan, Sayın Tamaylıgil, Sayın Türmen, Sayın Akçay, Sayın Çıray, Sayın Uzunırmak, Sayın Özgündüz, Sayın Işık, Sayın Yılmaz, Sayın Düzgün.

Bir dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekili-linin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddede üç adet önerge vardır, önergeler aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 16. Maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken

Selma Irmak

Halil Aksoy

Bingöl

Şırnak

Ağrı

Mülkiye Birtane

Erol Dora

Demir Çelik

Kars

Mardin

Muş

Adil Zozani

Abdullah Levent Yüksel

Hakkâri

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Akçay

Özcan Yeniçeri

Ali Öz

Manisa

Ankara

Mersin

Mehmet Günal

Alim Işık

Antalya

Kütahya

Aynı mahiyetteki son önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

İzzet Çetin

Müslim Sarı

İzmir

Ankara

İstanbul

Vahap Seçer

Haydar Akar

Bihlun Tamaylıgil

Mersin

Kocaeli

İstanbul

Ali Özgündüz

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ KENAN İPEK – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tuncel, konuşacak mısınız?

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye’deki vergi sistemi, dünyanın modern hukuk ve şeffaflık ilkelerine dayalı anayasaya sahip olan ülkelerindeki en adaletsiz olan, en şeffaf olmayan vergi sistemidir. Bu vergi sistemi, zenginden az vergi, yoksul ve orta gelirliiden çok vergi düsturuna dayanan bu sistem, toplumsal gerilimleri arttırması, haksız kazançlar elde edilmesi ve bu kapsamda toplumsal fay hatlarına saldırı sistemidir. Bir bütün olarak ele alınması gereken vergi sistemi, AKP iktidarında yandaş sermaye birikimi nedeniyle ele alınmamış, geçici maddeler torba yasalara eklenerek yandaşlar zengin edilmiştir. Bu birikim oluşturma teknikleri ise birkaç şekilde vücut bulmuştur. Bu tekniklerden birisi, kamu kaynaklarının aracı kurumlara aktarılması yoluyla sermaye birikiminin yolunun açılmasıdır. İçeriği, ödemeleri, şekli iktidar tarafından belirlenen, Sayıştayın denetimlerine kapalı olarak gerçekleşen bu teknikle birlikte kamu kaynaklarının sermaye birikimine dâhil edilmesi, hem hukuk açısından hem de etik açısından kabul edilemez bir durumdur. Bu kapsamda 16’ncı madde kanun teklifi metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Akçay, siz mi konuşacaksınız?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 16’ncı maddeyle ilgili önergemiz hakkında söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu da, maalesef, Kızılayla ilgili ve bir af maddesi. Şimdi, 16’ncı maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu’na geçici 8’inci maddenin eklenmesi suretiyle, Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına önceki vergilendirme dönemlerinde tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammından, gecikme faizi ve vergi cezalarından ve bu alacaklarla ilgili açılmış tüm davalardan ve Gelir Vergisi Kanunu’nun ilgili maddelerinin uygulanmasına yönelmiş tüm davalardan, bu kanunun yayımlanacağı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla tahsilinden vazgeçilmektedir; yani, bir vergi affı düzenlemesi. Kime? Kızılaya. Neden? Meçhul, makul bir gerekçe yok. Herhâlde şunu söyleyeceklerdir yine, Komisyon da dedikleri gibi: “Efendim, Kızılayın mali gücünü güçlendirmek.” Kızılay kamu yararına çalışan bir dernek, milletin bir değer; bu kanunlara, nizamlara uymayacak da kim uyacak?

Şimdi, bu düzenlemeler... En önemlisi, değerli arkadaşlar, para gitmişse sorumlusundan alınır, yerine konulur, mutlaka para veya bir maddi değer yerine getirilir, hesabı da sorulur. Yalnız, kurumları, kavramları ve bazı kıymetleri dejenere ederseniz, bunun telafisi bazen imkânsız, bazen de çok zordur. Bu düzenlemelerle, özellikle son üç dört yıldır Kızılay, Yeşilay vesaireyle ilgili getirilen düzenlemelerle Kızılay gibi bir güzide kurumu ne kadar çok dejenere ettiğinizin farkında mısınız? Farkındasınız veya değilsiniz ancak dejenere ediyorsunuz; kurumları, kavramları, değerleri dejenere ediyorsunuz.

17 25 Aralık yolsuzluk olaylarından sonra ve önce... Âdeta, sanki milat oldu. Kaldı ki, bunlar ta 1994 yıllarına kadar âdeta bir şebeke hâline gelmiş bir organizasyonun yaptığı yolsuzluklardır bize göre, somut olarak baktığımızda. Neticede bu düzenlemeler, AKP’nin sivil toplum kuruluşlarına, kamu yararına çalışan derneklere ve kuruluşlara, kamu kaynaklarına yönelik bakış açısının, yandaş oluşturma ve yolsuzluk zeminini ortaya koyma şeklinde kendini göstermektedir. Hükümetin sivil

toplum kuruluşlarına yönelik ayrıştırıcı ve ötekileştirici tutum ve davranışlarının bir yansıması olarak görüyoruz. Yani, mesela, her ne hikmetse, yıllardır bütün ısrarlarımıza rağmen, Kızılaya, Yeşilaya, Yeşilay Vakfına getirdikleri bu imtiyazlı düzenlemelerin binde 1'i bile Darüşşafaka için, Darülaceze için getirilmiyor. Neden? Üstelik bu Darülacezenin Başkanı da bildiğimiz kadarıyla başbakanlar. Acaba neden? Herhâlde henüz ellerine geçiremediklerini düşünüyorlar Darüşşafakayı, Darülacezeyi. O yüzden, bu tür durumları maalesef hoş karşılamak mümkün değil.

Bunlar kamu kaynaklarını kullanıyorlar, millet malını kullanıyorlar. Kamu kaynaklarını ve millet malını kullanan, talan edenleri, yiyenleri buradan lanetliyorum. İzzet Çetin Bey'in dediği gibi, haram olsun, zehir zakkım olsun diyerek sözümü tamamliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Diğer konuşmacı Sayın Ali Özgündüz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 18 Mart, Çanakkale Savaşı'nın 100'üncü yıl dönümü. “Çanakkale Geçilmez” destanını yazan şehitlere selam olsun. Şehitler bizim inancımıza göre ölmemiştir, onlar Hakk'a yürümüştür. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Çanakkale destanını yazan tüm şehitlerin huzurunda saygı ve minnetle eğiliyorum.

Çanakkale'de İngiliz ve Fransız donanması eğer boğazı geçseydi müttefikleri olan o zamanki Çarlık Rusya'ya destek sağlanacaktı ve o takdirde Çarlık rejimi çökmeyecekti, bir rejim değişikliği de olmayacaktı. Dolayısıyla, bizim Kurtuluş Savaşı'nı vermemiz de çok daha zor şartlarda olacaktı çünkü Rusya'daki devrim sonrası bizim doğu cephemiz koruma altına alınarak, hatta emperyalizme karşı verilen savaşta o zamanki Sovyet rejimi de önemli destek vererek Kurtuluş Savaşı'nı yapmamızda katkı sağlamıştır.

Elbette ki Çanakkale'deki bu zaferle birlikte Türk ordusu, özellikle Balkan savaşlarıyla birlikte kaybettiği prestijini yeniden kazanarak milletle birlikte Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak için de bir moral bulmuştur. Yine bu savaşla Türk milleti, Mustafa Kemal Atatürk gibi bir deha lideri ortaya çıkarmıştır, 20'nci yüzyılın dâhi lideri bize nasip olmuştur.

Bu savaşta milletimiz 100 binin üzerinde öğretmen, mülkiyeli, tıbbiyeli, okumuş aydınını kaybetti. Ancak, bu şehitler Hakk'a yürürken, “Vatan sağ olsun.” diyerek Hakk'a yürürken vatani kurtardılar. Dolayısıyla, onların sayesinde bugün anlı şanlı bayrağımız, rengini şehitlerin kanından alan ay yıldızlı al bayrağımız göklerde dalgalanıyor. O şehitler sayesinde bugün yüz binlerce minarenden ezanlar okunuyor. Yine, şükür ki burası İslam yurdu olarak, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti olarak ve İslam ülkeleri içinde de en önemli, önder, lider konumunda bir ülke olarak yolumuza devam ediyoruz.

Tabii, kolay değil, 213 bin şehit verilmiştir. Birileri bugün Çanakkale Savaşı'nın kahramanı, Kurtuluş Savaşı'nın kahramanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ve 213 bin şehide saygısızlık adına -onu dahi göze alarak- “Çanakkale Savaşı bir hezimet midir, bir zafer midir?” gibi tartışmalara giriyor ki, e, ne diyeyim, yani bu insanların Gazi Mustafa Kemal'le sorunları olabilir ama Allah'tan korksunlar, bari 213 bin şehide saygıdan dolayı bu tartışmaya girmesinler. Eğer hakikaten inanıyorlarsa, inancımıza

göre bu 213 bin şehit ölü değil, hâlen içimizde yaşamaktalar, en azından bunlara saygıya hürmeten -bugün başlarını yastığa koyup evlerinde rahat uyuyorlarsa o şehitler sayesinde- onlara hürmeten bu tartışmalara girmesinler. Bu tartışmalar yarın... Bir daha, Allah, Çanakkale gibi zor bir duruma ülkemizi düşürmesin. Ancak, yarın böyle bir durumda da Çanakkale destanını yazacak kahramanlar da bulunmayabilir. Ne diyordu Gazi Mustafa Kemal? “Vatanın bağına düşman dayasın hançerini, / Bulunur kurtaracak baht-ı kara maderini.”

Çanakkale şehitlerini saygı ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.42

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlayacağız.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil, 17 ila 36'ncı maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat Tuncel konuşacak.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, başından beri bu torba yasa şekline hep itiraz ettik. Dolayısıyla, bu torba yasada, aslında birbiriyle hiç alakası olmayan bakanlıkları ilgilendiren ve o alanda daha kapsamlı bir çalışmanın esas alınması gereken maddeler bu torba yasaya yedirilmiş durumda.

İkinci bölüme ilişkin de aslında bizim genel olarak bu yasada olmaması gerektiğini, çıkarılması gerektiğini düşündüğümüz maddeler var. Ben onlara ilişkin eleştirilerimizi ifade edeceğim.

Ama ondan önce, yasa yapma tekniğine ilişkin bir şey ifade etmek istiyorum. Yasalar o kadar ruhsuz ve aslında sadece sermayedarların, sadece neoliberal politikaların temsilcilerinin ihtiyaçlarına göre düzenlendiği için, bu yasalar, yoksulları, emekçileri, kadınları, gençleri çok ciddi anlamda olumsuz etkilemektedir çünkü asıl olan şey, toplumsal yaşamı yeniden eşitlik, özgürlük, adalet, barış üzerine örgütlemek değil, aksine, “Bunları nasıl birbiriyle parçalarız, nasıl çatışmaları derinleştirebiliriz, eşitsizlikleri artırabiliriz?” üzerinden kurulan yasalardır.

Şimdi, buradan baktığımızda aslında Türkiye kendisini sosyal devlet olarak tanımlayan ve biraz önce de konuştuğumuz bu kamu yararına olan dernekleri, vakıfları güçlendirmek için tam da işte “kamu” olarak tanımladığımız... Daha doğrusu, kamuyu şimdi, AKP Hükûmeti ve mevcut yasalarda devlet olarak tanımlıyoruz. Benim kişisel ve grubumuzun tanımlaması, kamu, halkın kendisidir, toplumdur. Aslında, “kamu yararına” denen şey daha çok devlet yararına olan, devleti korumak üzerinden kurulan bir yasa. Asıl problem de burada zaten. Yani “kamu” dediğinizde, “kamu yararı” diye ifade ettiğinizde, burada yaşayan yurttaşları değil, devleti kastediyorsunuz. Dolayısıyla, devletin bekası için her türlü sömürü, her türlü hukuksuzluk, her türlü hak ihlali yasal hâle geliyor. Bugün yapılan şey bu. O yüzden, bu kamu tanımını da değiştirmek gerekiyor. Yani “kamu” dediğiniz şey aslında toplumun kendisidir. Sosyal devlet olduğunu iddia eden Hükûmetin aslında bu kamunun güvenliğini, kamunun geleceğini

düşünmesi gerekir benim söylediğim anlamda ama burada daha çok devleti ve devletin içerisinde olan bazı grupları destekleyen bir nokta. Dolayısıyla, yapılması gereken şeylerden birisi de bir yurttaşın barınma hakkını, yaşam hakkını, sağlık hakkını, eğitim hakkını güvence altına almaktır. AKP Hükûmeti bunu da derinleştiriyor. Nereden, söyleyeceğim. Örneğin, bu maddelerde, ikinci bölümde en temel itiraz ettiğimiz konulardan birisi elektrik kaçak kayıp bedeli. Şimdi, bu elektrik kaçak kayıp bedeli üzerinde çok yoğun tartışmalar oldu. Biliyorsunuz, özellikle Kürdistan illerinde; Mardin’de, Diyarbakır’da, Bismil’de, birçok yerde insanlar, özellikle çiftçiler... Elektrik idaresi özelleştirildikten sonra çiftçilere, halka yönelik çok ciddi bir baskıyla geri döndü. O zaman da hatırlarsanız, bunu Kürtler üzerinden ifade eden, özellikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının söylediği “Kürtler aslında bunu vermiyor.” ya da “Kürtler kaçak elektrik kullanıyor.” üzerinden ırkçı, ayrımcı, milliyetçi bir söyleme de götüren bir dönemi yaşadık. Evet, yani bu ülkede insanlar yoksullaşıyor ve siz bu alanı özelleştirerek, özel sektörün insafına bırakarak yurttaşı da daha çok mağdur ettiniz. Siz, kendiniz kâr etmek için, devrettiğiniz özel şirketlerin kâr etmesi için işte yurttaşın isyan etmesine, eylem yapmasına neden oldunuz. İsyan eden, eylem yapan, bu konuda hak arayanlara da “Zaten onlar Kürt’tü, onlar kaçakçılık yapıyor, efendim, onların kaçak kullandığı şeyi biz mi ödeyeceğiz?” diye toplumu da yanlış bilgilendiren bir noktaya getirdiniz. Oysa asıl kaçak elektrik şeylerine baktığınızda o sizin çok özelleştirme heveslisi olduğunuz özelleştirilmiş şirketlerin kaçak elektrik kullanılması ya da hırsızlıklarıyla yaptığı şeyler bu yurttaşlarınkinin 10 kat fazlasıdır. Gerçekten eğer elektrik anlamında... Ki bu ekolojik dengeyle de alakalı bir şey; sadece şöyle değil, elektrik üretimi, şu bu falan... Her yere HES yaptınız, her yerde elektrik üretimi adı altında doğamızı talan ettiniz. Neymiş? “Türkiye’nin ekonomik elektrik ihtiyacını karşılayacağız.” Hiç de öyle değil, karşılayamıyorsunuz zaten, var olan kaynakları da eşit dağıtmıyorsunuz. Bunlar çok ciddi bir sorun, dolayısıyla bu elektrik kaçak kayıp bedelini zaten bu yasayla siz, işte özel sektör üzerine düşen şeyi kamuya yükleyorsunuz ama yurttaşı korumak yerine yine patronları koruyorsunuz. Burada da çok ciddi bir sorun var, dolayısıyla işte buradan itiraz ediyoruz. Yurttaşlık hakkını koruyan, yurttaşları koruyan bir perspektifle hazırlanmadığı için yarın temel sorunlar ortaya çıkacak. Bu ülkede kaç tane insan kaçak elektrik kullandığı için hırsızlık suçuyla yargılanıyor ya da siciline böyle işlenmiş durumda. Oysa bu devletin yapması gereken şey o parayı ödeyemeyen insanların haklarını güvence altına almak. Madem sosyal devletiz, o zaman sen en alttakilerin, en yoksulun, bu ülkede parası olmayanların hakkını güvence altına alacaksın; ama buradaki bütün uygulamalar daha çok parası olanların hakkını güvence altına alıyor yani “daha çok para, para, para...” diyenlerin hakları güvence altına alınıyor ama bu yurttaşlar meselesi sorun.

Mesela, diğer bir madde 26’ncı madde. Sevgili arkadaşlar, bu 17’nci maddeye ilişkin eleştirilerimizi böyle ifade ederken 26’ncı madde başka bir nokta. Mesela, kentsel dönüşüm projelerinin eksikliklerini konuştuk. Biraz önce, Sultanbeyli özgülünde aslında neler yapılmak istendiğini bir kez daha tartıştık. Yani, “kentsel dönüşüm” denen proje, Türkiye’de ciddi anlamda kentsel sorunlara neden olan, kentin kimliğiyle, kentin kültürüyle, sosyal, ekonomik yapısıyla oynayan bir yaklaşım. Öyle ki, AKP yani her yeri “Taşı toprağı altın.” diyerek yetinmiyor. Yani, bu rant elde etmekten o kadar çok şey yapıyor ki “para” deyince daha çok para gelsin diye. Şimdi yurttaşın da haklarını elinden alıyor. Çünkü burada, 26’ncı maddede bir şekilde, yeni düzenlemeyle, özel mülkiyete sahip olanların arazilerini de kullanıma açıyor yani tünel aracılığıyla bunları kullanıma açmaya çalışıyor. Bu çok ciddi bir sorun. Yani, AKP Hükûmetinin bu politikası yurttaşları olumsuz etkiliyor. Yani, şurada böyle şey yok. Yani, bu ülkede milyonlarca evsiz insan var. Bu ülkede insanlar gerçekten sağlıklı ev koşullarında kalmıyorlar ve bunları düzenlemek yerine, biz mevcut olanı nasıl ranta çeviririz, işte, yer altından, yer üstünden nasıl bu alanları kendi çıkarımıza düzenleriz gibi bir sorun var. Yani, arazileri, yer altını da... Yani, devlet bu şekilde -üstte mülk sahibi, özel mülkiyet sahibi olacak- alttaki kullanımı kendisine açmak istiyor, bu da başka bir mağduriyet alanı. Dolayısıyla, burada AKP Hükûmetinin bu politikalarına itiraz etmek bizim açımızdan bir zorunluluk. Yurttaşın hakkını koruyanlar, soldan, demokrasi güçlerinden muhalefet edenler açısından bu önemli.

Diğer, arkadaşlar, bu bölüm açısından itiraz ettiğimiz yasalardan birisi de İnternet erişimi meselesi. Yani, biliyorsunuz, daha önce bir kez İnternet erişim konusunda, İnternet özgürlüğü konusunda yine yasa çıkartılmıştı. Anayasa Mahkemesinden döndü ama AKP iktidarı ısrarla İnternet üzerinden yeni bir baskı, yeni bir iktidar alanı kurmaya çalışıyor. Niye? Çünkü biliyor ki aslında sosyal medya üzerinden, işte, yeni bir aydınlanma, yeni bir bilinçlenme ortaya çıkıyor. Bütün Orta Doğu’da, sayın vekiller bilirler, aslında sosyal medya üzerinden insanlar örgütlenerek mevcut iktidarlara itiraz ettiler, iktidarlara değiştirdiler. Tunus’ta başlayıp Mısır’la devam eden, bugün Suriye’de gelişen süreçlerde insanlar sosyal medyayla, işte, iletişim üzerindeki özgürlükler aracılığıyla bir araya geldi. AKP bundan korkmuş olsa gerek ki “Olur da benim de iktidarım gider.” üzerinden daha çok denetime alıyor, her şeyi merkezileştiriyor. Yani, aslında biri bizi gözetliyor babında herkesi gözetleyen, herkesi denetimi altına alan ve bu konuda bilim üzerinden iktidar kuran bir anlayışla karşı karşıyayız. Bilim üzerinde iktidar kurmak toplumu tahakküm altına almaktır, toplumu baskı altına almak ve korku salmaktır. Şimdi, demokrasinin, özgürlüklerin olduğu yerde böyle bir şeye ihtiyaç var mı? Bu, korkunun da yansımasıdır. AKP Hükümeti kendi iktidarından korkuyor. Nasıl ki, Sayın Cumhurbaşkanı o saraya gittiği hâlde nasıl korkuyor, sarayını koruma, sarayının güvenliğini alma şeyine girdiyse AKP iktidarı da kendi güvenliğini, özgürlükleri kısıtlayarak, İnternet erişimini kısıtlayarak şey yapmaya çalışıyor. Uluslararası kuruluşlar Türkiye’nin aslında Uganda, Zambiya, Bangladeş ve Ruanda’dan geri bir noktaya geldiğinin, 2013’ten bugüne 6 puan gerilediğinin tespitini yapıyor. Ama, durum daha vahimdir.

Yine, bir noktada bu yükseköğretim kurumlarına ilişkin bir şey söylemek istiyorum. Burada yapılan düzenlemeler de yerelin inisiyatifini yok sayan, daha çok merkezileştiren, denetim altına alınan bir yaklaşımla sergilenmiş. Dikkat ederseniz hem işte İnternet özgürlüğünü kısıtlayan hem de yükseköğrenime ilişkin yapılan düzenlemelerin hepsinde bir merkezîyetçilik var, bir elinde tutma, denetleme ve tek merkez elinde yapma. Bu demokrasinin ilkelerine de aykırıdır yerelde demokrasiyi geliştirmek, yönetime yereldeki insanları katmak açısından. Bütün bunlar bizim açımızdan eleştiri konusudur ve bu konuda maddeler konusunda da önergelerimiz var, gerekli konularda buna dair görüşlerimizi ifade edeceğiz.

Ben bir kez daha Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, birkaç kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel’in 688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sebahat Hanım konuşurken özellikle “Kürdistan illeri” diye bir ifadede bulundu. Şimdi, bu mantıkla bakacak olursak bazı yerler Kürdistan illeri, geri kalan ne oluyor? Onlar da Türkistan illeri mi oluyor? Türkiye Cumhuriyeti devletinin vilayetleri vardır ve Türkiye Cumhuriyeti devletine ilişkin de öyle zannediyorum ki HDP’nin bir temel itirazı yok. Ortak sembollere, ortak değerlere bağlı olduğunu ifade ediyor. Türkiye’de Kürtlerin varlığı, var olması ayrı bir meseledir, “Kürdistan illeri” denilerek, kimi insanlara kışkırtıcı gelebilecek bir dille kavramları siyasal çatışmanın o sınırında sertleştirmek farklı bir şeydir. Lütfen, bunlara dikkat edelim. Zaten bir çözüm sürecinde ilerliyoruz, herkesin ihtimam göstermesi lazım; bu bir.

İkincisi, kayıp kaçak için itirazlar söylenebilir, eleştiriler dile getirilebilir ama “Asıl hırsızlar bunu yapan şirketler.” filan gibi bir ifade çok doğru olmaz. Türkiye’nin partisi olmaya çalışıyorsunuz, herhâlde bu iddianızın içinde vatandaşlar kadar bu ülkenin şirketleri de var, onların da partisi olmayacak mısınız, yani onlara ilişkin bir hassasiyetiniz yok mu? Nasıl böylesine bir genellemeyle hepsini hırsız, kaçakçı diye ilan edersiniz buradan? Çok yanlış bir yaklaşım Sebahat Hanım.

Üçüncüsü, “Elektrik borcunu ödeyemeyenlere yardım.” diyor. Şunu ödeyemeyenlere ayrı bir yardım, bunu ödeyemeyenlere ayrı bir yardım mantığıyla yaklaşabilir miyiz? AK PARTİ Hükûmeti on üç yıldır Türkiye’nin alt toplumsal kesimlerini destekleyen birçok politikaya imza atmıştır, oradan öder, buradan öder. Dolayısıyla alt sosyal kesimlere zaten birtakım yardımlar yapılıyor. Elektrik borcunu da öder, su borcunu da öder. Kalem başına para ödenmesi diye bir yaklaşım hiçbir devlet için söz konusu olmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tuncel.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sataşmadan söz istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben yerimden yaptım açıklamayı.

BAŞKAN – Yerinden bir açıklama yaptı, size de yerinizden söz vereyim.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Tamam, ben de yerimden yapabilirim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ayrıca, sataşmadım Sebahat Hanım.

BAŞKAN – Sadece bir açıklama yaptı.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Ben de bir açıklama yapayım.

BAŞKAN – Siz de buyurun.

8.- İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel’in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Grup Başkan Vekilinin itirazlarına ilişkin öncelikle şunu söyleyeyim: Tabii, Türkiye’de hep bir çözüm sürecinden bahsediyoruz ama ne kadar çözüm sürecinin kurallarına göre değerlendiriyoruz, bunu halkımızın takdirine bırakıyoruz. Bu konuda özellikle iktidarın yeterince adım atmaması, Kürt sorununun çözümü konusunda, bırakalım işte 2005’te “Kürt sorunu vardır.” deyip, şimdi “Kürt sorunu yoktur.” noktasına gelen politikalarını herkes takdir ediyor.

Ben, Kürdistan illeri deyince, burada çok açtık diye düşünüyorum, bu kürsüde. Onu, “Türkiye illeri” ya da “Kürdistan” diye bir ayrım yapmaktan ziyade bunu bir tespit, coğrafi terim olarak değerlendirdim. O açıdan, hem Türkiye’de hem Trakya’da -Anadolu, Mezopotamya diyebilirsiniz ya da Trakya, Anadolu, Mezopotamya- orada da başka tanımlar var. Kürdistan, Türkiye diye tanınıyoruz.

Her yerde halkların, ezilenlerin, emekçilerin partisi olmaya tabii ki devam edeceğiz. O konuda hiç şüpheniz olmasın. Seçimlerde de mutlaka bunun sonuçları ortaya çıkacaktır.

İkincisi: Bu, özellikle elektrik kaçakları meselesinde, ben, iktidarın, tam da Bakanın söylediği, bu, Kürtlere bunu mal eden politikalarına itirazla bunu söylüyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ne zaman “Kürtler” dedi ya? Yalan söylüyorsun!

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) - Genelleme yapmak doğru değil, katılıyorum size. Asıl eleştirmek istediğim şey, aslında yaptığınız, kurduğunuz sistem bütün bunlara zemin sunuyor yani bu özel şirketlere orada kaçak elektrik kullanılmasına... Hırsızlık belki kurumlar yapmıyor ama bu sistemin kendisi tam da bunu üretiyor. Bunları çözelim, birlikte tartışalım. Biz daha önce Sayın Bakanla kaç defa bir araya geldik, “Bu meseleyi nasıl bir müzakere içerisinde çözebiliriz?” diye. İşte insanlara, köylülere tazyikli suyla polis müdahale ederken bunu yapmadan nasıl çözeriz diye biz de tabii ki bir araya geldik, birlikte bu meseleleri tartıştık, tartışmaya da çalışıyoruz. Ama burada yaptığınız düzenleme başka bir nokta yani bu sorunu çözecek bir düzenleme değil, kaçak elektrik şeyini giderme adına aslında mevcut olan sorunların üzerini örtme yaklaşımı. Bizim itiraz ettiğimiz nokta bu. Bunu beğenirsiniz, beğenmezsiniz; ayrı bir nokta.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Son olarak bir şey daha...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Bakanın “Kürtler” diye başlayan bir cümlesi yok. Yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Bir dakika sayın milletvekilleri...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Yalan söylüyor!

BAŞKAN - Buyurun.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Yalanı kimin söylediği belli!

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Siz cevaplarınızı verdiniz.

Başka...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ucuz, beylik laflar!

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Bir cümleyle...

Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Son bir dakika...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Şimdi, bir şey daha ifade etmek istiyorum. Tabii ki biz muhalefet olarak burada kendi eleştirilerimizi, önerilerimizi sunmaya çalışıyoruz, katkı sunmaya çalışıyoruz. Sadece derdimiz muhalefet etmek falan değil, aynı zamanda doğru bir kanun çıksın, doğru bir şey çıksın diye ifade ediyorum.

Bir de yani bu beğenilir, beğenilmez; ayrı bir şey. Ben Sayın Grup Başkan Vekilinin yaklaşımlarını çok şey olarak görmedim. Düzeltme açısından da teşekkür ediyorum, en azından ne demek istediğimizi açıklama açısından. Ama buradan bağırıp “Yalan söylüyor!” diyen zatın kendisi kendi geçmişine baksın diye düşünürüm.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Birbirinize sataşmayın lütfen.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz kimsiniz, benim geçmişi mi konuşacaksınız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 780 bin...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sen kimsin asıl?

BAŞKAN – ...küsür kilometrekare...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Halkına ihanet edenin kimseye faydası yok! Terbiyesiz!

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ucuz, pespaye laflar ediyorsunuz! Kaç kıratlık insansınız be?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Kes sesini be!

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hayret bir şey!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Terbiyesizlik yapma! Sen kimsin ya, sen kimsin! Sen kim oluyorsun!

BAŞKAN - Sayın Tuncel... Sayın Metiner...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) - Halkına faydası olmayanın başka halklara faydası olur mu!

BAŞKAN – Sayın Tuncel...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Haddinizi bilin ya!

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) - Sen haddini bil be!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Saygısız!

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - ...780 bin küsur kilometrekare üzerinde bulunan vatan parçasının ismi Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bu kara parçasının içinde bulunan 81 ilimiz de Türkiye Cumhuriyeti'nin ilidir. Bunu kayıtlara geçmesi anlamında söyledim.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

AKP, milletimizin talebi ve beklentisi olan konular yerine rant sağlamaya, yandaş korumaya ve kendilerini kurtarmaya yönelik düzenlemeler yapmaya devam etmektedir. Öyle ki özel çıkarlar için milletin parasıyla vakıf ve dernek dahi kurulmaktadır. “Torba” diye nitelendirilen tasarı ve tekliflerde pek çok konu dikkatlerden kaçırılmaktadır. Özel nitelikte, adrese teslim, birilerine çıkar sağlamaya yönelik maddeler torba kanunlara sıkıştırılmaktadır. Bu torba düzenlemede de aynı mahiyette maddeler dolu olup bu konuşmamda elektrik piyasası ile ilgili düzenleme ve gelişmeleri dile getireceğim.

Bu teklifin 17'nci maddesinde, dağıtım şirketlerine verilen hedef kayıp kaçak oranlarının yeniden belirlenmesi konusunda EPDK'ya yetki verilmesi, dolayısıyla faturalarını düzenli ödeyen abonelerin daha fazla kayıp kaçak ücreti ödemesinin yasal altyapısı oluşturulmaktadır. Bu düzenleme Hükûmetin

elektrikte kayıp kaçak hedefini tutturamadığının açık bir itirafıdır. Elektrik dağıtım şirketleri özelleştirilirken ihaleleri kazanan şirketlere kayıp kaçakçı azaltmak için hedefler verilmiş olup hedefi yakalayamayan şirketin oluşan zararı kendisinin üstlenmesi gerektiği açıktır. Bu zararın vatandaşa yüklenmesinin ihale şartlarını çiğnemek, dolayısıyla ihaleye fesat karıştırmak anlamına geldiği açıktır. Ayrıca, kayıp kaçakın oluşmasında hiçbir sorumluluğu bulunmayan tüketicilerin doğrudan kayıp kaçakın bedelini ödemek durumunda bırakılması “hak ve nasafet” ilkesiyle bağdaşmaz. Birileri elektriği kaçak kullanmakta, bunun faturasını masum vatandaş ödemektedir. Vatandaşın kullanmadığı elektriğin parasını hangi hakla alıyorsunuz? Başkasının yaptığı hırsızlığı neden dürüst vatandaşa ödetiriyorsunuz? Tüketicilerin, dağıtım sisteminin kayıp ve kaçakına muhatap kılınması, Anayasa’nın “hukuk devleti”, “sosyal devlet”, “adalet” ve “eşitlik” ilkelerine ve evrensel tüketici haklarına aykırıdır.

Nitekim, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, içtihat niteliğindeki 21 Mayıs 2014 günlü kararında elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından hırsızlanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmenin hukuk devleti ve adalet düşünceleriyle bağdaşmadığını, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları engelleme veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevinin de bizzat enerjinin sahibine ait olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla elektrik kayıp kaçaklarından tüketiciler sorumlu tutulamaz ve bunun bedeli tüketicilere ödetilemez. Uygulama ve yapılan düzenleme açıkça hukuka aykırıdır.

Ayrıca, Hükûmete ve Komisyona soruyorum: Bu madde bu teklife niye konmuştur? Zira, Hükûmet tarafından 28/1/2015 tarihinde Meclise sunulan Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Komisyonunda görüşülmektedir. Böyle bir tasarı varken bir madde neden bu torbaya alınmıştır? Yoksa ne yaptığınızın farkında mı değilsiniz?

Hükûmet tasarısında yargı kararlarının önüne geçebilmek için hukuksuz uygulamalar açık bir şekilde kanuna konulmakta, hatta kayıp kaçak bedeli, sayaç okuma ve faturalama bedeliyle ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden dağıtım şirketlerince yapılan iadeler ve mahkeme masraflarının da gider olarak tarifelere alınmak suretiyle tüm abonelere ödetirilmesi gibi ilginç ve ucube bir düzenleme yapılmaktadır. Gerekçe ne biliyor musunuz? Dağıtım şirketleri zarar eder, iflas eder. AKP Hükûmeti, bu gerekçeyi pervasızca sunabilmektedir. Bu kadarına pes doğrusu! Biliyorsunuz, dağıtım şirketlerinin tahsildarlığını yapan, tarımsal desteklemeleri elektrik borçlarına mahsup eden de AKP Hükûmetidir. AKP’nin anlayışı bu; aman yandaşlar zarar etmesin, vatandaş ise ne hâli varsa görsün.

Hükûmete soruyorum, dağıtım şirketleri özelleştirilirken ihaleyi alan şirketlerin verilen hedefler doğrultusunda kayıp kaçak oranlarını düşürmeleri öngörülmedi mi? Bu yükümlülüklerini sağlayamadılarsa sonucuna katlanmaları gerekmektedir. Ticarete kâr ya da zarar etmek vardır. Niye bu kadar ve aleni olarak dağıtım şirketlerini kolluyorsunuz? Vatandaşa gelince canına okuyorsunuz. Elektrik faturasını ödemeyi bir iki gün geciktiren vatandaşın elektriği kesilmekte olup, sanayicinin tesisleri duracakmış, çiftçinin tarlası susuz kalacakmış, hiç umursanmamakta ve açma kapama için de bir dünya masraf istenmektedir. Hükûmet olarak dağıtım şirketlerinin zararını düşünüyorsunuz da sanayicinin, çiftçinin, vatandaşın uğradığı zararı niye düşünmüyorsunuz?

Son yıllarda açık ve gizli yapılan zamların etkisiyle elektrik faturaları aile bütçesinde önemli yer tutan bir harcama kalemi hâline gelmiş, esnafın, çiftçinin ve sanayicinin önemli bir maliyet unsuru olmuştur. Tüketicilerden haksız yere alınan bedeller kayıp kaçakla sınırlı değildir. Vatandaş haraca bağlanmış gibi elektrik tüketim tutarı üzerinden birçok bedel, pay, fon, vergi, hatta verginin vergisi alınmaktadır. Tüketicilerden sayaç okuma bedeli, faturalama bedeli, yüzde 2 oranında TRT payı, yüzde 1 oranında enerji fonu alınmasının da hiçbir haklı gerekçesi yoktur.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz kanun tekliflerinde, elektrik abonelerinden kayıp kaçak, sayaç okuma ve faturalama bedelleri ile TRT payı ve Enerji Fonu alınmaması öngörülmekte olup bu teklifler komisyonların gündeminde görüşülmeyi beklemektedir. Bu tekliflerimizin kanunlaşması hâlinde ailelerin elektrik faturasında yüzde 25'i aşan tutarda bir azalma sağlanacak, çiftçimizin maliyeti azalacak, sanayicimizin rekabet gücü artacaktır.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan Konya'nın hangi ilçesine, hangi mahallesine gidilirse gidilsin, en fazla şikâyet alınan konu elektriktir.

Dağıtım şirketi özelleştikten sonra hizmet kalitesi her geçen yıl düşmüş, elektrik kesintileri ve dalgalanmaları, hizmet konusundaki eksiklikler Konya'da sanayiciyi, çiftçiyi çileden çıkarmış, vatandaş canından bezdirmiştir. Elektrik kesintilerinden ve elektrik akımı dalgalanmalarından dolayı sanayicilerin cihazları bozulmakta, çiftçinin sayaçları yanmakta, çarklar durmakta, üretim kaybı yaşanmaktadır.

Elektrik kesintileri kış aylarında daha da artmaktadır. Nitekim geçtiğimiz kasım ayında 30 santim civarında yağan karla birlikte Konya şehir merkezinin üçte 1'i uzun süre elektriksiz kalmış, organize sanayi sitelerinde bile dört güne kadar varan sürelerde üretim çarkları durmuş, birçok ilçe ve mahalleye elektrik verilmemiş, elektrik şirketi arızalara yetişememiştir.

Diğer taraftan, elektrik borcu iki gün geciktirilince fabrika, tesis falan olduğuna bakılmaksızın ve hiç de haber vermeksizin dışarıdan kablolar kesilebilmektedir. Yine, elektrik borcu olmamasına rağmen sayaçların dışarıya çıkarılmaması bahane edilerek birçok abonenin elektriklerinin kesilmesi uygulamasıyla karşılaşmıştır. Sanayi, konut ve tarımsal üretim aboneliklerinin daha başlangıcında zorluklar çıkarılmakta, hizmet ve kalite konusunda titiz davranılmamakta, yeni bir hat veya direk gerektiğinde bir dünya para istenmekte, gerekli yatırımlar yapılmamaktadır.

Konya AKP İl Başkanı dahi Konya'da dağıtım şirketiyle ilgili çok ciddi sıkıntılar olduğunu, çözüm bulmakta zorlandıklarını, dağıtım şirketince verilen sözlerin hiçbirinin yerine getirilmediğini, geline süreçte iyi niyet konusunda şüpheye düştüklerini, hizmet üretmekten ziyade haksız yaklaşımların söz konusu olduğunu basın huzurunda itiraf etmiştir. Acziyet ifadeleri asla kabul edilemez. Haksızlığı ve hukuksuzluğu önlemeye devletin her zaman gücü yeter. Aciz kaldığınızı ifade etmek yerine, yandaşınız olduğu için üzerine gitmediğinizi itiraf edin.

Sayın Hocam, “yandaş” kelimesi belki tırmalamıştır. Konya'da dağıtım şirketinin ana ortağı kim, biliyor musunuz? Millete galiz küfreden biri dersem, kim olduğunu ve kime çok yakın biri olduğunu hepimiz anlarsınız.

Konya'da elektrikle ilgili yaşanan sorunları sürekli gündeme getirmeme rağmen AKP Hükûmeti hiç oralı olmamıştır. Enerji Bakanı verdiğim soru önergelerine maalesef dağıtım şirketinin ağızyla cevap vermiştir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil konuşacak.

Buyurun. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Alkış yarışı var bu akşam.

CHP GRUBU ADINA BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim alkışlayan, alkışlamayan herkese.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim torba yasanın -ki artık geleneksel hâle gelen- ilk bölümünün düğümünü attık, iyice sıktık; şimdi ikinci bölümü açıldı, bu torbanın içerisinde artık neler çıkacak diye bakarak, onlar üzerinde bir değerlendirme yaparak bölümle ilgili maddelere geçeceğiz.

Tabii, torba yasa aslında baktığımızda demokratik bir yönetim ve yasama, artı hukuk temelindeki bir yasa yapma mantığında son derece sakıncalı ve bu sakıncanın ötesinde de baktığımızda karmaşaya, karışıklığa sebebiyet veren bir tercih. Bunu sadece muhalefet partileri söylemiyor, bunu Meclisimizin Başkanı Sayın Cemil Çiçek de söylüyor yani “Öyle bir yasama mantığı ortaya çıktı ki garip bir sonuçla karşı karşıyayız.” diyor. Bunu Sayın Bülent Arınç söylüyor yani bu sadece muhalefetin dile getirmiş olduğu bir aykırılık değil.

Şimdi, yasa yaparken hukuki kesinlik, hukuki güvenilirlik, hukuki güven ve bunların içerisinde de sisteme inanç temelinde bir yasama olması gerekiyor ama maalesef görüyoruz ki torba yasalarla bir çözüm bulanamıyor, torba yasalar diğer ülkelerde çok nadir kullanılırken bizde gelenekselleşiyor ve öyle bir karmaşa ki hangi torbadan ne çıkmış da onun içinde mi, bunun içinde mi diyerek mevzuatın içinde boğulan bir süreç işletiliyor.

Şimdi, bakın, bağımsız kuruluşlar var, Türkiye’yle ilgili değerlendirme yapıyorlar, her geçen gün Türkiye’nin notları düşüyor. Niye düşüyor? Yapılan yasama ve yürütmedeki uygulamalarla özgürlük, bağımsızlık ve baskının hâkim olduğu bir sürecin tablosuyla karşı karşıya olduğumuz için.

Sayın Bülent Arınç geçenlerde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin bir toplantısına katıldı. En yüksek sayıda, rekor sayıda soru geldi ve burada da sorulan sorularda, yapılan kanunlar ve uygulamalar dâhil, özgürlüklerin Türkiye’de nasıl kısıtlandığı sorgulandı.

Şimdi, bu ortam içerisinde biz bir torba yasa ve bunun içeriğindeki maddeleri görüşüyoruz. Yani, bakıyorsunuz, ayrı ayrı kanunlar, kararnameler bir araya getiriliyor, Plan ve Bütçede görüşülüyor, vazgeçiliyor, tekrar çekiliyor, tekrar çağrılıyor, “Hadi bir şeyler daha ekleyelim.” deniliyor ve bizim önümüze konuluyor.

Şimdi, biz her yasama dönemi sonunda veyahut işte, böyle, Meclisin çalışmasının artık son günlerine geldiği dönemde muhakkak torbadan birilerine bir şeyler çıkarmak üzere çalışıp çalışıp duruyoruz. Burada, bu bölümde neler çıkarmışız? Bunlardan bir tanesi, Enerji Piyasası Kurulunun, EPDK’nın 2011-2015 yılları arasında hesap ettiği kayıp kaçak oranlarına göre fiyatlandırılan enerji dağıtım şirketlerinin 2015’e geldiği zaman “Ya, biz zarar ediyoruz çünkü hesap yanlışmış.” diyerek, “Ya, bu zararımızı karşılayın. Bak, biz burada kayıp kaçağı iyileştireceğiz, yatırım yapacağız, kaynak bulamıyoruz.” diyerek, kamunun kapısını çalarak halkın üzerinden bunun karşılanmasını istemesi. Bir kere bu, Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’na aykırı bir düzenleme. Orada sözleşmenin nasıl yapılacağını veya sözleşmenin ek mali yükler getirmeden hangi başlıklarda değişebileceğini çok net olarak tanımlamış. Biz, kanunla başka bir kanunu tanımamak yönünde tercih göstererek şu an yasa yapıyoruz. Burada gördüğümüz şu ki 3 tane dağıtım şirketi, bir tanesinde özellikle 400 milyon lira gibi bir rakamla zararın olduğu söyleniyor, bununla ilgili kamunun üzerine aldığımız bir düzenleme yapıyoruz. Peki bunun faturasını kime ödetiyoruz? Bunun faturasını da maalesef düzenli olarak gidip borcunu ödeyen vatandaş ödetiyoruz. Ama yargı bu konuda karar alıyor, yüksek yargı; Yargıtayda bu konuyla ilgili yapılan hukuksuzluğa karar veriliyor ve geri ödemelerle ilgili bir süreç işliyor.

Şimdi, bütün bunları dikkate alarak yine söylüyorum: Yasa yapıcılar olarak hepimizin sorumluluğu burada kamunun, halkın menfaatini gözeterek; tepki olarak değil, ortaya çıkmış olan acil durumu söndürmek için değil, belli bir strateji ve hedef güderek yasa yapmaktır. Yoksa, biz burada her dakika bir torbaya bir yama, bir yasa çıkartabiliriz.

Bir diğer içerikte yer alan madde, Kredi Yurtlar Kurumuyla ilgili, daha doğrusu Gençlik ve Spor Bakanlığıyla ilgili bir teşkilatlanma yasası. Burada da Kredi Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri kapatılıyor, yerine il müdürlükleri kuruluyor. Burada yurtlarla ilgili sorunda önemli olan, Türkiye’de şu an 380 bin civarında gence yurt verilebiliyor. Bizim, burada, onların müdürlüklerini değiştirmekten önce, Türkiye’de okuyan öğrenci sayısı ile eksik olan yurtların bir oransal karşılaştırmasını yapmamız çok daha gerçekçi olur.

Bir diğer konu da yurtlar; Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı olan devlet yurtları, Millî Eğitime bağlı olan özel yurtlar Bir yerin iki tane başı olmaz, bunu da bu düzenlemede dikkate almak lazım.

Diğer bir konu, kamulaştırmayla ilgili süreçte bir yasa çıkardık, ya orada da tüneli unutmuşuz, teleferiği üste koyduk da tüneli altına unutmuşuz diye yasaya bir tünel maddesi ekliyoruz. Peki, bunun mülkiyet hakkıyla veyahut Kamulaştırma Kanunu’yla uygunluğu var mı? Yok. Biz zaten CHP olarak bundan önce çıkan, içinde, hani tüneli unuttuğunuz kısımda kamulaştırmanın yapılmasının Anayasa’ya aykırılığıyla ilgili başvurumuzu yaptık. Daha o çıkmadan, hadi bir de tüneli ekleyelim. Ya, bırakın, bir kere burada insanların hem mülkiyet hakkı... Ki mülkiyet hakkı hem Medeni Kanun’da belirlenmiştir ve Medeni Kanun’la belirlenirken hem altı hem üstü olarak sahip olunan mülkiyetin sınırları ortaya konulmuştur hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde mülkiyet hakkının neleri kapsadığı ortaya çıkmıştır. Artı, biz kamulaştırma yaparken, Kamulaştırma Kanunu’nun geçerli olan maddelerini hiçe sayarak, buraya istisnalar getirerek kişilerin bugün karşılaşacakları veya ileride karşılaşacakları mali veya yaşadıkları zararın ortaya çıkabileceği dönemleri de bloke eden bir yasama içinde hareket ediyoruz.

Şimdi, burada, Anayasa’nın, tabii, 13’üncü maddesinde, haklar korunur ama belli istisnaları vardır; bu istisnalar kanunla belirlenir ama bunu ortaya koyarken de Anayasa’nın sözüne, ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine, ölçülülük ilkesine aykırı olmaması gerekir denir. Ben size bir ufak örnek vereyim. Sayın Hocam burada, Zonguldak’ta Mithatpaşa ve Üzülmüş tünelleri var. Bir dinamit atılıyor, insanlar sokaklarda. Peki, bu insanlara “Tünel yapıyoruz. Zararı? Olsun canım, siz evinizde oturmayın.” diyerek nasıl izah edilecek? Tünel yapma konusundaki bir yerde baktığınız yaşanan gerçekle...

Şimdi, bir konu da İnternet’le ilgili olan sınırlamalar. Şimdi, bu, Şubat 2014’ten beri yılan hikâyesi. Yasaya, Sayın Gül, Cumhurbaşkanı “Bunu belli kurallarla onaylarım.” diyor, onu onaylıyor. Tamam, Sayın Gül’ün görevi bitti, hadi biz yine yargıyı hiçe sayalım, bir düzenleme yapalım, bunu Anayasa Mahkemesi iptal etsin, arkasından altmış gün sonra Resmî Gazete’de yayınlansın ama bu sürede isteyen istediğini yapsın, bir süreç işlesin ve Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra -ki o sıralarda- bu arada biz teklif getiriyoruz, tasarımı gibi sayın bakanlarımız ilgili konular... Bunların da çakma teklif olduğu çok açık, hepsini bürokrasi hazırlıyor ve teklif olarak geliyor.

Şimdi, bakıyorsunuz, diyor ki Sayın Bakan: “Biz daha kapsamlı bir çalışma yapıyoruz, düzenleme yapıyoruz. Ne yapıyoruz? İşte, Anayasa Mahkemesi hangi konularda iptal kararı verdiyse onları dikkate alalım ama bunu yaparken başka başlıkları da gözden kaçırmayarak ortaya koyalım.”

Bakın, birincisi: “Savunma hakkı” denilen hakkı -hani, şu İnternet’e erişmekte dört saat koyarak engelliyorsunuz. Bu hak, anayasal bir haktır, bu engelleniyor.

İkincisi de: “Trafik” denilen bilgi ve iletişimin işleyişinde ortaya konulan bilgi, kişilerin özel, şahsi hakları, bunları fişliyorsunuz. Bırakın diğer konuları. Ama, bu tabii sürpriz değil, biz Sayın Genel Başkanımızın da açıkladığı bir iddianamenin içinden kimlerin, 77 milyonun nasıl fişlendiğinin de ortaya çıktığını gördük.

Şimdi, bakın, bir madde de getiriyorsunuz “Kişisel verileri gizleyeceğiz.” Ya, hangisini yapacaksınız? Burada toplanan verilerin ne kadar süre, nerede, nasıl saklanacağını hiçbir şekilde burada tanıımı yok. “Hadi bir yazalım, buradan tutsun.”

Değerli arkadaşlar, kanun yapmak, kanun yapıcı olmak ve üzerimize yüklenen sorumluluk çok büyük. Bunun farkındalığı içinde, Anayasa’ya aykırı olmayacak bir temelde umarım yasa yapmayı bir gün hep beraber becereceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tamaylıgil.

Şahsı adına Kayseri Milletvekili Sayın Yusuf Halaçoğlu konuşacak.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, milletvekili oluncaya kadar ben Türkiye Cumhuriyeti’nin bir hukuk devleti olduğuna hep inanıyordum ve içimde gerçekten böyle ulvi bir düşünce vardı. Fakat, Millet Meclisine geldikten sonra, geçmişte bir devlet yönetimiyle ilgili, Başbakanlıkla ilgili bir fikrim vardı, orada hayal kırıklığına uğradığım gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğimde, yasama organı olan bir yerde kanunlara ve hukuka uyulmadığını gördükten sonra, maalesef, burada da aynı şekilde bir hayal kırıklığına uğradım.

Şimdi, hepizin biliyorsunuz ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye’nin en büyük yasama organı olarak görev yapan bir meclistir. Şimdi, burada eğer siz yasalara uymuyorsanız, Adalet Bakanlığının vay hâline, yazık yani onlara.

Şimdi, tabii, adalet ile hukuk aynı şeyler değil ama şunu muhakkak ki ortaya koyalım: Hukuk devletiyseniz hukuka uygun davranmak zorundasınız. Şimdi, bakın, diyoruz ki: Tüzük’e göre bir yönetim sergilenmesi gerekir Türkiye Büyük Millet Meclisinde çünkü Tüzük yani İç Tüzük’ümüz Türkiye Büyük Millet Meclisinin anayasası, bundan dışarıya çıkılmaması gerekir. Şimdi, torba yasalar geliyor. Torba yasa zaten Tüzük’te yok. Şimdi, normal 81’inci maddeden itibaren düşünürseniz, kanun tekliflerinden başlar ve temel kanuna kadar pek çok şekilde gider. Peki, 91’inci maddedeki temel kanuna bu kanun ne kadar uyuyor? Hiç uymuyor. Çünkü temel kanun, belli kanun maddeleri, belli konular üzerinde hazırlanmış olanlardan bölümler hâlinde görüşülecekler temel kanun oluyor ama burada kaç tane var? Çorba gibi. Hatta, ben biraz daha farklı söyleyeyim: Torba kanun da değil bunlar, bunlar yamalı bohça olmuş. Her şeyi, onu bunu eklemişsiniz, bir bohça meydana getirmişsiniz ve bununla Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuk devleti olduğunu iddia edeceksiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 57’nci Hükûmette de vardı.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, hangi hükûmet olursa olsun, bak bir şey söylüyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önceden de vardı.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bakın, ne olursa olsun, söylüyorum, bunlar doğru değil.

Şimdi, burada doğru olan şey nedir? Doğru olan şey şu: Kanun dört dörtlük hâlde hazırlanır, getirilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanır ve geçer. Şimdi, siz ne yapıyorsunuz? Bakın, İnternet’le ilgili bu kaçınıcı değişen madde? “Getirdik biz, oldu.” Ama diyorsunuz ki: “Ya, şurayı eksik bırakmışız, şunu da tamamlayalım.” Ondan sonra diyorsunuz ki: “Ya, şu yanlış uygulanıyormuş, bunu böyle çıkarmamız çok hatalı olmuş, bunu da düzeltelim.” Söz gelimi, kendi ağzınızla söylediğiniz

bir şey var: Millet Meclisindeki vekillerin tekrar üniversitelerine dönmeleri söz konusu olduğunda dönemiyorlar, resmi üniversitelerine. Şimdi diyorsunuz ki: “Bunu 2004 yılında biz kaldırmıştık, şimdi yeniden getirelim.” Keza aynı şekilde, aynı tarihlerde “Millet Meclisinde beş yıllık olan vekillik süresini dört yıla indirdik.” diyorsunuz, şimdi diyorsunuz ki: “Beş yıla tekrar çıkaralım.” Niye? Madem çok doğrudu niye değiştiriyorsunuz? Niye etraflıca düşünmediniz de bunları değiştiriyorsunuz şimdi?

Bakın, yasama organı dediğimiz Türkiye Büyük Millet Meclisi çocuk oyuncağı değil. Burada ciddi şekilde değerlendirmeler yapılıyor. Değişiklik meseleleri dört dörtlük göz önüne alınır, ona göre kanun çıkar ama siz torbaya dolduruyorsunuz veya bir bohça yapmışsınız, oradan buradan renk renk yamalarla bir bohça hâline getirip içine doldurmuşsunuz. Ondan sonra yamanın bir tanesinin ipi çözülüyor, bir bakıyorsunuz oradan patlak veriyor, diyorsunuz ki: “Bunu tekrar yamayalım, tekrar dolduralım.”

Şimdi, nitekim bakın bu yasaların içerisinde de aynı şeyler var. Yarın aynı duruma düşeceksiniz. Vakıf üniversiteleri kuruyorsunuz ama vakıf üniversiteleriyle ilgili Anayasa’nın 131’inci maddesine aykırı davranıyorsunuz. Yani vakıf üniversiteleri mütevelli heyeti, aslında YÖK’ün Anayasa’yla verilmiş birtakım görevlerini üstlenmiş oluyor. Böyle bir şey olabilir mi? Yarın bu iptal edilecek, ne yapacaksınız? Diyeceksiniz ki: “Yanlış oldu, düzeltelim.” Niye şimdi düzeltmiyorsunuz da o zaman tekrar düzeltelim diyorsunuz? İşte o zaman hukuk devleti unvanını ülkeye kaybettiriyorsunuz. Yazık değil mi? Yani niye adamakıllı oturup bu kanunu ciddi şekilde yapmıyoruz?

Şimdi diyorsunuz ki: “Yeşilaya, Kızılaya vakıf kuruyoruz.” Tamam, çok güzel, kuralım, hatta maddi destek de verelim Yeşilaya. Çünkü birtakım konularla uğraşiyor, halkın sağlığıyla ilgili konularla uğraşiyor. Tamam, helâlühöş olsun ama bu kurduğunuz vakfın mütevelli heyeti kimlerden oluşacak, yazmıyorsunuz vakfa. Bunların görevleri nedir? Niye denetim koymuyorsunuz. Yani “15 milyon vereceğiz.” diyorsunuz, denetim koymuyorsunuz. Nasıl bir iştir bu kardeşim yani? Koyduğunuz paranın denetimini nasıl yapmazsınız? Yani böyle bir anlayış nasıl Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçer?

Dolayısıyla, bu gibi konularda maalesef hayal kırıklığına uğradığımı tekrar belirtir, hepinize saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Herkesin oturduğu yerde ayakta kalmak ve direnmek esastır.

BAŞKAN – Alkışlıyorum bu sefer ben sizi Hocam, ben de alkışlıyorum.

Şahsı adına diğer konuşmacı, Ankara Milletvekili Sayın İzzet Çetin.

Buyurun Sayın Çetin. (CHP sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın ikinci bölümünde şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, bu torba kanunlarla ilgili düzenlemeler artık burada konuşularak aynı şeyleri tekrardan öteye gitmez bir konuma geldi. Biz anlatmaktan, siz dinlemekten bu saatlere kadar yorulmadık. Gerçekten, baktığım zaman, bu düzenlemenin bir bütün olarak birinci bölümünde, özerkliği olmayan bir üniversiteden, yeni vakıf yaratmadan ya da Kızılayın, Yeşilayın, kurumların kurumsal kimliklerinden yararlanarak başka türlü çıkar sağlamaya kadar pek çok düzenlemeyi akşam saatlerinde geride bıraktık.

Şimdi de bir yandan Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir hükmü yeniden gündeme almak, diğer yandan... Özelleştirmeler çok güzel olacaktı, iyi olacaktı, her şey güllük gülistanlık olacaktı, istihdam artacaktı, verimlilik artacaktı, bu elektrik ucuzlayacaktı ama bir baktık ki tam anlamıyla burada bir

talana dönüştü bu alan. Şimdi kayıpkaçak oranını da... Yani, Elektrik Piyasasının -EPDK'nın- elektrik dağıtımını özelleştirmesinden sonra, 21 firmanın almış olduğu işlerde herhangi bir yatırım ya da genişleme söz konusu olmadığı gibi, yaptıkları işin sadece sayaç okuyup faturayı yurttaşın üzerine yıkmaktan öte bir iş olmadığı gözüktü. Şimdi de riskli bölgelerde o riskleri bilerek alan firmalar yandaş firma olduğu için, havuz medyası ve firması oldukları için, havuza kaynak aktardıkları için, onların kayırılması için, kayıpkaçak oranlarını da halkın üzerine yıkmak için EPDK yeni bir düzenleme yapsın diye bir tasarı getirilmiş.

Arkadaşlar, belki 17'nci madde üzerinde de şahsım adına söz alıp konuşacağım ama...

Şimdi, 1985'ten 2014 yılına kadar enerji piyasasında ya da Türkiye genelinde yapılan özelleştirmelerden 62,2 milyar lira gelir elde edildi ama bunun Türkiye'ye maliyeti, 553 bin işçiyi kapının önüne koydu. İstihdamdaki daralma 553 bin kişi. Tabii, bu özelleştirmelerden elde edilen gelirlerin yüzde 35'i enerji piyasasından özelleştirme; TEDAŞ'a 12,8; EÜAŞ 7,6; blok satıştan 1,4; ADÜAŞ'tan 0,8 milyar dolar olmak üzere toplam 22,6 milyar dolarlık piyasa 21 şirkete paylaştırıldı. Bu şirketlere bir bakıldığında zaman kimler diye: Bunun, 13 milyarı bulan 18 dağıtım şirketinin toplam satış tutarının üçte 1'i Limak-Kolin-Cengiz üçlüsüne, diğer üçte 1'i Sabancı grubuna, kalan üçte 1'inin sahiplerine de bir bakıldığında zaman, Çalık, Kiler, İçtaş, Aksa gibi havuza para aktaranlara verildi. Şimdi, kalkıp da bunların doymak bilmeyen hırslarına, bir de vatandaşın üzerine kayıp kaçak bedelini, Yargıtay kararına, kesinleşmiş karara rağmen onlara yıkmaya kalkışmak hiç hakkaniyete uygun bir yaklaşım değil.

Bu düzenleme içerisinde -vakit çok dar olduğu için söylüyorum- hakikaten, Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilat kanununda, 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik yapılarak getirilen düzenlemelere kısmen katıldık. Gerçekten 383 bin öğrenciyi barındıran YURTKUR'un... Yani kamuya ait yurtların yönetimi, denetimi YURTKUR'a verilirken, özel yurtların denetiminin Millî Eğitimde kalmış olması bizce bir eksiklik. Onun yeniden gözden geçirilmesine ihtiyaç var.

Esas, ana sorunlardan bir tanesi de değerli arkadaşlar -Sayın Tamaylıgil de değindi- bundan evvel, 9 Eylülde yürürlüğe giren torba kanun tasarısında vatandaşın malına, mülküne yerin altından tünel, raylı sistem; yerin üstünden teleferik vesaire kamulaştırmamız yaptık, yapmayı getirdik. Şimdi -tam da kavram öyle- tüneli unuttuk, tünel de yapalım, herhangi bir bedel ödmeden yurttaş mağdur etmenin bir yolunu bulalım dedik. Bunlar hakkaniyetle örtüşen şeyler değil yani devlet yurttaş mağdur etmemeli. Bu konudaki düzenlemeler doğru değil.

Ama asıl eksik olan da Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu İnternet'e erişim konusundaki düzenlemenin yeniden Meclisin önüne getirilip dayatılması konusudur.

Bu kanun tasarısı gerçekten ucube.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çetin.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

Süremiz on beş dakika.

Sisteme giren sayın milletvekillerine soru sormaları için söz vereceğim.

Sayın Işık, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İcra ve İflas Kanunu hükümleri gereğince taahhüdü ihlal gerekçesiyle tazyik hapsiyle cezalandırılan vatandaşlarımızın mağduriyetlerini giderecek bir çalışmanız var mı? Hâlen tazyik hapsiyle cezalandırılan kaç vatandaşımız cezaevinde? Kaç vatandaşımız da cezaevine girmek için kaçak durumdadır? Bu bilgileri kamuoyuyla paylaşırsanız sevinirim.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kayıp kaçak adı altında, Türkiye’de, namuslu vatandaş, elektrik parasını zamanında ödeyen vatandaş, aksatmayan vatandaş ve elektrikten herhangi bir yerde çalmayan vatandaş bunu yıllardır ödüyor.

Yine, bunu tekrar devam ettirmek için yeni formüller aranıyor. Bu çok doğru bir yöntem değil ve son yıllarda en önemli sorunlardan birisi de son üç beş aydır devam eden elektrik zamları. Ciddi anlamda elektriğe zam yapıldı. Sayın Bakan açıkladı kaç kez, “Doğal gazla zam yapılmayacak, hatta indirim yapılacak.” demesine rağmen, şu anda benim şehrimde, Gaziantep’te doğal gazla da ciddi zam yapıldı, her ilde de bu zamlar yapılıyor. Bunlarla ilgili bir açıklama yapılırsa sevinirim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan Kent Konut var. Kent Konutun projesi, dar gelirli aileleri, evi olmayan evsizleri ev sahibi etmek gibi bir düşünceyle kuruldu. Ancak Kocaeli Büyükşehir Belediyesinde çalışan üst düzey yöneticiler ve iktidar partisinin eski il başkanı... Bazı usulsüzlüklerin yapıldığı iddiasıyla bakanlık tarafından dört ay süreyle müfettişler gönderildi ve soruşturma açıldı. Müfettişlerin incelemelerini bitirmesinin üzerinden sekiz ay geçmesine rağmen, Kocaeli halkı bu konuda bir şey öğrenemedi, paylaşılmadı. Bununla ilgili bir bilginiz var mı? Bilgi verirsiniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu, Güneydoğu Anadolu’da elektrik işini alan bir firmanın sözleşmede belirtilen şartları yerine getiremediği ve ilin valiliğine başvurarak, burada, bu ilde kamu güvenliği sağlamadı diye bir yazı alarak yükümlülüklerinden kurtulduğu iddiası doğru mudur? Doğruysa bu firma hangisidir, il neresidir?

İkinci bir sorum da, Adana’da dün itibarıyla 2 tane gazetecinin Sayın Cumhurbaşkanını eleştirdi diye evlerinde arama yapılarak bilgisayarlarına ve cep telefonuna el konulduğu ifade ediliyor. Bunu hukuki olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, bu torba kanunla, özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerine yeni imkânlar sağlanmakta. Özellikle de kayıp kaçakta istenilen hedefi tutturamayan şirketler için -bu rakamı cebinden ödemesi gerekirken vatandaşa ödetmek gibi- bir kanun çıkartıyorsunuz, bu da vatandaşın cebindeki son kuruşu da almanın yollarını aradığınızı açık açık göstermektedir.

Sizin bu kadar imkân tanıdığınız bu elektrik dağıtım şirketlerinin, özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirme esnasında kamudan özele geçerken kasalarında unuttukları paralar daha sonra teftişlerde ortaya çıkartıldı ve soruşturmalar açıldı. Bu soruşturmaların ve mahkemelerin sonucu nedir? Bu elektrik dağıtım şirketlerinin kasalarında kalan devletin parası geri alınmış mıdır? Alınmışsa bu rakam nedir?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, daha önce, Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisinin yaptığını bugün de Senato yapmış ve 74 senatörün imzasıyla Türkiye’deki medya üzerindeki sansürün, basın üzerindeki baskının kınanması istenmiş, Amerikan Dışişleri Bakanlığından bu konuda harekete geçmesi istenmiş.

Türkiye üzerinde uluslararası güçlerin baskısı gittikçe artıyor, sebep de önemli ölçüde basına yönelik, medyaya yönelik bu adaletsiz tutumlar.

Siz bir Adalet Bakanı olarak bu konuda ne düşünüyorsunuz? Tarafsız olması gereken bir bakansınız, ama bu konu gittikçe önem kazanıyor; önemli, dolayısıyla sizin tutumunuz da önemli, bu konuda bir yorumunuzu almak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Bakan, güneş enerjisinde veya rüzgâr enerjisinde lisanssız 1 megavata kadar izin verilmektedir. Oysaki vatandaş oraya bir yatırım yapmakta işletmesinin ihtiyacı olan rüzgâr enerjisini elde etmek için. Bu megavati neden sınırlandırmaktadırlar, niye böyle bir sınır konulmaktadır? 2’lik, 3’lük koyabilir ve bir direk elektrik ihtiyacını karşılayabilir, yan yana birkaç direk dikerek yabancı şirketlerden alınan bu direklerle masraf yapacağına, tek direk bu karşılayabilir. Hükûmetinizin böyle bir çalışması var mıdır? Bu megavat ölçüsünün yükseltilmesi konusunda bir çalışmanız olacak mıdır?

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 Aralık 2014 tarihinde Manisa Soma’da 2.831 maden işçisi işten çıkarıldı ve o günden bugüne yüz günden fazla süre geçmesine rağmen, bu işçilerimiz firmadan kıdem tazminatlarını alamadılar.

Firmanın kıdem tazminatlarını ödeyememe gerekçesi, Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından mal varlıklarına ve banka hesaplarına bloke konulması. Ve 1 Aralık 2014 tarihinde Hükûmet Sözcüsü Sayın Bülent Arıncı “İşçileri aç ve açıkta bırakacak değiliz, bu konuyu da çözeceğiz.” şeklinde ifade bulundu. Daha sonra, işçiler Ankara’ya geldiklerinde, Mecliste bütün siyasi parti gruplarını ziyaret ettiklerinde bu konuyu da dile getirdiler. Hükûmetin bu kıdem tazminatıyla ilgili herhangi bir çalışması var mıdır, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

Cevap verme süreniz yedi buçuk dakika.

ADALET BAKANI KENAN İPEK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Işık’ın sorusu İcra İflas Kanunu ile ilgili bir çalışmamızın olup olmadığı konusuydu. Bundan yaklaşık on gün kadar önce Bakanlıkta İcra İflas Kanunu’yla ilgili bir bilim komisyonu kurduk, icra iflas teşkilatının yapısal olarak değişikliği dâhil her konu bu bilim komisyonu tarafından incelenmeye başlandı. İnşallah yeni bir icra iflas kanunumuz olacak.

Hapsen tazyikle ilgili şu anda hapishanelerde hükümlü olup olmadığı ve varsa sayısı soruldu. Şu anda o bilgi bende yok, ben o konuda yazılı olarak bilgi verebilirim.

Sayın Yılmaz Adana’da 2 gazetecinin evinde arama yapıldığını, bilgisayarlarına el konulduğunu söyledi. Bu haberi ben de aldım. Hazırlık tahkikatı konusu cumhuriyet savcısı tarafından yapılan bir soruşturma ile ilgili, onun sonucunu beklemek lazım. Sonucunun ne olduğunu da yazılı olarak iletiriz.

Bunun dışında, Sayın Kuşoğlu Amerika Senatosunun Türkiye’deki medya üzerindeki baskının kınanmasını istediğine dair bir karar aldığını ifade etti. Bugünkü bir haber herhâlde, ben de vâkıf değilim bu konuya.

Onun dışındaki sorulara yazılı olarak cevap vereceğim.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi sıra size geldi Sayın Atıcı, süremiz var çünkü.

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, gayet iyi biliyorum ki burada Hükûmete sorular sorulur ancak eğer arzu ederseniz, sizi de ilgilendiren bir soru soracağım, siz de cevap verebilirsiniz.

Bugün basında, özellikle televizyonlarda Meclisin iktidar kulisinin dezenfekte edildiğine dair haberler çıktı, domuz gribine karşı dezenfeksiyon sağlandığı, muhalefet kulisine uğranmadığı söylendi. Bu ne kadar doğrudur, bunu öğrenmek istiyorum, bir.

Bir de Anamur’da, Mersin’de, herhangi bir yerde domuz gribine karşı önlem almayan bir Hükûmetin Mecliste böyle bir önlem almasını ne kadar doğru buluyorsunuz? Bunu da sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Türelî...

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bildiğimiz üzere, elektrik faturaları son derece şişkin çünkü elektrik kullanım bedelinin yanı sıra vergi, fon ve çeşitli kesintiler...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Bakan soruları dinlemiyor.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sorulara cevap vermeyeceksiniz herhâlde.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, yeniden başlatır mısınız lütfen.

BAŞKAN – Buyurun siz, dinliyoruz biz sizi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz değil, o cevap verecek Sayın Başkan.

BAŞKAN – Niye yeniden başlatacağız, onu anlamadım.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan burada, Sayın Bakana soracağız, nasıl olacağını anlayamadık bunun. Yani böyle bir şey var mı arkadaşlar ya?

BAŞKAN – E, buyurun Sayın Türelî, niye sorunuzu sormuyorsunuz dedim, onu anlamadım, öğrenmek için soruyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, kime soracağız soruyu, onu anlamadık.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Bakan muhabbet ediyor orada.

BAŞKAN – Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evlerde kullanılan elektrik faturalarına elektrik kullanım bedelinin yanı sıra çeşitli vergi, fon ve kesintiler de uygulanmaktadır. Bu kayıp kaçak bedeli konusunu da biliyoruz zaten, Yargıtayın da bu konuda kararları oldu ama onun dışında, sırayla dağıtım bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli var; iletim sistemleri bedeli, ayrıca da Enerji Fonu kesintisi, TRT payı, elektrik tüketim vergisi ve KDV yüklenince çok ciddi anlamda elektrik faturaları şişiyor. Buna ilişkin daha önce vermiş olduğum bir yazılı soru önergesine gelen cevapta bunların kaldırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği söylenmişti Enerji Bakanı tarafından. Bu çalışmalar var mıdır, hangi aşamadadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, bu arada bana da bir soru yönelttiniz. Şu aşamada bana bu anlamda bir soru sorma şekline ilişkin İç Tüzük’te bir hüküm yok ama ben araştırıyorum, size bilgi vereceğim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, infaz sürelerinin kısaltılmasıyla ilgili bir çalışma da var mı bu arada, böyle bir şey söz konusu mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI KENAN İPEK – Sayın Türelî’nin elektrik faturalarıyla ilgili sorusunu yazılı cevaplandıracağız.

Sayın Kuşoğlu’nun infaz sürelerinin kısaltılması konusundaki sorusuyla ilgili şu anda bizim Bakanlıkta yapılan herhangi bir çalışma yok.

BAŞKAN – Başka soru yok.

Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Şimdi önergeler geldi, sanıyorum Cumhuriyet Halk Partisinin önergeleri.

Önergeleri diğer gruplara da dağıtmak için birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.01

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

17’nci maddede üç adet önerge vardır. Okutacağım önergelerin üçü de aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17. Maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

İdris Baluken	Adil Zozani	Erol Dora
Bingöl	Hakkâri	Mardin
Abdullah Levent Tüzel	Demir Çelik	Selma Irmak
İstanbul	Muş	Şırnak
Halil Aksoy	Mülkiye Birtane	
Ağrı	Kars	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Akçay	Seyfettin Yılmaz	Ali Halaman
Manisa	Adana	Adana
Alim Işık	Necati Özensoy	Ahmet Kenan Tanırkulu
Kütahya	Bursa	İzmir

Aynı mahiyetteki son önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli	Bihlun Tamaylıgil	Haydar Akar
İzmir	İstanbul	Kocaeli
Müslim Sarı	İhsan Özkes	Vahap Seçer
İstanbul	İstanbul	Mersin
	İzzet Çetin	
	Ankara	

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, İç Tüzük’ün 87’nci maddesi açık. Bu Parlamentoda ben bildim bileli önergeler, aynı mahiyette de olsa geliş sırasına göre okutulurken önergelerin hepsi okutulur -zaten kısa- aykırılık sırasına göre işleme alınırken aynı mahiyettekilerin imza sahibi okunur. Bu uygulama böyleydi. Şimdi siz yeni bir içtihat, uygulama yaratıyorsunuz. Bu, usule aykırı.

BAŞKAN – Hani, nedir?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Geliş sırasına göre önergelerin okunması gerekir. İç Tüzük gayet açık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önergenin içeriği ne?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Yani, bu tutumunuzu sürdürürseniz usul tartışması talep edeceğim.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Hepsini aynı.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Böyle bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Altay, bu usulle de çok önergeyi işleme aldık, sizin söylediğiniz usulle de çok önergeyi işleme aldık. Bu konuda o da uygulanıyor, bu da uygulanıyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hayır, Sayın Başkanım. Ben on iki senedir buradayım, bu usulü hiç görmedim.

BAŞKAN – Peki, ben yalan söylüyorum, tamam.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Ben de yalan söylüyorum, tamam.

BAŞKAN – Hiç kimse yalan söylemiyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Usul tartışması... Bu yapılan işlem...

BAŞKAN - Bizim söylediğiniz gibi de oluyor, bizim yaptığımız gibi de oluyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hayır efendim, ben olduğuna tanık olmadım.

BAŞKAN – Ben bu konuyu Kanunlar Kararlarla da konuştum, aynı şekilde bana bilgi verdiler.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Altay’ın dediği gibi olsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sizin söylediğiniz gibi de oluyor, benim söylediğim, bizim bu yaptığımız uygulama gibi de oluyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, nasıl olacak? Bu uygulama tek.

BAŞKAN – Yani, talebinizi... “Hayır, ben şimdiye kadar burada böyle bir şey görmedim.” diye söze başlarsanız...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Ben tanık olmadım, samimi söyleyeyim, olmadım.

BAŞKAN - ...ben bunu böyle kendi kafamdan uydurmuşum, burada yapıyormuşum gibi bir sonuç çıkar.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hayır, geçmiş tutanakları çıkarsın Kanunlar, getirsin.

BAŞKAN – Geçmiş tutanaklarda -ben iki senedir burada görev yapıyorum- aynı bu şekilde yapıldı. Aynı mahiyetteki önergelerden bir tanesi okunur, diğerlerinin de imza sahipleri okunur. Ama siz “Ayrı ayrı okunsun.” diyorsanız, 17’nci maddede yazıyor, bu zamana kadar böyle bir uygulama yaptık, bundan sonra da sizin uygulamanızı yaparız. Bu kadar basit.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Tamam, mesele yok, olur, tamam. Ama Kanunlardan da istiyorum geçmiş uygulama tutanaklarını.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Sayın Komisyon, aynı mahiyetteki önergelere katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi adına...

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uzunca bir süredir Türkiye gündeminde olan ve çeşitli demeçlerle AKP iktidarı tarafından Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bir kısmına karşı düşmanlaştırma söylemi olarak kullanılan elektrik kayıp kaçak bedeli ile ilgili düzenleme içeren bu maddenin kanun metninden çıkarılması zaruridir. Çünkü öncelikle belirtmek gerekir ki, Türkiye halkları açısından en büyük kaçak ve kayıp elektrik hizmetinin özelleştirilmesidir. Nitekim özelleştirme şirketleri ile yakın bağlar içerisinde olan AKP iktidarı, algı yönetme amaçlı Doğu ve Güneydoğu Bölgelerindeki halkı düşmanlaştırma yoluyla bu düzenlemenin önünü açmıştır. AKP’li yetkililerin açıklamalarının amacı bu madde ile ortaya çıkmıştır. Amaç 90 yıllık devletin “öteki” olarak kurguladığı kimlikleri suçlamak yoluyla şirketleri zenginleştirmektir. Bu düzenleme ile kayıp kaçak bedelinin kamudan yani halktan çıkması kabul edilemezdir. Söz konusu düzenleme ile halkın özel şirketlerin insafına teslim edilmesi ise devlet kuramı içerisinde devlet kurumunun iflasının mührüdür. Bu sebeplerden ötürü söz konusu maddenin kesinlikle kanun metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Diğer önerge üzerine kim konuşacak Sayın Halaçoğlu?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Alim Işık.

BAŞKAN – Sayın Alim Işık konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize iyi geceler diliyorum.

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılması için vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz aldım.

Bu madde, öncelikle, Enerji Komisyonu üyesi olarak kendi Komisyonumuza tali komisyon olarak havale edilmiş olmasına rağmen, maalesef, Komisyona gelmemiş, getirilmemiş, dolayısıyla, Komisyonun görüşü alınmadan, alelacele, diğer komisyonlarla birlikte, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanının ricası üzerine, Komisyon Başkanı tarafından “İşlerimizin yoğunluğu nedeniyle görüşemeyeceğiz.” şeklinde bir yazı alınarak kılıfı uydurulmuş ve Genel Kurul gündemine getirilmiş bir madde. Bundan dolayı, bu uygulamanın doğru olmadığını ve yapılanların yanlış olduğunu öncelikle ifade etmek istiyorum.

Peki, madde ne diyor? Madde “2016 yılı başına kadar, teknik ve teknik olmayan kayıplarının oranı ülke ortalamasının üzerinde olan dağıtım bölgelerinde, diğer dağıtım bölgelerinden farklı düzenlemeler yapılmasına, hedef kayıp-kaçak oranlarının bir önceki yılın gerçekleştirmeleri dikkate alınarak ve sonraki uygulama dönemleri de dâhil olmak üzere yeniden belirlenmesine Kurul yetkilidir.” diyor. Yani EPDK’ya yetki veriyor. Madde diyor ki açıkçası: Sayın Bakanın da bir taraftan bu düzenlemeyi torba yasa içine aldırırken, diğer taraftan da Elektrik Piyasası Kanunu’nda değişiklik öngören bir başka tasarıyı Enerji Komisyonunda görüştürürken -iki gün önce medyaya da yansıdı- bölgede, güneydoğuda PKK’nın yani terör örgütünün -talimatı üzerine- bölgede yaşayan vatandaşlara, “Türkiye devleti bizim devletimiz değildir, elektrik ücreti ödemeyin.” dediğini, “Onun için, çözüm süreci de devam ederken böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyduk.” diyerek açıkladığını yani AKP Hükûmetinin, terör örgütünün

bölgede elektrik parası ödetmeden kaçak elektrik kullanılması karşısında âciz kaldığını bizzat Bakanı tarafından itiraf ettiğini maalesef, üzülererek duyduk, herkes şahit oldu. Şimdi, burada da “2015 yılını yani seçimlerin olduğu yılı bir geçirelim, EPDK’ya yetki verelim, EPDK daha önce hedeflediği oranları aşan dağıtım şirketlerinin bölgeden toplayamadığı parayı kamuya yükleyerek, bir başka deyişle 77 milyon insana paylaştırarak sömürmeye devam etsin, aman, o tarafta da bizim şirket zarar görmesin, PKK’lılar kaçak kullanmaya devam etsin, kaçak elektrik kullanımını yasallaştıralım.” maddesidir. Onun için, derhâl bu tasarıdan çekilmesi lazım.

Değerli milletvekilleri, sizlere Bakanlığın resmî verileriyle bu durumun ne kadar vahim olduğunu söyleyeyim. Sorum üzerine Bakanlık son verileri çıkardı, Komisyon üyelerimize dağıttı. 2013 yılı sonu itibarıyla toplam 32 milyar kilovatsaatlik enerjinin kayıp kaçak olduğunu, bunun yüzde 60’ından fazlasının Dicle, Vangölü EDAŞ ve Aras EDAŞ dağıtım şirketlerinin bulunduğu bölgede gerçekleştiğini, enerji miktarı olarak 3 dağıtım bölgesinde toplam 16,5 milyar kilovatsaatlik enerjinin kaçak harcandığını, bedelinin de yaklaşık 3,5 milyar TL olduğunu Enerji Bakanlığı yetkilileri resmî veri olarak verdiler. Bir başka deyişle şöyle söylüyorum: Şu anda sürekli tartıştığımız bir nükleer enerji güç santralinin kuruluşu için değişik usulsüzlükleri, hukuku dolanarak, kanun yaparak aşmaya çalışan Hükümet, orada verdiği çabayı bu kaçak elektriği önlemeye vermiş olsaydı, belki daha kârlı olacaktık. 3,5 milyar TL 2014 yılı rakamlarıyla güneydoğuda kaçak kullanılan elektriği Türk milletinin 77 milyonu ödemek zorundadır. Bu da bu maddenin ne kadar yanlış olduğunun bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİM IŞIK (Devamla) – Onun için önergemizin mutlaka desteklenmesini bekliyor, söz konusu maddenin tasarı metninden çıkartılması gerektiğini söylüyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bir konuşmacı daha var Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hayır, aynı mahiyette yok, bizimki aynı mahiyette değil ki.

BAŞKAN – CHP’den de var.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Aynı mahiyette değil ki bizimki.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Aynı mahiyette değil.

ENGİN ALTAY (Sinop) – 17’yi okumuyor musunuz?

BAŞKAN – Hayır, aynı mahiyette.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Aynı mahiyette değil, şeyin çıkartılması.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Evet, haklısınız, metinden çıkarmaymış.

BAŞKAN – Evet, kim konuşacak?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın İzzet Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17’nci madde üzerinde verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz evvel şahsım adına yaptığım konuşmada da söylediğim gibi, buna gerçekten -Sayın Işık biraz evvelki konuşmasında da işaret etti- bu Meclise yakışan bir madde değil. 21 dağıtım şirketi içerisinde özellikle 3 dağıtım şirketinin kayıp kaçak oranları halkın üzerine yıkılmak isteniyor. Durumun vahameti, rakamı da ortada; 3,5 milyar liralık bir kaçak Yargıtayın kararına rağmen

yurttaşın üzerine yıkılmak isteniyor. Bakın, diyor ki Yargıtay kararında... Kayıp kaçak, perakende satış hizmeti, sayaç okuma, iletim sistemi kullanım ve dağıtım bedeline ilişkin elektrik faturalarındaki kalemlerin iptalini istiyor. Bunlar bir elektrik faturasında yurttaşın ödediği bedelin yüzde 21'ine denk geliyor. Yargıtay ne diyor? "Hırsızlanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin -yani kaçak elektrik bedellerinin- kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek hukuk devleti ve adalet düşünceleriyle bağdaşmamaktadır."

Şimdi, değerli arkadaşlar, böyle bir karar varken bizim hâlâ kayıp kaçak bedelleri için EPDK'ya işte "seçimden sonraki süreçte sen bunları ayarla." diye görev vermeye kalkışmamız doğru değildir. Nitekim, geçtiğimiz 2014 yılı içerisinde, özellikle yaz aylarında Güneydoğu Anadolu'da, Doğu Anadolu'da pek çok yer elektriksiz kalınca ve de bu şirketler bilerek sayaç okuma sürelerini uzatıp yurttaşın elektrik faturalarını kabarık göndermeye başlayınca EPDK Başkanı bir açıklama yaptı, dedi ki: "Gerekirse kasım-aralık, özellikle aralık ayının bedellerini hesaplamada dikkate almamız." Yani bu, ana gerekçe değil.

Şimdi, biraz evvelki bölümde söylediğim gibi, elektrik dağıtım işi özelleştirildi. Özelleştirme yapılırken denildi ki elektrik dağıtım şirketlerine... Şartnameye kurallar konuldu, kayıp kaçak bedellerinin ne olacağı... Yani, uluslararası ortalaması 8-8,2; işte "Bizdeki yüzde 18-20'lerden yüzde 15'lere çekildi." deniliyor. Geçen hafta içinizden bir arkadaşımız "Yüzde 2 kayıp kaçak oranı olan yerler de var." dedi. Yani, yüzde 15'e çekilmesi iyi bir şey de uluslararası ortalamaların 2 katından yine de neredeyse fazla.

Şimdi, bu ihale yapılırken bu kayıp kaçak oranını, o bölgenin riskli olduğunu bu firmalar biliyordu. Bu firmaların kimler olduğunu bir kez daha söyleyeyim kayıtlara geçsin diye. Millete küfreden müteahhit var, size, havuzunuza para atan firmalar var. O firmalar kimler? Söyleyeyim: Cengiz İnşaat, Limak, Kalyon Grubu, Çalık Holding, İbrahim Çeçen (IC) Holding, Kazancılar, Torunlar, Zorlu gibi firmalar. Bunlar hükümetleriniz tarafından kayırılan firmalar. Zaten, o özelleştirme sırasında son derece düşük fiyatla aldılar. Şimdi onlar ne yatırım yaptılar ne genişleme yaptılar ne istihdam; demin de söyledim, yaptıkları iş sadece sayaç okuyup vatandaşın cebindeki paraya hükmetmek. Bunu şimdi kural hâline getirmek hiç doğru bir yaklaşım değil değerli arkadaşlar. O nedenle, bu maddenin kesinlikle çıkartılması gerekir diye düşünüyoruz.

Ayrıca, özellikle bu kayıp kaçak bedeli konusunda Yargıtayın vermiş olduğu karara uygun olarak, yurttaşların alacakları paraların bundan böyle ödeyecekleri faturalardan mahsup edilmesi yöntemiyle fatura alacaklarının yurttaşın cebine bırakılması kararı Hükûmete düşen, Meclise düşen bir görevdir. Esas yapmamız gereken çalışmanın ona yönelik bir çalışma olması gerekir.

Bu maddenin madde metninden çıkarılması son derece isabetli olur. Riski üstlenen yani ihaleyi almış kâr edeceğim diye, kâr ediyor, zarar göstermek için oyunlar oynuyor, hâlâ doymak bilmiyorlar, sizin de işinize geliyor havuza para attıkları için. Onun için, bundan vazgeçin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeleri oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP ve MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Türel, Sayın Aygün, Sayın Şeker, Sayın Kaplan, Sayın Çetin, Sayın Atıcı, Sayın Köktürk, Sayın Haberal, Sayın Kuşoğlu, Sayın Tamaylıgil, Sayın Özkes, Sayın Aksünger, Sayın Sarı, Sayın Akar, Sayın Özgündüz, Sayın Düzgün, Sayın Kalaycı, Sayın Akçay, Sayın Halaçoğlu.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XIV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletveki-linin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (S. Sayısı: 688) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18’inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 18. Maddesinde yer alan “koordine etmeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “planlamaya ve denetlemeye” ibaresi eklenmiştir.

Rahmi Aşkın Türel

Aytun Çıray

Sinan Aydın Aygün

İzmir

İzmir

Ankara

İhsan Özkes

Haydar Akar

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Kocaeli

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 18 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay

Necati Özensoy

Seyfettin Yılmaz

Manisa

Bursa

Adana

Ahmet Kenan Tanrıku

Ali Halaman

İzmir

Adana

“(4) Bakanlık; katılımcı ve kapsayıcı bir gençlik politikası oluşturmaya, gençlikle ilgili yasal mevzuatı geliştirmeye, kurumlar arasında ortak bir gençlik tanımı ve stratejisi oluşturmaya ve gençlik katılım mekanizmalarını belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) –Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kendilerine yeterli sosyal olanaklar sunulduğunda ve sosyal içermeyi sağlayan bir gençlik politikası hazırlandığında genç toplumlar sosyoekonomik gelişmeyi hızlandıran önemli bir etmen olabilir. Türkiye’de gençlikle ilgili kurumlar arasında ortak bir gençlik tanımı ve stratejisi yoktur. Kurumlar, gençlik tanımını hizmet verdikleri gençlik gruplarıyla sınırlandırmaktadır. Örneğin; “genç” kelimesi Milli Eğitim İl Müdürlükleri için öğrencileri, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri için devlet korumasındaki 18 yaşın altındaki bireyleri, belediyeler içinse burs ve benzeri hizmetleri götördükleri grupları içeren sınırlı bir tanımdır.

Türkiye’de gençlik politikalarının hazırlık ve uygulama aşamasında gençliğin söz sahibi olamaması, planlama, karar alma ve uygulama süreçlerine uzak kalmaları, gençlerin kendi aralarında bir üst örgüte sahip olmamaları (ulusal gençlik konseyinin bulunmaması) ve bilgi alışverişi sağlayamamaları hükümet ve diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının karşısına eşit ortak olarak çıkmalarına engel olmakta ve bu durum gençlikle ilgili politikaların hayata geçirilmesinde ciddi sorunlar oluşturmaktadır.

Türkiye’nin, katılımcı ve kapsayıcı bir gençlik politikası oluşturması, ilgili yasal mevzuatı geliştirmesi ve gençlik katılım mekanizmalarını belirlemesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 18. Maddesinde yer alan “koordine etmeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “planlamaya ve denetlemeye” ibaresi eklenmiştir.

Haydar Akar (Kocaeli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyor efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Bülent Kuşoğlu konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; 18’inci madde üzerinde söz aldım, verdiğimiz önerge konusunda. Bu, Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilatıyla ilgili, taşra teşkilatıyla ilgili bir düzenleme. Aslında 2011 yılında yapılan bir düzenlemenin... Biraz önce söyledim ya, sık sık yapıyoruz, hata yapıyoruz kanun yaparken, yasama yaparken. Bu da onlardan bir tanesi. Alelacele yapıldı. O zaman bir kanun hükmünde kararname çıkmıştı; şimdi, çalışmadığı görüldü, düzeltiliyor.

Aslında nasıl yapılırsa yapılsın konuyla ilgili yapılması gereken çok farklı konular var çünkü Türkiye’de spor politikası yok, sporun tabana yayılması diye bir şey söz konusu değil. Bizde performans sporları var yani temaşa sporları; televizyonlardan seyrettiğimiz ya da seyredebileceğimiz türden sporlar, kendimizin yapmadığı sporlar; futbolu, basketbolu vesaire, bunları ön plana çıkarıyoruz. Kendimiz spor yapmıyoruz. 78 milyonluk bir ülke olduk, bunun yarısı genç. En azından Türkiye’de 20 milyonun üzerinde lisanslı sporcunun olması lazım. Hâlbuki çok çok düşük düzeylerde sporcumuz var. Mahalleler düzeyinde Gençlik ve Spor Bakanlığı yaygın olarak tesisleşmeyi başaramadı. Mahalli idarelerle beraber tesisleşme başaranlamadı, buralara gidilemedi, gençlerle ilgilenilemedi maalesef, birçok eksiklik var. Yapılan çok düşük düzeyde. Bakın, Ankara metropol, gittikçe nüfus artıyor ama Ankara’nın birçok ilçesinde Erzurum’dan ya da Trakya’dan çok daha az spor tesisi vardır. Çok daha fazla yapılması lazım. Batı’yı biliyorsunuzdur, yapılan tesisler böyle büyük statlar değil. Genellikle bizde büyük stadyumlar yapılması planlanıyor. Onlardan ziyade küçük spor tesisleri yapılacak, insanlar, gençler gidecekler, zaman geçirecekler. Özellikle güneydoğuda biz spor tesisleri yapabilseydik böyle mi olurdu, bu kadar sıkıntılı mı olurdu? Bu işsizlikte gençlerin spor yapabileceği, vakit geçirebilecekleri yerler dahi yok. Tümünü de, biraz önce dediğim gibi, temaşa sporlarına ayırdık, sadece seyirlik sporları geliştirdik. Onlarla ilgili olarak bile hata yaptık. Bugün, futbol seyircisi siyasi parçalara bölünmüş vaziyette. Aynı takım içerisinde şeyleri var, sanki bir bölüm 1453’ü destekliyor da öbürü karşıymış gibi. İşi siyasete döktük, her şeyi siyasi gözle görüyoruz. Maalesef sporu da o gözle görmeye başladık.

Burada Hükümeti temsilen biraz önce Çevre ve Şehircilik Bakanımız oturuyordu. Bilmiyorum Çevre ve Şehircilik Bakanımız şehirleşmenin belli yerlerde arttığı... 20’ye yakın yerde şehirleşme var, gelişme var, nüfus artıyor, kalan yerlerde de nüfus azalıyor sürekli olarak, sıkıntılar var. Buralarda yapılan spor komplekslerinin, tesislerinin gelişmesini doğru buluyor mu diyecektim, Spor Bakanımız gelmiş. Bu konuyla ilgili çok önemli bir eksiklik var.

Bunun haricinde de bir konuyu belirtmek istiyorum. Biz Plan ve Bütçe Komisyonunda sürekli olarak yurtlara ihtiyacımız olduğunu uzun zaman belirttik, açık olduğunu belirttik. Bu konuda yatırım yapılmasını önerdik, bu konuda bütçenin artırılması gerektiğini önerdik sürekli olarak ama maalesef o da dikkate alınmadı. Bakın kayıtlara, Sayın Suat Kılıç zamanında da bu önerilerimizi sık sık yaptık ama “Hayır, yeterlidir.” denildi. Daha sonra şu paralel-cemaat olayı çıktıktan sonra yeniden yurtlara ağırlık verildi, yeniden yurtlara yatırım yapılmaya başlandı, kiralanmaya başlandı ama iş işten geçmişti, çok daha önceden yapılması lazımdı o yatırımların. Bu konuyla ilgili olarak da öyle. Sporla ilgili olarak bir master plan yapılmalı, ciddi olarak yapılan o plan doğrultusunda da ciddi işler yapılmalı. Mahalli idarelerle iş birliği yapılmalı. Birlikte yapılması gereken çok şey var.

Çok önemli bir konu. Gecenin bu saatinde bu beş dakikalık süre içerisinde böyle başlıklar hâlinde bunları sizlerle paylaşmak istedim ama hakikaten çok önemli bir konudur gençlik ve spor politikası ve tesisleşme. İnşallah daha doğru dürüst işler yapılır, sadece Gençlik ve Spor teşkilatının organize edilmesi düzeyinde kalmaz.

İyi akşamlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19’uncu maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 19. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Mehmet Hilal Kaplan

Mehmet Şeker

İzmir

Kocaeli

Gaziantep

Ali Serindağ

Haydar Akar

İhsan Özkes

Gaziantep

Kocaeli

İstanbul

MADDE 19- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek kısmında yer alan ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Ekli (4) ve (5) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki ilgili bölümlerine eklenmiştir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 19 uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay

Seyfettin Yılmaz

Ali Halaman

Manisa

Adana

Adana

Necati Özensoy

Ahmet Kenan Tanrıku

Bursa

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 19’uncu madde üzerinde verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat Kanunu düzenlemeleri ve Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüyle ilgili bazı düzenlemeler var. Aslında bu düzenlemelerin olumlu bulduğumuz yönleri de var. Mesela, Gençlik ve Spor Bakanlığının bölge teşkilatları kapatılıyor; bunu olumlu bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Fakat böyle palyatif, işte tesadüfi torba kanunların içerisine sıkıştırılmış teşkilat düzenlemelerini de doğru bulmadığımızı ifade etmek istiyorum çünkü bu, Hükûmetin politika zayıflığına işaret eder bence ve kararlı olmadığını da gösterir. Kapsamlı, dört başı mamur bir teşkilat kanunu düzenlemesiyle gelmesi ve bunun ilgili komisyonlarında da yeterince tartışılıp olgunlaştıktan sonra gelmesi gerekirdi.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliyoruz ki ve üzülerken ifade ediyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin ne doğru düzgün bir gençlik politikası ne de doğru düzgün bir spor politikası var. Yok. Sadece bazı yöneticilerin, işte, Sayın Başbakanın, Sayın Cumhurbaşkanının, ilgili bakanların sözle ifade ettikleri, çeşitli platformlardaki birçoğu da hamasi sözler var. Yani birisinin söylediğine bakarsak, çıkan tablo, kindar bir nesil istiyor. Yani gençlerle ilgili oysa çok daha farklı, uzun perspektifte, orta vadeli politikaların net bir şekilde oluşturulması gerekir.

Önemli bulduğumuz üçüncü politika noksanlığı da Hükûmetin maalesef bir olimpiyat politikası yok. On iki yıldır -13'üncü yılında bir iktidar ve 3 olimpiyat görmüş, yaşamış bir dönemi idrak ediyoruz- aslında...

Sayın Başkan, lütfen Sayın Bilgiç'i uyarır mısınız. Sayın Bakanı meşgul ediyor. Ben burada çok önemli bazı hususları ifade ediyorum ama meşgul ediliyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bilgiç de burada önemli bir konu görüşüyor ama.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bilgiç...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Şimdi, bu söyleyeceğim husus çok önemli.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben dinledim Sayın Akçay'ı yukarıda.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın Akçay kürsüde konuşuyor. Lütfen, rica ediyorum...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ama burada ifade etmemiz gereken bir şey Sayın Bilgiç. Sayın Bakanla her zaman konuşabilirsiniz. Yani bula bula tam ben kürsüdeyken mi konuşmayı buldunuz!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vallahi, sana kastı var.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Kasıt var, kasıt.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Tekrar ediyorum; Hükûmetin bir olimpiyat politikası yok değerli arkadaşlar, varsa Sayın Bakan açıklasın. Olimpiyatlarda alınan sonuçlar bunu gösteriyor ama yani burada ben siyasi bir polemik veya eleştiri konusu getirmiyorum, şunu ifade etmek istiyorum: Sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının yapacağı bir iş değil bu; olimpiyat olayı topyekûn bir politikayı gerektiriyor, âdeta bunu bir millî seferberlik hâline getirmemiz gerekir. Hükûmet, Gençlik ve Spor Bakanlığı olacak, belediyeler olacak, üniversiteler yani tüm kurum, kuruluşlar, spor kulüpleri, sivil toplum kuruluşları bütün hâlinde, bir orkestrasyon içerisinde, orta vadeli kararlı bir politika uygulamasıyla Türkiye'nin çok üst düzey başarılarına imza atabileceğine inanıyorum, bunu vurgulamak istiyorum. Ben kişisel fikrim olarak ifade edeyim: Yani, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin, Ankara Büyükşehir Belediyesinin veya başka bir büyükşehir belediyesinin futbol takımına niye ihtiyacı vardır? Birinci Süper Lig'de futbol takımları çalıştırıyorlar. Oysa İstanbul Belediyesinin, Ankara Belediyesinin ve diğer bütün belediyelerimizin olimpiyatlara sporcu hazırlamak gibi bir görevi olmalı. Bu görevi motive edecek de Hükûmettir, devlettir.

Bunu ifade ediyorum ve bu görüşümün de doğru ve yerinde olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Hükûmeti de yeni ve iyi bir olimpiyat politikası uygulamaya davet ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 19. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli (İzmir) ve arkadaşları

MADDE 19- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek kısmında yer alan ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Ekli (4) ve (5) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki ilgili bölümlerine eklenmiştir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Haydar Akar konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Bakanlığının Kredi ve Yurtlar kurumları ve onların bölge müdürlüklerinin lağvedilerek illerdeki müdürlüklere dönüştürülmesi, onlara kadro tahsis edilmesi ve oradan takip edilmesi konusundaki maddenin olumlu olduğunu ifade etmek istiyorum; bu doğru bir şey, geç kalınmış bir şey hatta. Çünkü, artık, döneminizde özellikle lise binalarının üniversite yapılmasının, “Bütün illere üniversite getireceğiz.” diye plansız, programsız bir şekilde bütün illerde üniversitelerin açılmasının Türkiye’ye getirmiş olduğu boyutları, sonuçları hep birlikte görüyoruz. Bu sonuçların en büyüğü de öğrencilerin barınma problemleri. Tabii, bu barınma problemlerine bölgesel nitelikte bakıldığında illerde sıkıntılar yaşıyordu, şimdi iller bazına dönüştürülünce ben daha da bu problemlere odaklanıp çözüm yolları bulunabileceğini düşünüyorum.

Sizin de iktidarlarınız döneminde vakıf üniversiteleriyle birlikte yaklaşık 184 üniversite açıldı ve öğrenci sayısı 5,5 milyona ulaştı Türkiye’de. Tabii, 5,5 milyona ulaşınca garip bir şeyle de karşılaşyoruz, üniversiteyi bitiren çocuklarımıza iş bulmakta zorlanıyoruz. Geçmişin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı şöyle demişti: “Her üniversiteyi bitirene biz iş bulmak zorunda mıyız?” Doğru da söylemişti, o Somali’nin başbakanıydı çünkü, Türkiye Cumhuriyeti’nin başbakanı değildi, ancak bir Somali başbakanı Türkiye’deki çocuklara iş bulmakla kendini yükümlü saymazdı. Böyle bir anlayışla yönetildiğimiz için çocuklarımız da işsiz.

Tabii, 5,5 milyon öğrencimizin barınma sorunu var. Özellikle 2014 yılında 673 bin yeni kayıt oldu ve bunun ancak 370 bini yurt başvurusunda bulundu, 87 bin kişi yurda yerleştirildi. Bu rakam giderek büyüyor. Düşünün ki 3 çocuk yapan, 946 lira asgari ücret alan bir vatandaşın da çocuğunun okuma hakkı var. Tabii, çocuğunu okutabilmesi için de bu vatandaş, gelirinin yarısını -hele 1 çocuksa, sizin gibi “3 çocuk” dediğiniz zaman bunu okutmak mümkün değil, 1 çocuğunun olduğunu düşündüğümüzde- sadece barınma ve yiyecek giderlerine ödüyor. Bu da müthiş bir sıkıntı yaratıyor.

Bir başka boyutu var: Çocuklarımız yurtlara yerleşemedikleri için, özellikle deprem bölgelerinde, deprem geçirmiş bölgelerde benim “tabut evler” diye nitelendirdiğim evlerde ikamet etmek zorunda kalıyorlar. Allah korusun, Allah vermesin, bir depremle karşılaştığımızda bilin ki Kocaeli’nde çökecek evlerde en çok öğrenciler, hem de şehir dışından gelen öğrenciler, başka kentlerden gelen öğrenciler... Aileleri bilmeden bu tabut evlere yerleştirdiler ve öğrenciler orada ikamet etmek ve barınmak zorunda kalıyorlar. Bunlar hem ucuz hem o aileler orada oturmadığı için de evlerini bir şekilde dışarıdan gelen öğrencilere açıyorlar ve bu şekilde evlerini kiraya veriyorlar; bunu da doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Şimdi, buradaki sıkıntı ne arkadaşlar? Hani hep övünüyorsunuz ya, “TOKİ” diye devletin bir kurumu var. Siz on iki yıllık iktidarınız döneminde 630 bin tane konut yapıldığından övünüyorsunuz. Tabii ki güzel bir algı yaratmışsınız, özellikle kara yollarının kenarlarına yapıyorsunuz, görsel alanlara yapıyorsunuz, büyük reklam tabelaları asıyorsunuz “TOKİ” diye. TOKİ’nin sizin iktidarınızdan önce 530 bin konut yaptığını biliyor musunuz? On iki yılda, hatta on yılda TOKİ’nin, sizin iktidarınızdan önce 530 bin konut yaptığını biliyor musunuz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok ya! Yanlış ya, yanlış bilgi.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – 50 bin kardeşim, 50 bin.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Zannetmiyorum, bilmiyorsunuzdur, gerçekten bilmiyorsunuzdur.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 50 bin de yok ya!

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bu TOKİ böyle, sizi bunu yapıyorsunuz. Bu TOKİ sizin iktidarınız döneminde her şeyi yaptı; konut yaptı, stadyum yapıyor, hastane yapıyor, aklınıza ne gelirse, rant transferi yapabilmek için TOKİ’ye devrediyorsunuz ama bir tek şey yapmıyor bu TOKİ, yurt yapmıyor arkadaşlar. Gerçekten, kaçak saray yerine bu TOKİ’ye o parayı vermiş olsaydınız, önümüzdeki yıl, 2015 senesinde dışarıda bir öğrencimiz kalmazdı, hatta bu öğrencilerimizden -oturacak- orada ikamet ederken bir barınma parası dahi almazdınız.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Kaç tane yurt yaptı biliyor musun?

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bakın arkadaşlar, yurt yapmadınız, yurtları kiraliyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Allah Allah!

HAYDAR AKAR (Devamla) – Sayın Bakan geldikten sonra yurt kiralamaya önem verdi. Onu da niçin verdi?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – TOKİ Antalya’da yapıyor, İzmir’de yaptı, Trabzon’da yaptı.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Çünkü öğrenciler bedava... Sizin “paralel” dediğiniz, kucak kucağa oturduğunuz...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Şimdi siz oturuyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Devamla) – ...birlikte iş yaptığınız, Türkiye’nin tüm değerlerini beraber sattığımız, rantı paylaştığınız insanların yurtlarından çocukları kurtarabilmek için kiralama yöntemiyle yurt yapma işine giriştiler, yurt kiralama işine giriştiler. Ama bütün bunlar Türkiye’yi plansız, programsız on iki yıldır yönettiğinizi gösteriyor. Bilin ki 7 Haziran 2015’te Cumhuriyet Halk Partisi iktidarıyla birlikte ilk yapacağımız şey, TOKİ’nin ilk yapacağı iş, çocuklarımıza yurt yapmak ve asgari ücretle geçinen insanların da çocuklarına eğitim ve öğretim hakkını sağlamak olacak.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – TOKİ yapıyor zaten, yeni bir şey değil, Amerika’yı yeniden keşfetme!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bağırma! Bağırma Osman, gel buradan konuş.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Başkan, bana niye lütfen, Osman Bey’e lütfen.

BAŞKAN – Ben onlara da lütfen dedim, size de lütfen diyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Dört senedir bu kürsüden bir kez konuşmadı. Bir kez bu problemleri... Çok rica ediyorum.

BAŞKAN – Çünkü, konuşmanızda bu kürsüye yakışan hiç güzel bir şey olmadığını da siz biliyorsunuz. Lütfen... Lütfen...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Ne konuşmadım ya? Daha salı günü konuştum ben oradan.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bana değil, Osman Bey’e lütfen.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Başkanım, bir dakika konuşmak istiyorum. Başkanım, satışmada bulundu, bir dakika söz istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle konuşulmaz, bir dakika konuşulmaz. Usulüne uygun isteyeceksin konuşmayı.

BAŞKAN – Ne oldu? Ne satışı? Ne dedi?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – “Gel buradan konuş.” dedi efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Söyle bakayım, İç Tüzük’ün hangi maddesine göre isteyeceksin, söyle hadi.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – 69... Satışma var, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle iste, hadi!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SADI SÜREYYA BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, Hükûmetin bir talebi var.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.01

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 01.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 19’uncu maddesi üzerindeki Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20’nci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 20. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Mehmet Hilal Kaplan

Mehmet Şeker

İzmir

Kocaeli

Gaziantep

Ali Serindağ

Haydar Akar

Aytuğ Atıcı

Gaziantep

Kocaeli

Mersin

MADDE 20 - 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlükleri kapatılmıştır. Kapatılan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin kullanımında olan her türlü taşınır ile taşıt, araç, gereç ve malzeme, varsa her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile personeli Kredi ve Yurtlar İl Müdürlüklerine devredilir. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin devri sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğer geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda yapılacak iş ve işlemler kurulacak bir komisyon tarafından yerine getirilir. Komisyon tarafından söz konusu işlemler tamamlanincaya kadar bölge müdürlükleri tarafından yerine getirilen hizmetler aynı şekilde yürütülmeye devam olunur.

(2) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bu maddeyi ihdas eden Kanunla kurulan Kredi ve Yurtlar İl Müdürlüklerinin 2015 yılı harcamaları Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bütçesinden karşılanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların uygulanmasına ilişkin olarak meydana gelebilecek tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuatta “Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri ve Müdürü”ne yapılan atıflar “Kredi ve Yurtlar İl Müdürlükleri ve İl Müdürü”ne yapılmış sayılır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 20 nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay

Seyfettin Yılmaz

Ali Halaman

Manisa

Adana

Adana

Necati Özensoy

Ahmet Kenan Tanrıkulu

Mustafa Kalaycı

Bursa

İzmir

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bu kanun teklifiyle Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri kapatılmakta; bunun yerine 81 ilde Kredi ve Yurtlar il müdürlükleri kurulmaktadır. Kapatılan bölge müdürlüklerinin kullanımda olan her türlü taşınır ile taşıt, araç gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile personel hiçbir işleme gerek kalmaksızın Kredi ve Yurtlar il müdürlüklerine devredilmektedir.

Her ilde kurulan üniversiteler dolayısıyla artan öğrenci ve yurt sayısı dikkate alınarak yeni bir yapılanmaya gidildiği ifade edilse de pek inandırıcı değildir. Hükûmet, öncelikle, yurt sorununu niye çözüme kavuşturamadığının hesabını vermelidir. Yükseköğrenim öğrencilerinin en önemli sorununun barınma sorunu olduğuna hiç şüphe yoktur. Üniversitelerdeki öğrenci sayısı dikkate alındığında, mevcut yurt kapasitesinin çok yetersiz kaldığı ortadadır. Yurt bulamayan öğrenciler büyük mağduriyet yaşamış ve yaşamaktadır. Bu öğrencilere sahip çıkamayan Hükûmet, bu konuda sınıfta kalmıştır. Bu sorunun çözülmesi için çok sayıda devlet yurduna ihtiyaç bulunmaktadır. Bu itibarla, öncelikle yurt kapasitesinin artırılması için bütün imkânlar seferber edilmelidir.

YURTKUR yurtlarında personel sıkıntısı da had safhadadır. Bu yurtlara yeterli sayıda personel atamasının yapılması gerekmektedir. Yurtlarda yeterli eleman olmadığından ve mevcut memurların da yurtlara dağılımı dengeli yapılmadığından büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalınmaktadır. Bazı illerde 100 öğrenci için 10 personel nöbet tutarken İstanbul gibi bazı illerde de yaklaşık bin öğrenci için 4-5 personel nöbet tutmak zorunda kalmaktadır. Haddinden fazla nöbet tutulmasından dolayı personel fiziksel ve ruhsal sıkıntılar yaşamaktadır. Ayrıca, başta bayanlar olmak üzere yurtlarda gece nöbeti tutan personel, servis bulunmadığından evlerine gitmede büyük sorunlar yaşamaktadır.

YURTKUR'da yurt ve şube müdürlüğü ile daire başkanlığı gibi üst görevleri yerine getirecek çok sayıda yetişmiş eleman bulunmasına rağmen, bu görevlere kurum dışından atama yapılması huzursuzluğa neden olmaktadır. Bununla yetinmeyen kurum, yurt müdürlüklerine sınavsız atama yaparak büyük haksızlıklara sebebiyet vermektedir.

Yine, yurt yönetim memurlarının kazanılmış haklarına uygun kadro derecesi tahsis edilmemektedir. Yurtların belkemiğini oluşturan yurt yönetim memurlarının büyük çoğunluğu lisans mezunu olmasına rağmen 5'inci dereceden yukarıya çıkamazken, geçen yıl 600 adet yurt yönetim memuru kadrosunun kadro derecesi 5'ten 4'e yükseltilmiştir. Ancak, başka kurumlarda çalışan lisans mezunları 1'inci derecenin 4'üncü kademesine kadar ilerleyebilirken, üniversitelerde görev yapan koruma güvenlik memurları gibi yurt yönetim memurlarının da bu çifte standarda maruz bırakılması hiçbir şekilde kabul edilemez. Yurt yönetim memurları ve koruma güvenlik görevlileri bu haksızlıktan dolayı, emekli maaşları ile emekli ikramiyelerinde önemli bir mağduriyetle karşı karşıya bulunmaktadır.

Yurt yönetim memurlarının gerek hafta içi ve gerek hafta sonu veya millî ve dinî bayramlarda tuttıkları nöbet için aldıkları saat başı nöbet ücreti çok düşük olup kabul edilebilir bir ücret değildir. YURTKUR çalışanlarına açıkça haksızlık yapılmaktadır.

Yine, nöbet tutan yurt yönetim memuru ve yurt müdür yardımcılara yol ücreti ve 3 öğün yemek bedeli olarak çok komik ücret verilmesi, yapılan haksızlığın hangi noktada olduğunu açıkça göstermektedir.

YURTKUR personelinin yaşadıkları sorunlara acilen çözüm getirilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle yapılacak atamalarda, ülke genelinde iller ve unvanlar itibarıyla bütün kadroların duyuruya açılması, şube müdürü, yurt müdürü, sivil savunma uzmanı, eğitim uzmanı ve uzman kadroları ile yurt müdür yardımcısı, şef ve benzeri kadroların ayrı ayrı duyuruya çıkarılması, şube müdürlüğüne atanma imkânı bulunmayanların şeflik kadrosuna, yurt müdürlüğüne atanma imkânı bulunmayanların da yurt müdür yardımcısı kadrolarına atanma imkânı verilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 20. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli (İzmir) ve arkadaşları

MADDE 20 - 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlükleri kapatılmıştır. Kapatılan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin kullanımında olan her türlü taşınır ile taşıt, araç, gereç ve malzeme, varsa her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile personel Kredi ve Yurtlar İl Müdürlüklerine devredilir. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüklerinin devri sebebiyle gerçekleştirilen, kapatma, devir, personel geçişi ve nakli, diğer geçiş işlemleri ile kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda yapılacak iş ve işlemler kurulacak bir komisyon tarafından yerine getirilir. Komisyon tarafından söz konusu işlemler tamamlanıncaya kadar bölge müdürlükleri tarafından yerine getirilen hizmetler aynı şekilde yürütülmeye devam olunur.

(2) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılmıyacağı kadar bu maddeyi ihdas eden Kanunla kurulan Kredi ve Yurtlar İl Müdürlüklerinin 2015 yılı harcamaları Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bütçesinden karşılanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların uygulanmasına ilişkin olarak meydana gelebilecek tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuatta “Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlükleri ve Müdürü”ne yapılan atıflar “Kredi ve Yurtlar İl Müdürlükleri ve İl Müdürü”ne yapılmış sayılır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERAYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Aytuğ Atıcı konuşacak.

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, 688 sıra sayılı Teklif’in 20’nci maddesiyle ilgili olarak verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Sorunları gerçekten çözmeye çalışan ve sorunları halı altına süpürmeyen milletvekillerini ve yöneticilerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarıyla ne getiriyorsunuz? 81 ilde Kredi ve Yurtlar il müdürlüğü kuruyorsunuz. Sayın Bakan, öğrencilerin Kredi ve Yurtlar il müdürlüğü kurulmasına mı ihtiyacı var Allah aşkına? Bunu mu bekliyorlar sizden? Âlâyı vâlâyla, vay efendim, komisyon kuracağız, malları şöyle devredilecek, onun malı buraya, hesabı şuraya... Hayır, bütün aileler, bütün gençler, herkes sizden yurt ihtiyacının giderilmesini istiyor. İl müdürlüğü kurmanız kimsenin umurunda değil. Eğer bir hükümet on iki yılda yurt sorununu çözemezse aklınıza ne gelir? Benim aklıma iki şey geliyor: Ya beceriksizdir ya art niyetlidir. Her ikisi de olabilir, o da ayrı bir konu. Eğer siz yurt sorununu bu kadar para varken, bu kadar güç varken, tek başınıza iktidar iken çözemediyseniz siz beceriksizsinizdir, başka bir şeyi yok bunun çünkü yapılacak iş teknik bir iştir. Hastane yapmıyorsunuz, yüksek teknoloji gerektiren akıllı bina yapmıyorsunuz, yurt dışından ithal edilmesi gereken bir donanım ihtiyacınız yok. Yapacağınız bir bina, içine koyacağınız da yatak, yorgan, karyola, başka bir şey yok ki. Eğer on iki yılda siz bunu başaramadıysanız, hakikaten beceriksizsiniz. Art niyetli olabilir misiniz? Elbette. Elbette, art niyetlisiniz. Neden? Çünkü, siz öğrencilerimizin bu yurtlarda kalmak yerine çeşitli cemaat ve tarikat evlerinde kalmalarının önünü açtınız. Daha düne kadar, otogarlarda stant kuran, masa kuran ve öğrenci ve ailesi iner inmez onları alan ve kendi cemaatine veya tarikatına uygun yerlerde barınma teklif eden insanlar cirit atıyorlardı ve siz buna ses çıkarmıyordunuz. Bunlara kanmayan, yurtlarda da yer bulamayan 3-5 kişi de bir araya gelip ev tuttuğunda, utanmadan “Kızlı erkekli kalıyorlar.” diye bütün kızlarımızı töhmet altında bırakmıştınız. Şimdi kalkmışsınız, bana il müdürlüğü kuruyorsunuz. Kurmayın Allah aşkına, kuracağınız bir tek şey varsa o da yurttur, yurttan da başka bir şey istemiyoruz sizden. Çok çok zor bir şey değil. Bunu ben söylemiyorum, Hükümet Sözcüsü Sayın Bülent Arınç söylüyor, hem de Sayın Bakan, sizin Bakanlar Kurulunu bilgilendirdiğiniz toplantıdan hemen sonra söylüyor. Çıkıyor kameraların karşına, diyor ki: “2015 başına kadar bu ülkenin yurt sorunu çözülecektir.” Koskoca Hükümetin koskoca Sözcüsü “2015 yılının başında biz bu sorunu çözmüş olacağız.” diyor.

Siz o gün o toplantıda çok önemli bilgiler vermişsiniz, tek tek okudum, kapasitelerinizi anlatmışsınız, yurtlarda kalan öğrenci sayısından bahsetmişsiniz, açıkta kalan insanlardan bahsetmişsiniz ve demişsiniz ki: “Acilen sorunun çözülmesi lazım.” On iki yıl sonra aklı başına gelen Hükûmet “Ben bu sorunu nasıl çözerim.” diye bakıyor. “Ya ben bunu belediyelere vereyim, belediyeler çözsün.” Olmuyor, “Ben yurt yapayım.” Hemen çözülemez, “Bari yurt kiralayayım.” diyor. Mantıksız değil, mantıklı. Bunu Bülent Arınç söylüyor “Yurtlar kiralanacak, hiçbir öğrenci dışarıda kalmayacak.” Ne zaman? 2015 yılının başına kadar? Hangi yıldayız? Hangi aydayız?

Hangi birinize hâlâ “Kızıma/oğluma yurt bul.” diye bugün dahi telefon gelmiyor? Vallahi de billahi de bana geliyor, bugün de geldi iki tane: “Paramız bitti, özel yurttan çocuğumuzu alıp devlet yurduna koymak istiyoruz. Ne olur, Sayın Vekilim, bize yardımcı ol.” Arıyorum, 3.500’üncü sırada ve siz ancak ve de ancak üniversitelere giden öğrencilerin sadece yüzde 20’sinin barınma sorununu çözmüşsünüz, sadece yüzde 20’sinin, üstelik buna özel yurtlar da dâhil. Şimdi kalkıp il müdürlüğü kuracağımıza, Allah aşkına, yurt kurun, şu işi çözelim.

Teşekkür ederim (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21’inci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 21 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır

Mehmet Doğan Kubat

Hilmi Bilgin

İstanbul

İstanbul

Sivas

İdris Şahin

Yusuf Başer

Recep Özel

Çankırı

Yozgat

İsparta

Fehmi Küpçü

Bolu

“MADDE 21- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Bakanlık merkez teşkilatı ile Spor Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde; Genel Müdür Yardımcısı, Müşavir, Teftiş Kurulu Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Müstakil/Unvanlı Daire Başkanı, Daire Başkanı, Bölge Müdürü, Bölge Müdür Yardımcısı, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü, Federasyon Genel Sekreteri, Yurt Müdürü ve Gençlik Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu fıkra da sayılanlar Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Ancak, ilgililerin önceki kadroları ile atandıkları yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda bu fark, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde aradaki fark kapanıncaya kadar ödenir. Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(2) Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında yönetici kadrolarında olup, görevden alma ya da atama işlemlerine ilişkin açtıkları davalara dair mahkeme kararlarının gereği; Müsteşar Yardımcısı ve Genel Müdür kadroları için Bakanlık Müşaviri kadrolarına, diğerleri için ise Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle atanarak yerine getirilir. Bu şekilde atananlar birinci fıkrada yer verilen mali haklardan aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlandırılır. Bakanlık Müşaviri ve Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu madde gereğince Bakanlık Müşaviri veya Araştırmacı kadro veya pozisyonlarına atananlar atamaya yetkili amirleri tarafından Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında istihdam edilir.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü, Gençlik Merkezi Müdürü ve Yurt Müdürü kadrolarına, her bir kadro için bir defaya mahsus olmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hizmet süreleri ve eğitime ilişkin şartları taşıyanlar arasından atama yapılır.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 21. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türelİ	Mehmet Hilal Kaplan	Mehmet Şeker
İzmir	Kocaeli	Gaziantep
Ali Serindağ	Haydar Akar	Müslim Sarı
Gaziantep	Kocaeli	İstanbul

MADDE 21- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde Bölge Müdürü ve Bölge Müdür Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu kadrolarda bulunanlar Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Ancak, ilgililerin önceki kadroları ile atandıkları yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda bu fark, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde aradaki fark kapanıncaya kadar ödenir. Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Söz konusu fıkra gereğince araştırmacı kadro veya pozisyonlarına atananlar atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 21 inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay	Seyfettin Yılmaz	Ali Halaman
Manisa	Adana	Adana
Necati Özensoy	Ahmet Kenan Tanrıkulu	Mustafa Kalaycı
Bursa	İzmir	Konya

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygılarımla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz maddede, YURTKUR Genel Müdürlüğünün kapatılan bölge müdürlüklerindeki mevcut bölge müdürü ve bölge müdür yardımcılarının görevlerine son verilmekte, mevcut mali hakları korunarak şahsa bağlı araştırmacı kadrolarına atanmaları öngörülmektedir, bilinen adıyla “bankamatik memuru” yapılmaktadırlar.

AKP iktidara gelirken kamuda reform mahiyetinde yeni bir personel rejimi ve ücret rejiminin süratle hayata geçirileceğini taahhüt etmesine rağmen, on iki yılı aşkın süredir bu yönde hiçbir adım atmadığı gibi, mevcut personel ve ücret rejimini delik deşik ederek içinden çıkılmaz hâle getirmiştir. Kamuya personel alımında kayırmacılığın önlenmesi amacıyla yürürlüğe konulan merkezî sınav uygulaması sulandırılmıştır. Objektif kurallara bağlanmadığı için, dilediğinin istihdamına imkân veren sözleşmeli, geçici, ücretli ve vekil personel uygulaması yaygınlaştırılmış, taşeron işçisi kamuda her alana girmiştir. Milyonlarca işsiz merkezî sınavla iş hayali kurarken bu yollarla yakın, eş dost ve yandaşlar kamu kurumlarına yerleştirilmişlerdir.

Çalışanlarla ilgili verilen sözler de tutulmamaktadır. Taşeron işçilerine kadro verilmesine yönelik çalışma yapıldığı en yetkili ağızlar tarafından açıklanmıştır ancak bugüne kadar hiçbir şey yapılmamıştır. Bu kanunda da taşeron işçilere kadro verilmesine yönelik bir düzenleme yoktur. Hâlbuki Karayollarında taşeron işçisi olarak çalıştırılan 9 bine yakın işçinin, açtıkları davalar sonucu, bu işçilerin işe başladıkları tarihten itibaren Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduğuna mahkemelerce karar verilmiştir, Yargıtay da bu kararı onamıştır. Ayrıca, mahallî idarelerde ve diğer kamu kurumlarında çalışan taşeron işçilerinden de dava kazananlar bulunmaktadır ancak AKP Hükûmeti yargı kararlarına uymamakta, hak hukuk tanımamakta, dört yıldır bu yargı kararlarını uygulamamaktadır. Bu işçilerin hâlen taşeron işçisi olarak çalıştırılmaları suçtur. AKP Hükûmeti yargı kararlarını çiğnemekte, açıkça suç işlemektedir. Yargı kararları dikkate alınarak kamuda çalışan taşeron işçiler, kıdem tazminatı haklarına da hâle getirilmeden derhâl kadroya atanmalıdır. Taşeron işçilerin yanı sıra 4/C mağdurları, vekil ebe, hemşireler, vekil imamlar ve vekil müezzinler, iş ve meslek danışmanları, usta öğreticiler, üniversite mezunu işçiler, geçici ve mevsimlik işçiler de kendilerine yapılan haksızlığın ve ayrımcılığın giderileceği ve kadroya geçecekleri günü umutla beklemektedir. Yine, atanamayan öğretmenler, atanamayan mühendisler, veterinerler, teknikerler, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunları Hükûmetten kadro ihdası yapılmasını beklemektedir. Ancak AKP Hükûmeti kendi özel amaçları için vakıf, üniversite ve kurum oluşturup kadrolar ihdas ederken bunları hiç umursamamakta, kale bile almamaktadır.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı döneminde tahrip edilen alanların başında kamu yönetimi gelmektedir. Bu dönem kamu yönetimi disiplininin ve devlet yönetimine ilişkin geleneklerin yok edildiği, siyasetin kamu kurumlarının her alanına girdiği bir dönem olmuştur. Bugüne kadar kamu yönetimi alanında yapılanlar, kamu yönetiminde birlik ve bütünlük ilkesinden tamamen uzak, temel dengeleri tahrip eden, eşitliği zedeleyen, adaletsizliğe yol açan düzenlemelerdir. Kamuda liyakat ve hakkaniyet

göz ardı edilmiştir, kadrolaşma had safhaya ulaşmıştır. Kamu çalışanlarının tayinlerine, yükselmelerine AKP teşkilatları ve yandaş sendikalar karar vermiş, parti teşkilatları ve yandaş sendikaların istemediği dürüst memurlar sürgün edilmiş, görevlerinden uzaklaştırılmıştır. Bürokraside yıldırma ve yıpratma süreci yaşanmıştır. Yönetici kadrolara atamalarda ehliyet, liyakat ve hakkaniyet yerine yandaş sendika üyeliği ve partizanlık hâkim olmuştur. Şef, müdür yardımcılığı ve şube müdürlüğü gibi kadrolara atamalarda dahi yandaş sendikanın sözü geçmektedir.

Hükûmet çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve verimliliğin artırılması adına hiçbir çaba sarf etmezken partizanlık adına her şeyi yapmıştır. Elbette bu yaptığı haksızlıkların ve hukuksuzlukların AKP'ye bir faturası çıkacaktır. AKP, 7 Haziranda milyonlarca işsiz, çalışanların ve emeklilerin sillesini yiyecek ve bir daha kendine gelemeyecektir.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 21. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli (İzmir) ve arkadaşları

MADDE 21- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde Bölge Müdürü ve Bölge Müdür Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu kadrolarda bulunanlar Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Ancak, ilgililerin önceki kadroları ile atandıkları yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda bu fark, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde aradaki fark kapanıncaya kadar ödenir. Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Söz konusu fıkra gereğince araştırmacı kadro veya pozisyonlarına atananlar atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Müslim Sarı konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 688 sıra sayılı torba kanunun 21'inci maddesinde verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi sevgiyle selamlıyorum.

Torbakanunun 18'inci ve 22'nci maddeleri, Gençlik ve Spor Bakanlığının yeniden yapılandırılmasını düzenleyen maddeler. Özellikle bunlardan 20'nci ve biraz sonra konuşacağım 21'inci madde Kredi ve Yurtlar Kurumunun yeniden yapılandırılması ve bununla ilgili düzenlemeleri içeriyor.

Öncelikle şunu belirteyim: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ve bir sosyal demokrat muhalefet partisi olarak öğrencilerin barınma sorunlarına, özellikle yükseköğretimdeki öğrencilerin barınma sorunlarına karşı özel bir hassasiyet gösteriyoruz çünkü bu mesele tek başına eğitimle ilgili bir mesele değil. Elbette ki barınma ihtiyacı eğitim sorununun çok önemli bir parçası, müttemmim cüzü, ayrılmaz bir parçasıdır dolayısıyla sosyal devlet olarak devletin yükseköğretim kurumlarına giden öğrencilerin barınma ihtiyaçlarını bedava bir şekilde karşılamış olmaları bizim en büyük önceliklerimizden biridir. Aynı zamanda, bu mesele tek başına bir eğitim meselesi de değildir, bir politik meseledir aynı zamanda, bir politika tercihidir. Dolayısıyla, özellikle barınmak zorunda olan, barınmak durumunda olan öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmayışı, barınma ihtiyaçlarının orta ve uzun vadede onların farklı birtakım siyasal tercihlere yönelmesinin bir aracı olarak kullanılmış olması, geçmiş dönemde Türkiye'de çok yaygın uygulama alanı bulmaktadır. Dolayısıyla, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bir sosyal demokrat parti olarak bu konuya karşı hassasız ve Türkiye'de yurtların sayısının öğrenci ihtiyaçlarına paralel bir biçimde, hızlı biçimde artırılması en büyük politik önceliğimizdir.

Buraya gelen sayın vekillerin de belirttiği gibi, on iki on üç yıllık bir iktidar dönemi içinde bu sorunun hâlâ tam anlamıyla çözülmemiş olmasını hiçbir biçimde kabul etmiyoruz. Bu yasa görüşülürken de, bu madde görüşülürken de Plan ve Bütçe Komisyonunda bize verilen bilgilere göre, bugün, Kredi ve Yurtların yurt kapasitesi yaklaşık 383 bindir. Türkiye'de üniversite öğrencilerinin sayıları düşünüldüğünde, üniversitelerdeki artış hızları düşünüldüğünde bu kapasitenin asla yeterli olmadığını belirtmek gerekir. Dolayısıyla, Gençlik ve Spor Bakanlığının birincil önceliği bir an önce yükseköğretimdeki öğrencilerin yurt ve barınma ihtiyaçlarının giderilmesini temin edecek hızda yurt üretmesidir; bu, birinci önceliğidir. Elbette Gençlik ve Spor Bakanlığının yeniden yapılandırılarak özellikle Kredi ve Yurtlar Kurumunun bölge müdürlüklerinin kaldırılıp yerine il müdürlüklerinin oluşturulmuş olmasını da olumlu karşıyoruz. Bu, özellikle, hizmetteki etkinliğin sağlanması açısından olumlu sayılabilecek bir düzenlemedir. Ancak, yurtların kapasitesinin de artırılmasına bu düzenlemenin eşlik etmesini de biz beklerdik. Orta vadede ve uzun vadede Sayın Bakandan bunu bekliyoruz.

Meselenin bir başka boyutu da şudur: Tek başına, Kredi Yurtların kapasitesinin artırılması ya da bu yurtların organizasyon yapısının düzenlenmesi değildir. Meselenin özü, aynı zamanda, özel yurtlardaki denetimin de, özel yurtlara ilişkin denetimin de tek elde toplanmasını sağlayacak bir yasal düzenlemenin Türkiye'nin önüne getirilmesidir. Bilindiği üzere, Kredi Yurtlar Kurumu kamu yurtlarının yönetilmesinden sorumludur ancak Millî Eğitim Bakanlığı özel yurtların denetlenmesinden sorumludur. Dolayısıyla, özel yurtlarda da çok ciddi şekilde, çok ciddi sayıda öğrenci barınmaktadır. Bu bakımdan, kamu yurtlarının yönetilmesinden sorumlu olan bir kurumun bu uzmanlığının, bu yetkinliğinin özel yurtların denetlenmesi konusunda da gerçekleştirilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla, özel yurtların denetlenmesinin de yine Kredi Yurtların uhdesine verilmiş olmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Hazır bununla ilgili bir düzenleme yapılmışken, bölge müdürlükleri kapatılıp da il müdürlükleri kuruluyorken, bu konuda bir yeniden yapılanma söz konusuysen, organizasyon yapısı buna göre düzenlenmişken işin özünün de genişletilmesi gerektiğini, yeniden organize edilmesi gerektiğini düşünüyoruz ve hem yurt sorununun tek elden denetlenmesinin hem de bu barınma sorununun çözülmesinin tek elden düzenlenmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Özel yurtların denetiminin de tek elden yürütülmesi açısından Kredi Yurtlar Kurumuna devredilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifinin 21inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır (İstanbul) ve arkadaşları

“MADDE 21- 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Bakanlık merkez teşkilatı ile Spor Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde; Genel Müdür Yardımcısı, Müşavir, Teftiş Kurulu Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Müstakil/Unvanlı Daire Başkanı, Daire Başkanı, Bölge Müdürü, Bölge Müdür Yardımcısı, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü, Federasyon Genel Sekreteri, Yurt Müdürü ve Gençlik Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanların görevleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu fıkrafta sayılanlar Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Ancak, ilgililerin önceki kadroları ile atandıkları yeni kadro arasında mali haklar bakımından bir fark bulunması durumunda bu fark, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde aradaki fark kapanıncaya kadar ödenir. Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(2)Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında yönetici kadrolarında olup, görevden alma ya da atama işlemlerine ilişkin açtıkları davalara dair mahkeme kararlarının gereği; Müsteşar Yardımcısı ve Genel Müdür kadroları için Bakanlık Müşaviri kadrolarına, diğerleri için ise Araştırmacı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle atanarak yerine getirilir. Bu şekilde atananlar birinci fıkrafta yer verilen mali haklardan aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlandırılır. Bakanlık Müşaviri ve Araştırmacı kadro veya pozisyonları atama işleminin yapıldığı tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu madde gereğince Bakanlık Müşaviri veya Araştırmacı kadro veya pozisyonlarına atananlar atamaya yetkili amirleri tarafından Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında istihdam edilir.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü, Gençlik Merkezi Müdürü ve Yurt Müdürü kadrolarına, her bir kadro için bir defaya mahsus olmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hizmet süreleri ve eğitime ilişkin şartları taşıyanlar arasından atama yapılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu önergeyle; yürütülen hizmetlerin daha etkin bir şekilde verilmesi için Gençlik ve Spor Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının ilişkileri yeniden düzenlenmiştir. Bu bağlamda Bakanlık merkez teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının ve taşra teşkilatlarının koordinasyonu hedeflenmiştir. Ayrıca Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün bölge teşkilatlanması kaldırılarak il düzeyinde örgütlenmesi sağlanmış ve gençlik faaliyetlerinin taşrada Bakanlık merkez teşkilatıyla koordineli bir şekilde yürütülmesi amacıyla Gençlik Hizmetleri Müdürü kadrosu ihdas edilmiştir. Önerge ile, yukarıda yer verilen düzenlemeleri tamamlayıcı mahiyette, Bakanlık ve bağlı kuruluş kadrolarına ve bunların kullanımına ilişkin gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır. Önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla, 21 üyesiyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemden kaldıracığım.

Şimdi, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 688 sıra sayılı Kanun Teklifine 21 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Kayseri

İstanbul

Kırıkkale

Hilmi Bilgin

Osman Aşkın Bak

Recep Özel

Sivas

İstanbul

Isparta

“MADDE 22- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- (1) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hariç olmak üzere, tâbi oldukları personel kanununa bakılmaksızın Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar ile başkan ve üyeleri hariç olmak üzere 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda;

a) Müsteşarlar ile ek göstergesi 7600 ve daha yüksek tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde Başbakanlık merkez müşaviri kadrolarına,

b) (a) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere ek göstergesi 6400 ve daha yüksek tespit edilen yönetici kadrolarında veya pozisyonlarında bulunanlardan Başbakanlık merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında olanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde Başbakanlık müşaviri, bakanlık merkez teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında olanlar bakanlığın müşavir kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda olanlar kurumlarının müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına,

c) Ek göstergeleri 3600 (dâhil) ile 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadro veya pozisyonlarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan merkez teşkilatına ait kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden merkez teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda bulunanlar daha önceki bu kadro veya pozisyonlarına,

2) Daha önce (1) numaralı alt bentte belirtilen kadrolarda bulunmayanlardan ek göstergesi 3600 (dâhil) ile 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadro veya pozisyonlarında toplam en az üç yıl görev yapmış olanlar ilgili kuruma ait (1) numaralı alt bentte yer alan kadro veya pozisyonlardan kurumlarının tespit edilmiş olan kadro veya pozisyonlarına,

3) (2) numaralı alt bentte belirtilenlerden üç yıldan az görev yapmış olanlar, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan merkez veya taşra teşkilatına ait araştırmacı kadro veya pozisyonlarına,

ç) Ek göstergesi 3600'den daha düşük tespit edilen yönetici kadro veya pozisyonlarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden kadro veya pozisyonlarda bulunanlar daha önceki bu kadro veya pozisyonlarına,

2) Diğerleri, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan merkez veya taşra teşkilatına ait araştırmacı kadro veya pozisyonlarına,

atanırlar. Bu şekilde atananlardan bir ay içinde talepte bulunanlar, atamaya yetkili amirler tarafından bu fıkra kapsamında yer alan yönetici kadro veya pozisyonları dışındaki daha önce bulundukları veya öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara bir ay içinde atanırlar.

(2) Birinci fıkra kapsamında atananlar ile anılan fıkranın son cümlesi uyarınca talep üzerine yapılacak atamalar için uygun boş kadro veya pozisyon bulunmaması hâlinde, bunlar için başka bir işleme gerek kalmaksızın, söz konusu kadro veya pozisyonlar ihdas edilmiş ve kurumların kadro veya pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilmiş sayılan kadro ve pozisyonlar boşalması hâlinde, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Anılan kadro ve pozisyonlara atananlar, atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.

(3) Birinci fıkra hükmü kapsamında atananlardan birinci fıkra kapsamında yer alan yönetici kadro veya pozisyonlarında kesintisiz olarak en az iki yıl fiilen görev yapmış olanların mali hakları, atandıkları söz konusu kadro veya pozisyonlarda bulunmaları kaydıyla, atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren ikinci yılın sonuna kadar fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç, önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir.

(4) Bu madde hükümleri hakim ve savcılar, Dışişleri meslek memurları, mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfı, millî istihbarat hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfı kapsamına giren ve yönetici kadrolarında bulunanlar, 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunun 21/A maddesi kapsamında bulunanlar, atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınanlar ile mevzuatı uyarınca görevde yükselme sınavıyla atanabilecek kadro veya pozisyonlardan ek göstergesi 3000 (dahil) ve daha düşük tespit edilenlerde bulunanlar hakkında uygulanmaz.

(5) Bu maddenin uygulanması bakımından özel mevzuatına göre emeklilik bakımından yararlanılanlar da dâhil olmak üzere ek göstergeleri farklı tespit edilenler hakkında 657 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan aynı veya benzer kadro unvanları için uygulanan ek gösterge rakamları dikkate alınır.

(6) Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu maddenin uygulanmasında mali konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı, diğer konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, Sayın Başkan, Komisyonumuzun salt çoğunluğu vardır, salt çoğunluğumuzla katılıyoruz.

ENGİN ALTAY (Sinop) – İşari olarak görmek istiyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Kaldırın ellerinizi arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şahıs adına...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şahıs adına söz istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.51

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 02.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

688 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7’nci sırada yer alan, 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine başlayacağız.

7.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel’in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan’ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli’nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu’nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş’ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 19 Mart 2015 Perşembe günü alınan karar gereğince saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.16

XV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili D. Ali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere,

Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline,

- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ardahan'ın Hanak ilçesindeki bir köy ve çevresindeki arı ölümlerine,

- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, pancar üreticilerinin yaşadığı sorunlara,

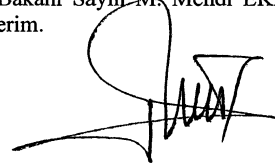
- İstanbul Milletvekili Atilla Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına,

- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele,

İlişkin soruları ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı (7/60477), (7/60478), (7/60479), (7/60480), (7/60481), (7/60482), (7/60483), (7/60484)

T.B.M.M BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın M. Mehdi EKER tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

D. Ali TORLAK
MHP İstanbul Milletvekili

Malumunuz olduğu üzere yolsuzluk Türkiye için en büyük sorunlardan biridir. Bu nedenle, kamu yatırımları ekonomik büyümeye paralel olarak gelir dağılımında adaletin sağlanmasında, yolsuzluğun ve olumsuz etkilerinin azaltılmasında önemli rol oynamakta olup, refahın paylaşımı açısından da önem arz etmektedir.

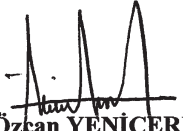
Dolayısıyla, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik, kültürel ve sosyal yapının iyi etüt edilerek hazırlanması gereken projelerin, kamu finansman imkanları da gözetilerek kamu yatırımlarının gerçekçi finansman planlamasıyla yerinde ve zamanında yatırım programına alınması ve hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığınızca seçim bölgesi İstanbul'da;

- 1- 2014 yılında başlatılan kamu yatırımları sayısı kaçtır? Bu yatırımların toplam maliyetleri nedir? Bunlara ne kadar dış kredi kullanılmıştır?
- 2- 2014 yılı içerisinde tamamlanması planlanan ancak tamamlanamayan yatırımlar var mıdır? Var ise bu yatırımlara şimdiye kadar ne kadar ödenek aktarılmıştır?
- 3- Bakanlığınızca 2014 yılında İstanbul'da tamamlanan yatırımlar var ise, bu yatırımların istihdama katkısı ne olmuştur?
- 4- 2014 yılında yatırım programına alınıp da, sonradan yatırım programından çıkarılan Bakanlığınızca ait kamu yatırımı var mıdır? Var ise sayısı ve dağılımı nedir? Bunlar hangileridir?
- 5- Bakanlığınıza ait 2015 yılı yatırım programında İstanbul'da, her hangi bir yatırım planlaması var mıdır? Var ise nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi **EKER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2015

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

1. 2002 – 2015 yılları arasında, yıllara göre bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca dışarıdan satın alınan Hukuk, Muhasebe ve Mali Hizmetler hangileridir?
2. Bahsi geçen hizmetlerin her biri için yapılan ödemelerin miktarı TL cinsinden ne kadardır?
3. Anılan hizmetlerin her biri hangi bedel ve usuller ile kimlerden satın alınmıştır? Aynı hizmetler için teklif veren diğer kişi, kurum, kuruluş ve şirketler verdikleri teklifler ile birlikte hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi **EKER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2015

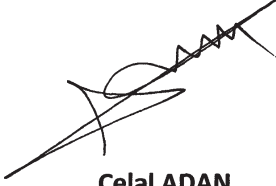

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

1. 28 Mayıs 2013 tarihinden bugüne kadar aylar ve yıllar itibarıyla bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında işlem yapılan memur, çalışan ve yöneticilerin sayısı kaçtır? Bunların içerisinde ceza alanların sayısı kaçtır? Anılan kimselerin aldıkları cezalar nelerdir?
2. Bahsi geçen işlem ve cezaların her biri ayrı ayrı olarak belirtilmek sureti ile konuları nelerdir?
3. Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin her biri ayrı olarak belirtilmek suretiyle unvan bilgileri nelerdir?
4. Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerini ihbar edenlerin kaç aynı kurumun çalışanlarıdır? Bu ihbarcılar kimlerdir? Şikayet edenler ile haklarında işlem yapılanların her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle hangi sendikaların üyesidirler?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak **Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın M. Mehdi EKER** tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 27.01.2015

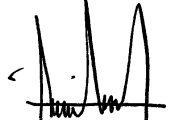

Celal ADAN
İstanbul Milletvekili

1. Son 3 yıl içerisinde İstanbul ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan yatırımları açıklar mısınız? Yapılan yatırım miktarı ne kadardır?
2. Son 3 yıl içerisinde ülke genelinde yapılan yatırım miktarları kıyaslandığında, İstanbul kaçınıcı sıradadır?
3. Bakanlığınızın İstanbul ilindeki görevli personel sayısı ne kadardır?
4. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde İstanbul'da hangi yatırımları yapmayı düşünüyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi **EKER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2015

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

Ardahan'ın Hanak ilçesi Dilekdere köyü ve çevresinde arı ölümleri görüldüğü bilgisi basında yer almaktadır.

Buradan hareketle;

1. Ardahan'ın Hanak ilçesi Dilekdere köyü ve çevresindeki arı ölümlerinin nedenlerinin tespiti için hangi çalışma ve incelemeler yapılmıştır? Bunlardan elde edilen bilgi ve bulgular nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi **EKER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

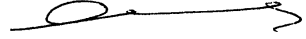
Basından edindiğimiz bilgiye göre; Karacabey Ziraat Odası Başkanı Hasan Karahasanoğlu "Pancar üreticilerimizin birçoğu borçlu durumdadır. Pancar olumsuz hava koşullarından etkilenmiş, polar oranlarına göre açıklanan taban fiyatları da çiftçiyi zor duruma düşürmüştür.2002 yılında uygulanan devlet güvenceli yüzde 14 polar sınırına geri dönülmemesi halinde pancar üreticimiz sıkıntıya düşecektir."dedi

Buna göre;

1. 2002 yılında uygulanan devlet güvenceli yüzde 14 polar sınırına geri dönülecek midir?
2. Pancar üreticilerinin durumları ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu bir çalışma var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi EKER, tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

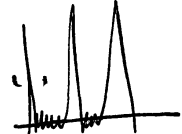

Atilla KAYA
İstanbul Milletvekili

- 1-Bakanlığınız kurumları için özel kişi ve firmalardan kiralanmış kaç adet hizmet binası bulunmaktadır?
- 2-Kaç yıldır bu hizmet binaları kiralama yöntemiyle kullanılmaktadır?
- 3-Aylık ve yıllık kiralama bedeli olarak bu binalara ne ödenmektedir?
- 4-Bu binaları kiralama sebepleriniz nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi EKER tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2015

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

1. 28 Mayıs 2013 tarihinden bugüne kadar aylar ve yıllar itibarıyla bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde sosyal medya paylaşımları nedeniyle haklarında işlem yapılan memur, çalışan ve yöneticilerin sayısı kaçtır? Bunların içerisinde ceza alanların sayısı kaçtır? Anılan kimselerin aldıkları cezalar nelerdir?
2. Bahsi geçen işlem ve cezaların her biri ayrı ayrı olarak belirtilmek sureti ile konuları nelerdir?
3. Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle unvan bilgileri nelerdir?
4. Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin ihbar edenlerin kaçı aynı kurumun çalışanlarıdır? Bu ihbarcılar kimlerdir? Şikayet edenler ile haklarında işlem yapılanların her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle hangi sendikaların üyesidirler?

T.C.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

o

Sayı : 54045643/610-1181
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

17/03/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/02/2015 tarih ve 43452547-120.07-216353 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/60477, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/60478, 7/60479, 7/60481 ve 7/60484, İstanbul Milletvekili Celal ADAN'a ait 7/60480, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/60482, İstanbul Milletvekili Atila KAYA'ya ait 7/60483 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Cevabi görüşler 7/60477, 7/60478,
7/60479, 7/60480, 7/60481, 7/60482,
7/60483, 7/60484

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Durmuşali TORLAK
İstanbul Milletvekili
Esas No :7/60477

Malumunuz olduğu üzere yolsuzluk Türkiye için en büyük sorunlardan biridir. Bu nedenle, kamu yatırımları ekonomik büyümeye paralel olarak gelir dağılımında adaletin sağlanmasında, yolsuzluğun ve olumsuz etkilerinin azaltılmasında önemli rol oynamakta olup, refahın paylaşımı açısından da önem arz etmektedir.

Dolayısıyla, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik, kültürel ve sosyal yapının iyi etüt edilerek hazırlanması gereken projelerin, kamu finansman imkânları da gözetilerek kamu yatırımlarının gerçekçi finansman planlamasıyla yerinde ve zamanında yatırım programına alınması ve hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığınızca seçim bölgesi İstanbul'da;

SORU 1) 2014 yılında başlatılan kamu yatırımları sayısı kaçtır? Bu yatırımların toplam maliyetleri nedir? Bunlara ne kadar dış kredi kullanılmıştır?

SORU 2) 2014 yılı içerisinde tamamlanması planlanan ancak tamamlanamayan yatırımlar var mıdır? Var ise bu yatırımlara şimdiye kadar ne kadar ödenek aktarılmıştır?

SORU 3) Bakanlığınızca 2014 yılında İstanbul'da tamamlanan yatırımlar var ise, bu yatırımların istihdama katkısı ne olmuştur?

SORU 4) 2014 yılında yatırım programına alınıp da, sonradan yatırım programından çıkarılan Bakanlığınıza ait kamu yatırımı var mıdır? Var ise sayısı ve dağılımı nedir? Bunlar hangileridir?

SORU 5) Bakanlığınıza ait 2015 yılı yatırım programında İstanbul'da, her hangi bir yatırım planlaması var mıdır? Var ise nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4-5) Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan ve her yıl Resmi Gazetede yayınlanan yatırım programında Bakanlığımız tarafından uygulanan projelere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Ayrıca, Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan kamu yatırımlarına ilişkin; bilgi ve istatistikler ilgili Bakanlığın web sayfasından kamuoyuna açık olarak yayınlanmaktadır.

İstanbul iline tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımız yatırım programında yer alan projeler için, 2014 yılında toplam 4.015.500 TL ödenek programlanmış iken, 2015 yılında toplam 6.092.000 TL ödenek programlanmıştır.

Bakanlığımızca ülkemizin tüm il ve ilçelerinde tarım sektörünün geliştirilmesi ve üreticilerimizin refah düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla önemli destekler verilmekte ve birçok proje yürütülmektedir. Bu kapsamda tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla İstanbul ilimize önemli oranda destek aktarılmış ve birçok konuda yatırım projeleri uygulanmıştır.

Tarımsal destekler ilin veya ilçenin; tarımsal potansiyeli, çiftçi sayısı, tarımsal alanı, ürün çeşidi, hayvan sayısı vb. faktörler ile üreticilerin destek için yapmış oldukları başvurulara göre değişmekte olup, tarımsal desteklemeler kapsamında İstanbul'a;

- 2002 yılında toplam 6 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2014 yılında 43 Milyon TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir.
- 2003–2015 döneminde İstanbul'da çiftçilerimize toplam 308,4 Milyon TL nakit tarımsal destek verilmiştir.

Tarımsal sanayiye geliştirmeyi ve istihdamı artırmayı amaçlayan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında İstanbul'a 2006-2014 döneminde toplam;

- 3 proje tamamlanmış, 702 Bin TL hibe desteği verilmiştir.
- 2007-2014 döneminde 525 adet makine-ekipman alımına 3,7 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

2003-2014 döneminde İstanbul ilimizde 1 kooperatif projesine 820 Bin TL kredi tahsis edilmiş olup, bu destekler ile 50 aile desteklenmiştir.

Ayrıca, üreticilerimize, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri tarafından farklı konularda sübvansiyonlu kredi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2015 yılı ve gelecek dönemde de tarım sektörümüzün geliştirilmesi ve üreticilerimiz refah düzeyinin artırılmasına yönelik destek ve projelere devam edilecektir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

Esas No

:7/60478

SORU 1) 2002-2015 yılları arasında, yıllara göre Bakanlık ile Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca dışarıdan satın alınan Hukuk, Muhasebe ve Mali Hizmetler hangileridir?

SORU 2) Bahsi geçen hizmetlerin her biri için yapılan ödemelerin miktarı TL cinsinden ne kadardır?

SORU 3) Anılan hizmetlerin her biri hangi bedel ve usuller ile kimlerden satın alınmıştır? Aynı hizmetler için teklif veren diğer kişi, kurum, kuruluş ve şirketler verdikleri teklifler ile birlikte hangileridir?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızda hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla ihtiyaçlar doğrultusunda mal ve hizmet alımları yapılmaktadır. Söz konusu alımlar, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili
:7/60479****Esas No**

SORU 1) 28 Mayıs 2013 tarihinden bugüne kadar aylar ve yıllar itibarıyla bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında işlem yapılan memur, çalışan ve yöneticilerin sayısı kaçtır? Bunların içerisinde ceza alanların sayısı kaçtır? Anılan kimselerin aldıkları cezalar nelerdir?

SORU 2) Bahsi geçen işlem ve cezaların her biri ayrı ayrı olarak belirtilmek sureti ile konuları nelerdir?

SORU 3) Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin her biri ayrı ayrı olarak belirtilmek suretiyle unvan bilgileri nelerdir?

SORU 4) Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerini ihbar edenlerin kaç tane aynı kurumun çalışanlarıdır? Bu ihbarcılar kimlerdir? Şikâyet edenler ile haklarında işlem yapılanların her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle hangi sendikaların üyesidirler?

CEVAP 1-2-3-4) Gezi Parkı protestolarına katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma açılan veya inceleme yapılan personel bulunmamaktadır.

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Celal ADAN
İstanbul Milletvekili
:7/60480****Esas No**

SORU 1) Son 3 yıl içerisinde İstanbul ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan yatırımları açıklayınız? Yapılan yatırım miktarı ne kadardır?

SORU 2) Son 3 yıl içerisinde ülke genelinde yapılan yatırım miktarları kıyaslandığında, İstanbul kaçınıcı sıradadır?

SORU 3) Bakanlığınızın İstanbul ilindeki görevli personel sayısı ne kadardır?

SORU 4) Önümüzdeki 5 yıl içerisinde İstanbul'da hangi yatırımları yapmayı düşünüyorsunuz?

CEVAP 1-2-3-4) Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan ve her yıl Resmi Gazetede yayınlanan yatırım programında Bakanlığımız tarafından uygulanan projelere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Ayrıca, Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan kamu yatırımlarına ilişkin; bilgi ve istatistikler ilgili Bakanlığın web sayfasından kamuoyuna açık olarak yayınlanmaktadır.

İstanbul iline tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımız yatırım programında yer alan projeler için, 2014 yılında toplam 4.015.500 TL ödenek programlanmış iken, 2015 yılında toplam 6.092.000 TL ödenek programlanmıştır.

Bakanlığımızca ülkemizin tüm il ve ilçelerinde tarım sektörünün geliştirilmesi ve üreticilerimizin refah düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla önemli destekler verilmekte ve birçok proje yürütülmektedir. Bu kapsamda tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla İstanbul ilimize önemli oranda destek aktarılmış ve birçok konuda yatırım projeleri uygulanmıştır.

Tarımsal destekler ilin veya ilçenin; tarımsal potansiyeli, çiftçi sayısı, tarımsal alanı, ürün çeşidi, hayvan sayısı vb. faktörler ile üreticilerin destek için yapmış oldukları başvurulara göre değişmekte olup, tarımsal desteklemeler kapsamında İstanbul'a';

- 2002 yılında toplam 6 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2014 yılında 43 Milyon TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir.
- 2003–2015 döneminde İstanbul'da çiftçilerimize toplam 308,4 Milyon TL nakit tarımsal destek verilmiştir.

Tarımsal sanayiye geliştirmeyi ve istihdamı artırmayı amaçlayan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında İstanbul'a 2006-2014 döneminde toplam;

- 3 proje tamamlanmış, 702 Bin TL hibe desteği verilmiştir.
- 2007-2014 döneminde 525 adet makine-ekipman alımına 3,7 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

2003-2014 döneminde İstanbul ilimizde 1 kooperatif projesine 820 Bin TL kredi tahsis edilmiş olup, bu destekler ile 50 aile desteklenmiştir.

Ayrıca, üreticilerimize, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri tarafından farklı konularda sübvansiyonlu kredi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2015 yılı ve gelecek dönemde de tarım sektörümüzün geliştirilmesi ve üreticilerimiz refah düzeyinin artırılmasına yönelik destek ve projelere devam edilecektir.

Bakanlığımız bünyesinde İstanbul ilinde; 657 sayılı Kanun kapsamında 1.656 memur ile 4857 ve 5620 sayılı Kanunlar kapsamında 488 işçi olmak üzere toplam 2.144 personel görev yapmaktadır.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili
Esas No :7/60481

Ardahan'ın Hanak ilçesi Dilekdere köyü ve çevresinde arı ölümleri görüldüğü bilgisi basında yer almaktadır.

Buradan hareketle;

SORU) Ardahan'ın Hanak ilçesi Dilekdere köyü ve çevresindeki arı ölümlerinin nedenlerinin tespiti için hangi çalışma ve incelemeler yapılmıştır? Bunlardan elde edilen bilgi ve bulgular nelerdir?

CEVAP) Bakanlığımıza Ülkemizde toplu arı ölümleri görüldüğüne ilişkin ihbarlar dönem dönem yapılmaktadır. Ardahan İli Hanak İlçesi Dilekdere Köyü'nde arı ölümleri ihbarı üzerine; 13.11.2014 tarihinde ihbar mahallinde gerekli muayene ve kontroller yapılmış olup, marazi maddeler alınarak Erzurum Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilmiş, 24.11.2014 tarihinde ilgili Enstitü Müdürlüğü tarafından ölü arılarda yoğun varroa etkeni olduğu raporlanmıştır.

Gerekli inceleme ve araştırma sonuçları Ardahan Valiliği İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğüne, Ardahan Arıcılar Birliğine ve hayvan sahiplerine bildirilmiştir.

Bakanlığımız söz konusu arı ölümlerini daha iyi takip etmek, yerinde-anında müdahalede bulunmak ve sorunları çözmek amacıyla üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve sektör temsilcileri ile sürekli işbirliği halinde çalışmalar yürütmektedir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili
Esas No :7/60482

Basından edindiğimiz bilgiye göre; Karacabey Ziraat Odası Başkanı Haşan Karahasanoğlu “Pancar üreticilerimizin birçoğu borçlu durumdadır. Pancar olumsuz hava koşullarından etkilenmiş, polar oranlarına göre açıklanan taban fiyatları da çiftçiye zor duruma düşürmüştür.2002 yılında uygulanan devlet güvenceli yüzde 14 polar sınırına geri dönülmemesi halinde pancar üreticimiz sıkıntıya düşecektir ”dedi

Buna göre;

SORU 1) 2002 yılında uygulanan devlet güvenceli yüzde 14 polar sınırına geri dönülecek midir?

SORU 2) Pancar üreticilerinin durumları ile ilgili Bakanlığınızın yapmış olduğu bir çalışma var mıdır?

CEVAP 1-2) İlgili tüm sektör paydaşlarının katılımıyla Bakanlığımız koordinasyonunda, 17-18 Şubat 2015 tarihleri arasında “Sulu Tarım Alanlarında Sürdürülebilirlik Çalıştayı” düzenlenmiştir. Bu kapsamda oluşturulan “Sulu Tarım Alanlarında Alternatif Ürünler Çalışma Grubu”nda sürdürülebilir bir şekerpancarı üretimi için şekerpancarı alan ve üretiminde ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler ve sektörel etkiler ile şekerpancarı üretiminde münavebe sistemi değerlendirilmiştir.

Bakanlığımızca, şeker pancarı üreticilerine;

- 7,5 TL/da mazot,
- 7,5 TL/da gübre
- 2,5 TL/da toprak analizi desteği olmak üzere toplamda 17,5 TL/da destek verilmiştir.

Şeker pancarı ile ilgili düzenlemeler Şeker Kurumu tarafından yürütülmektedir.

Konuyla ilgili olarak Şeker Kurumu'ndan alınan cevap aşağıda yer almaktadır:

2001 yılında yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu ile pancar alım ve şeker satış fiyatlarının belirlenme usul ve esasları yeniden düzenlenmiştir. Kanunun 5. maddesinde yer alan “Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir” hükmü ile yine söz konusu Kanuna dayanılarak çıkartılan Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği'nin “Hammadde Fiyatının Tespiti” başlıklı 5 inci maddesinde yer alan “Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında, yıllık enflasyon oranı, üretici maliyetlerindeki artış ve dünya şeker fiyatları dikkate alınarak varılacak mutabakata göre belirlenir. A ve B kotası şeker pancarı alım fiyatı, %16 polar şeker ihtiva eden 1 kg firesi düşürülmüş pancarın fiyatı olarak ayrı ayrı belirlenir. Polar şeker varlığı %16'nın üstünde ve altında oluşacak her bir polarizasyon derecesi fazlalığı veya eksikliği için kaliteye göre verilecek fiyat şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya üretici temsilcileri arasında varılacak mutabakata göre tespit edilir.” hükmüne istinaden pancar fiyatları, pancar şekeri üreticisi şirketler, pancar üreticileri ve/veya temsilcileri ile mutabakat sağlamak suretiyle belirlenmektedir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Atıla KAYA

İstanbul Milletvekili

Esas No

:7/60483

SORU 1) Bakanlığınız kurumları için özel kişi ve firmalardan kiralananmış kaç adet hizmet binası bulunmaktadır?

SORU 2) Kaç yıldır bu hizmet binaları kiralama yöntemiyle kullanılmaktadır?

SORU 3) Aylık ve yıllık kiralama bedeli olarak bu binalara ne ödenmektedir?

SORU 4) Bu binaları kiralama sebepleriniz nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4) Bakanlığımıza bağlı birimlerin hizmet binalarının, artan personel sayısı ve iş yoğunluğuna karşı yetersiz kalması, mevcut bazı binalar için yıkım kararı alınması veya bazı yerlerde Bakanlığımıza tahsisli hizmet binası bulunmaması vb. nedenlerden dolayı ihtiyaçlar doğrultusunda gayrimenkul kiralaması yapılmakta olup, söz konusu işlemler ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili****Esas No****:7/60484**

SORU 1) 28 Mayıs 2013 tarihinden bugüne kadar aylar ve yıllar itibarıyla Bakanlık ile Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde sosyal medya paylaşımları nedeniyle haklarında işlem yapılan memur, çalışan ve yöneticilerin sayısı kaçtır? Bunların içerisinde ceza alanların sayısı kaçtır? Anılan kimselerin aldıkları cezalar nelerdir?

SORU 2) Bahsi geçen işlem ve cezaların her biri ayrı ayrı olarak belirtilmek sureti ile konulan nelerdir?

SORU 3) Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle unvan bilgileri nelerdir?

SORU 4) Haklarında işlem yapılan personel ve yöneticilerin ihbar edenlerin kaç aynı kurumun çalışanlarıdır? Bu ihbarcılar kimlerdir? Şikâyet edenler ile haklarında işlem yapılanların her biri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle hangi sendikaların üyesidirler?

CEVAP 1-2-3-4) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilâtları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızda çalışan personele yönelik tüm iş ve işlemler 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ilgili diğer mevzuatlar çerçevesinde yürütülmektedir.

2.- İstanbul Milletvekili Celal Dinçer'in, uzman erbaşların yaşadığı sıkıntılara ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın cevabı (7/61211)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın İsmet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10/02/2015

Dr. Celal DİNÇER
İstanbul Milletvekili

3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerde istihdam edilen uzman erbaşların yaşadığı sıkıntılarla hakkındaki soruların cevabı verilmeyen veya yetersiz kalanlarıyla ilgili olmak üzere;

1. Kamuda sözleşmeli personellerin kadroya geçirilmesiyle ilgili çalışmalarda uzman erbaşlarla ilgili bir düzenleme yapılacaktır? Yapılmayacaksa bunun nedeni nedir? En azından sözleşme sürelerinin uzatılması ve personelin gelecek kaygısı taşımadan görev yapabilmeleri için yürütülen bir çalışma var mıdır?
2. Yasada yer alan 2200'ü geçmemek üzere hükmüne rağmen, uzman erbaşların halen 2200'ün 2/3'ü üzerinden ek gösterge aldıkları ve bunun da 1467 rakamını geçmediği doğrudur? Ek gösterge rakamı 2200 olarak maaş alan uzman erbaş var mıdır? En fazla 3. Dereceye kadar yükselmelerine izin verilen uzman erbaşların mevcut durumda 2200 ek gösterge üzerinden maaş alması mümkün değilken, Kanun metninde kastedilen 2200 neyi ifade etmektedir? Bu konuda bir düzenleme yapacağınız mı?
3. TSK Tazminatı olarak da bilinen yan ödemelerin diğer personelde olduğu gibi, uzman erbaşların da kıdemine göre farklılaştırılması konusunda bir çalışmanız var mıdır?
4. Uzman erbaşların vefatı sonrasında anne ve babalarına bağlanan maaşın düşük olmasının sebebi nedir? Subay ve astsubaylarla beraber çok zor şartlarda canını tehlikeye atarak mücadele eden meslek mensuplarına yapılan bu ayrımı sonlandıracak bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
MILLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

MAİY : 88839574-2015/7082/Kan.ve Kar.D. S S I
Kan.Tetkik ve İşl.ř.

13 Mart 2015

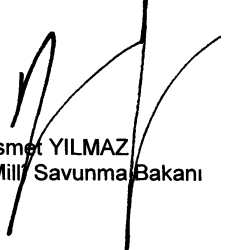
KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAşKANLIğINA

İLGİ: TBMM Bşk.lığının 25 şubat 2015 tarihli, Sayı:43452547-120.00-216981 sayılı ve "Soru Önergesi" konulu yazısı.

İlgi ile, İstanbul Milletvekili Celal DİNÇER tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/61211 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı EK-A'da sunulmuştur.

Arz ederim.

İsmet YILMAZ
Millî Savunma Bakanı

EKİ _____ :
EK-A (Yazılı Soru Önergesinin
Cevabı)

EK-A

MAİY : 88839574-2015/7082/Kan.ve Kar.D.
Kan.Tetkik ve İşl.ř.

13 Mart 2015

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ CELAL DİNÇER TARAFINDAN VERİLEN
7/61211 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

1. Uzman erbaşlar, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'na göre istihdam edilmektedir. Askerlik mesleğinin diğerk kamu görevlilerinin görevlerine göre farklılık arz ettiğı dikkate alındığında istihdam şekli özel olarak düzenlenmiş olan uzman erbaşlar, 3269 sayılı Kanun gereğı 45 yaşına kadar görev yaptıktan sonra 657 sayılı devlet Memurları Kanunu kapsamında istihdam edilerek emeklilik hakkı kazanabilmektedirler.

2. 6519 sayılı Kanun ile 22 Şubat 2014 tarihinde yapılan düzenleme sonucu 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'na "Ayrıca, uzman erbaşlara dereceleri itibarıyla astsubaylar için belirlenmiş olan ek göstergelerin 2/3'ü uygulanır. Ancak bunlara uygulanacak ek gösterge rakamı 2200'ü geçemez" ifadesi eklenmiştir. Bu kapsamda uzman erbaşlara, (astsubaylara verilen ek göstergenin 2/3'ü, yani dereceye göre üniversite mezunlarına en fazla 2.200 olacak şekilde) ek gösterge verilmesi imkanı sağlanmıştır. Mevcut durumda 10'uncu derecenin birinci kademesinden göreve başlayan uzman erbaşlar, diğerk devlet memurlarında olduğı gibi derece ilerlemesine tabi olmakta ve kendileri için belirlenmiş olan gösterge tablosundaki en üst dereceye kadar ilerleyebilmektedirler.

3. Subay, astsubaylarda olduğı gibi uzman erbaş maaşlarının da görev süreleriyle orantılı olarak kademelendirilmesi için Silahlı Kuvvetler Hizmet Tazminatında artış öngören Kanun Tasarısı Taslağı ile ilgili yasal düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

4. Vefat eden personele bağlanacak aylık ile ilgili hususlar 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenlenmiştir. Uzman erbaşlar da tüm kamu personeline uygulanan genel hükümlere tabi olduğundan, vefat eden personelin yakınlarına bağlanacak aylık miktarı ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunarım.

İsmet YILMAZ
Millî Savunma Bakanı

DÖNEM: 24

YASAMA YILI: 5

79 UNCU BİRLEŞİM

18 MART 2015 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/10/2011 tarihli 2 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 287 ve 280 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

287 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve 2 dahil olmak üzere 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması,

280 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 9 uncu maddeye bağlı birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 8 ila 11 inci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19/6/2012 tarihli 121 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 156 Sıra Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 18 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31/1/2012 tarihli 58 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 297 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 41 inci maddelerden, üçüncü bölümünün çerçeve 55 inci maddeye bağlı Geçici 3, 4 ve 5 inci maddeler ile Geçici 1 inci madde dahil olmak üzere 42 ila 59 uncu maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 16/1/2013 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 6 ncı maddeye bağlı Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeler dahil olmak üzere 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 521 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/1/2014 tarihli 42 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 616 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün çerçeve 20 nci maddeye bağlı (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralar, (5) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (6) ve (7) numaralı fıkralar, (8) numaralı fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri, (9) numaralı fıkra, (10) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (11) numaralı fıkra ile Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler dâhil olmak üzere 20 ila 22 nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/11/2014 tarihli 9 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

6.- 685 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 25 inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 51 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10/2/2015 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

7.- Genel Kurulun;

24 ve 31 Mart 2015 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorularla diğەر denetim konularının grşlmeyerek bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğەر İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

18 ve 25 Mart 2015 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

18, 19, 25 ve 26 Mart 2015 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde 14:00 - 24:00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi;

684 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 46 ncı maddelerden, nc bölümünün 47 ila 72 nci maddelerden, dördüncü bölümünün 73 ila 102 nci maddelerden, beşinci bölümünün 103 ila 132 nci maddelerden oluşması,

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 18/2/2015 tarihli 57 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

8.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 20, 23, 27, 28, 29 ve 30 Mart 2015 ile 3, 4 ve 5 Nisan 2015 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14:00’te toplanması ve bu birleşimlerinde “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğەر İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

18 Mart 2015 Çarşamba günkü Birleşiminde 470 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

19 Mart 2015 Perşembe günkü Birleşiminde 511 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

20 Mart 2015 Cuma günkü Birleşiminde 519 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

23 Mart 2015 Pazartesi günkü Birleşiminde 549 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

24 Mart 2015 Salı günkü Birleşiminde 557 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

25 Mart 2015 Çarşamba günkü Birleşiminde 566 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Mart 2015 Perşembe günkü Birleşiminde 568 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

27 Mart 2015 Cuma günkü Birleşiminde 575 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

28 Mart 2015 Cumartesi günkü Birleşiminde 583 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

29 Mart 2015 Pazar günkü Birleşiminde 600 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

30 Mart 2015 Pazartesi günkü Birleşiminde 607 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

31 Mart 2015 Salı günkü Birleşiminde 621 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

1 Nisan 2015 Çarşamba günkü Birleşiminde saat 14:00’te toplanması ve bu Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi ve 627 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

2 Nisan 2015 Perşembe günkü Birleşiminde saat 14:00'te toplanması ve bu Birleşiminde 634 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

3 Nisan 2015 Cuma günkü Birleşiminde 636 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

4 Nisan 2015 Cumartesi günkü Birleşiminde 678 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

5 Nisan 2015 Pazar günkü Birleşiminde 51 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

alışmalarına devam etmesi;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24:00'te günlük programların tamamlanamaması halinde günlük programların tamamlanmasına kadar;

alışmalarına devam etmesi;

688 ve 687 Sıra Sayılı Kanun Teklifi ve Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

688 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 17 ila 36 ncı maddelerden oluşması,

687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 30 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 31 ila 60 ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 61 ila 89 uncu maddelerden oluşması,

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/3/2015 tarihli 67 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu**
18.3.2015 arşamba - Saat: 10.30

*** Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu**
18.3.2015 arşamba - Saat: 11.00

*** Sağlık, Aile, alışma ve Sosyal İşler Komisyonu**
18.3.2015 arşamba - Saat: 11.00

*** Meclis Araştırması Komisyonu (Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sorunları)**
18.3.2015 arşamba - Saat: 15.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

79 UNCÜ BİRLEŞİM

18 MART 2015 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in; Türkiye'nin son dönemde ekonomik ve istihdama yönelik göstergelerinin kötüye gittiği iddiasıyla Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi hakkında bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/47) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 6/3/2015) (Dağıtma Tarihi: 9/3/2015)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - **(S. Sayısı: 156)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (Dağıtma tarihi: 31.1.2012) (*) (**)

2. - **(S. Sayısı: 287)** Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (Dağıtma tarihi: 18.6.2012) (*) (**)

3. - **(S. Sayısı: 616)** Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (Dağıtma tarihi: 3.7.2014) (*) (**) (X)

4. - **(S. Sayısı: 685)** Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (Dağıtma tarihi: 3.2.2015) (*) (**)

5. - **(S. Sayısı: 684)** Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (Dağıtma tarihi: 30.1.2015) (*) (**) (X)

6. - **(S. Sayısı: 688)** Konya Milletvekili Kerim Özkul ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ile 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (2/2616) (Dağıtma tarihi: 25.02.2015) (*) (**) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

() Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.*

(**) İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

7. - **(S. Sayısı: 687)** İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) (**) (X)

8. - **(S. Sayısı: 673)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1004) (Dağıtma tarihi: 22.12.2014) (X)

9. - **(S. Sayısı: 658)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/549) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) (X)

10. - **(S. Sayısı: 686)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) (X)

11. - **(S. Sayısı: 54)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/292) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) (X)

12. - **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/392) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) (X)

13. - **(S. Sayısı: 296)** Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)

14. - **(S. Sayısı: 316)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı İle Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mühacitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/285) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

15. - (S. Sayısı: 422) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (Dağıtma tarihi: 26.2.2013) (X)

16. - (S. Sayısı: 353) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/664) (Dağıtma tarihi: 21.11.2012) (X)

17. - (S. Sayısı: 501) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/801) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) (X)

18. - (S. Sayısı: 552) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/860) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

19. - (S. Sayısı: 401) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/713) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) (X)

20. - (S. Sayısı: 526) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/814) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

21. - (S. Sayısı: 308) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/617) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) (X)

22. - (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) (X)

23. - (S. Sayısı: 582) Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

24. - (S. Sayısı: 604) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

25. - (S. Sayısı: 494) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/800) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) (X)

26. - (S. Sayısı: 145) Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/502) (Dağıtma tarihi: 20.1.2014) (X)

27. - (S. Sayısı: 599) İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/911) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

28. - **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

29. - **(S. Sayısı: 58)** Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

30. - **(S. Sayısı: 146)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/351) (Dağıtma tarihi: 23/1/2012) **(X)**

31. - **(S. Sayısı: 375)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

32. - **(S. Sayısı: 20)** Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri komisyonu Raporu (1/398) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011)

33. - **(S. Sayısı: 290)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

34. - **(S. Sayısı: 252)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

35. - **(S. Sayısı: 182)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/331) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) **(X)**

36. - **(S. Sayısı: 402)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

37. - **(S. Sayısı: 386)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/686) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

38. - **(S. Sayısı: 354)** Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/691) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**

39. - **(S. Sayısı: 433)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 6.3.2013) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

40. - **(S. Sayısı: 344)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/657) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

41. - **(Sayısı: 305)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/550) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

42. - **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/281) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) **(X)**

43. - **(S. Sayısı: 4)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/381) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) **(X)**

44. - **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/409) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

45. - **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

46. - **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/420) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 60)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/340) (Dağıtma tarihi: 14.11.2011) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/315) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

49. - **(S. Sayısı: 95)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/376) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

50. - **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/378) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

51. - **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

52. - **(S. Sayısı: 148)** Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/406) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

53. - **(S. Sayısı: 151)** Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında Ek-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/468) (Dağıtma tarihi: 26.1.2012) **(X)**

54. - **(S. Sayısı: 154)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/452) (Dağıtma tarihi: 27.1.2012) **(X)**

55. - **(S. Sayısı: 203)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/533) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 225)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (Dağıtma tarihi: 20.4.2012) **(X)**

57. - **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/670) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

58. - **(S. Sayısı: 374)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/677) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

59. - **(S. Sayısı: 389)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/711) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

60. - **(S. Sayısı: 412)** Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/680) (Dağıtma tarihi: 7.2.2013) **(X)**

61. - **(S. Sayısı: 430)** İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/729) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

62. - **(S. Sayısı 470)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/775) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

63. - **(S. Sayısı: 510)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/821) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

64. - **(S. Sayısı: 511)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/823) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

65. - **(S. Sayısı: 516)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/841) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

66. - **(S. Sayısı: 519)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/849) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

67. - **(S. Sayısı: 525)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/805) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

68. - **(S. Sayısı: 539)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/810) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

69. - **(S. Sayısı: 541)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/815) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

70. - **(S. Sayısı: 542)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/824) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

71. - **(S. Sayısı: 544)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

72. - **(S. Sayısı: 549)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/836) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

73. - **(S. Sayısı: 553)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/861) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

74. - **(S. Sayısı: 557)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/854) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

75. - **(S. Sayısı: 558)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/863) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

76. - **(S. Sayısı: 566)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/858) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

77. - **(S. Sayısı: 567)** Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/868) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

78. - **(S. Sayısı: 568)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

79. - **(S. Sayısı: 570)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

80. - **(S. Sayısı: 575)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/848) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

81. - **(S. Sayısı: 581)** Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

82. - **(S. Sayısı: 583)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/885) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

83. - **(S. Sayısı: 597)** Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/899) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

84. - **(S. Sayısı: 600)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/917) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

85. - **(S. Sayısı: 603)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/886) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

86. - **(S. Sayısı: 607)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/921) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

87. - **(S. Sayısı: 608)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/926) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

88. - **(S. Sayısı: 621)** Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/895) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

89. - **(S. Sayısı: 622)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/914) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

90. - **(S. Sayısı: 627)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/922) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

91. - **(S. Sayısı: 633)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/896) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

92. - **(S. Sayısı: 634)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthalı ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/898) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

93. - **(S. Sayısı: 635)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/901) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

94. - **(S. Sayısı: 636)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/909) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

95. - **(S. Sayısı: 647)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/960) (Dağıtma tarihi: 4.11.2014) **(X)**

96. - **(S. Sayısı: 678)** Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/970) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

97. - **(S. Sayısı: 51)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/430) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

98. - **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/396) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

99. - **(S. Sayısı: 318)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/321) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

100. - **(S. Sayısı: 331)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

101. - **(S. Sayısı: 351)** Mucavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/704) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

102. - **(S. Sayısı: 496)** Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/803) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

103. - **(S. Sayısı: 500)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/799) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

104. - **(S. Sayısı: 503)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/811) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

105. - **(S. Sayısı: 504)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/817) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

106. - **(S. Sayısı: 66)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/366) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

107. - **(S. Sayısı: 485)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/786) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

108. - **(S. Sayısı: 551)** Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/844) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

109. - **(S. Sayısı: 606)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/912) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

110. - **(S. Sayısı: 630)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/929) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

111. - **(S. Sayısı: 547)** Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/826) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

112. - **(S. Sayısı: 447)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

113. - (S. Sayısı: 120) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/329) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) (X)

114. - (S. Sayısı: 121) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/460) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) (X)

115. - (S. Sayısı: 403) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/720) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) (X)

116. - (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/385) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) (X)

117. - (S. Sayısı: 497) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/804) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) (X)

118. - (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Bilim ve Eğitim Alanlarında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/416) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)

119. - (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/529) (Dağıtma tarihi: 1.3.2012) (X)

120. - (S. Sayısı: 116) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/307) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) (X)

121. - (S. Sayısı: 406) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) (X)

122. - (S. Sayısı: 449) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/755) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) (X)

123. - (S. Sayısı: 419) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/692) (Dağıtma tarihi: 21.2.2013) (X)

124. - (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/352) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

125. - **(S. Sayısı: 256)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/593) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

126. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

127. - **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/654) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**

128. - **(S. Sayısı: 307)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

129. - **(S. Sayısı: 282)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/354) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) **(X)**

130. - **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

131. - **(S. Sayısı: 123)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

132. - **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/319) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

133. - **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/322) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

134. - **(S. Sayısı: 52)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/431) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 53)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/436) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

136. - **(S. Sayısı: 65)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 79)** Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/462) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (Dağıtma tarihi: 5.12.2011) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu, Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/375) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/334) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

141. - **(S. Sayısı: 234)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/531) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

142. - **(S. Sayısı: 236)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/359) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

143. - **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/380) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

144. - **(S. Sayısı: 264)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/383) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

145. - **(S. Sayısı: 265)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/388) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

146. - **(S. Sayısı: 273)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/616) (Dağıtma tarihi: 14.6.2012) **(X)**

147. - **(S. Sayısı: 294)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/621) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

148. - **(S. Sayısı: 295)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/622) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

149. - **(S. Sayısı: 319)** Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/339) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

150. - **(S. Sayısı: 320)** Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/387) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

151. - **(S. Sayısı: 321)** Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/389) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

152. - **(S. Sayısı: 326)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/636) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

153. - **(S. Sayısı: 330)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/631) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

154. - **(S. Sayısı: 372)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/661) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

155. - **(S. Sayısı: 407)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

156. - **(S. Sayısı: 431)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

157. - **(S. Sayısı: 438)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 21.3.2013) **(X)**

158. - **(S. Sayısı: 442)** Trans- Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/743) (Dağıtma tarihi: 26.3.2013) **(X)**

159. - **(S. Sayısı: 446)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/752) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

160. - **(S. Sayısı: 448)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/754) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

161. - **(S. Sayısı: 457)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 13.5.2013) **(X)**

162. - **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/767) (Dağıtma tarihi: 28.5.2013) **(X)**

163. - **(S. Sayısı: 468)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/772) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

164. - **(S. Sayısı 469)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/773) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) **(X)**

165. - **(S. Sayısı: 486)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/793) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) **(X)**

166. - **(S. Sayısı: 487)** Türkiye Cumhuriyeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) **(X)**

167. - **(S. Sayısı: 498)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/812) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

168. - **(S. Sayısı: 499)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/822) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

169. - **(S. Sayısı: 502)** Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

170. - **(S. Sayısı: 508)** 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/797) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

171. - **(S. Sayısı: 509)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/809) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

172. - **(S. Sayısı: 512)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/831) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

173. - **(S. Sayısı: 513)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/833) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

174. - **(S. Sayısı: 514)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/857) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

175. - **(S. Sayısı: 515)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/859) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

176. - **(S. Sayısı: 518)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/846) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

177. - **(S. Sayısı: 527)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzania Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/835) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

178. - **(S. Sayısı: 528)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/840) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

179. - **(S. Sayısı: 529)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/852) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

180. - **(S. Sayısı: 530)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/856) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

181. - **(S. Sayısı: 535)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/808) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

182. - **(S. Sayısı: 537)** Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

183. - **(S. Sayısı: 540)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

184. - **(S. Sayısı: 550)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/837) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

185. - **(S. Sayısı: 556)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

186. - **(S. Sayısı: 548)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/829) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

187. - **(S. Sayısı: 555)** 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/839) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

188. - **(S. Sayısı: 572)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/828) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

189. - **(S. Sayısı: 574)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/845) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

190. - **(S. Sayısı: 576)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/851) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

191. - **(S. Sayısı: 577)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/864) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

192. - **(S. Sayısı: 579)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/816) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

193. - **(S. Sayısı: 580)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/820) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

194. - **(S. Sayısı: 584)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

195. - **(S. Sayısı: 587)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/825) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

196. - **(S. Sayısı: 588)** Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Millî Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/875) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

197. - **(S. Sayısı: 589)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/888) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

198. - **(S. Sayısı: 594)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/887) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

199. - **(S. Sayısı: 595)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/890) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

200. - **(S. Sayısı: 596)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/897) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

201. - **(S. Sayısı: 598)** Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/902) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

202. - **(S. Sayısı: 618)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/874) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

203. - **(S. Sayısı: 619)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/880) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

204. - **(S. Sayısı: 620)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/889) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

205. - **(S. Sayısı: 624)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti İle Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/935) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

206. - **(S. Sayısı: 631)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/930) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

207. - **(S. Sayısı: 637)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/920) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

208. - **(S. Sayısı: 661)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/951) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) (X)

209. - **(S. Sayısı: 662)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/952) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) (X)

210. - **(S. Sayısı: 666)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/958) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

211. - **(S. Sayısı: 667)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/962) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

212. - **(S. Sayısı: 668)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/969) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

213. - **(S. Sayısı: 669)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/972) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

214. - **(S. Sayısı: 670)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/989) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

215. - **(S. Sayısı: 677)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/967) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

216. - **(S. Sayısı: 679)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında Üçüncü Taraf Maliyet Paylaşımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/998) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

217. - **(S. Sayısı: 432)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

218. - **(S. Sayısı: 610)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/903) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

219. - **(S. Sayısı: 612)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/907) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

220. - **(S. Sayısı: 471)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/776) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

221. - **(S. Sayısı: 641)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2282) (Dağıtma tarihi: 19.7.2014)

222. - **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/391) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

223. - **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/371) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

224. - **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

225. - **(S. Sayısı: 188)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/458) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

226. - **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

227. - **(S. Sayısı: 247)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

228. - **(S. Sayısı: 317)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/286) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

229. - **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/633) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

230. - **(S. Sayısı: 324)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/560) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

231. - **(S. Sayısı: 244)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/525) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

232. - **(S. Sayısı: 590)** Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve Mehmet Hilal Kaplan'ın; 22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/1210) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014)

233. - **(S. Sayısı: 89)** Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/397) (Dağıtma tarihi: 8.12.2011) **(X)**

234. - **(S. Sayısı: 521)** Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/865) **(**)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

235. - (S. Sayısı: 377) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (Dağıtma tarihi: 3.1.2012) (X)

236. - (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/386) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

237. - (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

238. - (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/349) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

239. - (S. Sayısı: 477) Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (Dağıtma tarihi: 2.7.2013) (**) (X)

240. - (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/348) (Dağıtma tarihi: 2.4.2012) (X)

241. - (S. Sayısı: 297) Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı ile ve Çevre Komisyonu Raporu (1/627) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (**) (X)

242. - (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/718) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) (X)

243. - (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/343) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) (X)

244. - (S. Sayısı: 170) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/413) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

245. - (S. Sayısı: 3) Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/379) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) (X)

246. - (S. Sayısı: 280) Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile İçişleri Komisyonu Raporları (1/584) (Dağıtma tarihi: 15.6.2012) (**) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

247. - **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/399) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

248. - **(S. Sayısı: 93)** Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/306) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

249. - **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/356) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

250. - **(S. Sayısı: 169)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/393) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

251. - **(S. Sayısı: 172)** Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/367) (Dağıtma tarihi: 28.2.2012) **(X)**

252. - **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/545) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

253. - **(S. Sayısı: 269)** Elektrik Dağıtım Şirketlerince Kayıp/Kaçak Kullanım Bedelinin Elektrik Faturalarına Haksız Olarak Yansıtıldığı ve Talep Edilmemesine Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirilerek Bedelinin Tüketicilere Haksız Şekilde Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Verdiği 2/3/2012 Tarihli ve 6 Sayılı Kararına, İzmir Milletvekili Erdal Aksünger, Hatay Milletvekili Hasan Akgöl, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in İtirazları ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/4) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

254. - **(S. Sayısı: 270)** Ereğli Havzai Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/585) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

255. - **(S. Sayısı: 314)** Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/5) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012)

256. - **(S. Sayısı: 341)** Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/597) (Dağıtma tarihi: 14.11.2012)

257. - **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcerasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/715) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

258. - **(S. Sayısı 398)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/696) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

259. - **(S. Sayısı: 408)** Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (1/726) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

260. - **(S. Sayısı: 461)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi ile Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emeklilerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1505, 2/695) (Dağıtma tarihi: 21.05.2013) **(X)**

261. - **(S. Sayısı: 474)** Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (1/756) (Dağıtma tarihi: 25.6.2013) **(X)**

262. - **(S. Sayısı: 484)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu, (1/784) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

263. - **(S. Sayısı: 586)** 2013 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/7) (Dağıtma tarihi: 20.6.2014)

264. - **(S. Sayısı: 611)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/906) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

265. - **(S. Sayısı: 614)** Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekilleri Umut Oran ve Melda Onur ile 20 Milletvekilinin; 24/06/2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre Komisyonu Raporu (1/685, 2/770) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014)

266. - **(S. Sayısı: 644)** Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (1/893) (Dağıtma tarihi: 1.8.2014)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

267. - **(S. Sayısı: 654)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/794, 1/867, 1/965) (Dağıtma tarihi: 14.11.2014) **(X)**

268. - **(S. Sayısı: 659)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/908) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

269. - **(S. Sayısı: 682)** Şanlıurfa Milletvekili Zeynep Armağan Uslu ve 32 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Devleti Resmi Armasının Belirlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2549) (Dağıtma tarihi: 23.1.2015)

270. - **(S. Sayısı: 671)** Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/915) (Dağıtma tarihi: 17.2.2015) **(X)**

271. - **(S. Sayısı: 689)** Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/942) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

272. - **(S. Sayısı: 690)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

273. - **(S. Sayısı: 691)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/971) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

274. - **(S. Sayısı: 692)** Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/991) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

275. - **(S. Sayısı: 693)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/993) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

276. - **(S. Sayısı: 694)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/999) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

277. - **(S. Sayısı: 695)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryası Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Evsahibi Ülke Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1003) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

278. - **(S. Sayısı: 696)** Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1036) (Dağıtma tarihi: 5.3.2015) **(X)**

279. - **(S. Sayısı: 697)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1038) (Dağıtma tarihi: 5.3.2015) **(X)**

280. - **(S. Sayısı: 698)** Antarktika Antlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1007) (Dağıtma tarihi: 9.3.2015) **(X)**

281. - **(S. Sayısı: 699)** Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/924) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

282. - **(S. Sayısı: 700)** Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/966) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

283. - **(S. Sayısı: 701)** Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/992) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

